

| Län och arbetsföretag                                                  | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader            |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------------------|
| <i>Västmanlands län.</i>                                               |                             |                                |                                |                          |                                |
| Uppfartsvägen från Skultunavägen, Västerås . . . . .                   | 50,000                      | 8,000                          | 3                              | 45                       | 135                            |
| Utläggning av Arosvägen till Tunbyvägen,<br>Västerås . . . . .         | 40,000                      | 4,000                          | 3                              | 45                       | 135                            |
| Stensättning av väg, Köping . . . . .                                  | 136,000                     | 98,486                         | 4                              | 25                       | 100                            |
| Vagbyggnad, Arboga . . . . .                                           | 24,800                      | 3,400                          | 5 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 30                       | 165                            |
| Stensättning av gator m. m., Kungsör . . . . .                         | 43,000                      | 24,000                         | 8 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 8                        | 68                             |
| Väganläggning Lienshyttan—Gäddtjärn—Rams-<br>berg—Bäckgruvan . . . . . | 54,650                      | 7,650                          | 9                              | 40                       | 360                            |
| Väg Godkärra—Dagarn . . . . .                                          | 65,000                      | 8,000                          | 12                             | —                        | —                              |
| Väg Skinnskatteberg—Långviken . . . . .                                | 75,000                      | 5,000                          | 12                             | —                        | —                              |
| Vagarbete vid Skommarbyn . . . . .                                     | 18,000                      | 3,000                          | 6                              | —                        | —                              |
| Vagbyggnad Norberg—Grindbo . . . . .                                   | 25,100                      | —                              | 6                              | 23                       | —                              |
| Vagbyggnad Halvarsbenning—Djupkärra . . . . .                          | 59,700                      | —                              | 14                             | 25                       | —                              |
| Vagbyggnad Dagarn—Öti . . . . .                                        | 80,300                      | —                              | 10                             | 47                       | —                              |
| Vägbyggnad, Norberg . . . . .                                          | 120,000                     | 5,000                          | 12                             | 60                       | 720                            |
| Vagbyggnad, Norberg . . . . .                                          | 90,000                      | 5,000                          | 12                             | 40                       | 480                            |
| Stensättning av genomfartsvägen vid Norberg . . . . .                  | 148,900                     | 8,000                          | 14                             | 50                       | 700                            |
| Vagbyggnad Berga skola—Furby . . . . .                                 | 17,860                      | —                              | —                              | —                        | —                              |
| Vagbyggnad Irsta kyrka—Kärbo kyrka . . . . .                           | 14,626                      | —                              | —                              | —                        | —                              |
|                                                                        | 707,350                     | 163,536                        |                                |                          | 2,863                          |
|                                                                        | 1,062,936                   |                                |                                |                          |                                |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                                |
| Gamla Bergsvägen, Falun . . . . .                                      | 166,150                     | 77,000                         | 14                             | 25                       | 350                            |
| Gatnarbeten, Falun . . . . .                                           | 31,185                      | 9,735                          | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 25                       | 87 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> |
| Svärdsjövägen, Falun . . . . .                                         | 151,100                     | 69,400                         | 9                              | 35                       | 315                            |
| Väg- och brobyggnad vid Säter . . . . .                                | 42,200                      | 1,800                          | 6                              | 30                       | 180                            |
| Do . . . . .                                                           | 41,300                      | 7,700                          | 6                              | 30                       | 180                            |
| Östra Storgatan, Ludvika . . . . .                                     | 100,000                     | 39,000                         | 6                              | 40                       | 240                            |
| Storgatan—Valhallavägen, Ludvika . . . . .                             | 126,000                     | 50,000                         | 8                              | 40                       | 320                            |
| Vägen Horndal—Tyttbo . . . . .                                         | 150,000                     | 10,000                         | 10                             | 90                       | 900                            |
| Vägen Garpenberg—Nordbäckbo—Stjärnsund . . . . .                       | 235,900                     | 10,000                         | 12                             | 160                      | 1,920                          |
| Ombyggnad av vägen Jelkarbyn—Vikmanshyttan . . . . .                   | 48,000                      | —                              | 11                             | 25                       | —                              |
| Väg Persbo—Säter . . . . .                                             | 70,500                      | 11,120                         | 10                             | 40                       | 400                            |
| Vägen Hagelsnäs—Kalfbacken . . . . .                                   | 10,000                      | 1,400                          | 5                              | 15                       | 75                             |
| Vägen Sörbo—Lunån . . . . .                                            | 55,000                      | 5,000                          | 10                             | 38                       | 380                            |
| Vägen Sörbo—Vika kyrkby . . . . .                                      | 11,000                      | 1,000                          | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 15                       | 67 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> |
| Vägen Jan Mix—Skedvi . . . . .                                         | 36,000                      | 3,000                          | 12                             | 24                       | 288                            |
| Vägen Sundbornsbyn—Ramsnäs . . . . .                                   | 100,215                     | 15,213                         | —                              | —                        | —                              |
| Väg vid Envikens kyrka . . . . .                                       | 11,550                      | 300                            | 3                              | 15                       | 45                             |
| Vägen Gustafs—Silfbergsgruvan—Smedjebacken . . . . .                   | 49,621                      | 4,925                          | —                              | —                        | —                              |
| Vägen L. Jobsbo—Söderbärke . . . . .                                   | 66,250                      | 6,000                          | 8                              | 50                       | 400                            |
| Vägen Getbo—Hemmet, Norrbärke . . . . .                                | 22,700                      | 3,000                          | 6                              | 20                       | 120                            |
| Vägarbeten, Norrbärke . . . . .                                        | 66,250                      | 14,635                         | 9                              | 45                       | 405                            |
| Vägen Klenshyttan—Finnäset—Ludvika . . . . .                           | 185,600                     | 3,000                          | 12                             | 70—80                    | 900                            |
| Vägen Råmshyttan—Tuna—Hastberg . . . . .                               | 80,800                      | 8,000                          | 6                              | 35                       | 210                            |
| Vägen Broby—Safenäs . . . . .                                          | 450,000                     | 12,000                         | 24                             | 200                      | 4,800                          |
| Vägen Finnäset—Blötberget . . . . .                                    | 115,000                     | 9,000                          | 12                             | 50                       | 600                            |
| Vagbyggnad vid Strömsdals station . . . . .                            | 63,500                      | 3,500                          | 24                             | 50                       | 1,200                          |
| Vagbyggnad vid Fredriksberg . . . . .                                  | 39,900                      | 4,900                          | 12                             | 50                       | 600                            |
| Vägen Äppelbo—Granåbron . . . . .                                      | 75,000                      | 750                            | 8                              | 40                       | 320                            |
| Väganläggning V. Utsjö—V. Fors . . . . .                               | 235,000                     | 10,000                         | 12                             | 90                       | 1,080                          |
| Vägomläggning Oje—Resjöbron . . . . .                                  | 75,000                      | 3,000                          | 12                             | 25                       | 300                            |
| Väganläggning Insjön—Gagnef . . . . .                                  | 150,000                     | 15,000                         | —                              | —                        | —                              |
| Vägen Laggarbåten—Bingsjö—Lamborn . . . . .                            | 100,000                     | 15,000                         | 12                             | 70                       | 840                            |
| Vägen Uthy—Märtanberg—Bertilso . . . . .                               | 300,000                     | 30,000                         | 12                             | 200                      | 2,400                          |
| Vägbyggnad, Öre . . . . .                                              | 68,500                      | 2,500                          | 8                              | 60                       | 480                            |
| Vägen Ringnäs—Mångsbodarna . . . . .                                   | 233,500                     | —                              | 48                             | 70                       | —                              |
| Vägen Horrmund—Lövnäs . . . . .                                        | 128,300                     | 3,000                          | 24                             | 50                       | 1,200                          |

| Län och arbetsföretag                                           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| Vägen Idrebyn—Grötholen . . . . .                               | 90,000                      | 2,000                          | 4½                             | 100                      | 450                 |
| Vägen Älvros—Lillfjäten . . . . .                               | 50,000                      | 2,000                          | 4                              | 60                       | 240                 |
| Vägen Idre—Foskros . . . . .                                    | 83,000                      | 8,000                          | 5                              | 120                      | 600                 |
|                                                                 | 3,532,685                   | 436,740                        |                                |                          | 22,893              |
|                                                                 | 4,114,021                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Väganläggning Kungsfors—Kungsberg . . . . .                     | 85,500                      | 20,000                         | 10                             | 30                       | 300                 |
| Förbättring av Gävle stads norra utfartsväg . . . . .           | 123,000                     | 25,000                         | 8                              | 35                       | 280                 |
| Genomfartsled, Söderhamn . . . . .                              | 180,700                     | 79,500                         | 12                             | 27                       | 324                 |
| Vägomläggning vid Hudiksbäcke . . . . .                         | 40,000                      | 2,500                          | 4                              | 45                       | 180                 |
| Gatuomläggning, Hudiksvall . . . . .                            | 14,400                      | 2,160                          | 3                              | 16                       | 48                  |
| Permanentbeläggning, Hudiksvall . . . . .                       | 57,000                      | 26,625                         | 3                              | 40                       | 120                 |
| Vägbyggnad Västerberg—Hagmuren . . . . .                        | 65,000                      | —                              | 10                             | 20—30                    | —                   |
| Vägbyggnad Backberg—Jäderfors . . . . .                         | 70,000                      | —                              | 10                             | 30—40                    | —                   |
| Vägbyggnad Eltebo—Storvik . . . . .                             | 51,500                      | 7,640                          | 5                              | 50                       | 250                 |
| Stensättning av Hyttgatan m. m. i Sandviken . . . . .           | 275,000                     | 108,000                        | 4                              | 160                      | 640                 |
| Omläggning av vägen Gävle—Harnäs . . . . .                      | 300,000                     | 10,000                         | 12                             | 80                       | 960                 |
| Vägomläggning Mohed—Mobodarna . . . . .                         | 173,900                     | 12,000                         | 14                             | 70                       | 980                 |
| Vägomläggning Ljusne—Söderala . . . . .                         | 264,100                     | 15,000                         | 18                             | 100                      | 1,800               |
| Vä byggnad, Hanebo . . . . .                                    | 270,000                     | 10,000                         | 24                             | 60—70                    | 1,560               |
| Vägen Edsbyn—Mällångstad . . . . .                              | 293,000                     | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Vägomläggning Ovanåker—Finnstugan . . . . .                     | 267,900                     | 14,000                         | 20                             | 90                       | 1,800               |
| Vägomläggning Voxna—Los . . . . .                               | 436,900                     | 22,000                         | 24                             | 400                      | 9,600               |
| Väganläggning Löräng—Åsbo—Rödmyra . . . . .                     | 120,000                     | —                              | 6                              | 100                      | —                   |
| Vägomläggning Los—Kärböle . . . . .                             | 164,000                     | 10,000                         | 12                             | 50                       | 600                 |
| Vägförbättring Norrbo—Forsa . . . . .                           | 27,100                      | 4,400                          | 4                              | 40                       | 160                 |
| Bygdeväg Brändbo—Sörvåna . . . . .                              | 68,700                      | 9,700                          | 8                              | 50                       | 400                 |
| Vägomläggning Hällsta—Rogsta—Arnön . . . . .                    | 119,000                     | 10,000                         | 10                             | 40                       | 400                 |
| Omläggning av knstvägen Vi—Harmånger . . . . .                  | 210,000                     | 8,000                          | 12                             | 80                       | 960                 |
| Omläggning av kustlandsvägen Vattrång—Rogsta . . . . .          | 223,600                     | 6,000                          | 12                             | 80                       | 960                 |
| Väganläggning Gällstavallen—Ansjön—Sännings-<br>tjärn . . . . . | 303,300                     | 5,000                          | 14                             | 150                      | 2,100               |
| Vägomläggning Hassela kyrka—Västernorrlands<br>län . . . . .    | 328,000                     | 3,000                          | —                              | 150                      | —                   |
| Vägomläggning Stakholmen—Gräsåsen . . . . .                     | 47,700                      | 2,000                          | —                              | 30                       | —                   |
|                                                                 | 3,655,600                   | 407,525                        |                                |                          | 24,422              |
|                                                                 | 4,579,300                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vägbyggnad Idbyn—Örnsköldsvik . . . . .                         | 27,500                      | 4,000                          | 4                              | 20                       | 80                  |
| Vägen Tälje—Johannisberg—Hångsta—Byn . . . . .                  | 350,000                     | 10,000                         | 24                             | 100                      | 2,400               |
| Vägen Norafors—Västansjö . . . . .                              | 150,000                     | 25,000                         | 18                             | 60                       | 1,080               |
| Väganläggning å södra sidan av Selångersjön . . . . .           | 469,200                     | 20,000                         | 36                             | —                        | —                   |
| Vägen Matfors—Tuna kyrka . . . . .                              | 84,000                      | —                              | 8                              | 30                       | —                   |
| Vägen Viforsen—Njurunda . . . . .                               | 170,000                     | —                              | 12                             | 90—100                   | —                   |
| Vägbyggnad från vägen Maj—Ortsjön till<br>Västana . . . . .     | 140,000                     | 15,000                         | 12                             | 50                       | 600                 |
| Vägbyggnad från Nolby vid kustlandsvägen till<br>Vi . . . . .   | 226,000                     | 21,000                         | 12                             | 80                       | 960                 |
| Vägbyggnad till Sköns kyrka . . . . .                           | 63,200                      | —                              | 5                              | 30                       | —                   |
| Väg Fagervik—Norrberge . . . . .                                | 123,000                     | —                              | 8                              | 45                       | —                   |
| Väg Sunds sågverk—Finsta . . . . .                              | 227,500                     | —                              | 8                              | 30                       | —                   |
| Väganläggning Hallsjön—Östanbäck . . . . .                      | 96,300                      | 3,500                          | 8                              | 65                       | 520                 |
| Väganläggning Holmsjöändan—Sunnansjö . . . . .                  | 117,500                     | 3,500                          | 8                              | 75                       | 600                 |
| Vägomläggning mellan Käfsta och Bäck . . . . .                  | 160,000                     | 3,000                          | 8                              | 100                      | 800                 |
| Vägomläggning Sättna—Käfstabron . . . . .                       | 108,000                     | 2,500                          | 8                              | 70                       | 560                 |
| Vägen Nässland över Ultvik mot Rö . . . . .                     | 153,300                     | 9,000                          | 15                             | 150                      | 2,250               |
| Vägen genom Häggdånger till Fröland . . . . .                   | 41,200                      | 1,000                          | 10                             | 60                       | 600                 |
| Väganläggning Rö—Krok . . . . .                                 | 181,350                     | 7,000                          | 15                             | 120                      | 1,800               |
| Vägen Ulträ—Näggård . . . . .                                   | 33,000                      | 500                            | 8                              | 60                       | 480                 |

| Län och arbetsföretag                                              | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader             |
|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------------------|
| Vägen Fiskja—Östby . . . . .                                       | 236,000                     | 20,000                         | 24                             | 50                       | 1,200                          |
| Vägen Hansjön—Kvitsle . . . . .                                    | 50,000                      | 3,000                          | 12                             | 20                       | 240                            |
| Vägen Hälledal—Storsele . . . . .                                  | 281,600                     | 30,000                         | 24                             | 50                       | 1,200                          |
| Vägomläggning Rö—Säbrå . . . . .                                   | 67,000                      | 5,000                          | 12                             | 50                       | 600                            |
| Vägen Gallsäter—Salteå . . . . .                                   | 40,000                      | 4,000                          | 5                              | 25                       | 125                            |
| Vägen Klockestrand—Skullersta . . . . .                            | 420,000                     | 40,000                         | 16                             | 100                      | 1,600                          |
| Vägen Storsvedjan—Norrlund . . . . .                               | 21,000                      | 2,000                          | 2                              | 40                       | 80                             |
| Vägen Nyböle—Kungsgården . . . . .                                 | 10,500                      | 1,400                          | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 15                       | 37 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> |
| Bältjälsvägen, Bjärträ . . . . .                                   | 227,500                     | 22,500                         | 11                             | 80                       | 880                            |
| Vägen Sägmon—Bältjälsvägen . . . . .                               | 17,000                      | 1,500                          | 2                              | 30                       | 60                             |
| Väg Svedje—Bräcke—allmänna landsvägen . . . . .                    | 10,000                      | 200                            | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 15                       | 97 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> |
| Vägen Risnäs—Almsjö såg . . . . .                                  | 47,000                      | 4,000                          | 12                             | 30                       | 360                            |
| Vägen Almsjönäs—Styrnäs . . . . .                                  | 15,000                      | 300                            | 6                              | 25                       | 150                            |
| Väg Nordingrå kyrka—Odsåker . . . . .                              | 65,000                      | 6,000                          | 6                              | 35—40                    | 225                            |
| Vägen Järesta—Järnsta . . . . .                                    | 50,000                      | 5,000                          | 6                              | 30—55                    | 255                            |
| Vägen till Ytterdal, Viabyggerå . . . . .                          | 13,000                      | 2,000                          | 6                              | 10                       | 60                             |
| Vägen till Tjäl, Viabyggerå . . . . .                              | 10,000                      | 1,500                          | 6                              | 8                        | 48                             |
| Vägen Lo—Dämsta—Viätt . . . . .                                    | 113,900                     | 10,000                         | 12                             | 30                       | 360                            |
| Vägen Lo—Myckelby—Styrnäsgråden . . . . .                          | 105,000                     | 4,000                          | 12                             | 30                       | 360                            |
| Vägombyggnad Kalknäs skola—allmänna lands-<br>vägen . . . . .      | 10,000                      | 500                            | 2                              | 30                       | 60                             |
| Vägen Vik—Årsta . . . . .                                          | 114,000                     | 3,000                          | 12                             | 40                       | 480                            |
| Vägbbyggnad Helgums sockens gräns—Åbacken—<br>Näs . . . . .        | 122,600                     | 1,000                          | 12                             | 50                       | 600                            |
| Vägen Holmstrand—Hammar . . . . .                                  | 350,000                     | 28,000                         | —                              | —                        | —                              |
| Del av vägen Edsele—Ådalslidens socken . . . . .                   | 134,500                     | —                              | —                              | —                        | —                              |
| Do . . . . .                                                       | 199,400                     | 9,000                          | —                              | —                        | —                              |
| Väganläggning Lungsjö—Västvattnet . . . . .                        | 136,100                     | 19,000                         | —                              | —                        | —                              |
| Väg Resele station—Tängsta . . . . .                               | 81,900                      | 3,900                          | 5                              | 100                      | 500                            |
| Väg Vallens by—Västerås . . . . .                                  | 222,000                     | —                              | —                              | —                        | —                              |
| Väg Junsele kyrkobygd—Aspeå . . . . .                              | 495,000                     | —                              | —                              | —                        | —                              |
| Ödebygdsväg Vallen—Dorotea . . . . .                               | 150,000                     | 10,000                         | 12                             | 150                      | 1,800                          |
| Vägen Tåsjö—Norrbygden—Ormsjö . . . . .                            | 174,000                     | —                              | 5                              | 125                      | —                              |
| Vägen Lövvik—Hiverudden . . . . .                                  | 60,000                      | 2,000                          | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 50                       | 225                            |
| Vägen Norum—Näske . . . . .                                        | 100,000                     | 6,000                          | 20                             | 30                       | 600                            |
| Vägen Gråtnäs—Djupsjö . . . . .                                    | 80,000                      | 6,000                          | 20                             | 25                       | 500                            |
| Vägen Sidsensjö kyrka—Sjålevad . . . . .                           | 115,200                     | 6,000                          | 20                             | 20                       | 400                            |
| Vägen Sidsensjö kyrka—Nätra . . . . .                              | 62,300                      | 3,000                          | 20                             | 18                       | 360                            |
| Vägen Lännäs—Bureåborg . . . . .                                   | 75,000                      | 5,000                          | 20                             | 23                       | 460                            |
| Vägen Myckelgensjö—Grundtjärn . . . . .                            | 211,500                     | 15,000                         | 20                             | 70                       | 1,400                          |
| Omläggning av Norrbölekroken å vägen Bred-<br>byn—Gottne . . . . . | 37,100                      | 2,000                          | 20                             | 15                       | 300                            |
| Vägen Degersjö—Holmsjö . . . . .                                   | 115,700                     | 6,000                          | 20                             | 20                       | 400                            |
| Vägen Stavre—Studsviken . . . . .                                  | 153,700                     | 9,000                          | 20                             | 45                       | 900                            |
| Vägen Åbosjö—Nyåker . . . . .                                      | 133,600                     | 10,000                         | 20                             | 25                       | 500                            |
| Vägen Bygdom—Övansjö . . . . .                                     | 34,800                      | —                              | —                              | —                        | —                              |
| Väg Bygdom—Angsta . . . . .                                        | 100,000                     | —                              | —                              | —                        | —                              |
| Väg Trehörningsjö—Långvattnet . . . . .                            | 272,300                     | 90,000                         | 20                             | 60                       | 1,200                          |
|                                                                    | 5,478,550                   | 445,800                        |                                |                          | 31,353                         |
|                                                                    | 8,461,250                   |                                |                                |                          |                                |
| <i>Jämtlands län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                                |
| Ödebygdsväg Storfjäten—Lillfjäten . . . . .                        | 85,000                      | 2,000                          | 10                             | 60                       | 600                            |
| Ombyggnad av Brunhovägen, Östersund . . . . .                      | 341,000                     | 122,000                        | 12                             | 60                       | 720                            |
| Väg Stugun—Lits socken . . . . .                                   | 200,000                     | 3,000                          | 10                             | 130                      | 1,300                          |
| Väg Bräcke—Dalhem . . . . .                                        | 390,000                     | 39,000                         | 15                             | 150                      | 2,250                          |
| Vägbbyggnad Bräcke—Mordviken jämte viadukt . . . . .               | 227,500                     | 25,000                         | 18                             | 70                       | 1,260                          |
| Vägbbyggnad, Revsund . . . . .                                     | 185,000                     | 10,000                         | 15                             | 70                       | 1,050                          |
| Vägbbyggnad Haverö—Gällö . . . . .                                 | 85,000                      | —                              | 5                              | 120                      | —                              |
| Ödebygdsväg Sandnäset Gillhov . . . . .                            | 71,500                      | 4,000                          | 8                              | 50                       | 400                            |
| Ödebygdsväg Dödre—Tunvägen—Mon . . . . .                           | 157,700                     | 2,500                          | 15                             | 60                       | 900                            |

| Län och arbetsföretag                                                  | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetsar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|----------------------|
| Vägbyggnad Föllinge—Mörtsjön . . . . .                                 | 98,000                      | 1,500                          | 18                             | 40                       | 720                  |
| Ödebygdsväg Raftsjöhöjden—Storåsen . . . . .                           | 84,000                      | —                              | 14                             | 25—30                    | —                    |
| Vägomläggning Föllinge—Torsnäs—Andån . . . . .                         | 100,000                     | —                              | 14                             | 30                       | —                    |
| Vägbyggnad Storåbrännan—Laxsjövägen . . . . .                          | 39,500                      | 2,300                          | 6                              | 30                       | 180                  |
| Ödebygdsväg från Östra Hafsnäs—Hammerdal . . . . .                     | 100,000                     | 1,500                          | 10                             | 60                       | 600                  |
| Ödebygdsväg från Siljeåsen—Hammerdal . . . . .                         | 91,800                      | 2,000                          | 10                             | 60                       | 600                  |
| Omläggning av vägen Järvsand—bron över<br>Kvarnån . . . . .            | 240,000                     | 24,000                         | 8                              | 175                      | 1,400                |
| Vägbyggnad, Gåxsjö . . . . .                                           | 280,000                     | 28,000                         | 13                             | 125                      | 1,625                |
| Vägen Alanäset—Järvsand . . . . .                                      | 260,000                     | —                              | 15                             | 300                      | —                    |
| Ödebygdsvägen Östra Hafsnäs—Fläsjö . . . . .                           | 60,000                      | —                              | 12                             | 50                       | —                    |
| Väganläggning Ånge—Hålland . . . . .                                   | 200,000                     | 5,000                          | 12                             | 100                      | 1,200                |
| Vägbyggnad, Frösön . . . . .                                           | 38,900                      | 2,000                          | 4                              | 60                       | 240                  |
| Omläggning av vägen Hammarnäs—Mattmars-<br>gränsen . . . . .           | 160,000                     | —                              | 18                             | 60                       | —                    |
| Ödebygdsvägen Fjösåsen—Häxåsen . . . . .                               | 93,800                      | 2,000                          | 10                             | 60                       | 600                  |
| Vägbyggnad Skåland—Klöfsjö . . . . .                                   | 195,000                     | 35,000                         | 12                             | 80                       | 960                  |
| Bygdeväg Lillhärdal—Olingskog—Dalarna . . . . .                        | 460,000                     | 80,000                         | 30                             | 150—175                  | 4,875                |
| Bygdeväg Fåssjö—Minne—Stensån . . . . .                                | 426,000                     | 20,000                         | 20                             | 150                      | 3,000                |
|                                                                        | 3,920,700                   | 410,800                        |                                |                          | 24,480               |
|                                                                        | 4,669,700                   |                                |                                |                          |                      |
| <i>Västerbottens län.*</i>                                             |                             |                                |                                |                          |                      |
| Bygdeväg Byviken—Klöse . . . . .                                       | 69,500                      | 3,500                          | 12                             | 40                       | 480                  |
| Bygdeväg Öre by—Kråkens by—Tjäruskär . . . . .                         | 184,900                     | 7,900                          | 24                             | 50                       | 1,200                |
| Bygdeväg Håknäs—Långed . . . . .                                       | 25,000                      | 1,000                          | 12                             | 15                       | 180                  |
| Bygdeväg Hägnäs—Mullsjö . . . . .                                      | 40,000                      | 2,000                          | 12                             | 25                       | 300                  |
| Bygdeväg Djupsjö—Högländ . . . . .                                     | 55,000                      | 3,000                          | 12                             | 30                       | 360                  |
| Bygdeväg Tallberg—Kyrktjärn . . . . .                                  | 200,000                     | 10,000                         | 24                             | 55                       | 1,320                |
| Bygdeväg Norrfors—Västansjö . . . . .                                  | 100,000                     | 15,000                         | 12                             | 60                       | 720                  |
| Bygdeväg Lögdå—Långron . . . . .                                       | 185,000                     | 8,000                          | 24                             | 50                       | 1,200                |
| Bygdeväg Björnlandsbäck—Gräsmyr . . . . .                              | 69,500                      | 1,500                          | 12                             | 40                       | 480                  |
| Bygdeväg Strand—Hägnäs . . . . .                                       | 283,700                     | 13,700                         | 36                             | 55                       | 1,980                |
| Väg genom Bjurholms samhälle . . . . .                                 | 10,000                      | —                              | 6                              | 30                       | —                    |
| Bygdeväg Bjerten—Bjurvattnet . . . . .                                 | 65,000                      | 3,000                          | 12                             | 35                       | 420                  |
| Bygdeväg Högås—Agnäs . . . . .                                         | 210,500                     | 10,500                         | 24                             | 60                       | 1,440                |
| Bygdeväg Braxele—Londons anhalt . . . . .                              | 33,000                      | 1,400                          | 12                             | 20                       | 240                  |
| Omläggning av vägen Bjurholm—Örträsk . . . . .                         | 280,000                     | 14,000                         | 36                             | 45                       | 1,620                |
| Bygdeväg Ramsele—Rambo—Sunnansjö . . . . .                             | 95,000                      | 5,000                          | 12                             | 55                       | 660                  |
| Omläggning av vägen Ytterröda—Överröda . . . . .                       | 35,000                      | 1,750                          | 12                             | 20                       | 240                  |
| Omläggning av vägen Hällnäs—Ekträsk . . . . .                          | 40,000                      | 2,000                          | 12                             | 25                       | 300                  |
| Bygdeväg Hjuken—Kussjö . . . . .                                       | 135,800                     | 7,700                          | 24                             | 40                       | 960                  |
| Bygdeväg Storsävarträsk—Brackköping . . . . .                          | 111,300                     | 5,600                          | 15                             | 50                       | 750                  |
| Bygdeväg Norrliden—Storsandsjön . . . . .                              | 85,000                      | 4,250                          | 12                             | 50                       | 600                  |
| Bygdeväg Högås—Kolksele, Degerfors socken . . . . .                    | 57,200                      | 2,800                          | 12                             | 30                       | 360                  |
| Bygdeväg Nyåkerstjärn—Otternäs . . . . .                               | 15,300                      | —                              | 6                              | 20                       | —                    |
| Bygdeväg Bjurselefors—Åmsele . . . . .                                 | 50,400                      | 2,500                          | 12                             | 30                       | 360                  |
| Bygdeväg Storsävarträsk—Floda . . . . .                                | 187,600                     | 9,500                          | 24                             | 50                       | 1,200                |
| Bygdeväg Vindeln—Hägnäs . . . . .                                      | 83,500                      | 4,100                          | 12                             | 50                       | 600                  |
| Omläggning av vägen Umeå—Vindeln genom<br>Degerfors by . . . . .       | 50,000                      | 2,500                          | 12                             | 30                       | 360                  |
| Bygdeväg Åkerbäck—Grundbäck . . . . .                                  | 80,000                      | 4,000                          | 12                             | 45                       | 540                  |
| Bygdeväg Vännfors—Ytterröda . . . . .                                  | 99,600                      | 2,000                          | 15                             | 45                       | 675                  |
| Bygdeväg Fagerlund—Ytterröda . . . . .                                 | 324,100                     | 48,500                         | 12                             | 170                      | 2,040                |
| Bygdeväg Kroksjö—Gravmark . . . . .                                    | 163,500                     | 3,300                          | 15                             | 85                       | 1,275                |
| Bygdeväg Södra Myrbäck—Degersjö . . . . .                              | 58,200                      | 1,200                          | 12                             | 35                       | 420                  |
| Bygdeväg Högås—Kolksele, Vännäs socken . . . . .                       | 114,000                     | 2,300                          | 15                             | 50                       | 750                  |
| Bygdeväg Rödbäck—Degernåskajen . . . . .                               | 120,700                     | 6,400                          | 12                             | 70                       | 840                  |
| Bygdeväg Flurkmark—Tavelsjö . . . . .                                  | 190,000                     | 3,800                          | 12                             | 110                      | 1,320                |
| Omläggning av kustlandsvägen mellan Sörmjöle<br>och Stöcksjö . . . . . | 375,000                     | 19,000                         | 24                             | 105                      | 2,520                |

| Län och arbetsföretag                                                                                                 | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| Bygdeväg Tjalamark—Hissjö . . . . .                                                                                   | 206,700                     | 4,100                          | 12                             | 120                      | 1,440               |
| Bygdeväg Robertsfors—Åkulla . . . . .                                                                                 | 112,300                     | 5,600                          | 24                             | 30                       | 720                 |
| Bygdeväg Inre Ultervattnet—Robertsfors . . . . .                                                                      | 224,100                     | 11,200                         | 24                             | 65                       | 1,560               |
| Bygdeväg Bjensfors—Bjensjöå . . . . .                                                                                 | 90,500                      | 4,500                          | 12                             | 50                       | 600                 |
| Bygdeväg Lidsjön—Bygdsiljum—Korsjön, Bygdeå . . . . .                                                                 | 40,400                      | 2,000                          | 12                             | 50                       | 600                 |
| Omläggning av kustlandsvägen mellan Ånaset—<br>Gumboda . . . . .                                                      | 50,000                      | 2,500                          | 12                             | 30                       | 360                 |
| Bygdevägen Onnesmark—Kåsböle—Bäck, Löv-<br>ånger . . . . .                                                            | 108,500                     | 5,400                          | 12                             | 65                       | 780                 |
| Omläggning av vägen Selet—Vebomark—<br>Ljusrotet . . . . .                                                            | 200,000                     | 10,000                         | 36                             | 40                       | 1,440               |
| Omläggning av kustlandsvägen mellan Bjur-<br>tjärn—Bodarna . . . . .                                                  | 100,000                     | 5,000                          | 12                             | 60                       | 720                 |
| Bygdeväg Hemmingen—Yttre Ånaset, Burtrask . . . . .                                                                   | 70,400                      | 3,500                          | 12                             | 40                       | 480                 |
| Bygdeväg Lidsjön—Bygdsiljum—Korsjön, Bur-<br>trask . . . . .                                                          | 346,900                     | 17,300                         | 36                             | 65                       | 2,340               |
| Bygdeväg Risliden—Klysterberg, Burtrask . . . . .                                                                     | 99,300                      | 5,000                          | 12                             | 60                       | 720                 |
| Bygdeväg S. Stortjärn—Burtrask—Åstrask . . . . .                                                                      | 140,000                     | 7,000                          | 12                             | 80                       | 960                 |
| Bygdeväg Onnesmark—Kåsböle—Bäck, Bureå . . . . .                                                                      | 20,000                      | 1,000                          | 4                              | 35                       | 140                 |
| Bygdeväg Orrbacken—Holmsvattnet . . . . .                                                                             | 323,200                     | 16,200                         | 24                             | 90                       | 2,160               |
| Bygdeväg Melstrask—Gammelboliden . . . . .                                                                            | 35,800                      | 1,800                          | 12                             | 20                       | 240                 |
| Väg Traskholm—Grundtrask . . . . .                                                                                    | 55,000                      | 500                            | 6                              | 60                       | 360                 |
| Bygdeväg Stavatrask—Nordanås . . . . .                                                                                | 146,400                     | 7,300                          | 12                             | 85                       | 1,020               |
| Bygdeväg Stortrask—Långnastrask . . . . .                                                                             | 84,600                      | —                              | 12                             | 50                       | —                   |
| Bygdeväg Ullbergstrask—Stortrask by . . . . .                                                                         | 140,000                     | —                              | 4                              | 65                       | —                   |
| Gamla Jörnsvägen mellan Svanström och Ström-<br>fors . . . . .                                                        | 160,000                     | 8,000                          | 12                             | 90                       | 1,080               |
| Bygdeväg Klemensboda—Svanström . . . . .                                                                              | 200,000                     | 10,000                         | 12                             | 110                      | 1,320               |
| Bygdeväg Hemmingen—Yttre Ånaset, Norsjö . . . . .                                                                     | 22,000                      | 1,100                          | 12                             | 15                       | 180                 |
| Bygdeväg Risliden—Klysterberg, Norsjö . . . . .                                                                       | 33,900                      | 1,700                          | 48                             | 5                        | 240                 |
| Bygdeväg Långtrask—Kedtraskbron . . . . .                                                                             | 293,000                     | 14,700                         | 24                             | 85                       | 2,040               |
| Ödebygdsväg V. Lainejaure—Koktrask . . . . .                                                                          | 89,800                      | 4,500                          | 24                             | 25                       | 600                 |
| Bygdeväg N. Johannisberg—Kåtaliden . . . . .                                                                          | 30,000                      | 1,500                          | 12                             | 20                       | 240                 |
| Bygdeväg Björkliden—Grundtrask . . . . .                                                                              | 238,100                     | 4,800                          | 24                             | 70                       | 1,680               |
| Bygdeväg Åkroksbron—Björksele . . . . .                                                                               | 260,000                     | 13,000                         | 36                             | 50                       | 1,800               |
| Bygdeväg Lycksele—Siksele . . . . .                                                                                   | 266,000                     | 13,300                         | 48                             | 48                       | 2,304               |
| Bygdeväg Björkseleby—Åkroksbron . . . . .                                                                             | 127,300                     | 6,400                          | 24                             | 35                       | 840                 |
| Bygdeväg Lyxaberg—Lomselenas . . . . .                                                                                | 260,000                     | 26,000                         | 24                             | 70                       | 1,680               |
| Omläggning av vägen Lycksele—Hedlunda . . . . .                                                                       | 102,800                     | 5,100                          | 12                             | 60                       | 720                 |
| Ödebygdsväg Borgsjö—Grantrask, Lycksele . . . . .                                                                     | 23,200                      | 1,200                          | 12                             | 15                       | 180                 |
| Bygdeväg till Långsele, Örttrask . . . . .                                                                            | 140,000                     | —                              | 24                             | 40                       | —                   |
| Bygdeväg till Vargtrask, Örttrask . . . . .                                                                           | 135,000                     | 6,800                          | 24                             | 40                       | 960                 |
| Ödebygdsväg Umnäs—Slussfors . . . . .                                                                                 | 75,000                      | 11,300                         | 12                             | 40                       | 480                 |
| Väg Slagnäs—Malå sockens gräns . . . . .                                                                              | 100,000                     | —                              | 36                             | 30                       | —                   |
| Bygdeväg Grundtrask—Gargnäs . . . . .                                                                                 | 450,000                     | 22,500                         | 40                             | 75                       | 3,000               |
| Ödebygdsväg Juktfors—Lomsele . . . . .                                                                                | 55,900                      | 2,800                          | 12                             | 30                       | 360                 |
| Ödebygdsväg Granliden—Dorotea . . . . .                                                                               | 60,000                      | —                              | 12                             | 35                       | —                   |
| Bygdeväg Övre Båksjö—Flandberg . . . . .                                                                              | 125,000                     | 2,500                          | 24                             | 35                       | 840                 |
| Ödebygdsväg Giddes—Hansbo . . . . .                                                                                   | 210,000                     | 10,500                         | 48                             | 30                       | 1,440               |
| Ödebygdsväg Nastansjö—Heligfjäll . . . . .                                                                            | 100,000                     | 5,000                          | 24                             | 30                       | 720                 |
| Ödebygdsväg S. Latikberg—Mörtingsberget—<br>Vojmån . . . . .                                                          | 130,000                     | 6,500                          | 24                             | 40                       | 960                 |
| Bygdeväg Råsele—Stenselekroken, Vilhelmina . . . . .                                                                  | 61,300                      | 3,100                          | 12                             | 35                       | 420                 |
| Ödebygdsväg från allmänna vägen Lycksele—<br>Åsele till allmänna vägen Lycksele—Vilhel-<br>mina, Vilhelmina . . . . . | 72,000                      | 3,600                          | 12                             | 40                       | 480                 |
| Ödebygdsväg Kultsjöluspen—Grytsjö . . . . .                                                                           | 68,700                      | 3,400                          | 12                             | 40                       | 480                 |
| Ödebygdsväg Norrby—Harrsjö—Sörfors . . . . .                                                                          | 181,300                     | 9,065                          | 36                             | 35                       | 1,260               |
| Bygdeväg Avatrask—Bellvik . . . . .                                                                                   | 294,000                     | 14,700                         | 36                             | 55                       | 1,980               |
| Bygdeväg från Ormsjö till allmänna vägen<br>Dorotea—Risbäck . . . . .                                                 | 463,300                     | 23,165                         | 36                             | 90                       | 3,240               |

| Län och arbetsföretag                                                                                            | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| Vägbyggnad Risbäck—Sörfors . . . . .                                                                             | 89,180                      | 180                            | 8                              | 80-100                   | 720                 |
| Ödebygdsväg från allmänna vägen Lycksele—<br>Åsele till allmänna vägen Lycksele—Vilhel-<br>mina, Åsele . . . . . | 229,000                     | 11,500                         | 36                             | 45                       | 1,620               |
| Bygdeväg Rissjö—Västernorrlands läns gräns . . . . .                                                             | 280,000                     | 5,600                          | 24                             | 80                       | 1,920               |
| Bygdeväg Råsele—Stenselekroken, Åsele . . . . .                                                                  | 355,400                     | 17,770                         | 24                             | 100                      | 2,400               |
| Ödebygdsväg Östernoret—Sörnoret . . . . .                                                                        | 48,000                      | 2,400                          | 12                             | 30                       | 360                 |
| Ödebygdsväg Borgsjö—Granträsk, Åsele . . . . .                                                                   | 112,800                     | 5,600                          | 15                             | 55                       | 825                 |
| Ödebygdsväg S. Grafsjö—Ö. Nordås . . . . .                                                                       | 70,000                      | 3,500                          | 24                             | 20                       | 480                 |
|                                                                                                                  | 12,342,580                  | 625,380                        |                                |                          | 85,199              |
|                                                                                                                  | 12,892,480                  |                                |                                |                          |                     |
| <i>Norrbottnens län.</i>                                                                                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vägen Luleå—Skurholmen . . . . .                                                                                 | 149,500                     | 21,500                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Vägarbeten, Piteå . . . . .                                                                                      | 60,000                      | —                              | 8                              | 33                       | —                   |
| Väganläggning Harbäcken—Norrjärdens kyrka . . . . .                                                              | 32,100                      | 5,020                          | 4-6                            | 50                       | 250                 |
| Väg Nystrand—Stortefors—Överluleå sockens<br>gräns . . . . .                                                     | 200,000                     | 20,000                         | 18                             | 70                       | 1,260               |
| Vägbyggnad Kikkijaurvägen—Granholm . . . . .                                                                     | 30,000                      | —                              | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 100                      | —                   |
| Ombyggnad av den s. k. Ljusträskvägen, Ar-<br>vidsjaur . . . . .                                                 | 300,000                     | —                              | 4                              | 300                      | —                   |
| Vägbyggnad Rönnliden—Hedberg . . . . .                                                                           | 109,000                     | —                              | 3                              | 200                      | —                   |
| Vägbyggnad Avaviken—Sotträskliden—Fisk-<br>träsk—Västansås . . . . .                                             | 70,000                      | —                              | 2                              | 200                      | —                   |
| Vägbyggnad Rönnliden—Skellefte älv . . . . .                                                                     | 78,000                      | 8,000                          | 4                              | 100                      | 400                 |
| Vägbyggnad från militärvägen till Gallejaur,<br>Arvidsjaur . . . . .                                             | 90,000                      | —                              | 3                              | 200                      | —                   |
| Väg Slättberg—Vuodas . . . . .                                                                                   | 250,000                     | 25,000                         | 15                             | 100                      | 1,500               |
| Väg Gällivaro—Tjantjasjärvi . . . . .                                                                            | 75,000                      | 7,000                          | 4                              | 100                      | 400                 |
| Väg Börjeslandet—Råneå . . . . .                                                                                 | 209,000                     | —                              | 24                             | 200                      | —                   |
| Anläggning av väg Kesasjärvi—Granträsk—<br>Mugglom—Körmyrholm . . . . .                                          | 120,000                     | 15,000                         | 12                             | 80                       | 960                 |
| Anläggning av väg Svartbyn—Mjöträsk . . . . .                                                                    | 180,000                     | 20,000                         | 15                             | 90                       | 1,350               |
| Vägomläggning Törböle—Mörjärv . . . . .                                                                          | 352,000                     | 17,600                         | 12                             | 150                      | 1,800               |
| Vägbyggnad, Nederkalix . . . . .                                                                                 | 310,150                     | 6,000                          | 8                              | 325                      | 2,600               |
|                                                                                                                  | 1,746,750                   | 145,120                        |                                |                          | 10,880              |
|                                                                                                                  | 2,814,750                   |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                                                                       | 66,493,121                  | 8,206,831                      |                                |                          | 365,273.5           |
|                                                                                                                  | 85,757,418                  |                                |                                |                          |                     |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                                      | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms stad.</i>                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Tranebergsvägen mellan Svartvik—Johanne-<br>lund . . . . . | 30,000                      | —                              | 2                              | 25                       | —                   |
| Väg Mälarhöjden—Södertäljevägen . . . . .                  | 85,000                      | —                              | 4                              | 35                       | —                   |
| Väg Högdalsvägen—Hagsåtra . . . . .                        | 40,000                      | —                              | 3                              | 20                       | —                   |
| Vägen Mälarhöjden—Sätra varv . . . . .                     | 140,000                     | —                              | 5                              | 50                       | —                   |
|                                                            | 295,000                     |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vägbyggnad Brävallavägen—Altorp, Djursholm                                    | 42,000                      | 7,200                          | 6                              | 20                       | 120                 |
| Vägbyggnad Altorp—Nasbyvägen, Djursholm .                                     | 47,500                      | 9,000                          | 6                              | 20                       | 120                 |
| Väg till badplats vid Fågelö udde, Lidingö . .                                | 66,000                      | 14,000                         | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 40                       | 140                 |
| Breddning av Mosstorpssvägen, Lidingö . . .                                   | 29,000                      | 6,000                          | 2                              | 25                       | 50                  |
| Rätning av Stockholmsvägen vid telefonstationen,<br>Lidingö . . . . .         | 13,000                      | 6,000                          | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 10                       | 15                  |
| Vägen Hamngatan—Eriksövägen, Vaxholm . .                                      | 29,300                      | 3,000                          | 4                              | 15—25                    | 80                  |
| Väg Högdalsvägen—Snösättra—Stuvsta . . . .                                    | 100,000                     | —                              | 4                              | 40                       | —                   |
|                                                                               | 226,800                     | 45,200                         |                                |                          | 525                 |
|                                                                               | 326,800                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Uppsala län.</i>                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anläggning av gång- och cykelbana Uppsala—<br>Flottsund . . . . .             | 100,000                     | 5,000                          | 11                             | 40                       | 440                 |
|                                                                               | 100,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Södermanlands län.</i>                                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av vägen Fjällsta—Överselö . . .                                    | 96,250                      | 2,000                          | 7                              | 75—80                    | 542.5               |
| Ombyggnad, rätning och breddning av vägen<br>Ytterselö—Fjällsta . . . . .     | 106,250                     | 2,250                          | 7—8                            | 75—80                    | 581.25              |
| Vägbyggnad Floda kyrka—Katrineholm med<br>brobyggnad vid Vigersberg . . . . . | 270,000                     | 18,900                         | —                              | —                        | —                   |
| Vägomläggning med brobygge Båresta—Abbotnäs                                   | 36,100                      | 11,100                         | 8                              | 20—25                    | 180                 |
|                                                                               | 238,600                     | 15,350                         |                                |                          | 1,303.75            |
|                                                                               | 508,600                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Östergötlands län.</i>                                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Grundförstärkning och stensättning å vägarna i<br>Boxholm . . . . .           | 101,060                     | 31,725                         | 12                             | 28                       | 336                 |
|                                                                               | 101,080                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Jönköpings län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Stensättning och schaktning av torg i Tranås .                                | 36,000                      | 14,500                         | 4                              | 30                       | 120                 |
| Stensättning, Sävsjö . . . . .                                                | 35,000                      | —                              | 24                             | 10                       | —                   |
|                                                                               | 36,000                      | 14,500                         |                                |                          | 120                 |
|                                                                               | 71,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kalmar län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Stensättningsarbeten vid hamnen i Kalmar . .                                  | 81,000                      | 45,000                         | 6                              | 20                       | 120                 |
| Vägarbeten, Överum . . . . .                                                  | 37,400                      | 1,000                          | 24                             | 10                       | 240                 |
| Gatuanläggningar i Kristdala . . . . .                                        | 33,679                      | 3,500                          | 14                             | 18                       | 252                 |
|                                                                               | 152,079                     | 49,500                         |                                |                          | 612                 |
|                                                                               | 152,079                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Blekinge län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Väg Solbacka—Sandvik m. m., Karlshamn . .                                     | 44,795                      | —                              | 7                              | 40                       | —                   |
| Väganläggning, Sölvesborg . . . . .                                           | 24,000                      | —                              | 6                              | 28                       | —                   |
| Väganläggning och brygga, Torshamn . . . .                                    | 12,000                      | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Vägarbete, Tjurkö . . . . .                                                   | 25,000                      | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Ombyggnad av vägen Kroppasjö—Bredasjö . .                                     | 15,750                      | 2,200                          | 5                              | 25                       | 125                 |
| Ombyggnad av vägen Boasjö—Sillhövda . . .                                     | 30,000                      | 4,000                          | 8                              | 35                       | 280                 |
| Väg Korsanäs—Millegarne—Göholm m. m. . .                                      | 25,000                      | 2,000                          | 10                             | 20                       | 200                 |
| Omläggning av vägen till Bökevik . . . . .                                    | 12,700                      | 400                            | 6                              | 18                       | 108                 |
| Omläggning av vägen till Saxemaranäs . . . .                                  | 10,600                      | 1,600                          | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 12—15                    | 87.75               |
| Vägarbete Björkeryd—Hessledalen . . . . .                                     | 10,700                      | 200                            | 4                              | 20                       | 80                  |
| Ombyggnad av vägen från Boa hage, Jämshög .                                   | 15,000                      | 900                            | 10                             | 10                       | 100                 |
|                                                                               | 119,750                     | 11,300                         |                                |                          | 980.75              |
|                                                                               | 225,545                     |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                          | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>månader | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetsar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|---------------------------|--------------------------|----------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>                                                           |                             |                                |                           |                          |                      |
| Strandskoning och vägarbete m. m., Brunnby . . . . .                           | 30,000                      | —                              | 6                         | 20                       | —                    |
| Vägbyggnad i Södra Sandby . . . . .                                            | 12,113                      | 730                            | 2                         | 30                       | 60                   |
| Vägarbete i Skurups köping . . . . .                                           | 118,600                     | —                              | —                         | —                        | —                    |
| Byggnad av enklare skogsvägar & länsallmän-<br>ningen . . . . .                | 33,600                      | 1,600                          | 11                        | 30                       | 330                  |
| Stensättning av järnvägs-gatan i Höör . . . . .                                | 33,400                      | 18,400                         | 3                         | 15                       | 45                   |
|                                                                                | 79,113                      | 20,730                         |                           |                          | 435                  |
|                                                                                | 227,713                     |                                |                           |                          |                      |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                |                             |                                |                           |                          |                      |
| Vägbyggnad vid hamnen i Uddevalla . . . . .                                    | 74,000                      | 11,100                         | 16                        | 15                       | 240                  |
| Gatuanläggning, Bovallstrand . . . . .                                         | 14,600                      | 4,000                          | —                         | —                        | —                    |
| Gatu- och vägarbeten i Fjällbacka . . . . .                                    | 97,000                      | 10,500                         | 12                        | 49                       | 588                  |
| Gatuanläggningar, Grebbestad . . . . .                                         | 150,100                     | 42,000                         | 14                        | 40                       | 560                  |
|                                                                                | 321,100                     | 63,600                         |                           |                          | 1,388                |
|                                                                                | 335,700                     |                                |                           |                          |                      |
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                          |                             |                                |                           |                          |                      |
| Vägbyggnad, Vänersborg . . . . .                                               | 65,500                      | 14,000                         | 5                         | 40                       | 200                  |
| Vägbyggnad, Fors . . . . .                                                     | 70,000                      | —                              | 10                        | 35                       | —                    |
|                                                                                | 65,500                      | 14,000                         |                           |                          | 200                  |
|                                                                                | 135,500                     |                                |                           |                          |                      |
| <i>Örebro län.</i>                                                             |                             |                                |                           |                          |                      |
| Gatubyggnad, Kopparbergs köping . . . . .                                      | 16,792                      | 9,452                          | 3                         | 15                       | 45                   |
|                                                                                | 16,792                      |                                |                           |                          |                      |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                       |                             |                                |                           |                          |                      |
| Vägarbeten, Västerås . . . . .                                                 | 35,000                      | 5,000                          | 3 $\frac{1}{2}$           | 25                       | 87.5                 |
|                                                                                | 35,000                      |                                |                           |                          |                      |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                        |                             |                                |                           |                          |                      |
| Tunavägen, Falun . . . . .                                                     | 44,415                      | 20,600                         | 4                         | 25                       | 100                  |
| Nordlundsvägen, Falun . . . . .                                                | 49,620                      | 23,815                         | 4                         | 25                       | 100                  |
| Stenrösvägen, Falun . . . . .                                                  | 135,890                     | 49,630                         | 10                        | 35                       | 350                  |
| Kristinagatan, Falun . . . . .                                                 | 79,625                      | 25,820                         | 8 $\frac{1}{2}$           | 25                       | 212.5                |
| Ombyggnad av stora torget, Falun . . . . .                                     | 80,000                      | 27,500                         | 7                         | 30                       | 210                  |
| Vallhallavägen, Ludvika . . . . .                                              | 72,500                      | 35,000                         | 6                         | 30                       | 180                  |
| Sveavägen, Leksand . . . . .                                                   | 51,200                      | 1,000                          | 10                        | 30                       | 300                  |
|                                                                                | 513,250                     | 183,365                        |                           |                          | 1,452.5              |
|                                                                                | 513,250                     |                                |                           |                          |                      |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                         |                             |                                |                           |                          |                      |
| Vägförbättring, Järbo . . . . .                                                | 16,200                      | —                              | 9                         | 15                       | —                    |
| Bryggerigatan i Sandviken . . . . .                                            | 15,000                      | —                              | 3 $\frac{1}{2}$           | 15                       | —                    |
| Ombyggnad av Södra Långgatan i Sandviken . . . . .                             | 25,000                      | —                              | 6                         | 15                       | —                    |
|                                                                                | 56,200                      |                                |                           |                          |                      |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                          |                             |                                |                           |                          |                      |
| Ödebygdsväg Sikås—Sikåskälen—Ollebacken—<br>Raftsjöhöjden . . . . .            | 77,100                      | 2,800                          | 6                         | 100                      | 600                  |
| Iordningställande av bygatorna inom Kyrkbyn<br>och Håns by, Vemdalen . . . . . | 64,000                      | 1,000                          | 3 $\frac{1}{2}$           | 130                      | 455                  |
|                                                                                | 141,100                     | 3,800                          |                           |                          | 1,055                |
|                                                                                | 141,100                     |                                |                           |                          |                      |

| Län och arbetsföretag                                                   | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Västerbottens län.</i>                                               |                             |                                |                                |                          |                    |
| Breddning och stensättning av Mickelträsk-<br>vägen, Umeå . . . . .     | 150,000                     | 31,000                         | 12                             | 45                       | 540                |
| D:o . . . . .                                                           | 107,000                     | 22,000                         | 10                             | 40                       | 400                |
| D:o . . . . .                                                           | 105,000                     | 22,000                         | 9                              | 40                       | 360                |
| Vägförbättring, Skellefteå . . . . .                                    | 18,000                      | 400                            | 4                              | 17                       | 68                 |
| D:o . . . . .                                                           | 67,000                      | 10,000                         | 8                              | 32                       | 256                |
| Gatubyggnader, Lycksele . . . . .                                       | 20,000                      | 1,000                          | 6                              | 25                       | 150                |
| Gatubyggnader, Vilhelmina . . . . .                                     | 23,040                      | —                              | 5                              | 30                       | —                  |
|                                                                         | 467,000                     | 86,400                         |                                |                          | 1,774              |
|                                                                         | 490,040                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                 |                             |                                |                                |                          |                    |
| Gatuarbeten i Skurholmen, Luleå . . . . .                               | 419,400                     | 10,000                         | 33                             | 50                       | 165                |
| Gatuarbeten i Pitå . . . . .                                            | 41,000                      | —                              | 8                              | 23                       | —                  |
| D:o . . . . .                                                           | 37,000                      | —                              | 8                              | 20                       | —                  |
| D:o . . . . .                                                           | 45,000                      | —                              | 8                              | 25                       | —                  |
| D:o . . . . .                                                           | 49,000                      | —                              | 8                              | 28                       | —                  |
| Gatuarbeten i Jokkmokks kyrkstad . . . . .                              | 20,000                      | 2,000                          | 3                              | 40                       | 120                |
| Stenarbeten, Malmberget . . . . .                                       | 86,400                      | —                              | 12                             | 24                       | —                  |
| Vägbyggnadsarbeten m. m. för skolorna i Över-<br>kalix socken . . . . . | 14,500                      | 1,000                          | 3--4                           | 20                       | 70                 |
|                                                                         | 453,900                     | 13,000                         |                                |                          | 355                |
|                                                                         | 712,300                     |                                |                                |                          |                    |
| Hela riket                                                              | 3,067,064                   | 571,922                        |                                |                          | 11,109.5           |
|                                                                         | 4,448,699                   |                                |                                |                          |                    |

## Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag                          | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Uppsala län.</i>                            |                             |                                |                                |                          |                    |
| Uppsala—Norby . . . . .                        | 25,000                      | 2,500                          | 7                              | 15                       | 105                |
| Vägarbete Ytterboda—Långsand . . . . .         | 86,000                      | 2,000                          | 12                             | 50                       | 600                |
|                                                | 111,000                     | 4,500                          |                                |                          | 705                |
|                                                | 111,000                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Östergötlands län.</i>                      |                             |                                |                                |                          |                    |
| Vägarbeten i Kville . . . . .                  | 14,300                      | —                              | 3                              | 20                       | —                  |
| <i>Kalmar län.</i>                             |                             |                                |                                |                          |                    |
| Vägbyggnad Hälleberg—Hälgenäs . . . . .        | 32,000                      | 4,000                          | 7                              | 28                       | 196                |
| Vägbyggnad Helgerum—Skältorpet . . . . .       | 57,122                      | 888                            | 18                             | 24                       | 432                |
| Utfartsväg för Aldersbäcksgård m. fl., Västrum | 8,500                       | 250                            | 6                              | 10                       | 60                 |
|                                                | 97,622                      | 5,138                          |                                |                          | 688                |
|                                                | 97,622                      |                                |                                |                          |                    |
| <i>Gotlands län.</i>                           |                             |                                |                                |                          |                    |
| Vägförbättringar, Rute . . . . .               | 119,000                     | 13,000                         | 19                             | 55                       | 1,045              |
|                                                | 119,000                     |                                |                                |                          |                    |

| Län och arbetsföretag                                     | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Blekinge län.</i>                                      |                             |                                |                                |                          |                    |
| Vägarbeten, Aspö . . . . .                                | 50,000                      | 16,500                         | 11                             | —                        | —                  |
| Vägarbeten, Elleholm . . . . .                            | 10,000                      | 500                            | 3                              | 18                       | 54                 |
| Vägen Ebbalycke—Ryedal—Agerum . . . . .                   | 43,250                      | 3,500                          | 10                             | 35                       | 350                |
|                                                           | 53,250                      | 4,000                          |                                |                          | 404                |
|                                                           | 103,250                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Kristianstads län.</i>                                 |                             |                                |                                |                          |                    |
| Vägomläggning, Osby . . . . .                             | 42,000                      | 900                            | 6                              | 40                       | 240                |
| Omläggning av vägen Bökeberga—Hamnarp . . . . .           | 59,500                      | 1,250                          | 7                              | 50                       | 350                |
| Skogsvägar m. m. i Norra Åsbo . . . . .                   | 18,000                      | 3,000                          | 24                             | 5                        | 120                |
| Vägarbeten i Västra Sönnarslöv . . . . .                  | 37,310                      | 1,500                          | 11                             | 20                       | 220                |
|                                                           | 156,810                     | 6,650                          |                                |                          | 930                |
|                                                           | 156,810                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                           |                             |                                |                                |                          |                    |
| Väg till Munkedals järnvägsstation . . . . .              | 34,501                      | —                              | 18                             | 25                       | —                  |
| <i>Skaraborgs län.</i>                                    |                             |                                |                                |                          |                    |
| Väganläggning, Norra Kyrketorp . . . . .                  | 13,000                      | 2,000                          | —                              | —                        | —                  |
| <i>Värmlands län.</i>                                     |                             |                                |                                |                          |                    |
| Förbättring av vägen Skarphyttan—Nykroppa . . . . .       | 27,000                      | 4,000                          | 6                              | 15—20                    | 105                |
| Väg Hornkullstorp—Nykroppa . . . . .                      | 27,500                      | 4,000                          | 6                              | 20—25                    | 135                |
| Vägförbättring Lenungshammar—Älgå . . . . .               | 18,050                      | 200                            | 9                              | 20                       | 180                |
| Väg Lenungshammar—Vårdalen . . . . .                      | 34,608                      | 700                            | 12                             | 25                       | 300                |
| Väg Lelångsbron—Djufshedene . . . . .                     | 42,000                      | 2,000                          | 12                             | 40                       | 480                |
| Vägbyggnad, Gunnarskog . . . . .                          | 32,000                      | 3,000                          | 6                              | 50                       | 300                |
| Omläggning av bygdeväg, Sunne . . . . .                   | 15,000                      | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Väg Borrsjödammen—Borra . . . . .                         | 25,000                      | —                              | 5—6                            | 20                       | —                  |
| Väg utefter Femtån, Dalby . . . . .                       | 25,000                      | 1,000                          | 5                              | 35                       | 175                |
| Väg utefter Tåsan . . . . .                               | 20,000                      | 2,000                          | 5                              | 30                       | 150                |
| Väg utefter Halgån . . . . .                              | 30,000                      | 2,000                          | 7                              | 35                       | 245                |
| Väganläggning Halla—Snörsta—Knons skola . . . . .         | 90,000                      | —                              | 10                             | 90                       | —                  |
|                                                           | 256,158                     | 18,900                         |                                |                          | 2,070              |
|                                                           | 386,158                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Västmanlands län.</i>                                  |                             |                                |                                |                          |                    |
| Väganläggning Ivarbyn—Skräddarbo—Skalsjön . . . . .       | 53,900                      | 7,000                          | 9                              | 40                       | 360                |
| Väganläggning Hedhammar—Torskbäcken . . . . .             | 44,300                      | 6,500                          | 6                              | 40                       | 240                |
| Väganläggning Skinnskatteberg—Brahegård . . . . .         | 58,500                      | 9,200                          | 10                             | 40                       | 400                |
| Väganläggning Källfallet—Overtjärn . . . . .              | 67,000                      | 4,500                          | 10                             | 50                       | 500                |
|                                                           | 223,700                     | 27,200                         |                                |                          | 1,500              |
|                                                           | 223,700                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                   |                             |                                |                                |                          |                    |
| Vägen Bodarne—Hede . . . . .                              | 51,500                      | 2,000                          | 10                             | 30                       | 300                |
| Vägen Hyttan—Skräddarbo—Byggningen . . . . .              | 30,600                      | 8,200                          | 6                              | 20                       | 120                |
| Vägen Backabro—Kvarntåkt . . . . .                        | 23,340                      | —                              | 4 <sup>1/2</sup>               | 50—60                    | —                  |
| Vägen Garpenberg—Ryllshyttan—Hedemora-<br>vägen . . . . . | 130,000                     | 13,000                         | 11                             | 60                       | 660                |
| Vägen Främsbacka—Korsnäs . . . . .                        | 58,614                      | 2,000                          | 20                             | 14                       | 280                |
| Vägen Bråthöjden—Nackarberget . . . . .                   | 30,000                      | 2,520                          | 6                              | 45                       | 270                |
| Vägen Fredriksberg—Näs till Lejen . . . . .               | 18,700                      | 1,402                          | 5                              | 30                       | 150                |
| Vägen Nässets vägskal—Roddarheden—Grossheden . . . . .    | 13,139                      | 1,000                          | —                              | —                        | —                  |
| Vägen Skälmo—Hässjön . . . . .                            | 28,500                      | 800                            | 4                              | 45                       | 180                |
| Vägen Arnäs—Rövalla . . . . .                             | 25,000                      | 1,000                          | 3                              | 55                       | 165                |
|                                                           | 372,914                     | 30,922                         |                                |                          | 2,125              |
|                                                           | 409,393                     |                                |                                |                          |                    |

| Län och arbetsföretag                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Omläggning av vägen Böle—Nyåbron . . . . .                                   | 26,050                      | 4,341                          | 13                             | 15                       | 195                 |
| Omläggning av vägen Ulvsta—Sunnanåsbo . . . . .                              | 60,796                      | 10,132                         | 20                             | 25                       | 500                 |
| Vägbyggnad Övre Störvik—Hammarby . . . . .                                   | 12,000                      | —                              | 3                              | 10                       | —                   |
| Väg Laggårbo—Hastbo . . . . .                                                | —                           | —                              | 5                              | 20                       | —                   |
| Väg Sikvik—Knaperåsen . . . . .                                              | —                           | —                              | 3—4                            | 40                       | —                   |
| Väg Norra Blommaberg—Spjutmyra . . . . .                                     | 29,000                      | 1,000                          | 4                              | 50—60                    | 220                 |
| Vägarbete, Järvsö . . . . .                                                  | 210,000                     | 30,000                         | 12                             | 100                      | 1,200               |
| Väg Sortsvattnet—Stråsjön . . . . .                                          | 12,000                      | 200                            | 3                              | 20                       | 60                  |
| Väg Holmen—Enskogen . . . . .                                                | 118,000                     | —                              | 6                              | 80                       | —                   |
| Väganläggning, Idenor . . . . .                                              | 17,700                      | 734                            | —                              | —                        | —                   |
|                                                                              | <i>337,846</i>              | <i>45,673</i>                  |                                |                          | <i>2,175</i>        |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Väg Albyn—Krog . . . . .                                                     | 24,100                      | 1,100                          | 4                              | 45                       | 180                 |
| Väg till Ytterturingen, Haverö . . . . .                                     | 25,000                      | 1,000                          | 4                              | 50                       | 200                 |
| Väg Dackebrännan—vägen Liden—Holms kyrka . . . . .                           | 60,000                      | 1,300                          | 6                              | —                        | —                   |
| Väg Grubbe—Gålsjö—Gållaviken . . . . .                                       | 48,000                      | 3,000                          | 6                              | 50                       | 300                 |
| Vägen Torrom—Bölesta . . . . .                                               | 48,000                      | 3,000                          | 6                              | 50                       | 300                 |
| Vägen till Myckelby, Ullånger . . . . .                                      | 20,000                      | 3,000                          | 6                              | 15                       | 90                  |
| Vägen till Jäppling, Ullånger . . . . .                                      | 11,000                      | 2,000                          | 6                              | 8                        | 48                  |
| Väg till Myckelsjön i Invik . . . . .                                        | 11,000                      | 500                            | 8                              | 12                       | 96                  |
| Utfartsväg för Arloms och Ständars byar . . . . .                            | 20,000                      | 1,500                          | 3                              | 40                       | 120                 |
| Vägbyggnad, Strinne . . . . .                                                | 17,100                      | —                              | 4                              | 30                       | —                   |
| Vägbyggnad i Klovsta . . . . .                                               | 14,650                      | —                              | 4                              | 25                       | —                   |
| Väg från Mellansjö till allmänna landsvägen<br>Ramsele—Borgvattnet . . . . . | 44,435                      | 5,115                          | 5 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 50                       | 275                 |
| Väg Gärehöjden—Gäreleslet . . . . .                                          | 58,620                      | 1,200                          | 4                              | 100                      | 400                 |
|                                                                              | <i>310,155</i>              | <i>21,415</i>                  |                                |                          | <i>2,009</i>        |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Väg Eltnäs—Strandåker . . . . .                                              | 24,300                      | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Väg Hucksjöåsen—Storåsen . . . . .                                           | 22,100                      | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Vägbyggnader, Sundsjö . . . . .                                              | 37,464                      | 4,000                          | 3                              | 70—80                    | 225                 |
| Utfartsvägar, Rödön . . . . .                                                | 91,000                      | 3,000                          | 10                             | 55                       | 550                 |
| Ombyggnad av bygdeväg, Överhogdal . . . . .                                  | 8,000                       | 500                            | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 12                       | 42                  |
|                                                                              | <i>136,464</i>              | <i>7,500</i>                   |                                |                          | <i>817</i>          |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Utfartsväg genom Bastuträsk by, Bjurholm . . . . .                           | 23,000                      | —                              | 12                             | 120                      | —                   |
| Utfartsväg från Degernäs, Bjurholm . . . . .                                 | 13,000                      | —                              | 6                              | 35                       | —                   |
| Utfartsväg från Överlögdeå, Bjurholm . . . . .                               | 15,900                      | —                              | 7                              | 50                       | —                   |
| Väg Burön—Bureå by . . . . .                                                 | 12,900                      | 200                            | 6                              | 20                       | 120                 |
| Väg Bölesvik—Hjoggböle . . . . .                                             | 10,400                      | 100                            | 8                              | 12                       | 96                  |
| Utfartsväg från Kågeträsk by . . . . .                                       | 40,000                      | —                              | 8                              | 50                       | —                   |
| Vägarbete Klöverfors by—Storbrännan—Kle-<br>mensboda . . . . .               | 15,000                      | 1,000                          | 3                              | 20                       | 60                  |
| Utfartsväg från Haggsjö till allmänna vägen<br>Åsle—Studs Viken . . . . .    | 23,500                      | 500                            | 12                             | 15                       | 180                 |
| Utfartsväg från Oxvattnet till d:o . . . . .                                 | 36,000                      | 700                            | 12                             | 20                       | 240                 |
|                                                                              | <i>97,800</i>               | <i>2,500</i>                   |                                |                          | <i>696</i>          |
| <i>Norrbottnens län.</i>                                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Nybyggesvägar, Åby by . . . . .                                              | 120,000                     | 12,000                         | 36                             | 20                       | 720                 |
| Ombyggnad av vägen Nattberg—Laver—Ar-<br>vidsjaur . . . . .                  | 180,000                     | 20,000                         | 18                             | 60                       | 1,080               |
| Bygdeväg Veniksel—Småträsk . . . . .                                         | 63,300                      | 3,000                          | 6                              | 50                       | 300                 |
|                                                                              | <i>363,300</i>              | <i>35,000</i>                  |                                |                          | <i>2,100</i>        |
|                                                                              | <i>363,300</i>              |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                                   | <i>2,636,019</i>            | <i>222,398</i>                 |                                |                          | <i>17,264</i>       |
|                                                                              | <i>3,292,049</i>            |                                |                                |                          |                     |

## Sammandrag.

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 1,869,781                                         | 1,728,581                          | 393,349                        | 6,707.25            |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 85,757,418                                        | 66,493,121                         | 8,206,831                      | 365,273.5           |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 4,443,699                                         | 3,067,064                          | 571,922                        | 11,109.5            |
| Enskilda arbeten . . . . .         | 3,292,049                                         | 2,636,019                          | 222,398                        | 17,264              |
| Summa                              | <b>95,362,947</b>                                 | <b>73,924,785</b>                  | <b>9,394,500</b>               | <b>400,354.25</b>   |

Skenfria korsningar.<sup>1</sup>

## Statliga arbeten.

| Län och arbetsföretag             | Total-<br>kostnad<br>kronor | Län och arbetsföretag                | Total-<br>kostnad<br>kronor |
|-----------------------------------|-----------------------------|--------------------------------------|-----------------------------|
| <i>Stockholms län.</i>            |                             | <i>Hallands län.</i>                 |                             |
| Vid Älvsunda . . . . .            | 106,600                     | Vid Nyby . . . . .                   | 150,000                     |
| <i>Uppsala län.</i>               |                             | › Herting . . . . .                  | 91,000                      |
| Vid Toresta . . . . .             | 108,000                     | › Jonstaka . . . . .                 | 70,000                      |
| <i>Södermanlands län.</i>         |                             | › Kungsbacka . . . . .               | 313,300                     |
| Vid Jönåker . . . . .             | 175,000                     | › Arvidstorp . . . . .               | 45,000                      |
| › Vackerby . . . . .              | 196,700                     | › Lekarekullen . . . . .             | 150,600                     |
| › Laggesta . . . . .              | 100,000                     |                                      | 819,900                     |
| › Åsa . . . . .                   | 69,000                      | <i>Göteborgs och Bohus län.</i>      |                             |
| › Jonstorp . . . . .              | 70,000                      | Vid Partille . . . . .               | 200,000                     |
|                                   | 610,700                     | › Åbro . . . . .                     | 260,000                     |
| <i>Östergötlands län.</i>         |                             | › Gunnesby . . . . .                 | 185,000                     |
| Vid Egeby . . . . .               | 65,000                      | › Tunge . . . . .                    | 127,000                     |
| › Karlsby . . . . .               | 95,000                      | › Højentorp . . . . .                | 71,000                      |
| › Lycketorp . . . . .             | 80,000                      | › Beateberg och Vettelanda . . . . . | 345,000                     |
| › Norrsten . . . . .              | 65,000                      |                                      | 1,188,000                   |
| › Krokek . . . . .                | 75,000                      | <i>Älvsborgs län.</i>                |                             |
|                                   | 380,000                     | Vid Västra Bodarne . . . . .         | 85,000                      |
| <i>Jönköpings län.</i>            |                             | <i>Skaraborgs län.</i>               |                             |
| Vid Tenhult . . . . .             | 80,000                      | Vid Hasslum . . . . .                | 70,000                      |
| <i>Kronobergs län.</i>            |                             | › Kongsberg . . . . .                | 132,000                     |
| Vid Lamhult . . . . .             | 125,000                     | › Falköping . . . . .                | 240,000                     |
| › Alvesta . . . . .               | 500,000                     | › Nästegården . . . . .              | 240,000                     |
| › Vislanda . . . . .              | 375,000                     | › Torbjörnstorp . . . . .            | 100,000                     |
| › Slåthult . . . . .              | 178,000                     | › Skultorp . . . . .                 | 150,000                     |
| › Älmhult . . . . .               | 480,000                     | › Huseby . . . . .                   | 70,000                      |
| › Ulvåryd och Markaryd . . . . .  | 230,000                     | › Tidån . . . . .                    | 117,500                     |
|                                   | 1,888,000                   | › Ormskogen . . . . .                | 206,420                     |
| <i>Kristianstads län.</i>         |                             | › Boda . . . . .                     | 119,450                     |
| Vid Hästveda . . . . .            | 90,000                      | › Finnerödja . . . . .               | 75,000                      |
| › Grytevad . . . . .              | 71,000                      |                                      | 1,520,370                   |
| › Vallbo . . . . .                | 50,000                      | <i>Värmlands län.</i>                |                             |
| › Ekebro . . . . .                | 200,000                     | Vid Smedby . . . . .                 | 212,000                     |
|                                   | 411,000                     | › Rudsberg . . . . .                 | 100,000                     |
| <i>Malmöhus län.</i>              |                             | › Fagerås . . . . .                  | 100,000                     |
| Vid Ystadsvägen, Malmö . . . . .  | 430,000                     | › Kil, östra . . . . .               | 120,000                     |
| › Oskarsschaktet, Väsby . . . . . | 140,000                     | › västra . . . . .                   | 112,000                     |
| › Tjutegården . . . . .           | 158,000                     |                                      | 644,000                     |
| › Lomma kyrka . . . . .           | 355,000                     | <i>Örebro län.</i>                   |                             |
|                                   | 1,083,000                   | Vid Västra Via . . . . .             | 120,000                     |
|                                   |                             | › Pålshoda . . . . .                 | 258,000                     |
|                                   |                             | › Vretstorp . . . . .                | 160,000                     |
|                                   |                             | › Blixterboda . . . . .              | 60,000                      |
|                                   |                             | › Frövi . . . . .                    | 160,000                     |
|                                   |                             |                                      | 758,000                     |

<sup>1</sup> Då uppgift om kostnad för inhemskt material, arbetstid och arbetsstyrka endast i undantagsfall lämnats beträffande dessa arbeten, har genomgående endast totalkostnaden ansetts böra angivas.

| Län och arbetsföretag              | Total-<br>kostnad<br>kronor | Län och arbetsföretag          | Total-<br>kostnad<br>kronor |
|------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|-----------------------------|
| <i>Västmanlands län.</i>           |                             |                                |                             |
| Vid Broarna . . . . .              | 80,000                      | Vid Värjä . . . . .            | 220,000                     |
| › Svartängen . . . . .             | 100,000                     | › Nyland . . . . .             | 81,500                      |
| › Sala . . . . .                   | 86,000                      | › Onsta . . . . .              | 50,000                      |
|                                    | <b>266,000</b>              | › Faxälven . . . . .           | 130,000                     |
|                                    |                             | › Gnistring, Nynäs och Antjärn | 500,000                     |
|                                    |                             | › Lännäs . . . . .             | 25,000                      |
| <i>Gävleborgs län.</i>             |                             |                                | <b>2,283,500</b>            |
| Vid Sunnerstaholm . . . . .        | 20,000                      | <i>Jämtlands län.</i>          |                             |
| › Hov . . . . .                    | 98,000                      | Vid Nyäng och Slotte . . . . . | 350,000                     |
| › Djupa . . . . .                  | 92,000                      | › Bräcke . . . . .             | 250,000                     |
| › Galvån . . . . .                 | 104,000                     |                                | <b>600,000</b>              |
| › Voxsäter . . . . .               | 107,000                     | <i>Västerbottens län.</i>      |                             |
| › Högvalen . . . . .               | 108,000                     | Vid Bergsängen . . . . .       | 30,000                      |
| › Björkhamrevägen . . . . .        | 275,000                     | › Kusfors . . . . .            | 50,000                      |
|                                    | <b>804,000</b>              | › Umeå stad . . . . .          | 180,000                     |
| <i>Västernorrlands län.</i>        |                             | › Tväråbäck . . . . .          | 45,000                      |
| Vid Värstaborg och Nolby . . . . . | 127,000                     | › Vännäs . . . . .             | 40,000                      |
| › Gumböle . . . . .                | 300,000                     | › Jörn . . . . .               | 117,000                     |
| › Ånge . . . . .                   | 100,000                     |                                | <b>462,000</b>              |
| › Alby . . . . .                   | 130,000                     | <i>Norrbottnens län.</i>       |                             |
| › Selånger . . . . .               | 150,000                     | Vid Boden . . . . .            | 126,000                     |
| › Birsta . . . . .                 | 272,900                     |                                |                             |
| › Ålandsbro . . . . .              | 132,100                     |                                |                             |
| › Utansjö . . . . .                | 65,000                      | Hela riket                     | <b>14,224,070</b>           |

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag              | Total-<br>kostnad<br>kronor | Län och arbetsföretag                                     | Total-<br>kostnad<br>kronor |
|------------------------------------|-----------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------------------------|
| <i>Stockholms stad.</i>            |                             | Ny infartsväg med skenfri korsning<br>i Värnamo . . . . . | 59,500                      |
| Vägport vid Södertörns villastad . | <b>120,000</b>              | Vid Ebbarp . . . . .                                      | 30,000                      |
| <i>Stockholms län.</i>             |                             | › Björka . . . . .                                        | 50,000                      |
| Vid Hagalundsgatan, Sundbyberg     | 150,000                     | › Ljungarums hållplats . . . . .                          | 220,000                     |
| › Spånga . . . . .                 | 150,000                     | › Örebäcken . . . . .                                     | 80,000                      |
|                                    | <b>300,000</b>              | › Byarum . . . . .                                        | 110,000                     |
| <i>Uppsala län.</i>                |                             | › Götafors . . . . .                                      | 150,000                     |
| Vid Fanna, Enköping . . . . .      | 115,000                     |                                                           | <b>1,135,500</b>            |
| › Kungsängen . . . . .             | 69,000                      | <i>Kronobergs län.</i>                                    |                             |
| › Torslunda . . . . .              | 52,000                      | Vid Tingsryd . . . . .                                    | 125,000                     |
| › Odenslätt . . . . .              | 87,000                      | › Älmhult . . . . .                                       | 25,000                      |
| › Marma . . . . .                  | 175,000                     | › Timsfors . . . . .                                      | 125,000                     |
| › Tensmyra . . . . .               | 90,000                      | › Berg . . . . .                                          | 220,000                     |
|                                    | <b>588,000</b>              |                                                           | <b>495,000</b>              |
| <i>Östergötlands län.</i>          |                             | <i>Kalmar län.</i>                                        |                             |
| Vid Kläppviken . . . . .           | 62,000                      | Vid Högalid . . . . .                                     | 45,000                      |
| › Fågelsången . . . . .            | 63,000                      | › Eskilsryd . . . . .                                     | 81,000                      |
| › Kimstad . . . . .                | 80,000                      | › Hjorted . . . . .                                       | 50,000                      |
|                                    | <b>205,000</b>              | › Smedby . . . . .                                        | 135,000                     |
| <i>Jönköpings län.</i>             |                             | › Vissefjärda . . . . .                                   | 55,000                      |
| Vid Högsbro . . . . .              | 50,000                      |                                                           | <b>366,000</b>              |
| › Nässjö . . . . .                 | 86,000                      | <i>Blekinge län.</i>                                      |                             |
| › Värnamo . . . . .                | 300,000                     | Ordnande av järnvägs korsning vid<br>Bergåsa . . . . .    | 31,800                      |

| Län och arbetsföretag             | Total-<br>kostnad<br>kronor | Län och arbetsföretag                 | Total-<br>kostnad<br>kronor |
|-----------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------|-----------------------------|
| <i>Kristianstads län.</i>         |                             | <i>Värmlands län.</i>                 |                             |
| Vid Ljungbyhed . . . . .          | 75,000                      | Vid Stenbäcken . . . . .              | 50,000                      |
| » Brostorp . . . . .              | 50,000                      | » Kvarntorp . . . . .                 | 60,000                      |
| » Härlöv . . . . .                | 200,000                     | » Våxnäs . . . . .                    | 80,000                      |
| » Tyringe . . . . .               | 133,000                     | » Tureborg . . . . .                  | 40,000                      |
| » Hässleholm . . . . .            | 50,000                      | » Grums . . . . .                     | 110,000                     |
| » »Stockholm» . . . . .           | 33,000                      | » Hallebolstorp . . . . .             | 70,000                      |
| » Ljungaskog . . . . .            | 156,000                     | » Skalleby . . . . .                  | 70,000                      |
| » Äslunga och Vanåsfors . . . . . | 99,500                      |                                       | <b>480,000</b>              |
| » Bruket och Spång . . . . .      | 43,000                      |                                       |                             |
|                                   | <b>839,500</b>              | <i>Örebro län.</i>                    |                             |
| <i>Malmöhus län.</i>              |                             | Vid norra stationen, Örebro . . . . . | 600,000                     |
| Vid Påarp . . . . .               | 300,000                     | » Lillån, Örebro . . . . .            | 50,000                      |
| » Lackalänga . . . . .            | 225,000                     | » Hjortkvarn . . . . .                | 160,000                     |
| » Hospitalet, Lund . . . . .      | 320,000                     | » Bofors . . . . .                    | 250,000                     |
| » Tygelsjö . . . . .              | 120,000                     | » » . . . . .                         | 90,000                      |
| » Vålänge . . . . .               | 100,000                     | » Hammarn . . . . .                   | 66,000                      |
| » Hurva . . . . .                 | 83,000                      | » Fellingsbro . . . . .               | 100,000                     |
|                                   | <b>1,148,000</b>            | » Vedeväg . . . . .                   | 40,000                      |
| <i>Hallands län.</i>              |                             | » Hörken . . . . .                    | 140,000                     |
| Vid Hohnlt . . . . .              | 80,000                      | » Bengtstorp . . . . .                | 150,000                     |
| » Drared . . . . .                | 80,000                      | » Vikersvik . . . . .                 | 80,000                      |
| » Sandlyckan . . . . .            | 75,000                      |                                       | <b>1,726,000</b>            |
|                                   | <b>235,000</b>              | <i>Västmanlands län.</i>              |                             |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>   |                             | Vid Valskog . . . . .                 | 60,000                      |
| Vid Härryda . . . . .             | 115,000                     | » Seglingsberg . . . . .              | 120,000                     |
| » Bråttkärr . . . . .             | 40,000                      | » Sörby . . . . .                     | 110,000                     |
| » Billdal . . . . .               | 75,000                      | » Långängskrogen . . . . .            | 130,000                     |
| » Askim . . . . .                 | 50,000                      | » Ansta . . . . .                     | 60,000                      |
| » Uteby och Tockehagen . . . . .  | 75,000                      |                                       | <b>480,000</b>              |
|                                   | <b>355,000</b>              | <i>Kopparbergs län.</i>               |                             |
| <i>Älvsborgs län.</i>             |                             | Vid Ludvika . . . . .                 | 80,000                      |
| Vid Sjö-Gunnarsbo . . . . .       | 175,000                     | » Olsbacka . . . . .                  | 70,000                      |
| » Tösse . . . . .                 | 37,000                      | » Buskåker . . . . .                  | 80,000                      |
| » Gårdserud . . . . .             | 40,000                      | » Örnäs . . . . .                     | 100,000                     |
| » Tingberg . . . . .              | 90,000                      | » Smedjebacken . . . . .              | 100,000                     |
| » Nol . . . . .                   | 80,000                      | » Hammarbacken . . . . .              | 150,000                     |
| » Frufällan . . . . .             | 30,000                      | » Hillänge . . . . .                  | 120,000                     |
| » Hultafors . . . . .             | 135,000                     |                                       | <b>700,000</b>              |
| » Slätterna . . . . .             | 70,000                      | <i>Gävleborgs län.</i>                |                             |
| » Brunnsnäs . . . . .             | 90,000                      | Vid Bälinge . . . . .                 | 50,000                      |
|                                   | <b>747,000</b>              | » Nynäs . . . . .                     | 350,000                     |
| <i>Skaraborgs län.</i>            |                             | » Tosäter . . . . .                   | 50,000                      |
| Vid Gössäter . . . . .            | 30,000                      | » Ockelbo . . . . .                   | 125,000                     |
| » Broholm . . . . .               | 35,000                      | » Övre Storvik . . . . .              | 60,000                      |
| » Svaneberg . . . . .             | 156,000                     | » Skallgärdssund m. m. . . . .        | 600,000                     |
| » Våmb . . . . .                  | 40,000                      |                                       | <b>1,235,000</b>            |
| » Prästkvarn . . . . .            | 156,000                     | <i>Västernorrlands län.</i>           |                             |
| » Hesseberg . . . . .             | 70,000                      | Vid Örnsköldsvik . . . . .            | 63,000                      |
|                                   | <b>487,000</b>              |                                       |                             |
|                                   |                             | <b>Hela riket 11,736,800</b>          |                             |

## Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag    | Total-<br>kostnad<br>kronor |
|--------------------------|-----------------------------|
| <i>Jönköpings län.</i>   |                             |
| Vid Hässleholm . . . . . | 15,000                      |
| Hela riket               | <b>15,000</b>               |

## Sammandrag.

|                                    | Total-<br>kostnad<br>kronor |
|------------------------------------|-----------------------------|
| Statliga arbeten . . . . .         | 14,224,070                  |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 11,736,800                  |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | —                           |
| Enskilda arbeten . . . . .         | 15,000                      |
| Summa                              | <b>25,975,870</b>           |

**Broar.**  
**Statliga arbeten.**

| Län och arbetsföretag                                                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Blekinge län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ny bro av armerad betong mellan Karlskrona och Stumholmen . . . . .           | 31,000                      | 14,500                         | 5                              | 10                       | 50                  |
| Ombyggnad av östra kölhavningsbron å örlogs-<br>varvet i Karlskrona . . . . . | 36,500                      | 14,500                         | 7                              | 10                       | 70                  |
|                                                                               | <b>67,500</b>               | <b>29,000</b>                  |                                |                          | <b>120</b>          |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Brobyggnad vid landflygfältet, Västerås . . .                                 | 4,000                       | 1,600                          | 1                              | 10                       | 10                  |
| Hela riket                                                                    | <b>71,500</b>               | <b>30,600</b>                  |                                |                          | <b>130</b>          |

**Statsunderstödda arbeten.**

| Län och arbetsföretag                                                  | Total-<br>kostnad<br>kronor      | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                 |                                  |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av bron över Sigridsholmsjön jämte<br>tillfartsväg . . . . . | 53,200<br><b>53,200</b>          | 18,200                         | 3                              | 25                       | 75                  |
| <i>Uppsala län.</i>                                                    |                                  |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av Islandsbron i Uppsala . . . .                             | 48,000                           | 27,000                         | 3                              | 20                       | 60                  |
| Vägomläggning och bro vid Kilsberg i Vänge .                           | 46,500                           | 500                            | 6                              | 30                       | 180                 |
|                                                                        | <b>94,500</b><br><b>94,500</b>   | <b>27,500</b>                  |                                |                          | <b>240</b>          |
| <i>Södermanlands län.</i>                                              |                                  |                                |                                |                          |                     |
| Broombyggnad, Nyköping . . . . .                                       | 250,000                          | 52,000                         | 10                             | 48                       | 480                 |
| Ombyggnad av 2 broar över Trosaån i Trosa .                            | 14,000                           | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Ombyggnad av Boda kvarnbro . . . . .                                   | 41,000                           | 12,000                         | —                              | —                        | —                   |
|                                                                        | <b>250,000</b><br><b>305,000</b> | <b>52,000</b>                  |                                |                          | <b>480</b>          |
| <i>Östergötlands län.</i>                                              |                                  |                                |                                |                          |                     |
| Bro över Tinnerbäcken i Linköping . . . . .                            | 80,100                           | 30,100                         | 5                              | 35                       | 175                 |
| Ombyggnad av bro vid Vena . . . . .                                    | 57,600                           | 5,000                          | 12                             | 25                       | 300                 |
|                                                                        | <b>137,700</b><br><b>137,700</b> | <b>35,100</b>                  |                                |                          | <b>475</b>          |
| <i>Jönköpings län.</i>                                                 |                                  |                                |                                |                          |                     |
| Bro över Svartån, Tranås . . . . .                                     | 74,000                           | 42,000                         | 8                              | 20                       | 160                 |
|                                                                        | <b>74,000</b>                    |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                                          | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Kronobergs län.</i>                                                                         |                             |                                |                                |                          |                    |
| Brobyggnad över Ronnebyån, Södra Sandsjö . . . . .                                             | 25,000                      | 10,000                         | 6                              | 10                       | 60                 |
| Brobyggnad över Mörrumsån vid Fridafors . . . . .                                              | 41,000                      | 26,000                         | 3                              | 15                       | 45                 |
|                                                                                                | 66,000                      | 36,000                         |                                |                          | 105                |
|                                                                                                | 66,000                      |                                |                                |                          |                    |
| <i>Kristianstads län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                    |
| Bro vid Strömsborg över Helgeån . . . . .                                                      | 90,000                      | 10,000                         | 6                              | 50                       | 300                |
| Bro över Helgeån vid Broby . . . . .                                                           | 42,000                      | 7,000                          | 6                              | 20                       | 120                |
|                                                                                                | 132,000                     | 17,000                         |                                |                          | 420                |
|                                                                                                | 132,000                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                                          |                             |                                |                                |                          |                    |
| Ny bro vid Kvarnen med förbindelsegator,<br>Alingsås . . . . .                                 | 210,000                     | 60,000                         | 12                             | 38                       | 456                |
| Ny bro över Sävån i Alingsås . . . . .                                                         | 50,000                      | 14,000                         | 8                              | 16                       | 128                |
| Bro över Viskan i Borås jämte gatanslutning                                                    | 161,000                     | 60,000                         | 8                              | 50                       | 400                |
| Bro över Viskan vid Evedal i Borås jämte till-<br>fartsvägar . . . . .                         | 94,000                      | 35,000                         | 6                              | 40                       | 240                |
| Bro vid Brohögen . . . . .                                                                     | 30,000                      | 8,000                          | 4                              | 25                       | 100                |
| Ombyggnad av Upperruds strömbro . . . . .                                                      | 100,000                     | 40,000                         | 6                              | 40                       | 240                |
| Bro- och vågomläggning vid Gestads kyrka . . . . .                                             | 37,800                      | 8,000                          | 6                              | 15                       | 90                 |
|                                                                                                | 682,800                     | 225,000                        |                                |                          | 1,654              |
|                                                                                                | 682,800                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Värmlands län.</i>                                                                          |                             |                                |                                |                          |                    |
| Bro över Klarälven vid Sundsta i Karlstad . . . . .                                            | 725,000                     | 175,000                        | 18                             | 120                      | 2,160              |
| Brobyggnader i Kils härad:<br>en över Fryken vid Nilsbysundet; tre över<br>Klarälven . . . . . | 826,200                     | 500,000                        | 12                             | 200                      | 2,400              |
| Bro över Byälven vid Högsäter . . . . .                                                        | 218,900                     | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Bro över Byälven vid Skasås . . . . .                                                          | 390,700                     | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Bro över Värmskogssundet, Gillberga . . . . .                                                  | 236,300                     | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Bro över Klarälven vid Myra . . . . .                                                          | 280,000                     | —                              | —                              | —                        | —                  |
|                                                                                                | 1,551,200                   | 675,000                        |                                |                          | 4,560              |
|                                                                                                | 2,677,100                   |                                |                                |                          |                    |
| <i>Örebro län.</i>                                                                             |                             |                                |                                |                          |                    |
| Bro över Svartån vid Södra hamnen i Örebro . . . . .                                           | 150,000                     | 60,000                         | 12                             | 30                       | 360                |
| Nybyggnad av Hagabron i Örebro . . . . .                                                       | 175,000                     | 70,000                         | 12                             | 40                       | 480                |
| Ombyggnad av Sundsbron vid Askersund jämte<br>tillfartsvägar . . . . .                         | 100,000                     | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Bro över Svartälven vid Hällefors . . . . .                                                    | 80,000                      | 30,000                         | 6                              | 20                       | 120                |
|                                                                                                | 405,000                     | 160,000                        |                                |                          | 960                |
|                                                                                                | 505,000                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                                       |                             |                                |                                |                          |                    |
| Ny bro över Svartån för Skerikevägen, Västerås                                                 | 190,000                     | 75,000                         | 6 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 50                       | 325                |
| Anläggning av bro jämte dammbyggnad, Sura                                                      | 145,900                     | 56,000                         | 8                              | 35                       | 280                |
|                                                                                                | 335,900                     | 131,000                        |                                |                          | 605                |
|                                                                                                | 335,900                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                                        |                             |                                |                                |                          |                    |
| Ombyggnad av den s. k. Sundsflottbron jämte<br>tillfartsvägar, Svärdsjö . . . . .              | 350,000                     | 75,000                         | 12                             | 150                      | 1,800              |
| Brobyggnad, Appelbo . . . . .                                                                  | 52,000                      | 35,000                         | —                              | —                        | —                  |
| Landsvägsbro vid Horrmundsvalla jämte ut-<br>fartsvägar . . . . .                              | 160,000                     | 31,000                         | 12                             | 50                       | 600                |
| Landsvägsbro å vägen Sollerön-Gesunda . . . . .                                                | 360,000                     | 60,000                         | 24                             | 100                      | 2,400              |
|                                                                                                | 870,000                     | 166,000                        |                                |                          | 4,800              |
|                                                                                                | 922,000                     |                                |                                |                          |                    |

| Län och arbetsföretag                                                                     | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bro över Voxna älv vid Mödånge, Bollnäs . .                                               | 181,000                     | 70,000                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Bro över Ljusnan vid Vallsta . . . . .                                                    | 374,000                     | 100,000                        | 15                             | 50                       | 750                 |
|                                                                                           | 555,000                     | 170,000                        |                                |                          | 1,110               |
|                                                                                           | 555,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                                               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bro över Edsån samt omläggning av väg å<br>östra sidan om Edsfjärden, Ytterlännäs . . .   | 10,000                      | 2,000                          | 4                              | 12                       | 48                  |
| Bro vid Moliden . . . . .                                                                 | 10,000                      | 2,000                          | 4                              | 12                       | 48                  |
| Bro över Ångermanälven vid Resele kyrka jämte<br>tillfartsvägar . . . . .                 | 486,000                     | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Bro över Ljungan vid Torpshammar . . . . .                                                | 225,000                     | 125,000                        | 12                             | 30                       | 360                 |
|                                                                                           | 245,000                     | 129,000                        |                                |                          | 456                 |
|                                                                                           | 731,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av landsvägsbron mellan Östersund<br>och Frösön . . . . .                       | 300,000                     | 130,000                        | 5½                             | 100                      | 550                 |
| Ombyggnad av bron över strömmen vid Bod-<br>sjödet å vägen Duved—Skalstugan . . . .       | 95,000                      | 25,000                         | 8                              | 75                       | 600                 |
| Brobyggnad över Indalsälven vid Hålland . .                                               | 15,500                      | 3,003                          | 3                              | 30                       | 90                  |
| Bro över Ljusnan vid Noverön intill Sänna<br>färjplats jämte tillfartsvägar . . . . .     | 280,000                     | 150,000                        | —                              | —                        | —                   |
| Bro över Ljusnan vid Kolsätt jämte tillfarts-<br>vägar . . . . .                          | 265,000                     | 150,000                        | —                              | —                        | —                   |
|                                                                                           | 410,500                     | 158,003                        |                                |                          | 1,240               |
|                                                                                           | 955,500                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av broarna över Vindelälven vid<br>Ekorrsle och över Ekorrbäcken . . . . .      | 200,000                     | 60,000                         | 14                             | 60                       | 840                 |
| Ombyggnad av bron över Hjuksån vid Hjuken                                                 | 60,000                      | 18,000                         | 8                              | 30                       | 240                 |
| Ombyggnad av bron över Krycklan vid Överrödå                                              | 60,000                      | 18,000                         | 8                              | 30                       | 240                 |
| Brobyggnad över Umeälven vid Hälsingborg .                                                | 50,000                      | 17,500                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Ombyggnad av bron över Kåge älv vid Slyberg<br>jämte tillfartsvägar . . . . .             | 35,000                      | 10,500                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Ombyggnad av bron över Granån vid Graned .                                                | 80,200                      | 32,000                         | 6                              | 45                       | 270                 |
| Ombyggnad av bron över Ume älv vid Lycksele                                               | 180,000                     | 54,000                         | 14                             | 55                       | 770                 |
| Ombyggnad av bron över Öre älv vid Brattfors                                              | 80,000                      | 32,000                         | 6                              | 45                       | 270                 |
| Ombyggnad av bron över Vormträskbäcken vid<br>Vormträsk . . . . .                         | 15,000                      | 4,500                          | 6                              | 10                       | 60                  |
| Ombyggnad av bron över Vormbäcken vid Vorm-<br>sele . . . . .                             | 30,000                      | 9,000                          | 6                              | 20                       | 120                 |
| Bro över Vindelälven vid Rusksele jämte till-<br>fartsvägar . . . . .                     | 460,000                     | 115,000                        | 18                             | 120                      | 2,160               |
| Ombyggnad av bron över Gargån vid Gargbro                                                 | 91,000                      | 27,300                         | 10                             | 40                       | 400                 |
| Anordnande av brospann vid bron över Vojmän<br>vid Strömmåker . . . . .                   | 45,000                      | 13,500                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Bro över Ångermanälven vid Meselefors . . .                                               | 140,000                     | 42,000                         | 12                             | 70                       | 840                 |
| Ombyggnad av broarna över Tjesjöån, Gideälven<br>och Lögdeälven å vägen Älgsjö—Lycksele . | 150,000                     | 45,000                         | 12                             | 65                       | 780                 |
| Ombyggnad av bron över Lögde älv vid Storlögda                                            | 50,000                      | 15,000                         | 6                              | 35                       | 210                 |
| Ombyggnad av bron över Viskasjön vid Fredrika                                             | 30,000                      | 9,000                          | 6                              | 20                       | 120                 |
|                                                                                           | 1,756,200                   | 522,300                        |                                |                          | 7,860               |
|                                                                                           | 1,756,200                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Norrbottnens län.</i>                                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bro över Pite älv vid Nystrand . . . . .                                                  | 187,200                     | 60,000                         | 12                             | 30                       | 360                 |
|                                                                                           | 187,200                     |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                                                | 7,806,200                   | 2,624,103                      |                                |                          | 25,560              |
|                                                                                           | 10,170,100                  |                                |                                |                          |                     |

**Rent kommunala arbeten.**

| Län och arbetsföretag                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Jönköpings län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bro vid Bykvarn, Eksjö . . . . .                                    | 13,000                      | 4,200                          | 2                              | 15                       | 30                  |
| <i>Kalmar län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Brobyggnad i Nybro . . . . .                                        | 10,000                      | 4,000                          | 3                              | 8                        | 24                  |
| Brobyggnad i Nybro . . . . .                                        | 10,000                      | 4,000                          | 3                              | 8                        | 24                  |
|                                                                     | 20,000                      | 8,000                          |                                |                          | 48                  |
| <i>Blekinge län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bro till Ellegårdsblekan jämte tillfartsvägar,<br>Ronneby . . . . . | 30,000                      | 10,000                         | 6                              | 25                       | 150                 |
| Hela riket                                                          | 63,000                      | 22,200                         |                                |                          | 228                 |

**Enskilda arbeten.**

| Län och arbetsföretag                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ny bro mellan Lärje och Olskroken för B. J. . | 220,000                     | 90,000                         | 12                             | 40                       | 480                 |
| Hela riket                                    | 220,000                     | 90,000                         |                                |                          | 480                 |

**Sammandrag.**

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Total-<br>kostnad<br>kronor        | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 71,500                                            | 71,500                             | 30,600                         | 130                 |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 10,170,100                                        | 7,806,200                          | 2,624,103                      | 25,560              |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 63,000                                            | 63,000                             | 22,200                         | 228                 |
| Enskilda arbeten . . . . .         | 220,000                                           | 220,000                            | 90,000                         | 480                 |
| Summa                              | 10,524,600                                        | 8,160,700                          | 2,766,903                      | 26,398              |

**Hamnar.**  
**Statliga arbeten.**

| Län och arbetsföretag                                                          | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Fiskehamnsbyggnad vid Mellsten . . . . .                                       | 187,200                     | 75,400                         | 24                             | 25                       | 600                 |
| <i>Gotlands län.</i>                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Fiskehamnsbyggnad, Västergarn . . . . .                                        | 55,000                      | 21,200                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Fiskehamn vid Herta . . . . .                                                  | 31,400                      | 8,600                          | 6                              | 24                       | 144                 |
|                                                                                | 86,400                      | 29,800                         |                                |                          | 324                 |
| <i>Blekinge län.</i>                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Iståndsättning och ombyggnad av bryggan Ifö,<br>Karlskrona . . . . .           | 18,000                      | 8,550                          | 4                              | 8                        | 32                  |
| Pir vid Kungsholms fort . . . . .                                              | 13,000                      | 2,000                          | 3                              | 20                       | 60                  |
| Karlskrona östra farled: muddring . . . . .                                    | 124,000                     | 60,000                         | 5                              | 11                       | 55                  |
| Hamnbyggnad vid Aspö lotsplats . . . . .                                       | 50,000                      | 5,000                          | 8                              | 20                       | 160                 |
| Aspö-Drottningsskär, Lökanabben, fiskehamns-<br>byggnad . . . . .              | 110,000                     | 36,500                         | 12                             | 35                       | 420                 |
| Förbättring av statens fiskehamn vid Hällevik .                                | 10,000                      | 4,000                          | 2                              | 12                       | 24                  |
|                                                                                | 325,000                     | 116,050                        |                                |                          | 751                 |
| <i>Kristianstads län.</i>                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Fiskehamnsbyggnad i Brantevik . . . . .                                        | 444,000                     | 153,000                        | 32                             | 50                       | 1,600               |
| Handelshamnsbyggnad i Skillinge . . . . .                                      | 126,500                     | 39,000                         | 18                             | 25                       | 450                 |
| Fiskehamnsbyggnad, Vejby . . . . .                                             | 91,000                      | 20,000                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Fiskehamnsbyggnad, Båstad . . . . .                                            | 83,000                      | 26,500                         | 10                             | 30                       | 300                 |
|                                                                                | 744,500                     | 238,500                        |                                |                          | 2,710               |
| <i>Malmöhus län.</i>                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Handelshamnsbyggnad, Viken . . . . .                                           | 134,000                     | 52,000                         | 12                             | 35                       | 420                 |
| <i>Hallands län.</i>                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Glommen, utvidgning av fiskehamnen . . . . .                                   | 52,000                      | 18,300                         | 6                              | 32                       | 192                 |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Fiskehamnsbyggnad, Rörö . . . . .                                              | 93,000                      | 23,000                         | 8.5                            | 35                       | 297.5               |
| Fiskehamnsbyggnad, Knippla . . . . .                                           | 235,300                     | 43,000                         | 22                             | 35                       | 770                 |
| Fiskehamnsbyggnad, Hönö-Röd . . . . .                                          | 104,000                     | 31,000                         | 11                             | 30                       | 330                 |
| Fiskehamnsbyggnad, St. Dyrön . . . . .                                         | 135,000                     | 24,500                         | 20                             | 25                       | 500                 |
| Fiskehamnsbyggnad, Rönnäng . . . . .                                           | 64,000                      | 23,400                         | 8                              | 20                       | 160                 |
| Fiskehamnsbyggnad, Åstol . . . . .                                             | 219,700                     | 20,700                         | 20                             | 40                       | 800                 |
|                                                                                | 851,000                     | 165,600                        |                                |                          | 2,857.5             |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kajanläggning och anordnande av 3 sliper för<br>flygvapnet, Västerås . . . . . | 50,000                      | 10,000                         | 4                              | 30                       | 120                 |
| Vägbrytare för d:o . . . . .                                                   | 45,000                      | 7,000                          | 4                              | 25                       | 100                 |
|                                                                                | 95,000                      | 17,000                         |                                |                          | 220                 |

| Län och arbetsföretag                       | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Västernorrlands län.</i>                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| 1:a utbyggnaden av hamnen i Härnösand . . . | 387,100                     | 187,100                        | 15                             | 60                       | 900                 |
| 2:a utbyggnaden av do . . . . .             | 226,000                     | 95,600                         | 8                              | 50                       | 400                 |
|                                             | <b>613,100</b>              | <b>282,700</b>                 |                                |                          | <b>1,300</b>        |
| <i>Norrbottens län.</i>                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kajbyggnad och muddring, Piteå . . . . .    | 329,500                     | 94,000                         | 18                             | 50                       | 900                 |
| Hela riket                                  | <b>3,417,700</b>            | <b>1,089,350</b>               |                                |                          | <b>10,274.5</b>     |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                                       | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Hamn vid Bällstaviken, Sundbyberg . . . . .                                                 | 379,000                     | 170,000                        | 12                             | 30                       | 360                 |
|                                                                                             | <b>379,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kalmar län.</i>                                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kajbyggnad för hamnpir i Kalmar . . . . .                                                   | 480,000                     | 280,000                        | 36                             | 24                       | 864                 |
| Vågbrytare och brygga i fiskehamnen, Västervik                                              | 90,000                      | 39,000                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Ombyggnad av vedkaj i Borgholm . . . . .                                                    | 15,000                      | 6,000                          | 3                              | 14                       | 42                  |
| Ombyggnad av vågbrytare, Borgholm . . . . .                                                 | 10,000                      | 4,000                          | 2                              | 12                       | 24                  |
|                                                                                             | <b>595,000</b>              | <b>329,000</b>                 |                                |                          | <b>1,290</b>        |
|                                                                                             | <b>595,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Blekinge län.</i>                                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Tillbyggnad av kaj, Asarum . . . . .                                                        | 27,000                      | 7,000                          | 2                              | 30                       | 60                  |
|                                                                                             | <b>27,000</b>               |                                |                                |                          |                     |
| <i>Malmöhus län</i>                                                                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Muddring m. m. för flytdocka, Landskrona . .                                                | 35,000                      | 4,000                          | 3                              | 15                       | 45                  |
| Uppmuddring av hamnbassäng, Landskrona . .                                                  | 190,000                     | 6,000                          | 22                             | 15                       | 330                 |
| Pålverk och överbyggnad å hamnkajen i Höganäs                                               | 15,440                      | 8,950                          | 3                              | 10                       | 30                  |
| Utläggning av skyddssten utanför parapeten å<br>hamnmuren i Höganäs å första halva sträckan | 11,775                      | 2,250                          | 2                              | 17                       | 34                  |
| Utläggning av skyddssten utanför parapeten å<br>hamnmuren i Höganäs å andra halva sträckan  | 11,775                      | 2,250                          | 2                              | 17                       | 34                  |
| Kajmur å hamnplanen i Höganäs . . . . .                                                     | 27,300                      | 18,600                         | 4                              | 8                        | 32                  |
| Kajmur å hamnplanen i Höganäs . . . . .                                                     | 39,470                      | 27,000                         | 4                              | 11                       | 44                  |
|                                                                                             | <b>330,760</b>              | <b>69,050</b>                  |                                |                          | <b>549</b>          |
|                                                                                             | <b>330,760</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Hallands län.</i>                                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av upplagskajen i Halmstad . . .                                                  | 349,600                     | 169,300                        | 24                             | 30                       | 720                 |
|                                                                                             | <b>349,600</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kajbyggnad vid nya trafikkanalen i Vänersborg                                               | 264,000                     | 130,000                        | 14                             | 45                       | 630                 |
|                                                                                             | <b>264,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Skaraborgs län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Utvidgning av östra hamnen i Lidköping . . .                                                | 375,000                     | 118,000                        | 24                             | 50                       | 1,200               |
|                                                                                             | <b>375,000</b>              |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Västmanlands län.</i>                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vågbrytare vid djuphamnen i Västerås . . . .                         | 68,000                      | 18,000                         | 3.5                            | 50                       | 175                 |
| Båthamn vid järnvägsverkstaden i Västerås . .                        | 125,000                     | 35,000                         | 7                              | 40                       | 280                 |
|                                                                      | 193,000                     | 53,000                         |                                |                          | 455                 |
|                                                                      | 193,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av kajen i Falun . . . . .                                 | 170,700                     | 42,675                         | 20                             | 25                       | 500                 |
|                                                                      | 170,700                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av delar av Fiskertorgskajen i Sunds-<br>vall . . . . .    | 85,000                      | 27,000                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Ombyggnad av kajen på Selångeråns södra sida,<br>Sundsvall . . . . . | 100,000                     | 32,000                         | 6                              | 35                       | 210                 |
|                                                                      | 185,000                     | 59,000                         |                                |                          | 390                 |
|                                                                      | 185,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västerbottens län.</i>                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kajbyggnad inom Storkåge bys hamnområde .                            | 80,000                      | 15,000                         | 5                              | 125                      | 625                 |
|                                                                      | 80,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Norrbottnens län.</i>                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kajbyggnad, Råneå . . . . .                                          | 94,000                      | —                              | 10                             | 40                       | —                   |
| Hela riket                                                           | 2,949,060<br>3,043,060      | 1,162,025                      |                                |                          | 6,779               |

## Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag                        | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|----------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Blekinge län.</i>                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av kajer vid Karlshamns skeppsvarv | 20,000                      | 5,000                          | 2                              | 30                       | 60                  |
| Hela riket                                   | 20,000                      | 5,000                          |                                |                          | 60                  |

## Sammandrag.

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Total-<br>kostnad<br>kronor        | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 3,417,700                                         | 3,417,700                          | 1,089,350                      | 10,274.5            |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | —                                                 | —                                  | —                              | —                   |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 3,043,060                                         | 2,949,060                          | 1,162,025                      | 6,779               |
| Enskilda arbeten . . . . .         | 20,000                                            | 20,000                             | 5,000                          | 60                  |
| Summa                              | 6,480,760                                         | 6,386,760                          | 2,256,375                      | 17,113.5            |

## Vattenbyggnader.

### Statliga arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                    |
| Kaj- och strandskoning å Rindö . . . . .                                        | 14,500                      | 4,600                          | 4                              | 10                       | 40                 |
| Strandskoning med schaktning och utfyllning,<br>Hägernäs . . . . .              | 100,000                     | 7,400                          | 4                              | 75                       | 300                |
| Muskö kanal . . . . .                                                           | 45,000                      | 18,600                         | 5                              | 30                       | 150                |
|                                                                                 | <b>159,500</b>              | <b>30,600</b>                  |                                |                          | <b>490</b>         |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                    |
| Uppmuddrings- och utfyllnadsarbeten för flyg-<br>vapnet, Västerås . . . . .     | 130,000                     | 80,000                         | 6                              | 35                       | 210                |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                                     |                             |                                |                                |                          |                    |
| Färjlägen vid Sannasundet för färjled mellan<br>fastlandet och Hemsön . . . . . | 34,000                      | 1,050                          | 4                              | 31                       | 124                |
| Hela riket                                                                      | <b>323,500</b>              | <b>91,650</b>                  |                                |                          | <b>824</b>         |

### Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Älvsborgs län.</i>                                               |                             |                                |                                |                          |                    |
| Ombyggnad av Upperruds slussar . . . . .                            | 170,000<br>170,000          | 65,000                         | 14                             | 35                       | 490                |
| <i>Norrbottnens län.</i>                                            |                             |                                |                                |                          |                    |
| Byggande av färjställe i Bredåker med tillfarts-<br>vägar . . . . . | 30,000                      | 1,400                          | —                              | —                        | —                  |
| Hela riket                                                          | <b>170,000<br/>200,000</b>  | <b>65,000</b>                  |                                |                          | <b>490</b>         |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                              | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms stad.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kanal Lillsjön—Ulvundasjön . . . . .                                               | 100,000                     | —                              | 4                              | 25                       | —                   |
| <i>Malmöhus län.</i>                                                               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Strandskoning, Ystad . . . . .                                                     | 36,000<br>36,000            | 20,400                         | 5                              | 10                       | 50                  |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Fördämning mellan fastlandet och en holme i<br>Byfjorden invid Uddevalla . . . . . | 15,750<br>15,750            | 2,400                          | 5½                             | 12                       | 66                  |
| <i>Skaraborgs län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Strandskoning i Lidköping . . . . .                                                | 15,000                      | 4,500                          | 4                              | 10                       | 40                  |
| Strandskoning, Karlsborg . . . . .                                                 | 24,000                      | 5,000                          | 4                              | 25                       | 100                 |
|                                                                                    | 39,000<br>39,000            | 9,500                          |                                |                          | 140                 |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Strandskoningsarbeten efter Österdalälven vid<br>Morastrand . . . . .              | 10,700                      | 700                            | 4                              | —                        | —                   |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Inlopp för tillförsel av friskt vatten till Kyrk-<br>sjön, Ljusdal . . . . .       | 85,000                      | 5,000                          | 5                              | 140                      | 700                 |
| Kanal för utlopp från Kyrksjön, Ljusdal . . . .                                    | 70,000                      | 3,000                          | 4                              | 125                      | 500                 |
|                                                                                    | 155,000<br>155,000          | 8,000                          |                                |                          | 1,200               |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Upprensning av Stensundsforßen . . . . .                                           | 30,000<br>30,000            | 10,000                         | 6                              | 50                       | 300                 |
| Hela riket                                                                         | 275,750<br>386,450          | 50,300                         |                                |                          | 1,756               |

## Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                                       | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Östergötlands län.</i>                                                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Rensning av utlopp mellan Stora och Lilla Bjärn                                             | 20,000                      | —                              | 2                              | 50                       | —                   |
| <i>Kronobergs län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Fördjupning av kanal och förstärkning av Växjö<br>—Älvesta järnvägs bro över Lekarydsån . . | 28,500<br>28,500            | 13,000                         | 2                              | 20                       | 40                  |

| Län och arbetsföretag                                                                | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Värmlands län.</i>                                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Upprensning och förbättring av flottled, Ransäter                                    | 20,000                      | 3,500                          | 3—5                            | 10—30                    | 80                  |
| Ombyggnad av Säffle kanal . . . . .                                                  | 185,000                     | 60,000                         | 8                              | 60                       | 480                 |
| Ombyggnad av Säffle kanal . . . . .                                                  | 640,500                     | 185,000                        | 10                             | 200                      | 2,000               |
| Upprensning och förbättring av flottled, Sunne                                       | 10,000                      | 2,000                          | 3—5                            | 10—30                    | 80                  |
| Ombyggnad av dammen för sjön Knir . . . . .                                          | 12,000                      | 3,000                          | 3                              | 15                       | 45                  |
| Strandskoning efter Klarälven vid Sundhult . .                                       | 15,000                      | 1,000                          | 4                              | 20                       | 80                  |
| Strandskoning efter Klarälven vid Likenäs . .                                        | 6,000                       | 500                            | 2                              | 15                       | 30                  |
|                                                                                      | 888,500                     | 255,000                        |                                |                          | 2,795               |
|                                                                                      | 888,500                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vallmora kraftstation . . . . .                                                      | 210,000                     | 90,000                         | 6                              | 40                       | 240                 |
|                                                                                      | 210,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kraftstation i Ovanåker . . . . .                                                    | 187,000                     | —                              | —                              | —                        | —                   |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Sprängnings-, rensnings- och stenbyggnadsar-<br>beten i Matforsen vid Tuna . . . . . | 52,000                      | 4,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Strandskyddsarbeten efter Indalsälven vid Timrå                                      | 24,485                      | 2,100                          | 1—2                            | 35—45                    | 60                  |
| Muddringsarbete, Timrå . . . . .                                                     | 18,450                      | 300                            | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 25                       | 62.5                |
| Pålade ris- och stenarmar, Hässjö . . . . .                                          | 44,625                      | 9,700                          | 3                              | 75                       | 225                 |
| Muddringsarbeten, Hässjö . . . . .                                                   | 12,070                      | 300                            | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 40                       | 100                 |
| Strandskyddsarbeten efter Indalsälven vid Hä-<br>ssjö . . . . .                      | 41,161                      | 1,277                          | 3                              | 150                      | 450                 |
|                                                                                      | 140,791                     | 13,677                         |                                |                          | 897.5               |
|                                                                                      | 192,791                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Reglering av flottled i Häggsjöån . . . . .                                          | 40,000                      | 1,000                          | 10                             | 20                       | 200                 |
| Utbyggnad och nybyggnad av kraftstation i<br>Kvarnforsen . . . . .                   | 152,000                     | 87,000                         | 11                             | 40                       | 440                 |
| Segelled Andersön—Skansholmen i Storsjön . .                                         | 12,600                      | —                              | 5                              | 20                       | —                   |
|                                                                                      | 192,000                     | 88,000                         |                                |                          | 640                 |
|                                                                                      | 204,600                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Muddring i Kåge älvs utlopp; dammbyggnad i<br>Kusån . . . . .                        | 32,000                      | —                              | 4                              | 70                       | —                   |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Flottledsarbeten i Kalixälven . . . . .                                              | 130,000                     | —                              | 7                              | 150                      | —                   |
| Flottledsförbättring i Stora Luleälv vid Boden                                       | 20,000                      | 3,000                          | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 30                       | 135                 |
| Dammbyggnad m. m. i Sangis älv vid och nedom<br>Miekojärvi . . . . .                 | 9,500                       | 1,800                          | 3                              | 20                       | 60                  |
| Muddring i timmerbommen vid Törefors sågverk                                         | 10,000                      | —                              | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 30                       | —                   |
|                                                                                      | 29,500                      | 4,800                          |                                |                          | 195                 |
|                                                                                      | 169,500                     |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                                           | 1,489,291                   | 464,477                        |                                |                          | 4,807.5             |
|                                                                                      | 1,932,891                   |                                |                                |                          |                     |

**Sammandrag.**

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Total-<br>kostnad<br>kronor        | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 323,500                                           | 323,500                            | 91,650                         | 824                 |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 200,000                                           | 170,000                            | 65,000                         | 490                 |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 386,450                                           | 275,750                            | 50,300                         | 1,756               |
| Enskilda arbeten . . . . .         | 1,932,891                                         | 1,489,291                          | 464,477                        | 4,807.5             |
| Summa                              | <b>2,842,841</b>                                  | <b>2,258,541</b>                   | <b>671,427</b>                 | <b>7,877.5</b>      |

## Hus.

## Statliga arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms stad.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Uppförande av uthusbyggnad med förbrännings-<br>ugn för statens frökontrollanstalt . . . . . | 5,000                       | 2,500                          | 1                              | 5                        | 5                   |
| Tillbyggnad av sjökarteverkets fastighet å<br>Skeppsholmen . . . . .                         | 140,000                     | 74,000                         | 7                              | 20                       | 140                 |
| Vattrivning och avfärgning av Svea livgardes<br>kaserns fasad . . . . .                      | 90,000                      | 10,000                         | 5                              | 30                       | 150                 |
| Ombyggnadsarbeten för beredande av ökat ut-<br>rymme åt musikaliska akademien . . . . .      | 38,000                      | 12,000                         | 6                              | 7                        | 42                  |
| Putsnings och avfärgning av Göta livgardes<br>etablissemangs yttre fasader . . . . .         | 50,000                      | —                              | 2                              | 18                       | —                   |
| Förrädsbyggnad för ammunitionsfabriken, Marie-<br>berg . . . . .                             | 160,000                     | 80,000                         | 5                              | 20                       | 100                 |
| Skansen: Nya herr- och damtoaletter samt trans-<br>formatorhus . . . . .                     | 23,500                      | 11,100                         | 3                              | 14                       | 42                  |
| Nordiska Museet: Ombyggnad av »Skånska<br>gruvan» till magasinlokal . . . . .                | 115,000                     | 52,000                         | 9                              | 22                       | 198                 |
| Skansen: Nybyggnad för verkstäder m. m. . . .                                                | 110,000                     | 54,100                         | 8                              | 28                       | 224                 |
|                                                                                              | 681,500                     | 295,700                        |                                |                          | 901                 |
|                                                                                              | 731,500                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Stockholms län.</i>                                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Flyttning av förrädsbaracker, Vaxholm . . . .                                                | 32,100                      | 5,130                          | 12                             | 12                       | 144                 |
| Baracker i Vaxholms fästnings yttre linje . . .                                              | 150,000                     | 60,000                         | 8                              | 100                      | 800                 |
| Mörby slottsruin . . . . .                                                                   | 25,000                      | 2,500                          | 7                              | 13                       | 91                  |
| Anläggning av sex markörskydd av betong vid<br>infanteriskjutskolan . . . . .                | 1,950                       | 150                            | —                              | —                        | —                   |
| Anordnande av stridskons- och stridsspetskällare<br>å Bergholmen . . . . .                   | 65,000                      | 16,000                         | 12                             | 12                       | 144                 |
| Monteringshall, Hägernäs . . . . .                                                           | 75,000                      | 30,000                         | 4                              | 30                       | 120                 |
| Vaktbyggnad, Hägernäs . . . . .                                                              | 50,000                      | 20,000                         | 3                              | 25                       | 75                  |
| Kok- och matinrättning, Hägernäs . . . . .                                                   | 318,000                     | 130,000                        | 6                              | 80                       | 480                 |
| Landhangarbyggnad å Barkarby . . . . .                                                       | 160,000                     | 73,000                         | 6                              | 40                       | 240                 |
| Tyresö slott: Nytt tak på huvudbyggnaden . .                                                 | 10,000                      | 4,900                          | 1½                             | 6                        | 9                   |
| D:o: Lagning av byggnadens fasader . . . . .                                                 | 13,200                      | 2,800                          | 2                              | 9                        | 18                  |
| D:o: Istandsättande av biblioteksflygeln . . .                                               | 35,000                      | 15,400                         | 5                              | 16                       | 80                  |
|                                                                                              | 933,300                     | 359,880                        |                                |                          | 2,201               |
|                                                                                              | 935,250                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Uppsala län.</i>                                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ändring av värmeanläggningen vid asylen inom<br>Ulleråkers sjukhus vid Uppsala . . . . .     | 150,000                     | 115,000                        | 8                              | 16                       | 128                 |
|                                                                                              | 150,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Södermanlands län.</i>                                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Åkers krutbruk: Badhus . . . . .                                                             | 25,000                      | 16,500                         | 3                              | 4                        | 12                  |
| D:o: Bomullskrutförråd . . . . .                                                             | 15,000                      | 6,500                          | 3                              | 8                        | 24                  |
| D:o: Trotylmagasin . . . . .                                                                 | 24,000                      | 11,000                         | 4                              | 8                        | 32                  |
| D:o: Exerciskrutförråd . . . . .                                                             | 3,000                       | 1,800                          | 1                              | 2                        | 2                   |
|                                                                                              | 67,000                      | 35,800                         |                                |                          | 70                  |
|                                                                                              | 67,000                      |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Östergötlands län.</i>                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Flyttning av förrådsbyggnad från Malmen till Linköping . . . . .                | 32,500                      | 6,750                          | 6                              | 22                       | 132                 |
| Uppförande av ny ekonomibyggnad m. m. vid Birgittas sjukhus . . . . .           | 966,275                     | 526,000                        | 15                             | 94                       | 1,410               |
| Stegeborgs slottsruin . . . . .                                                 | 40,000                      | 2,000                          | 8                              | 20                       | 160                 |
| Sadelmakare- och målarverkstad m. m. & flygfältet vid Malmen . . . . .          | 100,000                     | 30,000                         | 4                              | 45                       | 180                 |
| Mindre sjöhangarbyggnad vid Roxen med slip- och tillfartsväg . . . . .          | 45,000                      | 18,000                         | 3                              | 20                       | 60                  |
| Stjärnorps slottsruin . . . . .                                                 | 10,000                      | 2,000                          | 3                              | 10                       | 30                  |
| Ny smidesverkstad vid statens uppfostringsanstalt å Bona . . . . .              | 17,000                      | 8,000                          | 3                              | 8                        | 24                  |
|                                                                                 | 1,210,775                   | 592,750                        |                                |                          | 1,996               |
|                                                                                 | 1,210,775                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Jönköpings län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Göta ingenjörkår: Iordningställande av underofficersmässen . . . . .            | 4,735                       | 1,850                          | 1                              | 12                       | 12                  |
| D:o: Ombyggnad av sjukavdelningen . . . . .                                     | 11,800                      | 7,162                          | 1                              | 18                       | 18                  |
| D:o: Ombyggnad av chefs-, officers- och östra underofficersbostäderna . . . . . | 15,300                      | 7,800                          | 2 $\frac{1}{2}$                | 12                       | 30                  |
| Brahehus slottsruin . . . . .                                                   | 10,000                      | 1,000                          | 3                              | 10—12                    | 33                  |
| Eksjö hovgårds slottsruin . . . . .                                             | 10,000                      | 500                            | 4                              | 10                       | 40                  |
|                                                                                 | 51,835                      | 18,312                         |                                |                          | 133                 |
|                                                                                 | 51,835                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kronobergs län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Inredningsarbeten åt länsstyrelsen i Växjö . .                                  | 30,000                      | 11,000                         | 4                              | 10                       | 40                  |
|                                                                                 | 30,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kalmar län.</i>                                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vaktmästarbostad vid folkskoleseminariet i Kalmar . . . . .                     | 14,000                      | 6,000                          | 4                              | 4                        | 16                  |
| Omändring av köks- och tvättavdelningen vid S:ta Gertruds sjukhus . . . . .     | 285,000                     | 130,000                        | 10                             | 31                       | 310                 |
|                                                                                 | 299,000                     | 136,000                        |                                |                          | 326                 |
|                                                                                 | 299,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Gotlands län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kastalerna vid Sunde, Fröjel, Gothem, Gammelgarn, Lärbro . . . . .              | 10,000                      | 1,000                          | 3                              | 10—12                    | 33                  |
| Ombyggnad av landsstatshuset i Visby . . . .                                    | 44,000                      | 13,000                         | 6                              | 11                       | 66                  |
| Visby ruiner, ringmur och vissa kyrkoruiner .                                   | 80,000                      | 10,000                         | 10                             | 25                       | 250                 |
| Sjöhangarbyggnad med slip vid Färösund . .                                      | 125,000                     | 5,200                          | —                              | —                        | —                   |
|                                                                                 | 134,000                     | 24,000                         |                                |                          | 349                 |
|                                                                                 | 259,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Blekinge län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anordning för bombfast ammunitionsförvaring å Karlsholmen . . . . .             | 286,200                     | 67,000                         | 22                             | 30                       | 660                 |
| Marketerierbyggnad å Västra Hästholmen . .                                      | 10,550                      | 4,830                          | 2                              | 12                       | 24                  |
|                                                                                 | 296,750                     | 71,830                         |                                |                          | 684                 |
|                                                                                 | 296,750                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kristianstads län.</i>                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ljungbyhed: Friluftsbad . . . . .                                               | 10,000                      | 4,500                          | 2                              | 8                        | 16                  |
| D:o: Landhangarbyggnad . . . . .                                                | 216,000                     | 93,000                         | 6                              | 50                       | 300                 |
|                                                                                 | 226,000                     | 97,500                         |                                |                          | 316                 |
|                                                                                 | 226,000                     |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                                   | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>                                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Uppförande av ny paviljong för sinnesslöa kvin-<br>nor vid S:ta Maria sjukhus . . . . . | 546,000                     | 260,000                        | 14                             | 54                       | 756                 |
| Byggnadsarbeten & Revingehed . . . . .                                                  | 10,700                      | 6,200                          | 1                              | 10                       | 10                  |
|                                                                                         | <i>556,700</i>              | <i>266,200</i>                 |                                |                          | <i>766</i>          |
|                                                                                         | <b>556,700</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Hallands län.</i>                                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Reparation av ytterfasaden & Varbergs fästning                                          | 17,100                      | 2,800                          | 5                              | 10                       | 50                  |
|                                                                                         | <b>17,100</b>               |                                |                                |                          |                     |
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Inredningsarbeten i landsstatshuset i Väners-<br>borg . . . . .                         | 10,000                      | 3,000                          | 2                              | 7                        | 14                  |
| Grävsnäs slottsruin . . . . .                                                           | 20,000                      | 1,000                          | 6                              | 12                       | 72                  |
|                                                                                         | <i>30,000</i>               | <i>4,000</i>                   |                                |                          | <i>86</i>           |
|                                                                                         | <b>30,000</b>               |                                |                                |                          |                     |
| <i>Skaraborgs län.</i>                                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Axvalls slottsruin . . . . .                                                            | 100,000                     | 5,000                          | 10                             | 35                       | 350                 |
| Landhangarbyggnad, Karlsborg . . . . .                                                  | 110,000                     | 45,000                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Ombyggnadsarbeten vid tygverkstäderna, Karls-<br>borg . . . . .                         | 30,000                      | 10,000                         | 6                              | 12                       | 72                  |
| Sjöhangarbyggnad med slip, Karlsborg . . . . .                                          | 125,000                     | 52,000                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Verkstadsbyggnad för flygvapnet, Karlsborg . . . . .                                    | 120,000                     | 47,000                         | 4                              | 40                       | 160                 |
|                                                                                         | <i>485,000</i>              | <i>159,000</i>                 |                                |                          | <i>942</i>          |
|                                                                                         | <b>485,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Värmlands län.</i>                                                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Omändringsarbeten i landsstatshuset i Karlstad                                          | 20,000                      | 6,000                          | 4                              | 7                        | 28                  |
| Garage för Värmlands regemente . . . . .                                                | 2,880                       | 2,060                          | 1                              | 3                        | 3                   |
|                                                                                         | <i>22,880</i>               | <i>8,060</i>                   |                                |                          | <i>31</i>           |
|                                                                                         | <b>22,880</b>               |                                |                                |                          |                     |
| <i>Örebro län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Paviljong för sinnesslöa vid V:a Marks sjukhus                                          | 1,082,000                   | 549,000                        | 17                             | 89                       | 1,513               |
|                                                                                         | <b>1,082,000</b>            |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Omändringsarbeten & Västerås slott . . . . .                                            | 4,000                       | 1,000                          | 1                              | 6                        | 6                   |
| Anordnande av skjutgårdar för flygvapnet,<br>Västerås . . . . .                         | 13,000                      | 4,000                          | 2                              | 14                       | 28                  |
| Förrådsskjul m. m. för d:o, Västerås . . . . .                                          | 11,000                      | 5,000                          | 2                              | 8                        | 16                  |
| Flygstationsbyggnad, Västerås . . . . .                                                 | 40,000                      | 16,000                         | 4                              | 15                       | 60                  |
| Sjöhangarbyggnad, Västerås . . . . .                                                    | 120,000                     | 49,000                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Ombyggnad av Bjurfors skogsskola . . . . .                                              | 100,000                     | 45,000                         | 10                             | 20                       | 200                 |
|                                                                                         | <i>288,000</i>              | <i>120,000</i>                 |                                |                          | <i>490</i>          |
|                                                                                         | <b>288,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Inredningsarbeten i landsstatshuset i Falun . . . . .                                   | 10,000                      | 3,000                          | 3                              | 4                        | 12                  |
| Omändring av kök vid Sätters sjukhus . . . . .                                          | 211,000                     | 97,000                         | 10                             | 30                       | 300                 |
| Utvidgning av vattenverk vid Sätters sjukhus . . . . .                                  | 85,000                      | 38,000                         | 9                              | 12                       | 108                 |
| Hangar vid Rommehed . . . . .                                                           | 100,000                     | 40,000                         | 4                              | 45                       | 180                 |
|                                                                                         | <i>406,000</i>              | <i>178,000</i>                 |                                |                          | <i>600</i>          |
|                                                                                         | <b>406,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Hangar vid Mohed . . . . .                                                              | 100,000                     | 40,000                         | 4                              | 45                       | 180                 |
|                                                                                         | <b>100,000</b>              |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                    | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Västernorrlands län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Hangar vid Sollefteå flygplats . . . . .                                 | 100,000<br>100,000          | 40,000                         | 4                              | 45                       | 180                 |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| 2 baracker m. m. vid Grytan, Östersund . . .                             | 80,000                      | 40,000                         | 5                              | 30                       | 150                 |
| Sjöhangarbyggnad, Frösön . . . . .                                       | 110,000                     | 45,000                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Landhangarbyggnad, Frösön . . . . .                                      | 90,000                      | 36,000                         | 4                              | 30                       | 120                 |
| Sjukpaviljong för flygkåren, Frösön . . . .                              | 60,000                      | 23,000                         | 4                              | 20                       | 80                  |
| Mässbyggnad för d:o . . . . .                                            | 60,000                      | 23,000                         | 4                              | 20                       | 80                  |
| Förrådsbyggnad för d:o . . . . .                                         | 20,000                      | 5,000                          | 3                              | 10                       | 30                  |
|                                                                          | 420,000<br>420,000          | 172,000                        |                                |                          | 640                 |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Hangar vid flygplatsen, Umeå . . . . .                                   | 100,000                     | 40,000                         | 4                              | 45                       | 180                 |
| Uppförande av skosmedja för Västerbottens re-<br>gemente, Umeå . . . . . | 7,650                       | —                              | —                              | —                        | —                   |
|                                                                          | 100,000<br>107,650          | 40,000                         |                                |                          | 180                 |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Mässbyggnad för intenduren, Boden . . . .                                | 18,000                      | 8,503                          | 2 $\frac{1}{2}$                | 10                       | 25                  |
| Garagebyggnad för d:o . . . . .                                          | 35,000                      | 20,570                         | 6                              | 9                        | 54                  |
| Potatiskällare för Bodens ingenjörkår . . . .                            | 8,000                       | 2,700                          | 2                              | 10—15                    | 25                  |
| D:o för garnisonssjukhuset i Boden . . . .                               | 4,350                       | 2,250                          | 3                              | 2                        | 6                   |
| Sjöhangarbyggnad, Boden . . . . .                                        | 110,000                     | 45,000                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Motorreparationsverkstad för tygstationen i Boden                        | 22,660                      | 8,380                          | 2 $\frac{1}{2}$                | 13                       | 32.5                |
| Skidförråd för Norrbottens regemente, Boden .                            | 43,000                      | 21,725                         | 3                              | 15                       | 45                  |
| Flyttning av exercishus för d:o . . . . .                                | 47,000                      | 13,420                         | 4                              | 30                       | 120                 |
| 4 st. skyddsrum, Bodens fästning . . . . .                               | 92,000                      | 50,000                         | 6                              | 20                       | 120                 |
| Skolhus i Keräddjärvi . . . . .                                          | 30,000                      | 4,000                          | 12                             | 12                       | 144                 |
|                                                                          | 410,010<br>410,010          | 176,548                        |                                |                          | 751.5               |
| Hela riket                                                               | 8,097,850<br>8,282,450      | 3,513,380                      |                                |                          | 13,553.5            |

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Uppsala län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Centralsanatorium i anslutning till Akademiska<br>sjukhuset i Uppsala . . . . . | 1,260,000                   | —                              | —                              | —                        | —                   |
| <i>Södermanlands län.</i>                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Tillbyggnad av Flens lasarett . . . . .                                         | 150,000<br>150,000          | 80,000                         | 12                             | 18                       | 216                 |
| <i>Kalmar län.</i>                                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Spannmålslagerhus, Kalmar . . . . .                                             | 758,000                     | 475,000                        | —                              | —                        | —                   |

| Län och arbetsföretag                       | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Tillbyggnad av Sätotfahemmet vid Höör . . . | 40,000<br>40,000            | 10,000                         | 6                              | 8                        | 48                  |
| <i>Älvsborgs län.</i>                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Spannmålslagerhus i Vänersborg . . . . .    | 110,000<br>110,000          | 68,000                         | 4—5                            | 30—40                    | 157.5               |
| Hela riket                                  | 300,000<br>2,318,000        | 158,000                        |                                |                          | 421.5               |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                                     | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Nybyggnad till hem för kroniskt sjuka, Solna              | 135,000<br>135,000          | 74,250                         | 8                              | 15                       | 120                 |
| <i>Uppsala län.</i>                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Uppförande av 2 badhus, Älvkarleby . . . . .              | 50,000<br>50,000            | 33,000                         | 7                              | 16                       | 112                 |
| <i>Södermanlands län.</i>                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av Nyköpings läroverk . . . . .                 | 288,780                     | 123,000                        | 14                             | 40                       | 560                 |
| Nybyggnad för brandstation i Strängnäs . . .              | 60,000                      | 35,000                         | 6                              | 15                       | 90                  |
| Om- och nybyggnad av skolbyggnad i Bie . .                | 58,000                      | 27,000                         | 22                             | 6—7                      | 143                 |
|                                                           | 406,780<br>406,780          | 185,000                        |                                |                          | 793                 |
| <i>Jönköpings län.</i>                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Restaurering av Forserums kyrka . . . . .                 | 31,105                      | 13,300                         | 6                              | 12                       | 72                  |
| Skolhusbyggnad, Forserum . . . . .                        | 97,800                      | 60,500                         | 5                              | 30                       | 150                 |
|                                                           | 128,905<br>128,905          | 73,800                         |                                |                          | 222                 |
| <i>Kalmar län.</i>                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av försörjningsinrättning, Oskarshamn . . . . . | 100,000                     | 44,200                         | 7                              | 25                       | 175                 |
| Gymnastikhus, Oskarshamn . . . . .                        | 100,000                     | 51,000                         | 7                              | 20                       | 140                 |
| Ombyggnad av läroverk, Oskarshamn . . . . .               | 200,000                     | 103,000                        | 9                              | 30                       | 270                 |
| Varmbadhus, Oskarshamn . . . . .                          | 200,000                     | 100,000                        | 13                             | 20                       | 260                 |
| Skollokaler vid Brännebro skola . . . . .                 | 10,000                      | 5,000                          | 5                              | 10                       | 50                  |
| Älderdoms hem, Kråksmåla . . . . .                        | 32,000                      | 6,500                          | 10                             | —                        | —                   |
|                                                           | 610,000<br>642,000          | 303,200                        |                                |                          | 895                 |
| <i>Blekinge län.</i>                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Uppförande av brandstation och badhus, Mörrum . . . . .   | 13,000                      | —                              | —                              | —                        | —                   |
| <i>Kristianstads län.</i>                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Gymnastik- och badhus i Osby . . . . .                    | 61,000<br>61,000            | 37,000                         | 4                              | 30                       | 120                 |

| Län och arbetsföretag                                                              | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                              |                             |                                |                                |                          |                    |
| Brandstation i Borås . . . . .                                                     | 400,000                     | 230,000                        | 12                             | 50                       | 600                |
| Varmbadhus i Ulricehamn . . . . .                                                  | 130,000                     | 98,000                         | 7                              | 20                       | 140                |
| Skidbacksanläggning i Dals-Ed . . . . .                                            | 42,500                      | 9,000                          | —                              | —                        | —                  |
| Uppförande av badhus, Ödeborg . . . . .                                            | 9,350                       | 7,050                          | —                              | —                        | —                  |
|                                                                                    | 530,000                     | 328,000                        |                                |                          | 740                |
|                                                                                    | 581,850                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Skaraborgs län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                    |
| Uppförande av en fristående barnpaviljong vid<br>S:t Ekebergs sanatorium . . . . . | 338,000<br>338,000          | 110,500                        | 18                             | 75                       | 1,350              |
| <i>Värmlands län.</i>                                                              |                             |                                |                                |                          |                    |
| Tillbyggnad av Värmlands läns sinnesslöanstalt                                     | 467,000<br>467,000          | 245,000                        | 18                             | 50                       | 900                |
| <i>Örebro län.</i>                                                                 |                             |                                |                                |                          |                    |
| Varmbadhus i Sirsjön . . . . .                                                     | 12,000                      | 8,000                          | 5                              | 8                        | 40                 |
| Varmbadhus i Sikfors . . . . .                                                     | 16,000                      | 10,000                         | 6                              | 8                        | 48                 |
| Gymnastikhus, Hällefors . . . . .                                                  | 32,000                      | 24,000                         | 8                              | 9                        | 72                 |
| Ankehem, Hällefors . . . . .                                                       | 73,000                      | 47,500                         | 12                             | 22                       | 264                |
| Varmbadhus, Hällefors . . . . .                                                    | 94,000                      | 61,000                         | 12                             | 27                       | 324                |
|                                                                                    | 227,000                     | 150,500                        |                                |                          | 748                |
|                                                                                    | 227,000                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                           |                             |                                |                                |                          |                    |
| Anläggning av gymnastikhus, Sura . . . . .                                         | 100,000<br>100,000          | 73,000                         | 12                             | 10                       | 120                |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                    |
| Ombyggnad av förra Bergsskolan i Falun till<br>medborgarhus . . . . .              | 525,000                     | 325,000                        | 27                             | 20                       | 540                |
| Nybyggnad för högre allmänna läroverket i Falun                                    | 465,000                     | 290,000                        | 23                             | 20                       | 460                |
| Krematorieanläggning, Falun . . . . .                                              | 140,000                     | 55,000                         | 14                             | 20                       | 280                |
| Skolhusbyggnad, Söderbärke . . . . .                                               | 105,000                     | 57,000                         | 18                             | 12                       | 216                |
| Byggande av badhus å fem platser inom Säfsnäs<br>socken . . . . .                  | 31,230                      | 20,997                         | 3                              | 16                       | 48                 |
|                                                                                    | 1,266,230                   | 747,997                        |                                |                          | 1,544              |
|                                                                                    | 1,266,230                   |                                |                                |                          |                    |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                    |
| Älderdoms hem i Söderhamn . . . . .                                                | 330,000                     | 174,000                        | 18                             | 22                       | 396                |
| Skolhusbyggnad i Marma . . . . .                                                   | 100,000                     | 45,000                         | 9                              | 20                       | 180                |
| Lärbostad i Vallvik . . . . .                                                      | 50,000                      | 22,500                         | 9                              | 10                       | 90                 |
| Ladugårdsbyggnad till Järvsö försörjningshem .                                     | 24,248                      | 12,004                         | 7                              | 12                       | 84                 |
| Skolbyggnad i Örje . . . . .                                                       | 70,172                      | 28,073                         | 15                             | 25                       | 375                |
|                                                                                    | 574,420                     | 281,577                        |                                |                          | 1,125              |
|                                                                                    | 574,420                     |                                |                                |                          |                    |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                    |
| Gravkapell, likbod, obduktionsrum och krema-<br>torium i Gudmundrå . . . . .       | 65,000                      | 25,000                         | 12                             | 25                       | 300                |
| Skolhus i Klockstrand . . . . .                                                    | 55,300                      | 21,600                         | 6                              | 15                       | 90                 |
| Tillbyggnad av Krånge skola . . . . .                                              | 20,000                      | 6,000                          | 6                              | 10                       | 60                 |
| Skolhusbyggnad i Västertåsjö . . . . .                                             | 30,000                      | —                              | —                              | —                        | —                  |
|                                                                                    | 140,300                     | 52,600                         |                                |                          | 450                |
|                                                                                    | 170,300                     |                                |                                |                          |                    |

| Län och arbetsföretag                                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Jämtlands län.</i>                                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Badhus i Östersund . . . . .                                                                 | 300,000                     | 90,000                         | 12                             | 40                       | 480                 |
| 3 badhus, Hotagen . . . . .                                                                  | 12,000                      | 2,600                          | 4                              | 12                       | 48                  |
| Badhus inom Mörsils stationssamhälle . . . . .                                               | 13,500                      | 9,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Lärarbostäder, Hede . . . . .                                                                | 20,000                      | 3,000                          | 4                              | —                        | —                   |
|                                                                                              | 312,000                     | 92,600                         |                                |                          | 528                 |
|                                                                                              | 345,500                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Busstation, Umeå . . . . .                                                                   | 47,000                      | 33,000                         | 5                              | 7—8                      | 37.5                |
| Polishäkte i Byske . . . . .                                                                 | 10,000                      | 4,500                          | 4                              | 5                        | 20                  |
| Skolhus i Hemfjäll . . . . .                                                                 | 11,000                      | 6,500                          | 4                              | 4—5                      | 18                  |
|                                                                                              | 68,000                      | 44,000                         |                                |                          | 75.5                |
|                                                                                              | 68,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Om- och tillbyggnad av skolhus jämte planering<br>av skoltomten, Luleå . . . . .             | 110,000                     | 60,000                         | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 35                       | 157.5               |
| Om- och tillbyggnad av skolhus i Skurholm<br>jämte planering av skoltomten, Luleå . . . . .  | 120,000                     | 78,000                         | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 34                       | 153                 |
| Skolhusombyggnad i Hortlax . . . . .                                                         | 39,500                      | 20,000                         | 4                              | 15—16                    | 62                  |
| Skolhusbyggnad i Blåsmark . . . . .                                                          | 30,000                      | 14,600                         | 12                             | 6—7                      | 78                  |
| Lärarbostad i Hemmingsmark . . . . .                                                         | 28,500                      | 13,600                         | 10                             | 6—7                      | 65                  |
| Skolhem i Långträsk . . . . .                                                                | 87,500                      | 55,130                         | 11                             | 10                       | 110                 |
| Lärarbostäder i Långnäs . . . . .                                                            | 36,700                      | 25,140                         | 5                              | 8                        | 40                  |
| Skolbyggnad i Långnäs . . . . .                                                              | 54,000                      | 36,720                         | 6                              | 9                        | 54                  |
| Ombyggnad av överlärarbostaden i Piteå socken                                                | 15,000                      | 10,145                         | 3                              | 6                        | 18                  |
| Ombyggnad av folkskolan i Långträsk . . . . .                                                | 18,500                      | 10,410                         | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 13                       | 32.5                |
| Skolhusbyggnad i Håkansö . . . . .                                                           | 48,500                      | 19,800                         | 12                             | 15                       | 180                 |
| Skolhus i Älvsby . . . . .                                                                   | 20,000                      | 9,500                          | 12                             | 10                       | 120                 |
| Arbetsstuga i Harads . . . . .                                                               | 65,000                      | 32,500                         | 10                             | 20                       | 200                 |
| Omändringsarbeten å centralsanatoriet i Sand-<br>träsk . . . . .                             | 10,000                      | 4,000                          | 2—3                            | 5                        | 12.5                |
| Omändring av nuvarande skolhus i Bodträsk-<br>fors till lärarbostad . . . . .                | 10,000                      | 5,000                          | 5                              | 5                        | 25                  |
| Ombyggnad och modernisering av läkarebostad<br>i Harads . . . . .                            | 21,300                      | 8,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Lärarbostad i Sandträsk . . . . .                                                            | 20,000                      | 10,000                         | 7                              | 8                        | 56                  |
| Nytt skolhus i Bodträskfors . . . . .                                                        | 30,000                      | 15,000                         | 10                             | 8                        | 80                  |
| Omändringsarbeten å Gällivare lasarett . . . . .                                             | 62,500                      | 20,500                         | 10                             | 12—15                    | 135                 |
| Bad- och tvättstuga i Malmberget . . . . .                                                   | 300,000                     | 100,000                        | —                              | —                        | —                   |
| Lärarbostäder i Svartbyn 70,000, i Posjärv<br>25,000 . . . . .                               | 95,000                      | 37,000                         | 18                             | 15—20                    | 315                 |
| Skolhus i Valsjärv, Älsjärv, Stubblandet, Nais-<br>järv och Nassheden . . . . .              | 100,000                     | 40,000                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Uppförande av badstugor i vissa byar i Över-<br>kalix socken . . . . .                       | 16,500                      | 6,000                          | 4                              | 15                       | 60                  |
| Skolhus i Gyljen 90,000, lärarbostad 50,000 . . . . .                                        | 140,000                     | 55,000                         | 18                             | 25—30                    | 495                 |
| Skolhus i Lomträsk, Älså, Kypesjärvi å 40,000 . . . . .                                      | 120,000                     | 48,000                         | 18                             | 20—25                    | 405                 |
| Skolhus i Heden 70,000, i Storbäcken 30,000 . . . . .                                        | 100,000                     | 40,000                         | 18                             | 15—20                    | 315                 |
| Tillbyggnad av skolhus i Töre . . . . .                                                      | 80,000                      | 54,000                         | 9                              | 10                       | 90                  |
| 7 skolhus i Nederkalix socken . . . . .                                                      | 300,000                     | 165,000                        | 36                             | 13                       | 468                 |
| 16 bostadshus för lärare i Nederkalix socken . . . . .                                       | 327,000                     | 147,150                        | 36                             | 18                       | 648                 |
| 4 hus med lokaler för gymnastik, skolbad, slöjd<br>och skolkök i Nederkalix socken . . . . . | 180,000                     | 78,700                         | 36                             | 10                       | 360                 |
| Ombyggnad av skolhus och uppförande av lärar-<br>bostäder i Seskarö . . . . .                | 140,000                     | 64,000                         | 24                             | 20                       | 480                 |
| Lärarbostäder i Nikkala by . . . . .                                                         | 80,000                      | 35,000                         | 14                             | 10                       | 140                 |
| Ombyggnad av skolhus och uppförande av lärar-<br>bostäder i Vojokkala by . . . . .           | 60,000                      | 27,000                         | 14                             | 10                       | 140                 |

| Län och arbetsföretag                                                          | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| Skolanläggning i Soukalajärvi . . . . .                                        | 30,000                      | 13,000                         | 10                             | 10                       | 100                 |
| Skolanläggning i Neistenkangas . . . . .                                       | 45,000                      | 19,000                         | 12                             | 12                       | 144                 |
| Skolanläggning i Svanstein . . . . .                                           | 30,000                      | 13,000                         | 10                             | 10                       | 100                 |
| Uppförande av 3 skolhus jämte lärarbostäder i<br>Korpilombolo socken . . . . . | 245,000                     | 122,500                        | 20                             | 25                       | 500                 |
|                                                                                | 2,894,200                   | 1,404,395                      |                                |                          | 6,698.5             |
|                                                                                | 3,215,500                   |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                                     | 8,308,835                   | 4,236,419                      |                                |                          | 16,541              |
|                                                                                | 8,790,485                   |                                |                                |                          |                     |

### Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag                     | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Skaraborgs län.</i>                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av barnhem i Tidaholm . . . . . | 11,850                      | 4,000                          | 3                              | 10                       | 30                  |
| Hela riket                                | 11,850                      | 4,000                          |                                |                          | 30                  |

### Sammandrag.

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Total-<br>kostnad<br>kronor        | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 8,282,450                                         | 8,097,850                          | 3,513,380                      | 13,553.5            |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 2,318,000                                         | 300,000                            | 158,000                        | 421.5               |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 8,790,485                                         | 8,308,835                          | 4,236,419                      | 16,541              |
| Enskilda arbeten . . . . .         | 11,850                                            | 11,850                             | 4,000                          | 30                  |
| Summa                              | 19,402,785                                        | 16,718,535                         | 7,911,799                      | 30,546              |

## Industri.

## Statliga arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetsar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|----------------------|
| <i>Ej lokaliserbara.</i>                                                                                     |                             |                                |                                |                          |                      |
| Nybyggnad av ett djupsjölodningsfartyg . . .                                                                 | 775,000                     | 85,000                         | —                              | —                        | —                    |
| Tillverkning av nytt tjänstefartyg för lots-<br>styrelsen . . . . .                                          | 520,000                     | 220,000                        | —                              | —                        | —                    |
| Monteringskostnader för 19 hjälplandningsfält .                                                              | 38,000                      | —                              | —                              | —                        | —                    |
| Anskaffning av ny muddringsattiralj för statens<br>hamnbyggnaders räkning . . . . .                          | 75,000                      | 23,500                         | —                              | —                        | —                    |
| Ombyggnad av mudderverket »Ettan» för statens<br>hamnbyggnaders räkning . . . . .                            | 60,000                      | 21,000                         | —                              | —                        | —                    |
|                                                                                                              | 1,468,000                   |                                |                                |                          |                      |
| <i>Stockholms stad.</i>                                                                                      |                             |                                |                                |                          |                      |
| Tillverkning av mark- och flygradiostationer .                                                               | 942,350                     | 424,766                        | 24                             | 70                       | 1,680                |
| Tillverkning av en motorbåt och 4 större rodd-<br>båtar för flygstyrelsen . . . . .                          | 16,000                      | 5,600                          | 6                              | 6                        | 36                   |
| Skansen: Parkbelysning . . . . .                                                                             | 25,000                      | 9,500                          | 3                              | 24                       | 72                   |
|                                                                                                              | 983,350                     | 439,866                        |                                |                          | 1,788                |
|                                                                                                              | 983,350                     |                                |                                |                          |                      |
| <i>Stockholms län.</i>                                                                                       |                             |                                |                                |                          |                      |
| Permanent flygbelysning, Hägernäs . . . . .                                                                  | 47,000                      | 29,000                         | 6                              | 12                       | 72                   |
| Permanent flygfältbelysning, Barkarby . . . .                                                                | 100,000                     | 70,000                         | 6                              | 17                       | 102                  |
| Eldledningsanordningar för artilleriet, Järva .                                                              | 60,000                      | —                              | —                              | —                        | —                    |
|                                                                                                              | 147,000                     | 99,000                         |                                |                          | 174                  |
|                                                                                                              | 207,000                     |                                |                                |                          |                      |
| <i>Östergötlands län.</i>                                                                                    |                             |                                |                                |                          |                      |
| Tillverkning av reservdelar till flygplan i Lin-<br>köping . . . . .                                         | 1,100,000                   | 370,000                        | 12                             | 120                      | 1,440                |
| Permanent flygfältbelysning, Malmen . . . . .                                                                | 125,000                     | 70,500                         | 6                              | 25                       | 150                  |
| Centraluppvärmning i vapenverkstaden å Malmen                                                                | 12,200                      | 7,000                          | 2                              | 8                        | 16                   |
|                                                                                                              | 1,237,200                   | 447,500                        |                                |                          | 1,606                |
|                                                                                                              | 1,237,200                   |                                |                                |                          |                      |
| <i>Jönköpings län.</i>                                                                                       |                             |                                |                                |                          |                      |
| Göta ingenjörkår: Uppvärmning av mässbygg-<br>naden i samband med värmeanläggning inom<br>kasernen . . . . . | 11,800                      | 7,162                          | 1                              | 12                       | 12                   |
| Dr:o: Stängsel kring kasernområdet . . . . .                                                                 | 12,000                      | 7,800                          | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 12                       | 30                   |
|                                                                                                              | 23,800                      | 14,962                         |                                |                          | 42                   |
|                                                                                                              | 23,800                      |                                |                                |                          |                      |
| <i>Blekinge län.</i>                                                                                         |                             |                                |                                |                          |                      |
| Elektrifiering m. m. å Aspö och Alnö . . . . .                                                               | 27,600                      | 16,560                         | 5                              | 8                        | 40                   |
| Permanent flygbelysning, Karlskrona . . . . .                                                                | 40,000                      | 29,000                         | 6                              | 6                        | 36                   |
|                                                                                                              | 67,600                      | 45,560                         |                                |                          | 76                   |
|                                                                                                              | 67,600                      |                                |                                |                          |                      |

| Län och arbetsföretag                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|-----------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Kristianstads län.</i>                     |                             |                                |                                |                          |                    |
| Permanent flygfältbelysning, Ljungbyhed . . . | 150,000<br>150,000          | 107,000                        | 6                              | 30                       | 180                |
| <i>Älvsborgs län.</i>                         |                             |                                |                                |                          |                    |
| Tillverkning av flygmotorer i Trollhättan . . | 670,000<br>670,000          | 110,500                        | 12                             | 12                       | 144                |
| <i>Skaraborgs län.</i>                        |                             |                                |                                |                          |                    |
| Permanent flygfältbelysning, Karlsborg . . .  | 170,000<br>170,000          | 105,000                        | 6                              | 30                       | 180                |
| <i>Västmanlands län.</i>                      |                             |                                |                                |                          |                    |
| Permanent flygfältbelysning, Västerås . . .   | 177,000<br>177,000          | 109,300                        | 6                              | 30                       | 180                |
| <i>Jämtlands län.</i>                         |                             |                                |                                |                          |                    |
| Permanent flygfältbelysning, Frösö . . . . .  | 135,000<br>135,000          | 91,000                         | 6                              | 20                       | 120                |
| <i>Norrbottnens län.</i>                      |                             |                                |                                |                          |                    |
| Telefonledning Arvidsjaur—Malåträsk . . .     | 21,500<br>21,500            | 15,000                         | 1                              | 10                       | 10                 |
| Hela riket                                    | 3,782,450<br>5,810,450      | 1,584,688                      |                                |                          | 4,500              |

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                            | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|--------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Ej lokalisierbara.</i>                        |                             |                                |                                |                          |                    |
| Sex flygmotorer . . . . .                        | 240,000                     | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Fem sjuktransportflygplan . . . . .              | 285,000                     | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Sex par flottörer till sjuktransportflygplan . . | 90,000                      | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Sex postflygplan . . . . .                       | 480,000                     | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Tre övningsflygplan . . . . .                    | 60,000                      | —                              | —                              | —                        | —                  |
| Hela riket                                       | 1,155,000                   |                                |                                |                          |                    |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|-----------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|--------------------|
| <i>Jönköpings län.</i>                        |                             |                                |                                |                          |                    |
| Utbyggnad av kabelnätet i Eksjö . . . . .     | 155,000                     | 120,400                        | 12                             | 12                       | 144                |
| <i>Kalmar län.</i>                            |                             |                                |                                |                          |                    |
| Elektrifiering av Skogstorp, Oskarshamn . . . | 18,000                      | 8,500                          | 3                              | 6                        | 18                 |

| Län och arbetsföretag                                                                | Total kostnad<br>kronor | Inhemskt material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>                                                                 |                         |                             |                                |                          |                     |
| Flytdocka, Landskrona . . . . .                                                      | 440,000                 | 175,000                     | 10                             | 80                       | 800                 |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                                |                         |                             |                                |                          |                     |
| Framdragande av högspänningsledning för elek-<br>trisk belysning, Föllinge . . . . . | 36,000                  | 18,000                      | 6                              | 25                       | 150                 |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                            |                         |                             |                                |                          |                     |
| Elektrifiering av Tärna socken . . . . .                                             | 187,000                 | 62,050                      | 24                             | 40                       | 960                 |
| Hela riket                                                                           | 836,000                 | 333,950                     |                                |                          | 2,072               |

## Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Elektrifiering inom Ununge socken . . . . .                                   | 15,000<br>15,000            | 9,000                          | 6                              | 12                       | 72                  |
| <i>Kronobergs län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anskaffning av 1 motorvagn för Växjö—Tings-<br>ryds järnväg . . . . .         | 150,000                     | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Anskaffning av 2 motorvagnar för Växjö—Åseda<br>—Hultsfreds järnväg . . . . . | 200,000<br>350,000          | —                              | —                              | —                        | —                   |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kraftledning Ulvshyttan—Idkerberget . . . . .                                 | 20,000<br>20,000            | 2,000                          | 3                              | 10                       | 30                  |
| <i>Norrbottnens län.</i>                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Elektrifiering av byarna Huuki och Aareavaara                                 | 31,320<br>31,320            | 18,720                         | 3                              | 25                       | 75                  |
| Hela riket                                                                    | 66,320<br>416,320           | 29,720                         |                                |                          | 177                 |

## Sammandrag.

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 146,292                                           | 135,792                            | 60,750                         | 201.25              |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 10,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 258,000                                           | 229,000                            | 68,000                         | 755                 |
| Enskilda arbeten . . . . .         | —                                                 | —                                  | —                              | —                   |
| Summa                              | 414,292                                           | 364,792                            | 128,750                        | 956.25              |

## Schaktnings- och planeringsarbeten m. m.

## Statliga arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms stad.</i>                                                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Röjning och restaurering av fornlämningar i Stockholmstrakten . . . . .                             | 10,000                      | 1,000                          | 2                              | 10—12                    | 22                  |
| Sprängning för avlopp från tyghuset & örlogsvarvet . . . . .                                        | 7,000                       | 600                            | 3                              | 7                        | 21                  |
| Planering av Storängen för livregementet till häst . . . . .                                        | 44,000                      | 4,000                          | 5½                             | 25                       | 137.5               |
| Iordningställande av ridbana & Storängen för d:o . . . . .                                          | 17,600                      | 1,500                          | 5                              | 10                       | 50                  |
| Skansen: Utvidgning av dammarna samt omläggning av pumpledningarna . . . . .                        | 25,000                      | 5,000                          | 4                              | 15                       | 60                  |
| Skansen: Varg-, järv- och bäverområde . . . . .                                                     | 45,000                      | 7,000                          | 5                              | 22                       | 110                 |
| Skansen: Isbjörns- och sälpanorama . . . . .                                                        | 55,000                      | 8,000                          | 7                              | 20                       | 140                 |
|                                                                                                     | 203,600                     | 27,100                         |                                |                          | 540.5               |
|                                                                                                     | 203,600                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Stockholms län.</i>                                                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Sten- och betongarbeten för krigscentralen vid Vaxholm . . . . .                                    | 30,000                      | 8,000                          | 10                             | 12                       | 120                 |
| Anläggning av idrottsplan vid infanteriskjutskolan . . . . .                                        | 14,145                      | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Flygfältsarbeten & Barkarby . . . . .                                                               | 245,000                     | 32,000                         | 7                              | 95                       | 665                 |
| Upprensning av utfallsdiken & Järvafältet . . . . .                                                 | 5,000                       | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Upprensning av Säbyån vid Järva . . . . .                                                           | 9,000                       | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Röjning och restaurering av fornlämningsområdet & Björkö . . . . .                                  | 10,000                      | 1,000                          | 3                              | 12                       | 36                  |
|                                                                                                     | 285,000                     | 41,000                         |                                |                          | 821                 |
|                                                                                                     | 313,145                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Uppsala län.</i>                                                                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Upprensning av diken & Upplands regementes övningsfält . . . . .                                    | 1,885                       | —                              | 1                              | 8                        | —                   |
| Omändrings- och förstärkningsarbeten vid Upplands regementes skjutbana . . . . .                    | 23,000                      | 9,410                          | 1½                             | 25                       | 37.5                |
| Restaurering av fornlämningsområdet vid Gamla Uppsala . . . . .                                     | 10,000                      | 1,000                          | 2                              | 10—12                    | 22                  |
|                                                                                                     | 33,000                      | 10,410                         |                                |                          | 59.5                |
|                                                                                                     | 34,885                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Södermanlands län.</i>                                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Återställande av vallgraven vid Nyköpings slott . . . . .                                           | 26,000                      | 2,000                          | 4                              | 20                       | 80                  |
| Utvidgning och förbättring av skyddsanordning vid gevärsfaktoriets skjutbanor, Eskilstuna . . . . . | 15,000                      | 3,500                          | 6                              | 7                        | 42                  |
| Dränering av faktoriängen, Eskilstuna . . . . .                                                     | 4,000                       | 1,330                          | 1½                             | 6                        | 9                   |
| Dikningsarbeten för Södermanlands regemente . . . . .                                               | 3,000                       | —                              | 3                              | 5                        | —                   |
| Hjälplandningsfält vid Vängeö . . . . .                                                             | 90,000                      | 20,000                         | 21                             | 30                       | 630                 |
|                                                                                                     | 135,000                     | 26,830                         |                                |                          | 761                 |
|                                                                                                     | 138,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Östergötlands län.</i>                                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Hjälplandningsfält vid Linköping . . . . .                                                          | 200,000                     | 40,000                         | 30                             | 45                       | 1,350               |
| Dränering och schaktning m. m. för Svea trängkår . . . . .                                          | 15,000                      | 2,733                          | 2                              | 19                       | 38                  |

| Län och arbetsföretag                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| Schaktning m. m. vid Johannesburg, Norrköping                       | 20,000                      | 1,000                          | 5                              | 14                       | 70                  |
| Planering av flygfältet å Malmen . . . . .                          | 56,000                      | 2,200                          | 4                              | 40                       | 160                 |
|                                                                     | 291,000                     | 45,933                         |                                |                          | 1,618               |
|                                                                     | 291,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Jönköpings län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Hjälplandningsfält å Visingsö . . . . .                             | 100,000                     | 20,000                         | 27                             | 25                       | 675                 |
| Landningsplats för flygplan å Ränneslätt . . .                      | 12,500                      | 4,400                          | 1 <sup>3</sup> / <sub>4</sub>  | 15                       | 26.25               |
| Schaktning m. m. vid Visingsborg . . . . .                          | 15,000                      | 500                            | 7                              | 8—9                      | 59.50               |
| Reglering av Movadsbäcken vid Skillingaryds<br>skjutfält . . . . .  | 3,150                       | —                              | 1 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 10                       | —                   |
| Hjälplandningsfält vid Skillingaryd . . . . .                       | 192,500                     | 20,000                         | 20                             | 50                       | 1,000               |
|                                                                     | 320,000                     | 44,900                         |                                |                          | 1,760.75            |
|                                                                     | 323,150                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kronobergs län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Torrläggning av Kronobergs regementes övnings-<br>fält . . . . .    | 2,800                       | 1,000                          | 2                              | 6                        | 12                  |
| Reparationsarbeten vid Kronobergs regementes<br>skjutbana . . . . . | 1,650                       | 200                            | 1                              | 6                        | 6                   |
| Torrläggning å Kronobergshed . . . . .                              | 3,850                       | 250                            | 4                              | 6                        | 24                  |
| Hjälplandningsfält vid Exen . . . . .                               | 189,000                     | 22,000                         | 30                             | 50                       | 1,500               |
|                                                                     | 197,300                     | 23,450                         |                                |                          | 1,542               |
|                                                                     | 197,300                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Gotlands län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Diknings-, planerings- och vägarbeten å Visborgs<br>slätt . . . . . | 20,300                      | 1,880                          | —                              | —                        | —                   |
| Diknings- och röjningsarbeten i Tingstäde . .                       | 12,400                      | 1,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Kabelgravar för krigstelefon, Tingstäde . . .                       | 2,600                       | 200                            | —                              | —                        | —                   |
| Diknings- och vägarbeten å Tofta skjutfält . .                      | 22,700                      | 1,000                          | —                              | —                        | —                   |
|                                                                     | 58,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Blekinge län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Förbättring av infanteriets skjutbana, Karlskrona                   | 31,650                      | 3,190                          | 6                              | 21                       | 126                 |
| Planeringsarbeten inom kasernområdet, Karls-<br>krona . . . . .     | 2,150                       | 150                            | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 3                        | 7.5                 |
| Stenmur vid sjömanskårens kaserner, Karlskrona                      | 45,020                      | 22,830                         | 5                              | 29                       | 145                 |
| Bombsäker expedition, Karlskrona . . . . .                          | 49,500                      | 12,000                         | 12                             | 10                       | 120                 |
| Skyddsrum för luftvärn, Karlskrona . . . . .                        | 16,000                      | 5,700                          | 4                              | 15                       | 60                  |
| Signalstation å Kungsholms fort . . . . .                           | 34,500                      | 13,500                         | 5                              | 25                       | 125                 |
| Batterivärn i östra skärgården . . . . .                            | 68,500                      | 24,000                         | 7                              | 35                       | 245                 |
| Kulsprutevärn i östra skärgården . . . . .                          | 27,000                      | 8,700                          | 3                              | 30                       | 90                  |
| Kulsprutevärn å fastlandet, Torhamn . . . . .                       | 27,000                      | 8,700                          | 3                              | 30                       | 90                  |
| Skyddsrum för infanteri, Torhamn . . . . .                          | 16,000                      | 5,700                          | 4                              | 15                       | 60                  |
| Kulsprutevärn, Sturkö . . . . .                                     | 36,000                      | 11,600                         | 4                              | 30                       | 120                 |
| Skyddsrum för infanteri, Sturkö . . . . .                           | 48,000                      | 17,100                         | 4                              | 40                       | 160                 |
| Skyddsrum för batteri, Aspö . . . . .                               | 9,000                       | 2,850                          | 3                              | 10                       | 30                  |
| Kulsprutevärn, Aspö . . . . .                                       | 9,000                       | 2,900                          | 3                              | 10                       | 30                  |
| Skyddsrum för infanteri, Aspö . . . . .                             | 16,000                      | 5,700                          | 4                              | 15                       | 60                  |
|                                                                     | 435,320                     | 144,620                        |                                |                          | 1,468.5             |
|                                                                     | 435,320                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kristianstads län.</i>                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Täckdikning å Näsby fält . . . . .                                  | 4,000                       | 1,400                          | 2                              | 10                       | 20                  |
| Restaurering av kungagravar, Kivik . . . . .                        | 12,000                      | 1,000                          | 2                              | 10                       | 20                  |
| Härdgörning av plan m. m. för skånska träng-<br>kåren . . . . .     | 5,083                       | 930                            | 2                              | 22                       | 44                  |
| Arbeten för Herrevadsklosters remontdepå . .                        | 78,750                      | 3,750                          | 12                             | 60                       | 720                 |
|                                                                     | 99,833                      | 7,080                          |                                |                          | 804                 |
|                                                                     | 99,833                      |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                            | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetsar-<br>månader |
|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|----------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                      |
| Rensning av vallgravar vid Malmöhus slott . .                                    | 10,000                      | 1,000                          | 2                              | 12                       | 24                   |
| Dikningsarbeten för skånska kavalleriregementet                                  | 8,850                       | 2,850                          | 2                              | 16                       | 32                   |
| Täckdikning av vissa delar av skånska kavalleriregementets övningsfält . . . . . | 3,080                       | 980                            | 1                              | 9                        | 9                    |
| Förlängning av skyddsvall å skånska kavalleriregementets skjutbana . . . . .     | 3,100                       | 550                            | 1                              | 10                       | 10                   |
| Hjälplandningsfält vid Trollenäs . . . . .                                       | 467,500                     | 42,000                         | 33                             | 85                       | 2,805                |
| Stenbocksvallarna, Barsebäck . . . . .                                           | 10,000                      | 500                            | 2 $\frac{1}{2}$                | 15                       | 37.5                 |
|                                                                                  | 502,530                     | 47,880                         |                                |                          | 2,917.5              |
|                                                                                  | 502,530                     |                                |                                |                          |                      |
| <i>Hallands län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                      |
| Lagaholms ruin . . . . .                                                         | 25,000                      | 1,000                          | 4                              | 20                       | 80                   |
| Reparation av vallmurar, Varberg . . . . .                                       | 7,650                       | 1,400                          | 2                              | 15                       | 30                   |
| Renovering av jordvallar, Varberg . . . . .                                      | 5,000                       | 750                            | 2                              | 10                       | 20                   |
| Utschaktning av vallgraven vid Varbergs fästning . . . . .                       | 80,000                      | 4,000                          | 5                              | 50                       | 250                  |
| Dräneringsarbeten för Hallands regemente . .                                     | 2,500                       | 250                            | 1                              | 5                        | 5                    |
| Arbeten vid Hallands regementes skjutbana å Nyårsåsen . . . . .                  | 6,000                       | 600                            | 2                              | 10                       | 20                   |
| Hjälplandningsfält vid Fjärås . . . . .                                          | 200,000                     | 40,000                         | 30                             | 45                       | 1,350                |
|                                                                                  | 326,150                     | 48,000                         |                                |                          | 1,755                |
|                                                                                  | 326,150                     |                                |                                |                          |                      |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                      |
| Hjälplandningsfält å Orust . . . . .                                             | 120,000                     | 18,000                         | 30                             | 30                       | 900                  |
| Hjälplandningsfält vid Näsinga . . . . .                                         | 200,000                     | 25,000                         | 30                             | 50                       | 1,500                |
| Idrottsplats för Göta artilleriregemente . . .                                   | 52,500                      | 2,200                          | 24                             | 70                       | 1,680                |
| Förstärkningsarbeten inom Älvsborgs fästning .                                   | 66,000                      | 5,900                          | 9                              | 30                       | 270                  |
|                                                                                  | 438,500                     | 51,100                         |                                |                          | 4,350                |
|                                                                                  | 438,500                     |                                |                                |                          |                      |
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                      |
| Dräneringsarbeten för Älvsborgs regemente . .                                    | 10,000                      | 1,000                          | 4                              | 10                       | 40                   |
| Idrottsplats för d:o . . . . .                                                   | 45,000                      | 2,000                          | 5                              | 35                       | 175                  |
| Kinnahus fäste . . . . .                                                         | 10,000                      | 500                            | 4                              | 10                       | 40                   |
|                                                                                  | 65,000                      | 3,500                          |                                |                          | 255                  |
|                                                                                  | 65,000                      |                                |                                |                          |                      |
| <i>Skaraborgs län.</i>                                                           |                             |                                |                                |                          |                      |
| Upprensning av damm för Göta trängkår . . .                                      | 6,854                       | 1,040                          | 3                              | 6                        | 18                   |
| Planering av garagegården för d:o . . . . .                                      | 5,544                       | 2,549                          | 2                              | 4                        | 8                    |
| Dränering av parkområde för Skaraborgs regemente . . . . .                       | 1,800                       | 550                            | 2                              | 5                        | 10                   |
| Dränering m. m. vid Skaraborgs regementes skjutbana . . . . .                    | 10,100                      | 1,500                          | 2                              | 20                       | 40                   |
| Dränering av Karlsborgs artilleriregementes skjutplats . . . . .                 | 5,000                       | 800                            | 1 $\frac{1}{2}$                | 10                       | 15                   |
| Flygfältsarbeten, Karlsborg . . . . .                                            | 70,000                      | 5,000                          | 4                              | 65                       | 260                  |
|                                                                                  | 99,298                      | 11,439                         |                                |                          | 351                  |
|                                                                                  | 99,298                      |                                |                                |                          |                      |
| <i>Värmlands län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                      |
| Iståndsättande av Värmlands regementes idrottsplats . . . . .                    | 9,000                       | 4,800                          | 1                              | 11                       | 11                   |
|                                                                                  | 9,000                       |                                |                                |                          |                      |
| <i>Örebro län.</i>                                                               |                             |                                |                                |                          |                      |
| Dikningsarbeten för livregementets grenadjärer                                   | 6,130                       | —                              | 3                              | 10                       | —                    |

| Län och arbetsföretag                                                          | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Västmanlands län.</i>                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Planeringsarbeten för flygvapnet, Västerås . .                                 | 11,000                      | —                              | 3                              | 10                       | —                   |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Schaktning m. m. för Dalregementet . . . . .                                   | 35,000<br>35,000            | 1,500                          | 4                              | 30                       | 120                 |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Schaktning, dikning m. m. för Hälsinge rege-<br>mente . . . . .                | 18,000                      | 4,800                          | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 15                       | 37.5                |
| Schaktning för d:o . . . . .                                                   | 20,000                      | 500                            | 4                              | 15                       | 60                  |
|                                                                                | 38,000<br>38,000            | 5,300                          |                                |                          | 97.5                |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Schaktning m. m., Sollefteå . . . . .                                          | 11,000                      | 4,000                          | 2                              | 12                       | 24                  |
| Försvarsanordningar vid Dalom . . . . .                                        | 14,800                      | 3,500                          | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 10                       | 45                  |
|                                                                                | 25,800<br>25,800            | 7,500                          |                                |                          | 69                  |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Schaktning, dikning m. m. för norra arméför-<br>delningen, Östersund . . . . . | 50,000                      | 10,000                         | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 40                       | 140                 |
| D:o . . . . .                                                                  | 120,000                     | 50,000                         | 5                              | 55                       | 275                 |
| D:o . . . . .                                                                  | 20,000                      | 6,000                          | 3                              | 15                       | 45                  |
| D:o . . . . .                                                                  | 84,000                      | 10,300                         | 5                              | 50                       | 250                 |
| D:o . . . . .                                                                  | 17,000                      | 2,500                          | 2                              | 20                       | 40                  |
| Järpens skans . . . . .                                                        | 10,000                      | 500                            | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 15                       | 37.5                |
| Planering av flygfält m. m., Frösön . . . . .                                  | 59,000                      | —                              | 4                              | 48                       | —                   |
|                                                                                | 301,000<br>360,000          | 79,300                         |                                |                          | 787.5               |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Dikningsarbeten å exercisfältet, Umeå . . . . .                                | 21,000                      | 1,000                          | 3                              | 50                       | 150                 |
| Schaktning och dikning, Umeå . . . . .                                         | 52,000                      | 3,300                          | 5.5                            | 30                       | 165                 |
| Planeringsarbeten å flygfältet, Vännäs . . . . .                               | 9,000                       | 2,000                          | 1.5                            | 15                       | 22.5                |
|                                                                                | 82,000<br>82,000            | 6,300                          |                                |                          | 337.5               |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Planeringsarbeten vid hangarbyggnaden, Boden                                   | 25,000<br>25,000            | 7,000                          | 2                              | 28                       | 56                  |
| Hela riket                                                                     | 3,947,331<br>4,117,641      | 644,942                        |                                |                          | 20,482.25           |

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Gotlands län.</i>                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Schaktningsarbeten vid Visby slottsruin . . . | 36,000                      | —                              | 6                              | 25                       | —                   |
| <i>Örebro län.</i>                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anläggning av flygfält i Örebro . . . . .     | 76,000<br>76,000            | 16,000                         | 8                              | 80                       | 640                 |
| Hela riket                                    | 76,000<br>112,000           | 16,000                         |                                |                          | 640                 |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms stad.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Terrassering för spårväg Enskede—Herrhagen .                                        | 200,000                     | —                              | 4                              | 80                       | —                   |
| Källbackar i Enskede och Skarpnäck . . . .                                          | 15,000                      | —                              | 2                              | 15                       | —                   |
| Friluftsbad vid Gubbkärret i Bromma . . . .                                         | 350,000                     | —                              | 11                             | 50                       | —                   |
| Lekplan i Långholmsparken . . . . .                                                 | 90,000                      | —                              | 5                              | 30                       | —                   |
| Träningsplan invid Kristinebergs idrottsplats .                                     | 45,000                      | —                              | 4                              | 20                       | —                   |
| Lekplan i Fagersjö . . . . .                                                        | 20,000                      | —                              | 2                              | 20                       | —                   |
| Lekplan i Stureby . . . . .                                                         | 30,000                      | —                              | 3                              | 20                       | —                   |
| Utvidgning av bollplanen i Blommensberg till<br>fullständig idrottsplats . . . . .  | 50,000                      | —                              | 3                              | 30                       | —                   |
| Idrottsplats, Mälarhöjden . . . . .                                                 | 95,000                      | —                              | 5                              | 25                       | —                   |
| Utvidgning av bollplanen vid Bällstalund till<br>fullständig idrottsplats . . . . . | 100,000                     | —                              | 6                              | 30                       | —                   |
| Idrottsplats i Stora Angby . . . . .                                                | 130,000                     | —                              | 7                              | 30                       | —                   |
| Lekplan i Olovslund . . . . .                                                       | 40,000                      | —                              | 4                              | 15                       | —                   |
| Tennisbanor invid Stora Mossens idrottsplats .                                      | 30,000                      | —                              | 6                              | 10                       | —                   |
| Träningsplan invid Stora Mossens idrottsplats .                                     | 50,000                      | —                              | 6                              | 15                       | —                   |
| Solviksängen, lekplan . . . . .                                                     | 30,000                      | —                              | 2                              | 25                       | —                   |
| Ålstenshamnen, lekplan . . . . .                                                    | 60,000                      | —                              | 4                              | 25                       | —                   |
| Nedsprängning av del av Tantolunden . . . .                                         | 90,000                      | —                              | 6                              | 15                       | —                   |
| Dike Älvsjö—Ormkärr . . . . .                                                       | 20,000                      | —                              | 2                              | 20                       | —                   |
| Dike (bäck) Älvsjö—Magelungen . . . . .                                             | 60,000                      | —                              | 2                              | 50                       | —                   |
|                                                                                     | 1,505,000                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Stockholms län.</i>                                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Dränering av Tullstuguputten, Södertälje . . .                                      | 27,000                      | 8,000                          | 5                              | 12                       | 60                  |
| Bergsprängning i Rosengatan, Sundbyberg . .                                         | 35,000                      | 9,000                          | 12                             | 12                       | 144                 |
| Bergsprängning i Villagatan, Sundbyberg . .                                         | 54,000                      | 14,000                         | 7                              | 12                       | 84                  |
| Planering och terrassering för spårväg, Lidingö                                     | 360,000                     | —                              | 14                             | 60                       | —                   |
| Planering och terrassering för väg, Lidingö . .                                     | 140,000                     | —                              | 8.5                            | 40                       | —                   |
| Idrottsplats vid Kyrkviken, Lidingö . . . . .                                       | 122,000                     | —                              | 4                              | 25                       | —                   |
| Anläggning av idrottsplats i Vaxholm . . . .                                        | 35,000                      | 10,000                         | —                              | —                        | —                   |
| Ombyggnad av Hammarby idrottsplats . . . .                                          | 200,000                     | —                              | 8                              | 40                       | —                   |
| Djupgrävning av nya kyrkogården i Österåker                                         | 13,500                      | —                              | 7                              | 15                       | —                   |
|                                                                                     | 116,000<br>986,500          | 31,000                         |                                |                          | 288                 |

| Län och arbetsföretag                                                                       | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Södermanlands län.</i>                                                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Idrottsplats vid Malmköping . . . . .                                                       | 10,000                      | 2,000                          | 5                              | 10                       | 50                  |
|                                                                                             | 10,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Östergötlands län.</i>                                                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anläggning av ny idrottsplats i Norrköping . . . . .                                        | 64,800                      | 23,500                         | —                              | —                        | —                   |
| Upprensning och rätning av Skenaån m. m. . . . .                                            | 16,200                      | 3,200                          | 3                              | 20                       | 60                  |
| Upprensning av Krogmålaströmmen vid Valde-<br>marsvik . . . . .                             | 24,500                      | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Ny idrottsplats, Skärblacka . . . . .                                                       | 20,074                      | 7,156                          | —                              | —                        | —                   |
|                                                                                             | 16,200                      | 3,200                          |                                |                          | 60                  |
|                                                                                             | 125,574                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Jönköpings län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anläggning av idrottsplats i Värnamo . . . . .                                              | 21,505                      | 3,447                          | —                              | —                        | —                   |
| Vägarbete med strandskoning i Tranås . . . . .                                              | 37,900                      | 1,900                          | 10                             | 25                       | 250                 |
| Gatuanläggning å egnahemsområdet i Tranås . . . . .                                         | 40,900                      | 5,900                          | 10                             | 25                       | 250                 |
| Utvidgning av Säby kyrkogård . . . . .                                                      | 10,400                      | 500                            | 6                              | 20                       | 120                 |
|                                                                                             | 89,300                      | 8,300                          |                                |                          | 620                 |
|                                                                                             | 110,705                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kronobergs län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Arbeten för Växjö nya kyrkogård . . . . .                                                   | 52,000                      | 3,000                          | 12                             | 15                       | 180                 |
| Idrottsplan i Hovmantorp . . . . .                                                          | 35,000                      | 8,000                          | 10                             | 20                       | 200                 |
| Dränering av vattenskadad mark jämte huvud-<br>avloppsledning för Älmhults köping . . . . . | 88,700                      | 22,267                         | 11                             | 50                       | 550                 |
|                                                                                             | 175,700                     | 33,267                         |                                |                          | 930                 |
|                                                                                             | 175,700                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kalmar län.</i>                                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Schaktning, Nybro . . . . .                                                                 | 37,000                      | —                              | 6                              | 30                       | —                   |
| Utvidgning och förbättring av idrottsplatsen i<br>Oskarshamn . . . . .                      | 55,000                      | 15,000                         | —                              | —                        | —                   |
| Utfyllning av område i Vimmerby för parkan-<br>läggning . . . . .                           | 60,000                      | —                              | 7—8                            | 20                       | —                   |
| Anläggning av idrottsplats i Hultsfred . . . . .                                            | 29,135                      | 7,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Dränerings- och planeringsarbeten, Emmaboda . . . . .                                       | 12,950                      | 5,000                          | 5                              | 14                       | 70                  |
|                                                                                             | 12,950                      | 5,000                          |                                |                          | 70                  |
|                                                                                             | 194,085                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Blekinge län.</i>                                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Utvidgning av begravningsplatsen vid Ringa-<br>måla kyrka . . . . .                         | 13,000                      | 1,000                          | 16                             | 6—8                      | 112                 |
| Fullbordande av idrottsplatsanläggning i Olof-<br>ström . . . . .                           | 15,858                      | 4,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Kyrkogårdsutvidgning, Mörrum . . . . .                                                      | 10,000                      | 2,000                          | —                              | 10—15                    | —                   |
|                                                                                             | 13,000                      | 1,000                          |                                |                          | 112                 |
|                                                                                             | 38,858                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kristianstads län.</i>                                                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Schaktning, Boråby . . . . .                                                                | 12,700                      | —                              | 5                              | 30                       | —                   |
| <i>Malmöhus län.</i>                                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Dikningsarbete, Eslöv . . . . .                                                             | 20,000                      | 2,000                          | 4                              | 20                       | 80                  |
| Dikningsarbete, Ystad . . . . .                                                             | 12,850                      | —                              | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 20                       | —                   |
| Omläggning av skolplaner, Ekeby . . . . .                                                   | 13,000                      | 800                            | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 35                       | 87.5                |
|                                                                                             | 33,000                      | 2,800                          |                                |                          | 167.5               |
|                                                                                             | 45,850                      |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                   | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Hallands län.</i>                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anläggning av ny idrottsplats, Kungsbacka . . .                         | 33,670                      | 10,734                         | —                              | —                        | —                   |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Sprängningsarbeten, Uddevalla . . . . .                                 | 104,000                     | 10,400                         | 22                             | 20                       | 440                 |
| Anläggning av ny idrottsplats i Strömstad . . .                         | 23,000                      | 6,500                          | —                              | —                        | —                   |
| Schaktning m. m., Tuve . . . . .                                        | 12,000                      | —                              | 12                             | 13                       | —                   |
| Utvidgning och förbättring av idrottsplats i<br>Hunnebostrand . . . . . | 41,519                      | 3,774                          | —                              | —                        | —                   |
|                                                                         | 104,000                     | 10,400                         |                                |                          | 440                 |
|                                                                         | 180,519                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Förbättring av idrottsplatsen, Trollhättan . . .                        | 50,570                      | 12,098                         | —                              | —                        | —                   |
| Idrottsplats, Borås . . . . .                                           | 45,000                      | 10,000                         | —                              | —                        | —                   |
| Idrottsplats i Eds municipalsamhälle . . . . .                          | 25,000                      | 10,000                         | —                              | —                        | —                   |
|                                                                         | 120,570                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Skaraborgs län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Schaktning för renhållningsverk, Lidköping . .                          | 20,000                      | 4,000                          | 6                              | 10                       | 60                  |
| Utvidgning av nya kyrkogården i Skövde . . .                            | 21,450                      | 7,630                          | 3 $\frac{1}{2}$                | 15                       | 52.5                |
|                                                                         | 41,450                      | 11,630                         |                                |                          | 112.5               |
|                                                                         | 41,450                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Värmlands län.</i>                                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Idrottsplan i Lesjöfors . . . . .                                       | 26,000                      | 6,500                          | —                              | 20                       | —                   |
| <i>Örebro län.</i>                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Iordningställande av nya idrottsplatsen i Lin-<br>desberg . . . . .     | 10,000                      | 1,500                          | 3                              | 20                       | 60                  |
|                                                                         | 10,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anläggning av idrottsplats i Skinnskatteberg .                          | 41,000                      | 6,000                          | 9                              | 30                       | 270                 |
|                                                                         | 41,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anordnande av friluftsbad å Kålgårdsudden,<br>Falun . . . . .           | 112,000                     | 42,000                         | 7                              | 40                       | 280                 |
| Dräneringsarbeten vid Långshyttans idrottsplats                         | 10,000                      | 3,400                          | 2                              | 20                       | 40                  |
| Idrottsplats vid Grycksbo . . . . .                                     | 31,535                      | —                              | 13 $\frac{1}{2}$               | 10                       | —                   |
| Nås kyrkogård . . . . .                                                 | 10,000                      | 2,000                          | 4 $\frac{1}{2}$                | 14                       | 63                  |
| Idrottsplats, Leksand . . . . .                                         | 35,000                      | 12,000                         | 7                              | 20                       | 140                 |
|                                                                         | 167,000                     | 59,400                         |                                |                          | 523                 |
|                                                                         | 198,535                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ny idrottsplats, Forsbacka . . . . .                                    | 52,700                      | 12,225                         | —                              | —                        | —                   |
| Uthyggnad av idrottsplats, Alfva . . . . .                              | 17,000                      | 5,000                          | —                              | —                        | —                   |
|                                                                         | 69,700                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kyrkogårdsmur, Härnösand . . . . .                                      | 38,000                      | 5,100                          | 12                             | 17                       | 204                 |
| Utvidgning av Timrå kyrkogård . . . . .                                 | 30,000                      | 5,000                          | 4                              | 25                       | 100                 |
| Anordnande av nya gravfält, Högsjö . . . . .                            | 14,000                      | 1,200                          | 9                              | 16                       | 144                 |
| Kyrkogårdsutvidgning, Vibyggerå . . . . .                               | 60,470                      | —                              | 16 $\frac{1}{2}$               | 25                       | —                   |
|                                                                         | 82,000                      | 11,300                         |                                |                          | 448                 |
|                                                                         | 142,470                     |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                     | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Jämtlands län.</i>                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Upprensning av avlopp m. m., Bräcke . . . . .             | 20,500                      | 500                            | 6                              | 20                       | 120                 |
| Idrottsplats, Brunflo . . . . .                           | 10,000                      | —                              | 4                              | 20                       | —                   |
| Anläggning av idrottsplats, Hammerdal . . . . .           | 15,000                      | —                              | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 30                       | —                   |
| Utvidgning av Gäddede kyrkogård . . . . .                 | 10,000                      | 500                            | —                              | 8                        | —                   |
| Idrottsplats, Frösön . . . . .                            | 31,700                      | 4,200                          | 5                              | 30                       | 150                 |
|                                                           | 52,200                      | 4,700                          |                                |                          | 270                 |
|                                                           | 87,200                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västerbottens län.</i>                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Stenmur vid begravningsplatsen m. m., Hörnefors . . . . . | 15,000                      | —                              | 3                              | 20—25                    | —                   |
| Rensnings- och fyllningsarbeten, Lycksele . . . . .       | 12,346                      | 200                            | 4                              | 20                       | 80                  |
| Planering av skoltomter i Sorsele socken . . . . .        | 16,000                      | —                              | 3                              | 30                       | —                   |
| Arbeten för nya begravningsplatsen, Vilhelmina . . . . .  | 18,000                      | 3,000                          | 3—4                            | 28                       | 98                  |
| Arbeten för kyrkogården i Dikanäs . . . . .               | 10,000                      | 2,000                          | 3—4                            | 17                       | 59.5                |
| Idrottsplats jämte väg, Dorotea . . . . .                 | 16,850                      | 2,350                          | 3                              | 30                       | 90                  |
|                                                           | 57,196                      | 7,550                          |                                |                          | 327.5               |
|                                                           | 88,196                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Norrbottens län.</i>                                   |                             |                                |                                |                          |                     |
| Planering av skoltomt, Luleå . . . . .                    | 18,000                      | 2,000                          | 6                              | 11                       | 66                  |
| Iordningställande av Piteå lasarets tomtområde . . . . .  | 31,110                      | 8,100                          | —                              | 53                       | —                   |
| Idrottsplats, Haparanda . . . . .                         | 29,886                      | 5,307                          | 5                              | 20                       | 100                 |
| Schaktnings- och draneringsarbeten, Älvsby . . . . .      | 6,000                       | 50                             | 2                              | 24                       | 48                  |
| Torrläggning av skogsmark, Sandträsk . . . . .            | 30,000                      | —                              | 3—4                            | 30                       | —                   |
| Idrottsplan, Jokkmokk . . . . .                           | 50,000                      | 5,000                          | 8                              | 75                       | 600                 |
| Begravningsplats m. m. i Murjek . . . . .                 | 38,000                      | 6,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Idrottsplats, Gällivare . . . . .                         | 39,153                      | 8,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Schaktning och planering, Malmberget . . . . .            | 31,000                      | 1,000                          | 4                              | 25                       | 100                 |
| Bäckrensning, Malmberget . . . . .                        | 18,500                      | 500                            | 3                              | 20                       | 60                  |
| Schaktning, Gällivare . . . . .                           | 25,000                      | —                              | 3                              | 40                       | —                   |
| Väggport å vägen Gällivare—Koskullskulle . . . . .        | 50,000                      | 5,000                          | 3                              | 60                       | 180                 |
| Iordningställande av 19 skoltomter, Nederkalix . . . . .  | 89,500                      | 13,000                         | 36                             | 10                       | 360                 |
|                                                           | 292,886                     | 31,857                         |                                |                          | 1,514               |
|                                                           | 456,149                     |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                | 1,313,782                   | 230,904                        |                                |                          | 6,262.5             |
|                                                           | 4,700,431                   |                                |                                |                          |                     |

## Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag                              | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|----------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Uppsala län.</i>                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Edsåtra dikning-företag, Hållnäs . . . . .         | 20,000                      | —                              | 6                              | 15                       | —                   |
| Sävaån . . . . .                                   | 35,000                      | —                              | 7                              | 25                       | —                   |
| Sjön Bokarens sänkning . . . . .                   | 19,000                      | —                              | 6                              | 15                       | —                   |
| Vattenavledningsföretag Hydinge—Ovansjön . . . . . | 70,000                      | 3,000                          | 15                             | 25                       | 375                 |
| Tjuksta dikningsföretag . . . . .                  | 12,000                      | —                              | 4                              | 15                       | —                   |
|                                                    | 70,000                      | 3,000                          |                                |                          | 375                 |
|                                                    | 156,000                     |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid-<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|---------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Södermanlands län.</i>                                                       |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Torrlägningsföretag, Aspö . . . . .                                             | 43,000                      | 15,000                         | 10                              | 25                       | 250                 |
| Rätning av kurvor å O. F. W. J:s huvudspår<br>mellan Mellösa och Flen . . . . . | 200,000                     | 20,000                         | 16                              | 50                       | 800                 |
| Sänkning av O. F. W. J:s huvudspår genom Re-<br>karnebacken . . . . .           | 300,000                     | 10,000                         | 16                              | 60                       | 960                 |
| Sänkning av O. F. W. J:s huvudspår genom Ål-<br>spångabacken . . . . .          | 300,000                     | 10,000                         | 16                              | 60                       | 960                 |
|                                                                                 | 843,000                     | 55,000                         |                                 |                          | 2,970               |
|                                                                                 | 843,000                     |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Östergötlands län.</i>                                                       |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Fördjupning av utloppet mellan Lilla Björn och<br>Bysjön . . . . .              | 22,000                      | 5,000                          | 12                              | 10                       | 120                 |
| Rensning av Fallasjöns och Getryggens utlopp                                    | 24,000                      | 2,000                          | 4                               | 25                       | 100                 |
| Dikningsföretag i Strå . . . . .                                                | 25,000                      | —                              | 8                               | 25                       | —                   |
| D:o . . . . .                                                                   | 14,000                      | —                              | 5                               | 15                       | —                   |
|                                                                                 | 46,000                      | 7,000                          |                                 |                          | 220                 |
|                                                                                 | 85,000                      |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Jönköpings län.</i>                                                          |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Reglering av Österån å sträckan Svanabo—Sögen                                   | 25,000                      | 2,000                          | 6                               | 30                       | 180                 |
| Reglering av Österån å sträckan Landeryd—Mo                                     | 60,000                      | 3,000                          | 12                              | 35                       | 420                 |
| Schaktning för Nedre Årån's vattenavlednings-<br>företag . . . . .              | 60,000                      | 1,000                          | 20                              | 20                       | 400                 |
| Kanalgrävning, Malmbäck . . . . .                                               | 33,000                      | —                              | 12                              | 20                       | —                   |
|                                                                                 | 145,000                     | 6,000                          |                                 |                          | 1,000               |
|                                                                                 | 178,000                     |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Kronobergs län.</i>                                                          |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Uppgrävning av Kårestadsån . . . . .                                            | 48,700                      | 200                            | 32                              | 15                       | 480                 |
| Dikning och schaktning vid Kosta . . . . .                                      | 35,000                      | 1,000                          | 6                               | 20                       | 120                 |
| Linjeomläggning av Karlskrona—Växjö järnväg<br>vid Skir . . . . .               | 12,000                      | —                              | 4                               | 15                       | —                   |
| Linjeomläggning av Karlskrona—Växjö järnväg<br>vid Viet . . . . .               | 90,000                      | —                              | 20                              | 25                       | —                   |
| Dikning och schaktning, Vinen . . . . .                                         | 37,000                      | 300                            | 10                              | 24                       | 240                 |
| Dikning och schaktning, Hyltan . . . . .                                        | 17,500                      | 300                            | 7                               | 20                       | 140                 |
| Dikning och schaktning, Visle myr . . . . .                                     | 69,500                      | 1,800                          | 16                              | 40                       | 640                 |
| Uppgrävning av Tranebrokanalen . . . . .                                        | 34,800                      | 1,000                          | 16                              | 20                       | 320                 |
| Uppgrävning av Tranhultkanalen . . . . .                                        | 21,200                      | 1,000                          | 12                              | 15                       | 180                 |
| Grävning och schaktning, Hökhultsbäcken . . .                                   | 13,000                      | 100                            | 10                              | 12                       | 120                 |
|                                                                                 | 276,700                     | 5,700                          |                                 |                          | 2,240               |
|                                                                                 | 378,700                     |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Kalmar län.</i>                                                              |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Omläggning av kurvor å järnvägslinjen Ankars-<br>rum—Hjorted . . . . .          | 21,000                      | 1,000                          | 10                              | 10                       | 100                 |
| Omläggning av järnvägslinjen Vissefjärda—Sale-<br>boda . . . . .                | 17,000                      | —                              | 6                               | 15                       | —                   |
|                                                                                 | 21,000                      | 1,000                          |                                 |                          | 100                 |
|                                                                                 | 38,000                      |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Gotlands län.</i>                                                            |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Grävning av avloppskanal för avvattning av<br>åkerareal, Rute . . . . .         | 10,000                      | 1,000                          | 3                               | 25                       | 75                  |
|                                                                                 | 10,000                      |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Blekinge län.</i>                                                            |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Omläggning av järnvägslinje vid Sillhövda . .                                   | 21,000                      | —                              | 6                               | 20                       | —                   |
| Omläggning av järnvägslinje vid Holmsjö . . .                                   | 33,000                      | —                              | 10                              | 20                       | —                   |

| Län och arbetsföretag                                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid-<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|---------------------------------|--------------------------|---------------------|
| Rätning av kurvor i Nättraby för Blekinge kust-<br>banor . . . . .                  | 25,000                      | 4,000                          | 6                               | 20                       | 120                 |
| Rätning av kurvor i Förkärla för Blekinge kust-<br>banor . . . . .                  | 70,000                      | 8,000                          | 10—12                           | 40                       | 440                 |
| Borttagning av stigning i Hällaryd för Blekinge<br>kustbanor . . . . .              | 25,000                      | 1,000                          | 7                               | 20                       | 140                 |
| Skogsdikning i Kyrkhults m. fl. socknar . . . . .                                   | 10,000                      | —                              | 6                               | 10                       | —                   |
| Rätning av kurvor i Mörrum för Blekinge kust-<br>banor . . . . .                    | 60,000                      | 2,000                          | 7—9                             | 40                       | 320                 |
|                                                                                     | 180,000                     | 15,000                         |                                 |                          | 1,020               |
|                                                                                     | 244,000                     |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Kristianstads län.</i>                                                           |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Reglering av bäck i Skättilljunga . . . . .                                         | 42,000                      | 5,000                          | 5                               | 40                       | 200                 |
|                                                                                     | 42,000                      |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Malmöhus län.</i>                                                                |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Dikning, röjning m. m. för betesändamål, Bos-<br>arp . . . . .                      | 16,500                      | 3,000                          | 12                              | 12                       | 144                 |
| Arbeten å järnvägslinjen Snogeröd—Eslöv . . . . .                                   | 20,000                      | —                              | 12                              | 12                       | —                   |
|                                                                                     | 16,500                      | 3,000                          |                                 |                          | 144                 |
|                                                                                     | 36,500                      |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Hallands län.</i>                                                                |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Reglering av Lindomeån . . . . .                                                    | 80,000                      | —                              | 24                              | 20                       | —                   |
| Nygrävning av Suseån . . . . .                                                      | 31,610                      | —                              | 12                              | 20                       | —                   |
|                                                                                     | 111,610                     |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                     |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Utbyggnad av utlastningsplats vid Sandvik och<br>Röe . . . . .                      | 13,000                      | 1,000                          | 9                               | 15                       | 135                 |
|                                                                                     | 13,000                      |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                               |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Omläggning av Dalslands järnväg vid Gunnars-<br>näs . . . . .                       | 260,000                     | 50,000                         | 16                              | 100                      | 1,600               |
| Förbindelse mellan B. J. och D. J. vid Mellerud                                     | 258,000                     | 100,000                        | 18                              | 40                       | 720                 |
| Linjeomläggning å B. J. vid Nygård . . . . .                                        | 160,000                     | 10,000                         | 24                              | 25                       | 600                 |
| Omläggning av järnvägslinjen Anten—Kvarnabo                                         | 190,000                     | 9,400                          | 21                              | 40                       | 840                 |
| Rätning av järnvägslinjen Gånghester—Ulrice-<br>hamn i Södra Vings socken . . . . . | 20,000                      | —                              | 6                               | 15                       | —                   |
| D:o i Varnums socken . . . . .                                                      | 30,000                      | —                              | 6                               | 20                       | —                   |
| D:o i Rångedala socken . . . . .                                                    | 30,000                      | —                              | 6                               | 20                       | —                   |
| D:o i Brunns socken . . . . .                                                       | 15,000                      | —                              | 6                               | 10                       | —                   |
|                                                                                     | 868,000                     | 169,400                        |                                 |                          | 3,760               |
|                                                                                     | 963,000                     |                                |                                 |                          |                     |
| <i>Örebro län.</i>                                                                  |                             |                                |                                 |                          |                     |
| Profilutjämning av F. L. J:s huvudspår vid<br>Kallernäs . . . . .                   | 30,000                      | 2,000                          | 4                               | 25                       | 100                 |
| Höjning av F. L. J:s huvudspår vid Gusselby .                                       | 30,000                      | 2,000                          | 5                               | 20                       | 100                 |
| Profilutjämning av F. L. J:s huvudspår vid<br>Björnaboda . . . . .                  | 20,000                      | 1,000                          | 3                               | 20                       | 60                  |
| Anläggning av triangelspår vid Pålsboda . . .                                       | 14,000                      | 9,500                          | 4                               | 6                        | 24                  |
| Skogsdikningar, Hällefors . . . . .                                                 | 300,000                     | —                              | 20                              | 90                       | —                   |
| Sänkning av F. L. J:s huvudspår genom Löa-<br>backen . . . . .                      | 15,000                      | 1,000                          | 4                               | 15                       | 60                  |
| Sänkning av F. L. J:s huvudspår vid Koppar-<br>bergs köping . . . . .               | 20,000                      | 1,000                          | 3                               | 15                       | 45                  |
|                                                                                     | 129,000                     | 16,500                         |                                 |                          | 389                 |
|                                                                                     | 429,000                     |                                |                                 |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                  | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Västmanlands län.</i>                                               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bjurforsån, dikningsarbete . . . . .                                   | 80,000                      | —                              | —                              | 30                       | —                   |
| Västura invallningsföretag . . . . .                                   | 19,000                      | 6,300                          | —                              | 20                       | —                   |
| Grällstabäcken, dikningsarbeten . . . . .                              | 30,000                      | —                              | —                              | 30                       | —                   |
| Strömsnäs, dikningsarbeten . . . . .                                   | 25,000                      | —                              | —                              | 25—30                    | —                   |
| Åbybäcken, dikningsarbeten . . . . .                                   | 25,000                      | —                              | —                              | 20                       | —                   |
| Sänkningsföretag vid Skärsjön . . . . .                                | 21,025                      | 2,350                          | —                              | 20                       | —                   |
|                                                                        | <b>200,025</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bangårdsutvidgning vid Domnarvet och Bor-<br>länge . . . . .           | 200,000                     | 60,000                         | 12                             | 50                       | 600                 |
| Schaktning för ny bangård i Grängesberg . . . . .                      | 140,000                     | 10,000                         | 10                             | —                        | —                   |
| Vattenavledningsföretaget Vansbro—Skivsforsen . . . . .                | 300,000                     | 20,000                         | 12                             | 150                      | 1,800               |
|                                                                        | <i>500,000</i>              | <i>80,000</i>                  |                                |                          | <i>2,400</i>        |
|                                                                        | <b>640,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Linjeomläggning å G. D. J. mellan Granstanda och<br>Hyttmyra . . . . . | 130,000                     | 6,000                          | 24                             | 20                       | 480                 |
| Fågelmardikningen av år 1932, Årsunda . . . . .                        | 15,000                      | —                              | 8                              | 10                       | —                   |
| Torrläggning av skogsmark, Afta . . . . .                              | 22,000                      | 2,000                          | 2                              | 100                      | 200                 |
| Utdikning av Bölesjön . . . . .                                        | 50,000                      | 10,000                         | —                              | —                        | —                   |
| Ofärnesjöarnas sänkning av år 1932, Forsa . . . . .                    | 10,000                      | —                              | 6                              | 10                       | —                   |
| Axmardikningen av år 1932, Harmånger . . . . .                         | 13,000                      | —                              | 7                              | 10                       | —                   |
| Baståsåns uppgrävning av år 1932 . . . . .                             | 16,000                      | —                              | 9                              | 10                       | —                   |
|                                                                        | <i>152,000</i>              | <i>8,000</i>                   |                                |                          | <i>680</i>          |
|                                                                        | <b>256,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Sänkning av Bölesjön och Västtjärn . . . . .                           | 20,000                      | 2,000                          | 4                              | 38                       | 152                 |
|                                                                        | <b>20,000</b>               |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västerbottens län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Skogs- och myrdikning, Bureå . . . . .                                 | 23,520                      | 270                            | 11                             | 20                       | 220                 |
| Dallidens dikningsföretag, Jörn . . . . .                              | 16,500                      | 500                            | 5                              | 25                       | 125                 |
| Sänkning av Bäsksjön, Vilhelmina . . . . .                             | 430,000                     | 35,000                         | 30                             | 100                      | 3,000               |
|                                                                        | <i>470,020</i>              | <i>35,770</i>                  |                                |                          | <i>3,345</i>        |
|                                                                        | <b>470,020</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Odlings- och grundläggningsarbeten vid Keräs-<br>joki . . . . .        | 30,000                      | 3,000                          | 4                              | 50                       | 200                 |
| Torrläggning av Nuortikonmyren, Gällivare . . . . .                    | 28,000                      | —                              | 4                              | 50                       | —                   |
| Torrläggningsföretag, Nederkalix . . . . .                             | 163,910                     | 10,300                         | 6                              | 150                      | 900                 |
| Torrläggning av sankmarker i Nikkala . . . . .                         | 107,000                     | —                              | 4                              | 50                       | —                   |
| Mnskiesjärvi sjösänkingsföretag av år 1928 . . . . .                   | 101,730                     | 3,000                          | 12                             | 25—75                    | 600                 |
| Torrläggningsarbeten, Övertorneå . . . . .                             | 70,000                      | —                              | 10                             | 50                       | —                   |
|                                                                        | <i>295,640</i>              | <i>16,300</i>                  |                                |                          | <i>1,700</i>        |
|                                                                        | <b>500,640</b>              |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                             | <i>4,097,860</i>            | <i>430,670</i>                 |                                |                          | <i>20,905</i>       |
|                                                                        | <b>5,614,495</b>            |                                |                                |                          |                     |

## Sammandrag.

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 4,117,641                                         | 3,947,331                          | 644,942                        | 20,482.25           |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 112,000                                           | 76,000                             | 16,000                         | 640                 |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 4,700,431                                         | 1,313,782                          | 230,904                        | 6,262.50            |
| Enskilda arbeten . . . . .         | 5,614,495                                         | 4,097,860                          | 430,670                        | 20,905              |
| Summa                              | 14,544,567                                        | 9,484,973                          | 1,322,516                      | 48,289.75           |

## Vatten- och avloppsledningar.

## Statliga arbeten.

| Län och arbetsföretag                                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Södermanlands län.</i>                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vattenledning för Åkers krutbruk . . . . .                    | 45,000                      | 27,000                         | 6                              | 8                        | 48                  |
| <i>Östergötlands län.</i>                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Brandpostledning m. m. å Malmen . . . . .                     | 32,000                      | 19,000                         | 3                              | 25                       | 75                  |
| <i>Jönköpings län.</i>                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ny vattenledning å Ränneslätt . . . . .                       | 23,775                      | 13,535                         | 2 <sup>3</sup> / <sub>4</sub>  | 14                       | 38.5                |
| <i>Blekinge län.</i>                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| WC-anläggning i kustartilleriets kasern, Karlskrona . . . . . | 40,000                      | 18,300                         | 7                              | 14                       | 98                  |
| <i>Kristianstads län.</i>                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Brandpostledning, Ljunghyhed . . . . .                        | 11,000                      | 5,000                          | 2                              | 8                        | 16                  |
| <i>Värmlands län.</i>                                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Utvidgning av vattenverket vid Mariebergs sjukhus . . . . .   | 50,000                      | 15,000                         | 4                              | 12                       | 48                  |
| Vattenledning till Mariebergs sjukhus . . . . .               | 62,000                      | 11,000                         | 5                              | 30                       | 150                 |
|                                                               | 112,000                     | 26,000                         |                                |                          | 198                 |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| WC-anläggning vid Sätters sjukhus . . . . .                   | 290,000                     | 146,000                        | 12                             | 20                       | 240                 |
| Reningsverk för avlopp vid Sätters sjukhus . . . . .          | 350,000                     | 136,000                        | 14                             | 30                       | 420                 |
|                                                               | 640,000                     | 282,000                        |                                |                          | 660                 |
| Hela riket                                                    | 903,775                     | 390,835                        |                                |                          | 1,133.5             |

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                      | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Blekinge län.</i>                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kloakledning vid Furs sanatorium . . . . . | 10,000                      | 4,000                          | —                              | 10                       | —                   |
| Hela riket                                 | 10,000                      |                                |                                |                          |                     |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                                 | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anläggning av avloppsledning inom roten Kvarn-<br>berga, Södertälje . . . . .         | 60,000                      | 17,000                         | 6                              | 20                       | 120                 |
| Framdragnig av vatten- och avloppsledning<br>inom roten Albagen, Södertälje . . . . . | 51,500                      | 6,000                          | 5                              | 20                       | 100                 |
| Vattenledning Bredvik—Katrinelund—Käppala . . . . .                                   | 70,000                      | 17,000                         | 2                              | 40                       | 80                  |
| Avloppsledning i Hallsta . . . . .                                                    | 90,795                      | 22,663                         | 8                              | 50                       | 400                 |
| Vatten- och avloppsledning i Charlottenburgs-<br>vägen, Solna . . . . .               | 15,000                      | 4,000                          | 4                              | 15                       | 60                  |
| Vatten- och avloppsledning m. m., Vasavägen,<br>Solna . . . . .                       | 12,000                      | 1,000                          | 5                              | 15                       | 75                  |
| Vattenledningsanläggning i Bromsten . . . . .                                         | 285,000                     | 10,000                         | 18                             | 30                       | 540                 |
| Avloppsledningar, Hässelby villastad . . . . .                                        | 187,000                     | 35,000                         | —                              | —                        | —                   |
| Avloppsledningar Skuru samhälle—Saltsjön . . . . .                                    | 175,000                     | 54,000                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Avloppsledningar i Stuvsta . . . . .                                                  | 296,000                     | 80,000                         | 24                             | 12                       | 288                 |
|                                                                                       | 1,055,295                   | 211,663                        |                                |                          | 2,023               |
|                                                                                       | 1,242,295                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Södermanlands län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Huvudavlopp för Katrineholms stad och St. Malm . . . . .                              | 100,000                     | 40,000                         | 12                             | 25                       | 300                 |
| Vattenledningsanläggningar, Torshälla . . . . .                                       | 181,500                     | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Vattenledning vid Sparreholm . . . . .                                                | 60,000                      | 24,000                         | 12                             | 10—15                    | 150                 |
| Anordnande av avloppssystem i Skebokvarns<br>samhälle . . . . .                       | 12,000                      | 1,340                          | —                              | —                        | —                   |
|                                                                                       | 160,000                     | 64,000                         |                                |                          | 450                 |
|                                                                                       | 353,500                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Östergötlands län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ledningar till Bergdalen, Linköping . . . . .                                         | 29,300                      | 9,789                          | 3                              | 25                       | 75                  |
|                                                                                       | 29,300                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Jönköpings län.</i>                                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kulvertledning, Jönköping . . . . .                                                   | 132,650                     | 48,400                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Vattenledning i Åsenvägen, Jönköping . . . . .                                        | 19,500                      | 6,800                          | 5                              | 10                       | 50                  |
| Vatten- och avloppsledning, Eksjö . . . . .                                           | 11,000                      | 6,150                          | 2                              | 10                       | 20                  |
| Avloppsledningar i Gislaved . . . . .                                                 | 70,000                      | 1,500                          | 9                              | 30                       | 270                 |
| Vattenledning i Sävsjö municipalsamhälle . . . . .                                    | 220,000                     | 140,000                        | 24                             | 20                       | 480                 |
|                                                                                       | 453,150                     | 202,850                        |                                |                          | 1,180               |
|                                                                                       | 453,150                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kronobergs län.</i>                                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vattenledning för brandväsendets ordnande i<br>Lessebo . . . . .                      | 28,000                      | 15,000                         | 8                              | 14                       | 112                 |
| Vatten- och avloppsledning i Markaryds köping . . . . .                               | 165,000                     | 48,000                         | 10                             | 40                       | 400                 |
|                                                                                       | 193,000                     | 63,000                         |                                |                          | 512                 |
|                                                                                       | 193,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kalmar län.</i>                                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kloakledningar i Mönsterås köping . . . . .                                           | 20,000                      | 16,300                         | 4                              | 8                        | 32                  |
|                                                                                       | 20,000                      |                                |                                |                          |                     |
| <i>Blekinge län.</i>                                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ytterområdenas försecnde med vatten- och av-<br>loppsledning, Ronneby . . . . .       | 200,000                     | 30,000                         | 24                             | 60                       | 1,440               |
| Vattenledning till Ronneby hamn . . . . .                                             | 36,000                      | 20,000                         | 6                              | 30                       | 180                 |
|                                                                                       | 236,000                     | 50,000                         |                                |                          | 1,620               |
|                                                                                       | 236,000                     |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Kristianstads län.</i>                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anordnande av kloakledning vid Tollarp . . .                                        | 31,485                      | 19,000                         | 5                              | 15                       | 75                  |
| Kloakledning vid Broby . . . . .                                                    | 24,000                      | 5,000                          | 8                              | 20                       | 160                 |
| Kloakledning vid Glimåkra . . . . .                                                 | 20,000                      | 5,000                          | 6                              | 24                       | 144                 |
| Vattenledningsverk i Osby . . . . .                                                 | 250,000                     | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Kloakbyggnad, Vinslöv . . . . .                                                     | 21,584                      | 10,506                         | 5                              | 15                       | 75                  |
|                                                                                     | 97,069                      | 39,506                         |                                |                          | 454                 |
|                                                                                     | 347,069                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Malmöhus län.</i>                                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kloakledning, Malmö . . . . .                                                       | 180,000                     | 80,000                         | 8                              | 40                       | 320                 |
| Avskärande kulvert i Hälsingborg . . . . .                                          | 223,000                     | 75,000                         | 8                              | 80                       | 640                 |
| Huvudavloppsledning för reningsverket i Eslöv                                       | 140,000                     | 50,000                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Avloppsledning för det s. k. Granlundaområdet,<br>Trälleborg . . . . .              | 94,750                      | 26,400                         | 11                             | 27                       | 297                 |
| Avloppsledning för Mellanköpingeområdets västra<br>del, Trälleborg . . . . .        | 12,200                      | 3,640                          | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 15                       | 37.5                |
| Avloppsledning i Bjuv . . . . .                                                     | 15,973                      | 3,646                          | 4                              | 25                       | 100                 |
| Kloakläggning, Husie . . . . .                                                      | 12,000                      | 4,000                          | —                              | —                        | —                   |
| Kulvertnedläggning, Husie . . . . .                                                 | 110,000                     | 50,000                         | —                              | —                        | —                   |
| Kloakläggning, Höör . . . . .                                                       | 33,000                      | 6,000                          | —                              | —                        | —                   |
|                                                                                     | 665,923                     | 238,686                        |                                |                          | 1,754.5             |
|                                                                                     | 820,923                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Hallands län.</i>                                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Avskärande kulvertledning för avlopps nätet i<br>Falkenberg . . . . .               | 130,000                     | 25,000                         | 18                             | 50                       | 900                 |
| Vatten- och avloppsledningar till stadsdelen<br>Lindesberg, Varberg . . . . .       | 45,200                      | 8,000                          | 10—12                          | 15—20                    | 192.5               |
|                                                                                     | 175,200                     | 33,000                         |                                |                          | 1,092.5             |
|                                                                                     | 175,200                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vatten- och avloppsledning i Krokslätt . . . .                                      | 89,500                      | 37,270                         | 5                              | 30                       | 150                 |
| Avloppsledning å Stensjöbacke, Mölndal . . . .                                      | 43,820                      | 15,720                         | 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 20                       | 90                  |
| Vatten- och avloppsledning i roten D, Mölndal                                       | 139,100                     | 41,685                         | 6                              | 30                       | 180                 |
| Vattenledningar i Partille . . . . .                                                | 40,000                      | 20,000                         | 8                              | 20                       | 160                 |
| Kulvertering och igenfyllnad av den s. k. Bese-<br>bäcken, Partille . . . . .       | 15,000                      | 7,500                          | 5                              | 10                       | 50                  |
| Avloppsledning från Furuskog till Sävåån,<br>Partille . . . . .                     | 38,000                      | 15,000                         | 8                              | 20                       | 160                 |
| Avloppsledningar, Västra Frölunda . . . . .                                         | 275,350                     | 39,100                         | 12                             | 60                       | 720                 |
| Vattenledning, Fiskebäckskil . . . . .                                              | 25,000                      | 500                            | 6                              | 20                       | 120                 |
| Anläggande av täckt avloppsledning, Grundsund                                       | 12,000                      | 4,700                          | 3                              | 20                       | 60                  |
| Anläggande av kloaksystem i Kungshamn . . .                                         | 75,000                      | 30,000                         | —                              | 30                       | —                   |
| Kloakledningar i Grebbestad . . . . .                                               | 44,000                      | 12,000                         | 14                             | 15                       | 210                 |
|                                                                                     | 721,770                     | 193,475                        |                                |                          | 1,900               |
|                                                                                     | 796,770                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vattenledning till Marieroområdet och ledning<br>inom området, Vänersborg . . . . . | 166,800                     | 37,000                         | 9                              | 50                       | 450                 |
| Kulvert under B. J:s bangård, Ämål . . . . .                                        | 16,000                      | 6,700                          | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>  | 20                       | 70                  |
| Avskärande kulvert på norra sidan Ämålsån,<br>Ämål . . . . .                        | 22,000                      | 9,500                          | 4                              | 25                       | 100                 |
| Kloakledning i Bengtsfors köping . . . . .                                          | 20,000                      | 4,500                          | 5                              | 22                       | 110                 |
| Utbyggnad av kloakledningsnätet inom Eds<br>municipalsamhälle . . . . .             | 15,000                      | 10,000                         | 3                              | 15                       | 45                  |
|                                                                                     | 239,800                     | 67,700                         |                                |                          | 775                 |
|                                                                                     | 239,800                     |                                |                                |                          |                     |

| Län och arbetsföretag                                                                            | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Skaraborgs län.</i>                                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Avskärande avloppskulvert för södra stads-<br>delarna, Skövde . . . . .                          | 30,000                      | 15,000                         | 4                              | 10                       | 40                  |
| Framdragning av vatten- och avloppsledning<br>till Vekagärdet m. m., Hjo . . . . .               | 51,810                      | 24,570                         | 6.5                            | 20                       | 130                 |
| Stamavloppsledning från brunn nr 17 till Tidän,<br>Tidaholm . . . . .                            | 25,961                      | 17,776                         | 4.5                            | 13                       | 58.5                |
| Stamavloppsledning från järnvägsområdet till<br>brunn nr 17, Tidaholm . . . . .                  | 88,425                      | 43,305                         | 8                              | 39                       | 312                 |
| Stamavloppsledning från spolledning i Västra<br>Drottningen till brunn nr 17, Tidaholm . . . . . | 73,574                      | 42,768                         | 5.5                            | 39                       | 214.5               |
| Avloppsledning från Hägnevägen till brunn nr<br>17, Tidaholm . . . . .                           | 11,133                      | 4,147                          | 7                              | 7                        | 49                  |
|                                                                                                  | <del>280,903</del>          | <del>147,566</del>             |                                |                          | <del>804</del>      |
|                                                                                                  | <b>280,903</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Värmlands län.</i>                                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Avlopps- och kloaksystem i Deje stationssamhälle                                                 | 48,200                      | 24,950                         | 4                              | 40                       | 160                 |
| Kloakledning, Stora Kil . . . . .                                                                | 15,000                      | 5,300                          | 4                              | 15—20                    | 70                  |
| Kloakledning genom Grums stationssamhälle . .                                                    | 114,000                     | 38,000                         | 12                             | 30                       | 360                 |
| Avloppsledning med spolvatten, Norra Råda . .                                                    | 95,180                      | 40,530                         | 10—11                          | 40                       | 420                 |
| Avloppsledningar från Molkoms stationssamhälle                                                   | 40,000                      | 16,000                         | 6                              | 20                       | 120                 |
|                                                                                                  | <del>312,380</del>          | <del>124,780</del>             |                                |                          | <del>1.130</del>    |
|                                                                                                  | <b>312,380</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Örebro län.</i>                                                                               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ny ledning för avloppsnätet i Kumla municipal-<br>samhälle . . . . .                             | 225,000                     | 13,000                         | 12                             | 100                      | 1,200               |
| Vattenledning i Hällefors . . . . .                                                              | 400,000                     | 230,000                        | 15                             | 50                       | 750                 |
|                                                                                                  | <del>625,000</del>          | <del>243,000</del>             |                                |                          | <del>1,950</del>    |
|                                                                                                  | <b>625,000</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västmanlands län.</i>                                                                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anläggning av vattenledning till Bäckegrave<br>skola, Riddarhyttan . . . . .                     | 10,600                      | 3,600                          | 2.5                            | 20                       | 50                  |
| Avloppsledning Rosenlund—Aspen . . . . .                                                         | 13,194                      | 8,855                          | 2                              | 12—13                    | 25                  |
| Vattenledning till Fagersta . . . . .                                                            | 200,000                     | 20,000                         | 8                              | 40                       | 320                 |
| Vägar, vatten och avlopp från Skogslund, Sura                                                    | 120,000                     | 18,000                         | 10                             | 45                       | 450                 |
|                                                                                                  | <del>343,794</del>          | <del>50,455</del>              |                                |                          | <del>845</del>      |
|                                                                                                  | <b>343,794</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Utsträckning av vattenledningar m. m. i Falun<br>till Britsarvsområdet . . . . .                 | 112,600                     | 47,800                         | 5                              | 50                       | 250                 |
| Avskärande kulvertledning längs Faluån, Falun                                                    | 19,875                      | 5,000                          | 3                              | 20                       | 60                  |
| Vattenledningsanläggning Högbo—Skogsbo—Rutbo                                                     | 61,000                      | 34,000                         | 4                              | 40                       | 160                 |
| Spillvattens- och kloakledningar i Långshyttans<br>brukssamhälle . . . . .                       | 35,000                      | 6,000                          | 4                              | 35                       | 140                 |
| Huvudavloppsledning å Borlänge köpings ny-<br>inkorporerade område . . . . .                     | 60,000                      | 20,000                         | 19                             | 9                        | 171                 |
| Avloppsledning, Domnarvet . . . . .                                                              | 12,000                      | 4,000                          | 2                              | 20                       | 40                  |
| Avloppsledning, Kvarnsveden . . . . .                                                            | 26,000                      | 8,000                          | 3                              | 30                       | 90                  |
| Avloppsledningar från Fredriksberg, Säfsnäs . .                                                  | 16,550                      | 6,100                          | 5                              | 16                       | 80                  |
| Vatten- och avloppsledningar till Käringsbergs-<br>området, Leksand . . . . .                    | 20,000                      | 4,200                          | 4                              | 25                       | 100                 |
|                                                                                                  | <del>363,025</del>          | <del>135,100</del>             |                                |                          | <del>1,091</del>    |
|                                                                                                  | <b>363,025</b>              |                                |                                |                          |                     |
| <i>Gävleborgs län.</i>                                                                           |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vatten- och avloppsledning i Hofors . . . . .                                                    | 76,120                      | 20,620                         | 10                             | 25                       | 250                 |
| Dagvattenledning i Sandviken . . . . .                                                           | 31,000                      | 12,000                         | 2                              | 40                       | 80                  |

| Län och arbetsföretag                                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>månader     | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbets-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|-------------------------------|--------------------------|--------------------|
| Vatten- och avloppsledning i Sandviken . . .                                        | 22,000                      | 8,000                          | 2 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> | 20                       | 50                 |
| Avloppsledning från Örlakolonien, Sandviken .                                       | 100,000                     | 35,000                         | 6                             | 40                       | 240                |
|                                                                                     | 229,120                     | 75,620                         |                               |                          | 620                |
| <b>229,120</b>                                                                      |                             |                                |                               |                          |                    |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                                         |                             |                                |                               |                          |                    |
| Vatten- och avloppsledning å Bruksmon i Sollefteå                                   | 70,000                      | 33,800                         | —                             | —                        | —                  |
| Vattenledningsverk och avloppsledning i Skön .                                      | 387,986                     | 50,000                         | 18                            | 80                       | 1,440              |
| Avloppsledning för Fagerviksverken, Timrå . .                                       | 28,348                      | 5,120                          | 2                             | 40                       | 80                 |
| Kloakledning i Alnö . . . . .                                                       | 50,000                      | 14,000                         | 5—6                           | 60                       | 330                |
| Vatten- och avloppsledningar för byarna Limsta<br>och Brunne . . . . .              | 140,000                     | 40,000                         | 10                            | 75                       | 750                |
| Vatten- och avloppsledningar för del av Backe by                                    | 24,000                      | 16,000                         | 2                             | 16                       | 32                 |
|                                                                                     | 630,334                     | 125,120                        |                               |                          | 2,632              |
| <b>700,334</b>                                                                      |                             |                                |                               |                          |                    |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                               |                             |                                |                               |                          |                    |
| Utförande av en ny intagsledning för Östersunds<br>vattenledningsverk m. m. . . . . | 82,000                      | 15,600                         | 3 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> | 30                       | 105                |
| Avloppsledning vid Brunflo stationssamhälle .                                       | 35,000                      | 15,000                         | 4                             | 30                       | 120                |
| Vattenledningsanläggning med kloak i Järpens<br>municipalsamhälle . . . . .         | 197,000                     | 151,000                        | 4                             | 40—50                    | 180                |
| Kloakledning i d:o . . . . .                                                        | 32,000                      | 10,000                         | 3                             | 30                       | 90                 |
| Vattenledning för brandskydd inom Mörsils sta-<br>tionssamhälle . . . . .           | 23,000                      | 14,000                         | —                             | —                        | —                  |
| Avloppsledning å Frösön . . . . .                                                   | 10,300                      | 3,300                          | 2                             | 10                       | 20                 |
|                                                                                     | 356,300                     | 194,900                        |                               |                          | 515                |
| <b>379,300</b>                                                                      |                             |                                |                               |                          |                    |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                           |                             |                                |                               |                          |                    |
| Vatten- och avloppsledningar i Mickelträskvägen,<br>Umeå . . . . .                  | 44,000                      | 12,000                         | 5                             | 22                       | 110                |
| Avloppsledning, Umeå . . . . .                                                      | 29,000                      | 9,500                          | 5                             | 17                       | 85                 |
| Utvidgning av avloppskulvert, Skellefteå . . .                                      | 24,000                      | 8,000                          | 4                             | 19                       | 76                 |
| Utvidgning av avloppskulvert, Skellefteå . . .                                      | 42,000                      | 18,300                         | 4                             | 22                       | 88                 |
| Ytvattenskulvert, Skellefteå . . . . .                                              | 19,000                      | 7,000                          | 4                             | 14                       | 56                 |
| Avloppsledning, Skellefteå . . . . .                                                | 27,000                      | 11,070                         | 3                             | 21                       | 63                 |
| Avloppsledning inom Djupviks municipalsamhälle                                      | 196,142                     | 22,460                         | —                             | —                        | —                  |
| Avloppsledning i Burträsk . . . . .                                                 | 17,800                      | 4,900                          | 6                             | 20                       | 120                |
| Elektrifiering, vatten- och avloppsledning i Sor-<br>sele samhälle . . . . .        | 200,000                     | 100,000                        | 12                            | 95                       | 1,140              |
| Avloppsledningar, Vilhelmina . . . . .                                              | 20,820                      | 200                            | 7                             | 20                       | 140                |
|                                                                                     | 423,620                     | 170,970                        |                               |                          | 1,878              |
| <b>619,762</b>                                                                      |                             |                                |                               |                          |                    |
| <i>Norrbottnens län.</i>                                                            |                             |                                |                               |                          |                    |
| Avloppsledning för Johannisbergs skyddshem .                                        | 11,300                      | 4,328                          | 3                             | 15                       | 45                 |
| Arbeten för vattenledningsverket, Luleå . . .                                       | 340,000                     | 147,545                        | 12                            | 50                       | 600                |
| Vatten- och avloppsledningar i Svartöastaden,<br>Luleå . . . . .                    | 378,930                     | 38,905                         | 25                            | 40                       | 1,000              |
| Vatten- och avloppsledningar, Piteå . . . . .                                       | 50,000                      | 25,300                         | 8                             | 13                       | 104                |
| Vattenledningsbyggnad, Haparanda . . . . .                                          | 128,783                     | 68,482                         | 5                             | 50                       | 250                |
| Vatten- och avloppsledningar inom Jokkmokks<br>kyrkstads planlagda område . . . . . | 136,500                     | 54,600                         | 8                             | 75                       | 600                |
| Vatten- och avloppsledningar i Kiruna munici-<br>palsamhälle . . . . .              | 32,600                      | 5,200                          | —                             | —                        | —                  |
|                                                                                     | 1,045,513                   | 339,160                        |                               |                          | 2,599              |
| <b>1,078,113</b>                                                                    |                             |                                |                               |                          |                    |
| Hela riket                                                                          | 8,656,496                   | 2,801,640                      |                               |                          | 25,932             |
|                                                                                     | 9,838,738                   |                                |                               |                          |                    |

**Sammandrag.**

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 903,775                                           | 903,775                            | 390,835                        | 1,133.5             |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 10,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 9,838,738                                         | 8,656,496                          | 2,801,640                      | 25,932              |
| Enskilda arbeten . . . . .         | —                                                 | —                                  | —                              | —                   |
| Summa                              | <b>10,752,513</b>                                 | <b>9,560,271</b>                   | <b>3,192,475</b>               | <b>27,065.5</b>     |

## Diverse.

## Statliga arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                              | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Södermanlands län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ordnande av kolupplag för Karl Gustavs stads<br>gevärsfaktori . . . . .            | 2,500<br>2,500              | 700                            | 2½                             | 3                        | 7.5                 |
| <i>Jönköpings län.</i>                                                             |                             |                                |                                |                          |                     |
| Anskaffning av 10,000 hl. makadam för Små-<br>lands artilleriregemente . . . . .   | 10,500                      | —                              | 3                              | 10                       | —                   |
| <i>Blekinge län.</i>                                                               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Rörledningsarbeten i kustartilleriets kasern . .                                   | 21,700<br>21,700            | 8,950                          | 6½                             | 7                        | 45.5                |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Stallgångar i sommarstallar för Göta artilleri-<br>regemente . . . . .             | 4,392                       | 900                            | 2                              | 6                        | 12                  |
| Golv av smågatsten i fältförråd för d:o . . .                                      | 25,500<br>29,892<br>29,892  | 11,000<br>11,900               | 6                              | 7                        | 42<br>54            |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Spännstagning Västermyrriiset—Lindås . . . .                                       | 13,400<br>13,400            | 5,400                          | 3                              | 7                        | 21                  |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ledningsfördubbling Rohnäs—Fagerheden, led-<br>ning Fagerheden—Långträsk . . . . . | 10,700                      | 5,100                          | 1                              | 8                        | 8                   |
| Ombyggnad av stolplinje och ledningsfördubb-<br>ling Tallberg—Njallejaur . . . . . | 11,200                      | 5,400                          | ½                              | 7                        | 3.5                 |
| Ombyggnad av stolplinje och ledningsfördubb-<br>ling Bommen—Suddesjaur . . . . .   | 7,800                       | 3,900                          | ¼                              | 7                        | 1.75                |
| Ledning, ny stolplinje m. m. Ullatti—Kompe-<br>lusvaara—Niva . . . . .             | 21,200                      | 10,200                         | 2½                             | 16                       | 40                  |
| Stolplinje och ledning Muodoslompolo—Saivo-<br>muotka . . . . .                    | 17,400<br>68,300<br>68,300  | 9,200<br>33,800                | 2½                             | 8                        | 20<br>73.25         |
| Hela riket                                                                         | 135,792<br>146,292          | 60,750                         |                                |                          | 201.25              |

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Gotlands län.</i>                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Uppförande av stödjepelare vid Visby slottsruin | 10,000                      | —                              | 6                              | 7                        | —                   |
| Hela riket                                      | 10,000                      |                                |                                |                          |                     |

## Rent kommunala arbeten.]]

| Län och arbetsföretag                                                                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Utsträckning av gasledning till vissa fastig-<br>heter i Rosenberg och Hagaberg, Södertälje . | 44,000<br>44,000            | 1,000                          | 3                              | 20                       | 60                  |
| <i>Södermanlands län.</i>                                                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Avloppsgraven Märsta—Skåra . . . . .                                                          | 10,000<br>10,000            | 1,000                          | 5                              | 10                       | 50                  |
| <i>Skaraborgs län.</i>                                                                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Mur kring St Sigfrids kyrkogård, Skövde . .                                                   | 12,000<br>12,000            | 6,000                          | 6                              | 4                        | 24                  |
| <i>Örebro län.</i>                                                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Skidbacke, Örebro . . . . .                                                                   | 93,000<br>93,000            | 38,500                         | 6                              | 40                       | 240                 |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                                       |                             |                                |                                |                          |                     |
| Flyttning av Fredriksbergs järnvägsstations läge                                              | 55,000<br>55,000            | 15,000                         | 9                              | 40                       | 360                 |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Stenmur kring kyrkogården i Lillhärdal . . .                                                  | 15,000                      | —                              | 10                             | 25                       | —                   |
| <i>Västerbottens län.</i>                                                                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Sänkning av Grundträskån . . . . .                                                            | 14,000                      | 1,000                          | —                              | —                        | —                   |
| <i>Norrbottnens län.</i>                                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Centralvärmeledning i Mjölkkuddens skola, Luleå                                               | 15,000<br>15,000            | 6,500                          | 3                              | 7                        | 21                  |
| Hela riket                                                                                    | 229,000<br>258,000          | 68,000                         |                                |                          | 755                 |

## Sammandrag.

|                                    | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                    |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Statliga arbeten . . . . .         | 5,310,450                                         | 3,782,450                          | 1,584,688                      | 4,500               |
| Statsunderstödda arbeten . . . . . | 1,155,000                                         | —                                  | —                              | —                   |
| Rent kommunala arbeten . . . . .   | 836,000                                           | 836,000                            | 383,950                        | 2,072               |
| Enskilda arbeten . . . . .         | 416,320                                           | 66,320                             | 29,720                         | 177                 |
| Summa                              | 7,717,770                                         | 4,684,770                          | 1,998,358                      | 6,749               |

Tabell 2. Förteckning över vissa större B-företag.

## Vägar.

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                               | Total-<br>kostnad<br>kronor       | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms län.</i>                                                              |                                   |                                |                                |                          |                     |
| Omläggning av Värmdövägen mellan Järla och Skurubron . . . . .                      | 608,500<br>608,500                | 50,000                         | 27                             | 60                       | 1,620*              |
| <i>Uppsala län.</i>                                                                 |                                   |                                |                                |                          |                     |
| Vägbyggnad Skämsta—Vallby—Bultebo—Gå-<br>vastbo—Tobo jämte anslutningsvägar . . . . | 560,900<br>560,900                | 50,000                         | 15                             | 200                      | 3,000               |
| <i>Södermanlands län.</i>                                                           |                                   |                                |                                |                          |                     |
| Vägbyggnad Nyköping—Norrköping . . . . .                                            | 2,641,000                         | 744,000                        | —                              | —                        | —                   |
| Vägbyggnad Nyköping—Södertälje . . . . .                                            | 2,246,000<br>4,887,000            | 657,000                        | —                              | —                        | —                   |
| <i>Kronobergs län.</i>                                                              |                                   |                                |                                |                          |                     |
| Vägbyggnad Tingsryd—Urshult—Ryd . . . .                                             | 660,000<br>660,000                | 66,000                         | 19                             | 200                      | 3,800               |
| <i>Blekinge län.</i>                                                                |                                   |                                |                                |                          |                     |
| Kustvägen Ronneby—Nättraby . . . . .                                                | 580,000<br>580,000                | 58,000                         | 17                             | 200                      | 3,400               |
| <i>Kristianstads län.</i>                                                           |                                   |                                |                                |                          |                     |
| Väg Tranarp—Örkellunga—Kronobergs läns<br>gräns . . . . .                           | 1,200,000<br>1,200,000            | 120,000                        | 25                             | 300                      | 7,500               |
| <i>Malmöhus län.</i>                                                                |                                   |                                |                                |                          |                     |
| Ny infartsväg söderifrån till Malmö . . . . .                                       | 800,000                           | 265,000                        | 8                              | 120                      | 960                 |
| Förbindelseväg Trollebergsvägen—Malmövägen,<br>Lund . . . . .                       | 559,300<br>1,359,300<br>1,359,300 | 280,200<br>545,200             | 22                             | 50                       | 1,100<br>2,060      |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                     |                                   |                                |                                |                          |                     |
| Landsvägen Marstrand—Ytterby . . . . .                                              | 1,300,000                         | 234,000                        | —                              | 120                      | —                   |
| Väg Partille—Jonsered . . . . .                                                     | 600,000                           | 20,000                         | 24                             | 190                      | 4,560               |
| Väg Risån—Kuröd . . . . .                                                           | 555,000                           | 140,000                        | 36                             | 90                       | 3,240               |
| Väg Torp—Rotviksbro—Källeviken . . . . .                                            | 517,600                           | 93,000                         | 48                             | 70                       | 3,360               |
| Omläggning av vägen Uddevalla—Strömstad .                                           | 889,600                           | 156,600                        | 48                             | 120                      | 5,760               |
| Omläggning av vägen Dyne—Svinesund . . . .                                          | 569,400<br>3,131,600<br>4,431,600 | 104,000<br>513,600             | 48                             | 80                       | 3,840<br>20,760     |

| Län och arbetsföretag                                                  | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Älvsborgs län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Väg Nordals härads gräns—Åmål . . . . .                                | 661,100                     | 120,000                        | 36                             | 85                       | 3,060               |
| Vägen Åmål—Bengtssfors inom Tössbo härad .                             | 595,400                     | 105,000                        | 36                             | 75                       | 2,700               |
| Vägen Sundals härads gräns—Vedbo härads<br>gräns . . . . .             | 900,000                     | 70,000                         | 36                             | 115                      | 4,140               |
| Vägen Ale härads gräns—Sollebrunn—Skara-<br>borgs läns gräns . . . . . | 700,000                     | 105,000                        | 36                             | 90                       | 3,240               |
| Vägen Älvängen—Bjärke härads gräns . . . .                             | 900,000                     | 100,000                        | 36                             | 120                      | 4,320               |
| Vägen Vättle härads gräns—Flundre härads<br>gräns . . . . .            | 1,500,000                   | 190,000                        | 36                             | 200                      | 7,200               |
| Väg Jonsjö-Borås . . . . .                                             | 880,000                     | 80,000                         | 36                             | 110                      | 3,960               |
| Väg Örby—Öxabäck—Fjällatorp . . . . .                                  | 500,000                     | 30,000                         | 24                             | 95                       | 2,280               |
| Väg Skåpanäs—Byttorp . . . . .                                         | 1,301,500                   | 151,500                        | 36                             | 200                      | 7,200               |
| Väg Svenljunga—Tranemo—Portesbo . . . . .                              | 778,000                     | 58,000                         | 30                             | 150                      | 4,500               |
|                                                                        | 8,716,000                   | 1,009,500                      |                                |                          | 42,600              |
|                                                                        | 8,716,000                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Värmlands län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Väg Säffle—Rosenborg . . . . .                                         | 829,600                     | 80,000                         | 35                             | 100                      | 3,500               |
| Vägförbättring Råda—Bogerud . . . . .                                  | 700,000                     | —                              | —                              | —                        | —                   |
|                                                                        | 829,600                     | 80,000                         |                                |                          | 3,500               |
|                                                                        | 1,529,600                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Kopparbergs län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Väg Vansbro—Vanjan . . . . .                                           | 573,000                     | 73,000                         | 36                             | 150                      | 5,400               |
| Väg Johannisholm—Järna . . . . .                                       | 640,000                     | 120,000                        | 18                             | 350                      | 6,300               |
|                                                                        | 1,213,000                   | 193,000                        |                                |                          | 11,700              |
|                                                                        | 1,213,000                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västernorrlands län.</i>                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Del av kustlandsvägen Härnösand—Sundsvall .                            | 595,900                     | 16,000                         | 24                             | 250                      | 6,000               |
| Väg Nylandsbro—Skorped . . . . .                                       | 774,000                     | 40,000                         | 20                             | 200                      | 4,000               |
| Ödebygdsvägar i Skorped och Anundsjö . . . .                           | 602,000                     | 30,000                         | 20                             | 180                      | 3,600               |
| Kustlandsvägen Ornäsfall—Västerbotten . . .                            | 2,000,000                   | —                              | 60                             | 200                      | —                   |
|                                                                        | 1,971,900                   | 86,000                         |                                |                          | 13,600              |
|                                                                        | 3,971,900                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Jämtlands län.</i>                                                  |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bygdeväg Sveg—Fågelsjö . . . . .                                       | 600,000                     | 150,000                        | 30                             | 225                      | 6,750               |
|                                                                        | 600,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Västerbottens län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bygdeväg Umfors—norska gränsen . . . . .                               | 850,000                     | 42,500                         | 60                             | 95                       | 5,700               |
|                                                                        | 850,000                     |                                |                                |                          |                     |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Grundförbättring av vägen Överkalix—Korpi-<br>lombolo . . . . .        | 671,000                     | 30,000                         | 20                             | 200                      | 4,000               |
|                                                                        | 671,000                     |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                             | 22,951,800                  | 2,993,800                      |                                |                          | 129,990             |
|                                                                        | 31,838,800                  |                                |                                |                          |                     |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                   | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Hallands län.</i>                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Gatu- och vägarbete, Halmstad . . . . . | 1,053,300                   | 176,300                        | 20                             | 150                      | 3,000               |
| Hela riket                              | 1,053,300                   | 176,300                        |                                |                          | 3,000               |

## Broar.

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Södermanlands län.</i>                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Brobyggnad mellan Strängnäs och Tosterön . .                         | 1,000,000                   | 430,000                        | —                              | —                        | —                   |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bro över Nordre älv, Kungälv . . . . .                               | 812,300<br>812,300          | 400,000                        | 24                             | 140                      | 3,360               |
| <i>Norrbottens län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bergviksbron över Pite älv, Hortlax . . . . .                        | 900,000                     | 250,000                        | —                              | —                        | —                   |
| Bro över Lule älv vid Luleå . . . . .                                | 2,666,000                   | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Broar över Ängesån och Kalixälven vid Bränna,<br>Överkalix . . . . . | 947,900<br>4,613,900        | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Hela riket                                                           | 812,300<br>6,326,200        | 400,000                        |                                |                          | 3,360               |

## Hamnar.

## Statliga arbeten.

| Län och arbetsföretag                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vågbrytare och muddring, Ystad . . . . .      | 1,024,300                   | 414,000                        | 24                             | 100                      | 2,400               |
| <i>Hallands län.</i>                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vågbrytare, kaj och muddring, Varberg . . . . | 935,000                     | 391,000                        | 36                             | 60                       | 2,160               |
| Hela riket                                    | 1,959,300                   | 805,000                        |                                |                          | 4,560               |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                                           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Kalmar län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Muddring av hamnbassäng m. m. i Kalmar . .                      | 660,000                     | —                              | —                              | —                        | —                   |
| Utvidgning av kajer, Oskarshamn . . . . .                       | 1,399,000                   | 664,000                        | 19                             | 120                      | 2,280               |
|                                                                 | 1,399,000                   | 664,000                        |                                |                          | 2,280               |
|                                                                 | 2,059,000                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Malmöhus län.</i>                                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Utbyggnad av den s. k. oceanhamnen i Hälsing-<br>borg . . . . . | 3,300,000                   | 1,300,000                      | 36                             | 100                      | 3,600               |
|                                                                 | 3,300,000                   |                                |                                |                          |                     |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Hamnanläggning vid Lindholmen, Göteborg . .                     | 3,300,000                   | 1,000,000                      | 36                             | 130                      | 4,680               |
| Hamnanläggning vid Tingstad, Göteborg . . .                     | 2,000,000                   | 1,000,000                      | 24                             | 120                      | 2,880               |
| Hamnbyggnad, Uddevalla . . . . .                                | 2,023,600                   | 910,620                        | 56                             | 100                      | 5,600               |
|                                                                 | 7,323,600                   | 2,910,620                      |                                |                          | 13,160              |
|                                                                 | 7,323,600                   |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                                      | 12,022,600                  | 4,874,620                      |                                |                          | 19,040              |
|                                                                 | 12,682,600                  |                                |                                |                          |                     |

## Vattenbyggnader.

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                                 |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ombyggnad av farleden mellan Ellös- och Koljö-<br>fjordarna, Morlanda . . . . . | 2,354,000                   | 280,000                        | 82                             | 100                      | 8,200               |
| Hela riket                                                                      | 2,354,000                   | 280,000                        |                                |                          | 8,200               |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag               | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>                |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ny torrdocka, Hälsingborg . . . . . | 1,100,000                   | 600,000                        | 18                             | 75                       | 1,350               |
| Hela riket                          | 1,100,000                   | 600,000                        |                                |                          | 1,350               |

**Hus.****Statliga arbeten.**

| Län och arbetsföretag           | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i> |                             |                                |                                |                          |                     |
| Bohus fästning . . . . .        | 500,000                     | 50,000                         | 24                             | 70                       | 1,680               |
| Hela riket                      | 500,000                     | 50,000                         |                                |                          | 1,680               |

**Industri.****Statliga arbeten.**

| Län och arbetsföretag                          | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Älvsborgs län.</i>                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Tillverkning av flygmotorer, Trollhättan . . . | 670,000                     | 110,500                        | 12                             | 92                       | 1,104               |
| Hela riket                                     | 670,000                     | 110,500                        |                                |                          | 1,104               |

**Rent kommunala arbeten.**

| Län och arbetsföretag                      | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Järnväg till Ryahamnen, Göteborg . . . . . | 980,000                     | 200,000                        | 24                             | 80                       | 1,920               |
| Hela riket                                 | 980,000                     | 200,000                        |                                |                          | 1,920               |

## Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag                         | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>                          |                             |                                |                                |                          |                     |
| Ångcentral, Sydevenska kraft a.-b., Malmö . . | 3,290,000<br>3,290,000      | 1,450,000                      | 18                             | 80                       | 1,440               |
| <i>Älvsborgs län.</i>                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Elektrifiering av bandelen Almedal—Borås . .  | 3,750,000                   | —                              | 12                             | —                        | —                   |
| <i>Örebro län.</i>                            |                             |                                |                                |                          |                     |
| Kraftstation vid Karåsorsen, Karlskoga . . .  | 1,096,500<br>1,096,500      | 239,500                        | 30                             | 115                      | 3,450               |
| Hela riket                                    | 4,386,500<br>8,136,500      | 1,689,500                      |                                |                          | 4,890               |

## Schaktnings- och planeringsarbeten m. m.

## Statsunderstödda arbeten.

| Län och arbetsföretag              | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Malmöhus län.</i>               |                             |                                |                                |                          |                     |
| Flygfältet vid Bulltofta . . . . . | 745,000                     | 91,000                         | 28                             | 150                      | 4,200               |
| Hela riket                         | 745,000                     | 91,000                         |                                |                          | 4,200               |

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                       | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Stockholms stad.</i>                     |                             |                                |                                |                          |                     |
| Flygfältet i Bromma . . . . .               | 1,400,000                   | —                              | 13                             | 200                      | —                   |
| <i>Malmöhus län.</i>                        |                             |                                |                                |                          |                     |
| Hamnbyggnad, Malmö . . . . .                | 1,864,000                   | 559,200                        | 60                             | 64                       | 3,840               |
| Utgrävning av hamnbassäng, Trälleborg . . . | 560,000                     | 15,000                         | 45                             | 52                       | 2,340               |
|                                             | 2,424,000                   | 574,200                        |                                |                          | 6,180               |
|                                             | 2,424,000                   |                                |                                |                          |                     |
| Hela riket                                  | 2,424,000<br>8,824,000      | 574,200                        |                                |                          | 6,180               |

## Enskilda arbeten.

| Län och arbetsföretag                       | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Uppsala län.</i>                         |                             |                                |                                |                          |                     |
| Flottledskanal Dalälven—Bottenhavet . . . . | 1,400,000                   | 500,000                        | —                              | —                        | —                   |
| Hela riket                                  | 1,400,000                   |                                |                                |                          |                     |

## Vatten- och avloppsledningar.

## Rent kommunala arbeten.

| Län och arbetsföretag                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbets-<br>tid<br>måna-<br>der | Arbets-<br>styrka<br>man | Arbetar-<br>månader |
|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|--------------------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|
| <i>Södermanlands län.</i>                                                    |                             |                                |                                |                          |                     |
| Avloppsledningar, Eskilstuna . . . . .                                       | 635,000                     | 170,000                        | 35                             | 40                       | 1,400               |
| <i>Göteborgs och Bohus län.</i>                                              |                             |                                |                                |                          |                     |
| Huvudledningar för avlopp, reningsverk och<br>pumpstation, Mölndal . . . . . | 1,154,000                   | 447,386                        | 18                             | 200                      | 3,600               |
| <i>Norrbottens län.</i>                                                      |                             |                                |                                |                          |                     |
| Vatten- och avloppsledning, Luleå . . . . .                                  | 697,360                     | 118,685                        | 29                             | 60                       | 1,740               |
| Hela riket                                                                   | 2,486,360                   | 736,071                        |                                |                          | 6,740               |

Tabell 3. Sammandrag av förteckningen över A-företagen (tabell 1).

## Vägar.

## Statliga arbeten.

|                                 | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                 |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms stad . . . . .       | 209,775                                           | 189,775                            | 49,510                         | 370.5               |
| Stockholms län . . . . .        | 128,600                                           | 66,000                             | 12,000                         | 254                 |
| Södermanlands » . . . . .       | 73,750                                            | 63,750                             | 7,950                          | 343.75              |
| Östergötlands » . . . . .       | 166,840                                           | 166,840                            | 18,420                         | 1,040               |
| Jönköpings » . . . . .          | 103,792                                           | 103,792                            | 51,550                         | 221                 |
| Kalmar » . . . . .              | 6,000                                             | —                                  | —                              | —                   |
| Blekinge » . . . . .            | 10,350                                            | 6,750                              | 650                            | 27.5                |
| Kristianstads » . . . . .       | 102,774                                           | 102,774                            | 54,398                         | 235                 |
| Malmöhus » . . . . .            | 194,520                                           | 194,520                            | 75,528                         | 330                 |
| Hallands » . . . . .            | 36,250                                            | 36,250                             | 17,963                         | 174                 |
| Göteborgs och Bohus » . . . . . | 62,160                                            | 62,160                             | 11,080                         | 181                 |
| Älvsborgs » . . . . .           | 75,300                                            | 75,300                             | 5,100                          | 398                 |
| Skaraborgs » . . . . .          | 122,230                                           | 122,230                            | 35,325                         | 258.5               |
| Värmlands » . . . . .           | 45,140                                            | 45,140                             | 2,275                          | 140                 |
| Örebro » . . . . .              | 80,000                                            | 80,000                             | 5,000                          | 500                 |
| Västmanlands » . . . . .        | 35,000                                            | 10,000                             | 3,000                          | 20                  |
| Kopparbergs » . . . . .         | 42,300                                            | 42,300                             | 23,600                         | 46.5                |
| Gävleborgs » . . . . .          | 31,000                                            | 31,000                             | 10,000                         | 67.5                |
| Västerbottens » . . . . .       | 14,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Norrbottens » . . . . .         | 330,000                                           | 330,000                            | 10,000                         | 2,100               |
| Hela riket                      | 1,869,781                                         | 1,728,581                          | 393,349                        | 6,707.25            |

## Statsunderstödda arbeten.

|                           | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                           |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms stad . . . . . | 270,000                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Stockholms län . . . . .  | 4,873,700                                         | 3,445,700                          | 441,500                        | 12,634.5            |
| Uppsala » . . . . .       | 1,689,000                                         | 1,689,000                          | 239,500                        | 7,508               |
| Södermanlands » . . . . . | 2,639,500                                         | 190,000                            | 127,000                        | 275                 |
| Östergötlands » . . . . . | 2,564,880                                         | 2,404,680                          | 294,441                        | 12,334              |

|                     |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                     |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Jönköpings          | län . . . . . | 2,369,600                                         | 1,342,300                          | 298,108                        | 4,530               |
| Kronobergs          | » . . . . .   | 1,402,000                                         | 1,402,000                          | 154,000                        | 7,647               |
| Kalmar              | » . . . . .   | 2,208,350                                         | 684,850                            | 118,200                        | 3,740               |
| Gotlands            | » . . . . .   | 557,000                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Blekinge            | » . . . . .   | 1,004,500                                         | 819,500                            | 102,000                        | 4,425               |
| Kristianstads       | » . . . . .   | 1,032,800                                         | 999,800                            | 23,066                         | 6,600               |
| Malmöhus            | » . . . . .   | 3,214,190                                         | 3,214,190                          | 1,205,676                      | 7,150               |
| Hallands            | » . . . . .   | 3,305,740                                         | 3,254,840                          | 435,500                        | 17,043              |
| Göteborgs och Bohus | » . . . . .   | 2,034,650                                         | 2,034,650                          | 415,800                        | 8,724               |
| Älvsborgs           | » . . . . .   | 11,939,700                                        | 11,939,700                         | 1,531,200                      | 56,331              |
| Skaraborgs          | » . . . . .   | 137,500                                           | 12,000                             | 3,000                          | 60                  |
| Värmlands           | » . . . . .   | 2,086,420                                         | 1,208,320                          | 99,339                         | 11,322              |
| Örebro              | » . . . . .   | 4,033,451                                         | 467,376                            | 83,600                         | 2,860               |
| Västmanlands        | » . . . . .   | 1,062,936                                         | 707,350                            | 163,536                        | 2,863               |
| Kopparbergs         | » . . . . .   | 4,114,021                                         | 3,532,685                          | 436,740                        | 22,893              |
| Gävleborgs          | » . . . . .   | 4,579,300                                         | 3,655,600                          | 407,525                        | 24,422              |
| Västernorrlands     | » . . . . .   | 8,461,250                                         | 5,478,550                          | 445,800                        | 31,353              |
| Jämtlands           | » . . . . .   | 4,669,700                                         | 3,920,700                          | 410,800                        | 24,480              |
| Västerbottens       | » . . . . .   | 12,892,480                                        | 12,342,580                         | 625,380                        | 85,199              |
| Norrbottens         | » . . . . .   | 2,614,750                                         | 1,746,750                          | 145,120                        | 10,880              |
| Hela riket          |               | 85,757,418                                        | 66,493,121                         | 8,206,831                      | 365,273.5           |

## Rent kommunala arbeten.

|                           |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                           |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms stad . . . . . |               | 295,000                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Stockholms                | län . . . . . | 326,800                                           | 226,800                            | 45,200                         | 525                 |
| Uppsala                   | » . . . . .   | 100,000                                           | 100,000                            | 5,000                          | 440                 |
| Södermanlands             | » . . . . .   | 508,600                                           | 238,600                            | 15,350                         | 1,303.75            |
| Östergötlands             | » . . . . .   | 101,080                                           | 101,080                            | 31,725                         | 336                 |
| Jönköpings                | » . . . . .   | 71,000                                            | 36,000                             | 14,500                         | 120                 |
| Kalmar                    | » . . . . .   | 152,079                                           | 152,079                            | 49,500                         | 612                 |
| Blekinge                  | » . . . . .   | 225,545                                           | 119,750                            | 11,300                         | 980.75              |
| Malmöhus                  | » . . . . .   | 227,713                                           | 79,113                             | 20,730                         | 435                 |
| Göteborgs och Bohus       | » . . . . .   | 335,700                                           | 321,100                            | 63,600                         | 1,388               |
| Älvsborgs                 | » . . . . .   | 135,500                                           | 65,500                             | 14,000                         | 200                 |
| Örebro                    | » . . . . .   | 16,792                                            | 16,792                             | 9,452                          | 45                  |
| Västmanlands              | » . . . . .   | 35,000                                            | 35,000                             | 5,000                          | 87.5                |
| Kopparbergs               | » . . . . .   | 513,250                                           | 513,250                            | 183,365                        | 1,452.5             |
| Gävleborgs                | » . . . . .   | 56,200                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Jämtlands                 | » . . . . .   | 141,100                                           | 141,100                            | 3,800                          | 1,055               |
| Västerbottens             | » . . . . .   | 490,040                                           | 467,000                            | 86,400                         | 1,774               |
| Norrbottens               | » . . . . .   | 712,300                                           | 453,900                            | 13,000                         | 355                 |
| Hela riket                |               | 4,443,699                                         | 3,067,064                          | 571,922                        | 11,109.5            |

## Enskilda arbeten.

|                     |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                     |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Uppsala             | län . . . . . | 111,000                                           | 111,000                            | 4,500                          | 705                 |
| Östergötlands       | » . . . . .   | 14,300                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Kalmar              | » . . . . .   | 97,622                                            | 97,622                             | 5,138                          | 688                 |
| Gotlands            | » . . . . .   | 119,000                                           | 119,000                            | 13,000                         | 1,045               |
| Blekinge            | » . . . . .   | 103,250                                           | 53,250                             | 4,000                          | 404                 |
| Kristianstads       | » . . . . .   | 156,810                                           | 156,810                            | 6,650                          | 930                 |
| Göteborgs och Bohus | » . . . . .   | 34,501                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Skaraborgs          | » . . . . .   | 13,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Värmlands           | » . . . . .   | 386,158                                           | 256,158                            | 18,900                         | 2,070               |
| Västmanlands        | » . . . . .   | 223,700                                           | 223,700                            | 27,200                         | 1,500               |
| Kopparbergs         | » . . . . .   | 409,393                                           | 372,914                            | 30,922                         | 2,125               |
| Gävleborgs          | » . . . . .   | 485,546                                           | 337,846                            | 45,673                         | 2,175               |
| Västernorrlands     | » . . . . .   | 401,905                                           | 310,155                            | 21,415                         | 2,009               |
| Jämtlands           | » . . . . .   | 182,864                                           | 136,464                            | 7,500                          | 817                 |
| Västerbottens       | » . . . . .   | 189,700                                           | 97,800                             | 2,500                          | 696                 |
| Norrbottens         | » . . . . .   | 363,300                                           | 363,300                            | 35,000                         | 2,100               |
| Hela riket          |               | 3,292,049                                         | 2,636,019                          | 222,398                        | 17,264              |

## Skenfria korsningar.

## Statliga arbeten.

|                     |               | Totalkostnad<br>kronor |                 |               | Totalkostnad<br>kronor |
|---------------------|---------------|------------------------|-----------------|---------------|------------------------|
| Stockholms          | län . . . . . | 106,600                | Skaraborgs      | län . . . . . | 1,520,370              |
| Uppsala             | » . . . . .   | 108,000                | Värmlands       | » . . . . .   | 644,000                |
| Södermanlands       | » . . . . .   | 610,700                | Örebro          | » . . . . .   | 758,000                |
| Östergötlands       | » . . . . .   | 380,000                | Västmanlands    | » . . . . .   | 266,000                |
| Jönköpings          | » . . . . .   | 80,000                 | Gävleborgs      | » . . . . .   | 804,000                |
| Kronobergs          | » . . . . .   | 1,888,000              | Västernorrlands | » . . . . .   | 2,283,500              |
| Kristianstads       | » . . . . .   | 411,000                | Jämtlands       | » . . . . .   | 600,000                |
| Malmöhus            | » . . . . .   | 1,083,000              | Västerbottens   | » . . . . .   | 462,000                |
| Hallands            | » . . . . .   | 819,900                | Norrbottens     | » . . . . .   | 126,000                |
| Göteborgs och Bohus | » . . . . .   | 1,188,000              | Hela riket      |               | 14,224,070             |
| Alvsborgs           | » . . . . .   | 85,000                 |                 |               |                        |

## Statsunderstödda arbeten.

|                 |               | Totalkostnad<br>kronor |                         |             | Totalkostnad<br>kronor |
|-----------------|---------------|------------------------|-------------------------|-------------|------------------------|
| Stockholms stad | . . . . .     | 120,000                | Göteborgs och Bohus län | . . . . .   | 355,000                |
| Stockholms      | län . . . . . | 300,000                | Alvsborgs               | » . . . . . | 747,000                |
| Uppsala         | » . . . . .   | 588,000                | Skaraborgs              | » . . . . . | 487,000                |
| Östergötlands   | » . . . . .   | 205,000                | Värmlands               | » . . . . . | 480,000                |
| Jönköpings      | » . . . . .   | 1,135,500              | Örebro                  | » . . . . . | 1,726,000              |
| Kronobergs      | » . . . . .   | 495,000                | Västmanlands            | » . . . . . | 480,000                |
| Kalmar          | » . . . . .   | 366,000                | Kopparbergs             | » . . . . . | 700,000                |
| Blekinge        | » . . . . .   | 31,800                 | Gävleborgs              | » . . . . . | 1,235,000              |
| Kristianstads   | » . . . . .   | 839,500                | Västernorrlands         | » . . . . . | 63,000                 |
| Malmöhus        | » . . . . .   | 1,148,000              | Hela riket              |             | 11,736,800             |
| Hallands        | » . . . . .   | 235,000                |                         |             |                        |

## Enskilda arbeten.

|                          | Totalkostnad<br>kronor |
|--------------------------|------------------------|
| Jönköpings län . . . . . | 15,000                 |
| Hela riket               | 15,000                 |

## Broar.

## Statliga arbeten.

|                          | Totalkostnad<br>kronor | Inhemskt material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------|------------------------|-----------------------------|---------------------|
| Blekinge län . . . . .   | 67,500                 | 29,000                      | 120                 |
| Västmanlands » . . . . . | 4,000                  | 1,600                       | 10                  |
| Hela riket               | 71,500                 | 30,600                      | 130                 |

## Statsunderstödda arbeten.

|                             | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|-----------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                             |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms län . . . . .    | 53,200                                            | 53,200                             | 18,200                         | 75                  |
| Uppsala » . . . . .         | 94,500                                            | 94,500                             | 27,500                         | 240                 |
| Södermanlands » . . . . .   | 305,000                                           | 250,000                            | 52,000                         | 480                 |
| Östergötlands » . . . . .   | 137,700                                           | 137,700                            | 35,100                         | 475                 |
| Jönköpings » . . . . .      | 74,000                                            | 74,000                             | 42,000                         | 160                 |
| Kronobergs » . . . . .      | 66,000                                            | 66,000                             | 36,000                         | 105                 |
| Kristianstads » . . . . .   | 132,000                                           | 132,000                            | 17,000                         | 420                 |
| Älvsborgs » . . . . .       | 682,800                                           | 682,800                            | 225,000                        | 1,654               |
| Värmlands » . . . . .       | 2,677,100                                         | 1,551,200                          | 675,000                        | 4,560               |
| Örebro » . . . . .          | 505,000                                           | 405,000                            | 160,000                        | 960                 |
| Västmanlands » . . . . .    | 335,900                                           | 335,900                            | 131,000                        | 605                 |
| Kopparbergs » . . . . .     | 922,000                                           | 870,000                            | 166,000                        | 4,800               |
| Gävleborgs » . . . . .      | 555,000                                           | 555,000                            | 170,000                        | 1,110               |
| Västernorrlands » . . . . . | 731,000                                           | 245,000                            | 129,000                        | 456                 |
| Jämtlands » . . . . .       | 955,500                                           | 410,500                            | 158,000                        | 1,240               |
| Västerbottens » . . . . .   | 1,756,200                                         | 1,756,200                          | 522,300                        | 7,860               |
| Norrbottnens » . . . . .    | 187,200                                           | 187,200                            | 60,000                         | 360                 |
| Hela riket                  | 10,170,100                                        | 7,806,200                          | 2,624,103                      | 25,560              |

**Rent kommunala arbeten.**

|                          | <b>Totalkostnad<br/>kronor</b> | <b>Inhemskt material<br/>kronor</b> | <b>Arbetar-<br/>månader</b> |
|--------------------------|--------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------|
| Jönköpings län . . . . . | 13,000                         | 4,200                               | 30                          |
| Kalmar » . . . . .       | 20,000                         | 8,000                               | 48                          |
| Blekinge » . . . . .     | 30,000                         | 10,000                              | 150                         |
| Hela riket               | <b>63,000</b>                  | <b>22,200</b>                       | <b>228</b>                  |

**Enskilda arbeten.**

|                                   | <b>Totalkostnad<br/>kronor</b> | <b>Inhemskt material<br/>kronor</b> | <b>Arbetar-<br/>månader</b> |
|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------|
| Göteborgs och Bohus län . . . . . | 220,000                        | 90,000                              | 480                         |
| Hela riket                        | <b>220,000</b>                 | <b>90,000</b>                       | <b>480</b>                  |

**Hamnar.****Statliga arbeten.**

|                                 | <b>Totalkostnad<br/>kronor</b> | <b>Inhemskt material<br/>kronor</b> | <b>Arbetar-<br/>månader</b> |
|---------------------------------|--------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------|
| Stockholms län . . . . .        | 187,200                        | 75,400                              | 600                         |
| Gotlands » . . . . .            | 86,400                         | 29,800                              | 324                         |
| Blekinge » . . . . .            | 325,000                        | 116,050                             | 751                         |
| Kristianstads » . . . . .       | 744,500                        | 238,500                             | 2,710                       |
| Malmöhus » . . . . .            | 134,000                        | 52,000                              | 420                         |
| Hallands » . . . . .            | 52,000                         | 18,300                              | 192                         |
| Göteborgs och Bohus » . . . . . | 851,000                        | 165,600                             | 2,857.5                     |
| Västmanlands » . . . . .        | 95,000                         | 17,000                              | 220                         |
| Västernorrlands » . . . . .     | 613,100                        | 282,700                             | 1,300                       |
| Norrbottnens » . . . . .        | 329,500                        | 94,000                              | 900                         |
| Hela riket                      | <b>3,417,700</b>               | <b>1,089,350</b>                    | <b>10,274.5</b>             |

**Rent kommunala arbeten.**

|                          | <b>Totalkostnad<br/>för samtliga<br/>arbeten<br/>kronor</b> | <b>Företag med fullständiga uppgifter</b> |                                         |                             |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------|
|                          |                                                             | <b>Totalkostnad<br/>kronor</b>            | <b>Inhemskt<br/>material<br/>kronor</b> | <b>Arbetar-<br/>månader</b> |
| Stockholms län . . . . . | 379,000                                                     | 379,000                                   | 170,000                                 | 360                         |
| Kalmar » . . . . .       | 595,000                                                     | 595,000                                   | 329,000                                 | 1,240                       |
| Blekinge » . . . . .     | 27,000                                                      | 27,000                                    | 7,000                                   | 60                          |
| Malmöhus » . . . . .     | 330,760                                                     | 330,760                                   | 69,050                                  | 549                         |

|                             | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|-----------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                             |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Hallands län . . . . .      | 349,600                                           | 349,600                            | 169,300                        | 720                 |
| Älvsborgs » . . . . .       | 264,000                                           | 264,000                            | 130,000                        | 630                 |
| Skaraborgs » . . . . .      | 375,000                                           | 375,000                            | 118,000                        | 1,200               |
| Västmanlands » . . . . .    | 193,000                                           | 193,000                            | 53,000                         | 455                 |
| Kopparbergs » . . . . .     | 170,700                                           | 170,700                            | 42,675                         | 500                 |
| Västernorrlands » . . . . . | 185,000                                           | 185,000                            | 59,000                         | 390                 |
| Västerbottens » . . . . .   | 80,000                                            | 80,000                             | 15,000                         | 625                 |
| Norrbottnens » . . . . .    | 94,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Hela riket                  | 3,043,060                                         | 2,949,060                          | 1,162,025                      | 6,779               |

## Enskilda arbeten.

|                        | Totalkostnad<br>kronor | Inhemskt material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
|------------------------|------------------------|-----------------------------|---------------------|
| Blekinge län . . . . . | 20,000                 | 5,000                       | 60                  |
| Hela riket             | 20,000                 | 5,000                       | 60                  |

## Vattenbyggnader.

## Statliga arbeten.

|                             | Totalkostnad<br>kronor | Inhemskt material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|---------------------|
| Stockholms län . . . . .    | 159,500                | 30,600                      | 490                 |
| Västmanlands » . . . . .    | 130,000                | 60,000                      | 210                 |
| Västernorrlands » . . . . . | 34,000                 | 1,050                       | 124                 |
| Hela riket                  | 323,500                | 91,650                      | 824                 |

## Statsunderstödda arbeten.

|                          | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|--------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                          |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Älvsborgs län . . . . .  | 170,000                                           | 170,000                            | 65,000                         | 490                 |
| Norrbottnens » . . . . . | 30,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Hela riket               | 200,000                                           | 170,000                            | 65,000                         | 490                 |

## Rent kommunala arbeten.

|                                 | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                 |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms stad . . . . .       | 100,000                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Malmöhus län . . . . .          | 36,000                                            | 36,000                             | 20,400                         | 50                  |
| Göteborgs och Bohus » . . . . . | 15,750                                            | 15,750                             | 2,400                          | 66                  |
| Skaraborgs » . . . . .          | 39,000                                            | 39,000                             | 9,500                          | 140                 |
| Kopparbergs » . . . . .         | 10,700                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Gävleborgs » . . . . .          | 155,000                                           | 155,000                            | 8,000                          | 1,200               |
| Västerbottens » . . . . .       | 30 000                                            | 30,000                             | 10,000                         | 300                 |
| Hela riket                      | 386,450                                           | 275,750                            | 50,300                         | 1,756               |

## Enskilda arbeten.

|                             | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|-----------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                             |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Östergötlands län . . . . . | 20,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Kronobergs » . . . . .      | 28,500                                            | 28,500                             | 13,000                         | 40                  |
| Värmlands » . . . . .       | 888,500                                           | 888,500                            | 255,000                        | 2,795               |
| Kopparbergs » . . . . .     | 210,000                                           | 210,000                            | 90,000                         | 240                 |
| Gävleborgs » . . . . .      | 187,000                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Västernorrlands » . . . . . | 192,791                                           | 140,791                            | 13,677                         | 897.5               |
| Jämtlands » . . . . .       | 204,600                                           | 192,000                            | 88,000                         | 640                 |
| Västerbottens » . . . . .   | 32,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Norrbottnens » . . . . .    | 169,500                                           | 29,500                             | 4,800                          | 195                 |
| Hela riket                  | 1,932,891                                         | 1,489,291                          | 464,477                        | 4,807.5             |

## Hus.

## Statliga arbeten.

|                           | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                           |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms stad . . . . . | 731,500                                           | 681,500                            | 295,700                        | 901                 |
| Stockholms län . . . . .  | 935,250                                           | 933,300                            | 359,880                        | 2,201               |
| Uppsala » . . . . .       | 150,000                                           | 150,000                            | 115,000                        | 128                 |
| Södermanlands » . . . . . | 67,000                                            | 67,000                             | 35,800                         | 70                  |
| Östergötlands » . . . . . | 1,210,775                                         | 1,210,775                          | 592,750                        | 1,996               |

|                 |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|-----------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                 |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Jönköpings      | län . . . . . | 51,835                                            | 51,835                             | 18,312                         | 133                 |
| Kronobergs      | » . . . . .   | 30,000                                            | 30,000                             | 11,000                         | 40                  |
| Kalmar          | » . . . . .   | 299,000                                           | 299,000                            | 136,000                        | 326                 |
| Gotlands        | » . . . . .   | 259,000                                           | 134,000                            | 24,000                         | 349                 |
| Blekinge        | » . . . . .   | 296,750                                           | 296,750                            | 71,830                         | 684                 |
| Kristianstads   | » . . . . .   | 226,000                                           | 226,000                            | 97,500                         | 316                 |
| Malmöhus        | » . . . . .   | 556,700                                           | 556,700                            | 266,200                        | 766                 |
| Hallands        | » . . . . .   | 17,100                                            | 17,100                             | 2,800                          | 50                  |
| Älvsborgs       | » . . . . .   | 30,000                                            | 30,000                             | 4,000                          | 86                  |
| Skaraborgs      | » . . . . .   | 485,000                                           | 485,000                            | 159,000                        | 942                 |
| Värmlands       | » . . . . .   | 22,880                                            | 22,880                             | 8,060                          | 31                  |
| Örebro          | » . . . . .   | 1,082,000                                         | 1,082,000                          | 549,000                        | 1,513               |
| Västmanlands    | » . . . . .   | 288,000                                           | 288,000                            | 120,000                        | 490                 |
| Kopparbergs     | » . . . . .   | 406,000                                           | 406,000                            | 178,000                        | 600                 |
| Gävleborgs      | » . . . . .   | 100,000                                           | 100,000                            | 40,000                         | 180                 |
| Västernorrlands | » . . . . .   | 100,000                                           | 100,000                            | 40,000                         | 180                 |
| Jämtlands       | » . . . . .   | 420,000                                           | 420,000                            | 172,000                        | 640                 |
| Västerbottens   | » . . . . .   | 107,650                                           | 100,000                            | 40,000                         | 180                 |
| Norrbottens     | » . . . . .   | 410,010                                           | 410,010                            | 176,548                        | 751.5               |
| Hela riket      |               | 8,282,450                                         | 8,097,850                          | 3,513,380                      | 13,553.5            |

## Statsunderstödda arbeten.

|               |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|               |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Uppsala       | län . . . . . | 1,260,000                                         | —                                  | —                              | —                   |
| Södermanlands | » . . . . .   | 150,000                                           | 150,000                            | 80,000                         | 216                 |
| Kalmar        | » . . . . .   | 758,000                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Malmöhus      | » . . . . .   | 40,000                                            | 40,000                             | 10,000                         | 48                  |
| Älvsborgs     | » . . . . .   | 110,000                                           | 110,000                            | 68,000                         | 157.5               |
| Hela riket    |               | 2,318,000                                         | 300,000                            | 158,000                        | 421.5               |

## Rent kommunala arbeten.

|               |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|               |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms    | län . . . . . | 135,000                                           | 135,000                            | 74,250                         | 120                 |
| Uppsala       | » . . . . .   | 50,000                                            | 50,000                             | 33,000                         | 112                 |
| Södermanlands | » . . . . .   | 406,780                                           | 406,780                            | 185,000                        | 793                 |

|                 |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|-----------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                 |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Jönköpings      | län . . . . . | 128,905                                           | 128,905                            | 73,800                         | 222                 |
| Kalmar          | » . . . . .   | 642,000                                           | 610,000                            | 303,200                        | 895                 |
| Blekinge        | » . . . . .   | 13,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Kristianstads   | » . . . . .   | 61,000                                            | 61,000                             | 37,000                         | 120                 |
| Älvsborgs       | » . . . . .   | 581,850                                           | 530,000                            | 328,000                        | 740                 |
| Skaraborgs      | » . . . . .   | 338,000                                           | 338,000                            | 110,500                        | 1,350               |
| Värmlands       | » . . . . .   | 467,000                                           | 467,000                            | 245,000                        | 900                 |
| Örebro          | » . . . . .   | 227,000                                           | 227,000                            | 150,500                        | 748                 |
| Västmanlands    | » . . . . .   | 100,000                                           | 100,000                            | 73,000                         | 120                 |
| Kopparbergs     | » . . . . .   | 1,266,230                                         | 1,266,230                          | 747,997                        | 1,544               |
| Gävleborgs      | » . . . . .   | 574,420                                           | 574,420                            | 281,577                        | 1,125               |
| Västernorrlands | » . . . . .   | 170,300                                           | 140,300                            | 52,600                         | 450                 |
| Jämtlands       | » . . . . .   | 345,500                                           | 312,000                            | 92,600                         | 528                 |
| Västerbottens   | » . . . . .   | 68,000                                            | 68,000                             | 44,000                         | 75.5                |
| Norrbottnens    | » . . . . .   | 3,215,500                                         | 2,894,200                          | 1,404,395                      | 6,698.5             |
| Hela riket      |               | 8,790,485                                         | 8,308,835                          | 4,236,419                      | 16,541              |

## Enskilda arbeten.

|                          | Totalkostnad<br>kronor | Inhemskt material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
|--------------------------|------------------------|-----------------------------|---------------------|
| Skaraborgs län . . . . . | 11,850                 | 4,000                       | 30                  |
| Hela riket               | 11,850                 | 4,000                       | 30                  |

## Industri.

## Statliga arbeten.

|                             |  | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|-----------------------------|--|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                             |  |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Ej lokalisierbara . . . . . |  | 1,468,000                                         | —                                  | —                              | —                   |
| Stockholms stad . . . . .   |  | 983,350                                           | 983,350                            | 439,866                        | 1,788               |
| Stockholms län . . . . .    |  | 207,000                                           | 147,000                            | 99,000                         | 174                 |
| Östergötlands » . . . . .   |  | 1,237,200                                         | 1,237,200                          | 447,500                        | 1,606               |
| Jönköpings » . . . . .      |  | 23,800                                            | 23,800                             | 14,962                         | 42                  |
| Blekinge » . . . . .        |  | 67,600                                            | 67,600                             | 45,560                         | 76                  |
| Kristianstads » . . . . .   |  | 150,000                                           | 150,000                            | 107,000                        | 180                 |
| Älvsborgs » . . . . .       |  | 670,000                                           | 670,000                            | 110,500                        | 144                 |
| Skaraborgs » . . . . .      |  | 170,000                                           | 170,000                            | 105,000                        | 180                 |
| Västmanlands » . . . . .    |  | 177,000                                           | 177,000                            | 109,300                        | 180                 |
| Jämtlands » . . . . .       |  | 135,000                                           | 135,000                            | 91,000                         | 120                 |
| Norrbottnens » . . . . .    |  | 21,500                                            | 21,500                             | 15,000                         | 10                  |
| Hela riket                  |  | 5,310,450                                         | 3,782,450                          | 1,584,688                      | 4,500               |

## Statsunderstödda arbeten.

|                             | Totalkostnad<br>kronor |
|-----------------------------|------------------------|
| Ej lokalisierbara . . . . . | 1,155,000              |

## Rent kommunala arbeten.

|                           | Totalkostnad<br>kronor | Inhemskt material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
|---------------------------|------------------------|-----------------------------|---------------------|
| Jönköpings län . . . . .  | 155,000                | 120,400                     | 144                 |
| Kalmar » . . . . .        | 18,000                 | 8,500                       | 18                  |
| Malmöhus » . . . . .      | 440,000                | 175,000                     | 800                 |
| Jämtlands » . . . . .     | 36,000                 | 18,000                      | 150                 |
| Västerbottens » . . . . . | 187,000                | 62,050                      | 960                 |
| Hela riket                | 836,000                | 383,950                     | 2,072               |

## Enskilda arbeten.

|                          | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|--------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                          |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms län . . . . . | 15,000                                            | 15,000                             | 9,000                          | 72                  |
| Kronobergs » . . . . .   | 350,000                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Kopparbergs » . . . . .  | 20,000                                            | 20,000                             | 2,000                          | 30                  |
| Norrbottnens » . . . . . | 31,320                                            | 31,320                             | 18,720                         | 75                  |
| Hela riket               | 416,320                                           | 66,320                             | 29,720                         | 177                 |

## Schaktnings- och planeringsarbeten m. m.

## Statliga arbeten.

|                           | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                           |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms stad . . . . . | 203,600                                           | 203,600                            | 27,100                         | 540.5               |
| Stockholms län . . . . .  | 313,145                                           | 285,000                            | 41,000                         | 821                 |
| Uppsala » . . . . .       | 34,885                                            | 33,000                             | 10,410                         | 59.5                |
| Södermanlands » . . . . . | 138,000                                           | 135,000                            | 26,830                         | 761                 |
| Östergötlands » . . . . . | 291,000                                           | 291,000                            | 45,933                         | 1,618               |
| Jönköpings » . . . . .    | 323,150                                           | 320,000                            | 44,900                         | 1,760.75            |
| Kronobergs » . . . . .    | 197,300                                           | 197,300                            | 23,450                         | 1,542               |

|                                 | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                 |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Gotlands län . . . . .          | 58,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Blekinge » . . . . .            | 435,320                                           | 435,320                            | 144,620                        | 1,468.5             |
| Kristianstads » . . . . .       | 99,833                                            | 99,833                             | 7,080                          | 804                 |
| Malmöhus » . . . . .            | 502,530                                           | 502,530                            | 47,880                         | 2,917.5             |
| Hallands » . . . . .            | 326,150                                           | 326,150                            | 48,000                         | 1,755               |
| Göteborgs och Bohus » . . . . . | 438,500                                           | 438,500                            | 51,100                         | 4,350               |
| Älvsborgs » . . . . .           | 65,000                                            | 65,000                             | 3,500                          | 255                 |
| Skaraborgs » . . . . .          | 99,298                                            | 99,298                             | 11,439                         | 351                 |
| Värmlands » . . . . .           | 9,000                                             | 9,000                              | 4,800                          | 11                  |
| Örebro » . . . . .              | 6,130                                             | —                                  | —                              | —                   |
| Västmanlands » . . . . .        | 11,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Kopparbergs » . . . . .         | 35,000                                            | 35,000                             | 1,500                          | 120                 |
| Gävleborgs » . . . . .          | 38,000                                            | 38,000                             | 5,300                          | 97.5                |
| Västernorrlands » . . . . .     | 25,800                                            | 25,800                             | 7,500                          | 69                  |
| Jämtlands » . . . . .           | 360,000                                           | 301,000                            | 79,300                         | 787.5               |
| Västerbottens » . . . . .       | 82,000                                            | 82,000                             | 6,300                          | 337.5               |
| Norrbottnens » . . . . .        | 25,000                                            | 25,000                             | 7,000                          | 56                  |
| Hela riket                      | 4,117,641                                         | 3,947,331                          | 644,942                        | 20,482.25           |

## Statsunderstödda arbeten.

|                        | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                        |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Gotlands län . . . . . | 36,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Örebro » . . . . .     | 76,000                                            | 76,000                             | 16,000                         | 640                 |
| Hela riket             | 112,000                                           | 76,000                             | 16,000                         | 640                 |

## Rent kommunala arbeten.

|                           | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                           |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms stad . . . . . | 1,505,000                                         | —                                  | —                              | —                   |
| Stockholms län . . . . .  | 986,500                                           | 116,000                            | 31,000                         | 288                 |
| Södermanlands » . . . . . | 10,000                                            | 10,000                             | 2,000                          | 50                  |
| Östergötlands » . . . . . | 125,574                                           | 16,200                             | 3,200                          | 60                  |
| Jönköpings » . . . . .    | 110,705                                           | 89,200                             | 8,300                          | 620                 |
| Kronobergs » . . . . .    | 175,700                                           | 175,700                            | 33,267                         | 930                 |
| Kalmar » . . . . .        | 194,085                                           | 12,950                             | 5,000                          | 70                  |

|                     |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                     |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Blekinge            | län . . . . . | 38,858                                            | 13,000                             | 1,000                          | 112                 |
| Kristianstads       | » . . . . .   | 12,700                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Malmöhus            | » . . . . .   | 45,850                                            | 33,000                             | 2,800                          | 167.5               |
| Hallands            | » . . . . .   | 33,670                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Göteborgs och Bohus | » . . . . .   | 180,519                                           | 104,000                            | 10,400                         | 440                 |
| Älvsborgs           | » . . . . .   | 120,570                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Skaraborgs          | » . . . . .   | 41,450                                            | 41,450                             | 11,630                         | 112.5               |
| Värmlands           | » . . . . .   | 26,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Örebro              | » . . . . .   | 10,000                                            | 10,000                             | 1,500                          | 60                  |
| Västmanlands        | » . . . . .   | 41,000                                            | 41,000                             | 6,000                          | 270                 |
| Kopparbergs         | » . . . . .   | 198,535                                           | 167,000                            | 59,400                         | 523                 |
| Gävleborgs          | » . . . . .   | 69,700                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Västernorrlands     | » . . . . .   | 142,470                                           | 82,000                             | 11,300                         | 448                 |
| Jämtlands           | » . . . . .   | 87,200                                            | 52,200                             | 4,700                          | 270                 |
| Västerbottens       | » . . . . .   | 88,196                                            | 57,196                             | 7,550                          | 327.5               |
| Norrbottens         | » . . . . .   | 456,149                                           | 292,886                            | 31,857                         | 1,514               |
| Hela riket          |               | <b>4,700,431</b>                                  | <b>1,313,782</b>                   | <b>230,904</b>                 | <b>6,262.5</b>      |

## Enskilda arbeten.

|                     |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                     |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Uppsala             | län . . . . . | 156,000                                           | 70,000                             | 3,000                          | 375                 |
| Södermanlands       | » . . . . .   | 843,000                                           | 843,000                            | 55,000                         | 2,970               |
| Östergötlands       | » . . . . .   | 85,000                                            | 46,000                             | 7,000                          | 220                 |
| Jönköpings          | » . . . . .   | 178,000                                           | 145,000                            | 6,000                          | 1,000               |
| Kronobergs          | » . . . . .   | 378,700                                           | 276,700                            | 5,700                          | 2,240               |
| Kalmar              | » . . . . .   | 38,000                                            | 21,000                             | 1,000                          | 100                 |
| Gotlands            | » . . . . .   | 10,000                                            | 10,000                             | 1,000                          | 75                  |
| Blekinge            | » . . . . .   | 244,000                                           | 180,000                            | 15,000                         | 1,020               |
| Kristianstads       | » . . . . .   | 42,000                                            | 42,000                             | 5,000                          | 200                 |
| Malmöhus            | » . . . . .   | 36,500                                            | 16,500                             | 3,000                          | 144                 |
| Hallands            | » . . . . .   | 111,610                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Göteborgs och Bohus | » . . . . .   | 13,000                                            | 13,000                             | 1,000                          | 135                 |
| Älvsborgs           | » . . . . .   | 963,000                                           | 868,000                            | 169,400                        | 3,760               |
| Örebro              | » . . . . .   | 429,000                                           | 129,000                            | 16,500                         | 389                 |
| Västmanlands        | » . . . . .   | 200,025                                           | —                                  | —                              | —                   |
| Kopparbergs         | » . . . . .   | 640,000                                           | 500,000                            | 80,000                         | 2,400               |
| Gävleborgs          | » . . . . .   | 256,000                                           | 152,000                            | 8,000                          | 680                 |
| Västernorrlands     | » . . . . .   | 20,000                                            | 20,000                             | 2,000                          | 152                 |
| Västerbottens       | » . . . . .   | 470,020                                           | 479,020                            | 35,770                         | 3,345               |
| Norrbottens         | » . . . . .   | 500,640                                           | 295,640                            | 16,300                         | 1,700               |
| Hela riket          |               | <b>5,614,495</b>                                  | <b>4,097,860</b>                   | <b>430,670</b>                 | <b>20,905</b>       |

# Vatten- och avloppsledningar.

## Statliga arbeten.

|                             | Totalkostnad<br>kronor | Inhemskt material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
|-----------------------------|------------------------|-----------------------------|---------------------|
| Södermanlands län . . . . . | 45,000                 | 27,000                      | 48                  |
| Östergötlands » . . . . .   | 32,000                 | 19,000                      | 75                  |
| Jönköpings » . . . . .      | 23,775                 | 13,535                      | 38.5                |
| Blekinge » . . . . .        | 40,000                 | 18,300                      | 98                  |
| Kristianstads » . . . . .   | 11,000                 | 5,000                       | 16                  |
| Värmlands » . . . . .       | 112,000                | 26,000                      | 198                 |
| Kopparbergs » . . . . .     | 640,000                | 282,000                     | 660                 |
| Hela riket                  | 903,775                | 390,835                     | 1,133.5             |

## Statsunderstödda arbeten.

|                        | Totalkostnad<br>kronor |
|------------------------|------------------------|
| Blekinge län . . . . . | 10,000                 |
| Hela riket             | 10,000                 |

## Rent kommunala arbeten.

|                                 | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                 |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms län . . . . .        | 1,242,295                                         | 1,055,295                          | 211,663                        | 2,023               |
| Södermanlands » . . . . .       | 353,500                                           | 160,000                            | 64,000                         | 450                 |
| Östergötlands » . . . . .       | 29,300                                            | 29,300                             | 9,789                          | 75                  |
| Jönköpings » . . . . .          | 453,150                                           | 453,150                            | 202,850                        | 1,180               |
| Kronobergs » . . . . .          | 193,000                                           | 193,000                            | 63,000                         | 512                 |
| Kalmar » . . . . .              | 20,000                                            | 20,000                             | 16,300                         | 32                  |
| Blekinge » . . . . .            | 236,000                                           | 236,000                            | 50,000                         | 1,620               |
| Kristianstads » . . . . .       | 347,069                                           | 97,069                             | 39,506                         | 454                 |
| Malmöhus » . . . . .            | 820,923                                           | 665,923                            | 238,686                        | 1,754.5             |
| Hallands » . . . . .            | 175,200                                           | 175,200                            | 33,000                         | 1,092.5             |
| Göteborgs och Bohus » . . . . . | 796,770                                           | 721,770                            | 193,475                        | 1,900               |
| Älvsborgs » . . . . .           | 239,800                                           | 239,800                            | 67,700                         | 775                 |
| Skaraborgs » . . . . .          | 280,903                                           | 280,903                            | 147,566                        | 804                 |
| Värmlands » . . . . .           | 312,380                                           | 312,380                            | 124,780                        | 1,130               |
| Örebro » . . . . .              | 625,000                                           | 625,000                            | 248,000                        | 1,950               |
| Västmanlands » . . . . .        | 343,794                                           | 343,794                            | 50,455                         | 845                 |
| Kopparbergs » . . . . .         | 363,025                                           | 363,025                            | 135,100                        | 1,091               |
| Gävleborgs » . . . . .          | 229,120                                           | 229,120                            | 75,620                         | 620                 |
| Västernorrlands » . . . . .     | 700,334                                           | 630,334                            | 125,120                        | 2,632               |
| Jämtlands » . . . . .           | 379,300                                           | 356,300                            | 194,900                        | 515                 |
| Västerbottens » . . . . .       | 619,762                                           | 423,620                            | 170,970                        | 1,878               |
| Norrhottens » . . . . .         | 1,078,113                                         | 1,045,513                          | 339,160                        | 2,599               |
| Hela riket                      | 9,838,738                                         | 8,656,496                          | 2,801,640                      | 25,932              |

## Diverse.

## Statliga arbeten.

|                     |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                     |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Södermanlands       | län . . . . . | 2,500                                             | 2,500                              | 700                            | 7.50                |
| Jönköpings          | » . . . . .   | 10,500                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Blekinge            | » . . . . .   | 21,700                                            | 21,700                             | 8,950                          | 45.50               |
| Göteborgs och Bohus | » . . . . .   | 29,892                                            | 29,892                             | 11,900                         | 54                  |
| Västerbottens       | » . . . . .   | 13,400                                            | 13,400                             | 5,400                          | 21                  |
| Norrbottnens        | » . . . . .   | 68,300                                            | 68,300                             | 33,800                         | 73.25               |
| Hela riket          |               | 146,292                                           | 135,792                            | 60,750                         | 201.25              |

## Statsunderstödda arbeten.

|                        | Totalkostnad<br>kronor |
|------------------------|------------------------|
| Gotlands län . . . . . | 10,000                 |
| Hela riket             | 10,000                 |

## Rent kommunala arbeten.

|               |               | Totalkostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                                |                     |
|---------------|---------------|---------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|               |               |                                                   | Totalkostnad<br>kronor             | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| Stockholms    | län . . . . . | 44,000                                            | 44,000                             | 1,000                          | 60                  |
| Södermanlands | » . . . . .   | 10,000                                            | 10,000                             | 1,000                          | 50                  |
| Skaraborgs    | » . . . . .   | 12,000                                            | 12,000                             | 6,000                          | 24                  |
| Örebro        | » . . . . .   | 93,000                                            | 93,000                             | 38,500                         | 240                 |
| Kopparbergs   | » . . . . .   | 55,000                                            | 55,000                             | 15,000                         | 360                 |
| Jämtlands     | » . . . . .   | 15,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Västerbottens | » . . . . .   | 14,000                                            | —                                  | —                              | —                   |
| Norrbottnens  | » . . . . .   | 15,000                                            | 15,000                             | 6,500                          | 21                  |
| Hela riket    |               | 258,000                                           | 229,000                            | 68,000                         | 755                 |



Tabell 4. Fördelning

|                               | Statliga     |                | Statsunderstödda |                |
|-------------------------------|--------------|----------------|------------------|----------------|
|                               | Totalkostnad | Arbetarmånader | Totalkostnad     | Arbetarmånader |
| Ej lokalisierbara . . . . .   | 1,468,000    | —              | 1,155,000        | —              |
| Stockholms stad . . . . .     | 2,058,225    | 3,600          | —                | —              |
|                               | 2,128,225    |                | 390,000          |                |
| Stockholms län . . . . .      | 1,778,000    | 4,540          | 3,498,900        | 12,709.50      |
|                               | 2,037,295    |                | 5,226,900        |                |
| Uppsala . . . . .             | 183,000      | 187.50         | 1,783,500        | 7,748          |
|                               | 292,885      |                | 3,631,500        |                |
| Södermanlands . . . . .       | 313,250      | 1,230.25       | 590,000          | 971            |
|                               | 936,950      |                | 3,094,500        |                |
| Östergötlands . . . . .       | 2,937,815    | 6,335          | 2,542,380        | 12,809         |
|                               | 3,317,815    |                | 2,907,580        |                |
| Jönköpings . . . . .          | 523,202      | 2,195.25       | 1,416,300        | 4,690          |
|                               | 616,852      |                | 3,579,100        |                |
| Kronobergs . . . . .          | 227,300      | 1,582          | 1,468,000        | 7,752          |
|                               | 2,115,300    |                | 1,963,000        |                |
| Kalmar . . . . .              | 299,000      | 326            | 684,850          | 3,740          |
|                               | 305,000      |                | 3,332,350        |                |
| Gotlands . . . . .            | 220,400      | 673            | —                | —              |
|                               | 403,400      |                | 603,000          |                |
| Blekinge . . . . .            | 1,260,620    | 3,270.50       | 819,500          | 4,425          |
|                               | 1,264,220    |                | 1,046,300        |                |
| Kristianstads . . . . .       | 1,334,107    | 4,261          | 1,131,800        | 7,020          |
|                               | 1,745,107    |                | 2,004,300        |                |
| Malmöhus . . . . .            | 1,387,750    | 4,433.50       | 3,254,190        | 7,198          |
|                               | 2,470,750    |                | 4,402,190        |                |
| Hallands . . . . .            | 431,500      | 2,171          | 3,254,840        | 17,043         |
|                               | 1,251,400    |                | 3,540,740        |                |
| Göteborgs och Bohus . . . . . | 1,381,552    | 7,442.50       | 2,034,650        | 8,724          |
|                               | 2,569,552    |                | 2,389,650        |                |
| Älvsborgs . . . . .           | 840,300      | 883            | 12,902,500       | 58,632.50      |
|                               | 925,300      |                | 13,649,500       |                |
| Skaraborgs . . . . .          | 876,528      | 1,731.50       | 12,000           | 60             |
|                               | 2,396,898    |                | 624,500          |                |
| Värmlands . . . . .           | 189,020      | 380            | 2,759,520        | 15,882         |
|                               | 833,020      |                | 5,243,520        |                |
| Örebro . . . . .              | 1,162,000    | 2,013          | 948,376          | 4,460          |
|                               | 1,926,130    |                | 6,340,451        |                |
| Västmanlands . . . . .        | 704,000      | 1,130          | 1,043,250        | 3,468          |
|                               | 1,006,000    |                | 1,878,836        |                |
| Kopparbergs . . . . .         | 1,123,300    | 1,426.50       | 4,402,685        | 27,693         |
|                               | 1,123,300    |                | 5,736,021        |                |
| Gävleborgs . . . . .          | 169,000      | 345            | 4,210,600        | 25,532         |
|                               | 973,000      |                | 6,369,300        |                |
| Västernorrlands . . . . .     | 772,900      | 1,673          | 5,723,550        | 31,809         |
|                               | 3,056,400    |                | 9,255,250        |                |
| Jämtlands . . . . .           | 856,000      | 1,547.50       | 4,331,200        | 25,720         |
|                               | 1,515,000    |                | 5,625,200        |                |
| Västerbottens . . . . .       | 195,400      | 538.50         | 14,098,780       | 93,059         |
|                               | 679,050      |                | 14,648,680       |                |
| Norrbottens . . . . .         | 1,184,310    | 3,890.75       | 1,933,950        | 11,240         |
|                               | 1,310,310    |                | 2,831,950        |                |
| Hela riket                    | 22,408,479   | 57,806.25      | 74,845,321       | 392,385        |
|                               | 88,667,159   |                | 111,469,318      |                |

<sup>1</sup> Den första siffran betecknar totalkostnaden för de företag, beträffande vilka uppgift å antalet

## länsvis av A-företagen.

| Rent kommunala |                | E n s k i l d a |                | S u m m a    |                |
|----------------|----------------|-----------------|----------------|--------------|----------------|
| Totalkostnad   | Arbetarmånader | Totalkostnad    | Arbetarmånader | Totalkostnad | Arbetarmånader |
| —              | —              | —               | —              | 2,623,000    | —              |
| —              | —              | —               | —              | 2,058,225    | 3,600          |
| 1,900,000      | —              | —               | —              | 4,418,225    | —              |
| 1,956,095      | 3,376          | 15,000          | 72             | 7,247,995    | 20,697.5       |
| 3,113,595      | —              | 15,000          | —              | 10,392,790   | —              |
| 150,000        | 552            | 181,000         | 1,080          | 2,297,500    | 9,567.5        |
| 150,000        | —              | 267,000         | —              | 4,341,385    | —              |
| 825,380        | 2,646.75       | 843,000         | 2,970          | 2,571,630    | 7,818          |
| 1,288,880      | —              | 843,000         | —              | 6,163,330    | —              |
| 146,580        | 471            | 46,000          | 220            | 5,672,775    | 19,835         |
| 255,954        | —              | 119,300         | —              | 6,600,649    | —              |
| 875,255        | 2,316          | 145,000         | 1,000          | 2,959,757    | 10,201.25      |
| 931,760        | —              | 193,000         | —              | 5,320,712    | —              |
| 368,700        | 1,442          | 305,200         | 2,280          | 2,369,200    | 13,056         |
| 368,700        | —              | 757,200         | —              | 5,204,200    | —              |
| 1,428,029      | 2,965          | 118,622         | 788            | 2,530,501    | 7,819          |
| 1,641,164      | —              | 135,622         | —              | 5,414,136    | —              |
| —              | —              | 129,000         | 1,120          | 349,400      | 1,793          |
| —              | —              | 129,000         | —              | 1,135,400    | —              |
| 425,750        | 2,922.75       | 253,250         | 1,484          | 2,759,120    | 12,102.25      |
| 570,403        | —              | 367,250         | —              | 3,248,173    | —              |
| 158,069        | 574            | 198,810         | 1,130          | 2,822,786    | 12,985         |
| 420,769        | —              | 198,810         | —              | 4,368,986    | —              |
| 1,584,796      | 3,756          | 16,500          | 144            | 6,243,236    | 15,531.5       |
| 1,901,246      | —              | 36,500          | —              | 8,810,686    | —              |
| 524,800        | 1,812.50       | —               | —              | 4,211,140    | 21,026.5       |
| 558,470        | —              | 111,610         | —              | 5,462,220    | —              |
| 1,162,620      | 3,794          | 233,000         | 615            | 4,811,822    | 20,575.5       |
| 1,328,739      | —              | 267,501         | —              | 6,555,442    | —              |
| 1,099,300      | 2,345          | 868,000         | 3,760          | 15,710,100   | 65,620.5       |
| 1,341,720      | —              | 963,000         | —              | 16,879,520   | —              |
| 1,086,353      | 3,630.50       | 11,850          | 30             | 1,986,731    | 5,452          |
| 1,086,353      | —              | 24,850          | —              | 4,132,601    | —              |
| 779,380        | 2,030          | 1,144,658       | 4,865          | 4,872,578    | 23,157         |
| 805,380        | —              | 1,274,658       | —              | 8,156,578    | —              |
| 971,792        | 3,043          | 129,000         | 389            | 3,211,168    | 9,905          |
| 971,792        | —              | 429,000         | —              | 9,667,373    | —              |
| 712,794        | 1,777.50       | 223,700         | 1,500          | 2,683,744    | 7,875.50       |
| 712,794        | —              | 423,725         | —              | 4,021,355    | —              |
| 2,535,205      | 5,470.50       | 1,102,914       | 4,795          | 9,164,104    | 39,385         |
| 2,577,440      | —              | 1,279,393       | —              | 10,716,154   | —              |
| 958,540        | 2,945          | 489,846         | 2,855          | 5,827,986    | 31,677         |
| 1,084,440      | —              | 928,546         | —              | 9,355,286    | —              |
| 1,037,634      | 3,920          | 470,946         | 3,058.50       | 8,005,030    | 40,460.50      |
| 1,198,104      | —              | 614,696         | —              | 14,124,450   | —              |
| 897,600        | 2,518          | 328,464         | 1,457          | 6,413,264    | 31,242.5       |
| 1,004,100      | —              | 387,464         | —              | 8,531,764    | —              |
| 1,312,816      | 5,940          | 567,820         | 4,041          | 16,174,816   | 103,578.50     |
| 1,576,998      | —              | 691,720         | —              | 17,596,448   | —              |
| 4,701,499      | 11,187.5       | 719,760         | 4,070          | 8,539,519    | 30,388.25      |
| 5,571,062      | —              | 1,084,760       | —              | 10,778,082   | —              |
| 25,698,987     | 71,435         | 8,541,340       | 43,723.5       | 131,494,127  | 565,349.75     |
| 32,359,863     | —              | 11,522,605      | —              | 194,018,945  | —              |

arbetarmånader lämnats i tabell 1. Den andra siffran betecknar totalkostnaden för samtliga företag.

Tabell 5. Fördelning av

|                                               | Statliga arbeten                                       |                                       |                                |                     |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                               | Total-<br>kostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga<br>uppgifter |                                |                     |
|                                               |                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor           | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| 1) Vägar . . . . .                            | 1,869,781                                              | 1,728,581                             | 393,349                        | 6,707,25            |
| 2) Skenfria korsningar . . . . .              | 14,224,070                                             | —                                     | —                              | —                   |
| 3) Broar . . . . .                            | 71,500                                                 | 71,500                                | 30,600                         | 130                 |
| 4) Hamnar . . . . .                           | 3,417,700                                              | 3,417,700                             | 1,089,350                      | 10,274.5            |
| 5) Vattenbyggnader . . . . .                  | 323,500                                                | 323,500                               | 91,650                         | 824                 |
| 6) Hus . . . . .                              | 8,282,450                                              | 8,097,850                             | 3,513,380                      | 13,553.5            |
| 7) Industri . . . . .                         | 5,310,450                                              | 3,782,450                             | 1,584,688                      | 4,500               |
| 8) Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . | 4,117,641                                              | 3,947,331                             | 644,942                        | 20,482.25           |
| 9) Vatten- och avloppsledningar . . . . .     | 903,775                                                | 903,775                               | 390,835                        | 1,133.5             |
| 10) Diverse . . . . .                         | 146,292                                                | 135,792                               | 60,750                         | 201.25              |
| Totalsumma                                    | <b>38,667,159</b>                                      | <b>22,408,479</b>                     | <b>7,799,544</b>               | <b>57,806.25</b>    |
| Summa av 5)—10)                               | <b>19,084,108</b>                                      | <b>17,190,698</b>                     | <b>6,286,245</b>               | <b>40,694.5</b>     |

|                                               | Enskilda arbeten                                       |                                       |                                |                     |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                               | Total-<br>kostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga<br>uppgifter |                                |                     |
|                                               |                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor           | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| 1) Vägar . . . . .                            | 3,292,049                                              | 2,636,019                             | 222,398                        | 17,264              |
| 2) Skenfria korsningar . . . . .              | 15,000                                                 | —                                     | —                              | —                   |
| 3) Broar . . . . .                            | 220,000                                                | 220,000                               | 90,000                         | 480                 |
| 4) Hamnar . . . . .                           | 20,000                                                 | 20,000                                | 5,000                          | 60                  |
| 5) Vattenbyggnader . . . . .                  | 1,932,891                                              | 1,489,291                             | 464,477                        | 4,807.5             |
| 6) Hus . . . . .                              | 11,850                                                 | 11,850                                | 4,000                          | 30                  |
| 7) Industri . . . . .                         | 416,320                                                | 66,320                                | 29,720                         | 177                 |
| 8) Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . | 5,614,495                                              | 4,097,860                             | 430,670                        | 20,905              |
| 9) Vatten- och avloppsledningar . . . . .     | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 10) Diverse . . . . .                         | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| Totalsumma                                    | <b>11,522,605</b>                                      | <b>8,541,340</b>                      | <b>1,246,265</b>               | <b>43,723.5</b>     |
| Summa av 5)—10)                               | <b>7,975,556</b>                                       | <b>5,665,321</b>                      | <b>928,867</b>                 | <b>25,919.5</b>     |

## A-företagen efter arbetenas natur.

| Statsunderstödda arbeten                               |                                       |                                |                     | Rent kommunala arbeten                                 |                                       |                                |                     |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|---------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
| Total-<br>kostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga<br>uppgifter |                                |                     | Total-<br>kostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga<br>uppgifter |                                |                     |
|                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor           | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor           | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| 85,757,418                                             | 66,493,121                            | 8,206,831                      | 365,273.5           | 4,443,699                                              | 3,067,064                             | 571,922                        | 11,109.5            |
| 11,736,800                                             | —                                     | —                              | —                   | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 10,170,100                                             | 7,806,200                             | 2,624,103                      | 25,560              | 63,000                                                 | 63,000                                | 22,200                         | 228                 |
| —                                                      | —                                     | —                              | —                   | 3,043,060                                              | 2,949,060                             | 1,162,025                      | 6,779               |
| 200,000                                                | 170,000                               | 65,000                         | 490                 | 386,450                                                | 275,750                               | 50,300                         | 1,756               |
| 2,318,000                                              | 300,000                               | 158,000                        | 421.5               | 8,790,485                                              | 8,308,835                             | 4,236,419                      | 16,541              |
| 1,155,000                                              | —                                     | —                              | —                   | 836,000                                                | 836,000                               | 383,950                        | 2,072               |
| 112,000                                                | 76,000                                | 16,000                         | 640                 | 4,700,431                                              | 1,313,782                             | 230,904                        | 6,262.5             |
| 10,000                                                 | —                                     | —                              | —                   | 9,838,738                                              | 8,656,496                             | 2,801,640                      | 25,932              |
| 10,000                                                 | —                                     | —                              | —                   | 258,000                                                | 229,000                               | 68,000                         | 755                 |
| <b>111,469,318</b>                                     | <b>74,845,321</b>                     | <b>11,069,934</b>              | <b>392,385</b>      | <b>32,359,863</b>                                      | <b>25,698,987</b>                     | <b>9,527,360</b>               | <b>71,435</b>       |
| 3,805,000                                              | 546,000                               | 239,000                        | 1,551.5             | 24,810,104                                             | 19,619,863                            | 7,771,213                      | 53,318.5            |

|                                             | S u m m a                                              |                                       |                                |                     |
|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                             | Total-<br>kostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga<br>uppgifter |                                |                     |
|                                             |                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor           | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| 1) Vägar . . . . .                          | 95,362,947                                             | 73,924,785                            | 9,394,500                      | 400,354.25          |
| 2) Skenfria korsningar . . . . .            | 25,975,870                                             | —                                     | —                              | —                   |
| 3) Broar . . . . .                          | 10,524,600                                             | 8,160,700                             | 2,766,903                      | 26,398              |
| 4) Hamnar . . . . .                         | 6,480,760                                              | 6,386,760                             | 2,256,375                      | 17,113.50           |
| 5) Vattenbyggnader . . . . .                | 2,842,841                                              | 2,258,541                             | 671,427                        | 7,877.50            |
| 6) Hus . . . . .                            | 19,402,785                                             | 16,718,535                            | 7,911,799                      | 30,546              |
| 7) Industri . . . . .                       | 7,717,770                                              | 4,684,770                             | 1,998,358                      | 6,749               |
| 8) Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 14,544,567                                             | 9,434,973                             | 1,322,516                      | 48,289.75           |
| 9) Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | 10,752,513                                             | 9,560,271                             | 3,192,475                      | 27,065.50           |
| 10) Diverse . . . . .                       | 414,292                                                | 364,792                               | 128,750                        | 956.25              |
| <b>Totalsumma</b>                           | <b>194,018,945</b>                                     | <b>131,494,127</b>                    | <b>29,643,103</b>              | <b>565,349.75</b>   |
| Summa av 5)—10)                             | <b>55,674,768</b>                                      | <b>43,021,882</b>                     | <b>15,225,325</b>              | <b>121,484</b>      |

Bihang till riksdagens protokoll 1933. 1 saml. Nr 211.

25

Tabell 6. Fördelning av vissa större

|                                               | Statliga arbeten                                       |                                       |                                |                     |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                               | Total-<br>kostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga<br>uppgifter |                                |                     |
|                                               |                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor           | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| 1) Vägar . . . . .                            | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 2) Skenfria korsningar . . . . .              | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 3) Broar . . . . .                            | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 4) Hamnar . . . . .                           | 1,959,300                                              | 1,959,300                             | 805,000                        | 4,560               |
| 5) Vattenbyggnader . . . . .                  | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 6) Hus . . . . .                              | 500,000                                                | 500,000                               | 50,000                         | 1,680               |
| 7) Industri . . . . .                         | 670,000                                                | 670,000                               | 110,500                        | 1,104               |
| 8) Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 9) Vatten- och avloppsledningar . . . . .     | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 10) Diverse . . . . .                         | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| Totalsumma                                    | <b>3,129,300</b>                                       | <b>3,129,300</b>                      | <b>965,500</b>                 | <b>7,344</b>        |
| Summa av 5)–10)                               | <b>1,170,000</b>                                       | <b>1,170,000</b>                      | <b>180,500</b>                 | <b>2,784</b>        |

|                                               | Enskilda arbeten                                       |                                       |                                |                     |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------|---------------------|
|                                               | Total-<br>kostnad<br>för samtliga<br>arbeten<br>kronor | Företag med fullständiga<br>uppgifter |                                |                     |
|                                               |                                                        | Total-<br>kostnad<br>kronor           | Inhemskt<br>material<br>kronor | Arbetar-<br>månader |
| 1) Vägar . . . . .                            | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 2) Skenfria korsningar . . . . .              | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 3) Broar . . . . .                            | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 4) Hamnar . . . . .                           | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 5) Vattenbyggnader . . . . .                  | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 6) Hus . . . . .                              | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 7) Industri . . . . .                         | 8,136,500                                              | 4,386,500                             | 1,689,500                      | 4,890               |
| 8) Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . | 1,400,000                                              | —                                     | —                              | —                   |
| 9) Vatten- och avloppsledningar . . . . .     | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| 10) Diverse . . . . .                         | —                                                      | —                                     | —                              | —                   |
| Totalsumma                                    | <b>9,536,500</b>                                       | <b>4,386,500</b>                      | <b>1,689,500</b>               | <b>4,890</b>        |
| Summa av 5)–10)                               | <b>9,536,500</b>                                       | <b>4,386,500</b>                      | <b>1,689,500</b>               | <b>4,890</b>        |

**B-företag efter arbetenas natur.**

| Statsunderstödda arbeten                  |                                    |                          |                | Rent kommunala arbeten                    |                                    |                          |               |
|-------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------|----------------|-------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------|---------------|
| Total-kostnad för samtliga arbeten kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                          |                | Total-kostnad för samtliga arbeten kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                          |               |
|                                           | Total-kostnad kronor               | Inhemskt material kronor | Arbetsmånader  |                                           | Total-kostnad kronor               | Inhemskt material kronor | Arbetsmånader |
| 31,838,800                                | 22,951,800                         | 2,993,800                | 129,990        | 1,053,300                                 | 1,053,300                          | 176,300                  | 3,000         |
| —                                         | —                                  | —                        | —              | —                                         | —                                  | —                        | —             |
| 6,326,200                                 | 812,300                            | 400,000                  | 3,360          | —                                         | —                                  | —                        | —             |
| —                                         | —                                  | —                        | —              | 12,682,600                                | 12,022,600                         | 4,874,620                | 19,040        |
| 2,354,000                                 | 2,354,000                          | 280,000                  | 8,200          | 1,100,000                                 | 1,100,000                          | 600 000                  | 1,350         |
| —                                         | —                                  | —                        | —              | —                                         | —                                  | —                        | —             |
| —                                         | —                                  | —                        | —              | 980,000                                   | 980,000                            | 200,000                  | 1,920         |
| 745,000                                   | 745,000                            | 91,000                   | 4,200          | 3,824,000                                 | 2,424,000                          | 574,200                  | 6,180         |
| —                                         | —                                  | —                        | —              | 2,486,360                                 | 2,486,360                          | 736,071                  | 6,740         |
| —                                         | —                                  | —                        | —              | —                                         | —                                  | —                        | —             |
| <b>41,264,000</b>                         | <b>26,863,100</b>                  | <b>3,764,800</b>         | <b>145,750</b> | <b>22,126,260</b>                         | <b>20,066,260</b>                  | <b>7,161,191</b>         | <b>38,230</b> |
| <b>3,099,000</b>                          | <b>3,099,000</b>                   | <b>371,000</b>           | <b>12,400</b>  | <b>8,390,360</b>                          | <b>6,990,360</b>                   | <b>2,110,271</b>         | <b>16,190</b> |

|                                             | S u m m a                                 |                                    |                          |                |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------|----------------|
|                                             | Total-kostnad för samtliga arbeten kronor | Företag med fullständiga uppgifter |                          |                |
|                                             |                                           | Total-kostnad kronor               | Inhemskt material kronor | Arbetsmånader  |
| 1) Vägar . . . . .                          | 32,892,100                                | 24,005,100                         | 3,170,100                | 132,990        |
| 2) Skenfria korsningar . . . . .            | —                                         | —                                  | —                        | —              |
| 3) Broar . . . . .                          | 6,326,200                                 | 812,300                            | 400,000                  | 3,360          |
| 4) Hamnar . . . . .                         | 14,641,900                                | 13,981,900                         | 5,679,620                | 23,600         |
| 5) Vattenbyggnader . . . . .                | 3,454,000                                 | 3,454,000                          | 880,000                  | 9,550          |
| 6) Hus . . . . .                            | 500,000                                   | 500,000                            | 50,000                   | 1,680          |
| 7) Industri . . . . .                       | 9,786,500                                 | 6,036,500                          | 2,000,000                | 7,914          |
| 8) Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 5,969,000                                 | 3,169,000                          | 665,200                  | 10,380         |
| 9) Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | 2,486,360                                 | 2,486,360                          | 736,071                  | 6,740          |
| 10) Diverse . . . . .                       | —                                         | —                                  | —                        | —              |
| Totalsumma                                  | <b>76,056,060</b>                         | <b>54,445,160</b>                  | <b>13,580,991</b>        | <b>196,214</b> |
| Summa av 5)—10)                             | <b>22,195,860</b>                         | <b>15,645,860</b>                  | <b>4,331,271</b>         | <b>38,264</b>  |

Tabell 7. A-företagens fördelning i kostnadshänseende.<sup>1</sup>

## Samtliga arbeten.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|-------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 147                     | 41                         | 98                     | 54            | 340   | 18.5  |
| fr. o. m. 20,000—50,000 . . . . .   | 93                      | 109                        | 141                    | 86            | 429   | 23.3  |
| fr. o. m. 50,000—75,000 . . . . .   | 43                      | 126                        | 49                     | 22            | 240   | 13.1  |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | 29                      | 86                         | 33                     | 6             | 154   | 8.4   |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | 80                      | 221                        | 62                     | 17            | 380   | 20.7  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | 39                      | 180                        | 39                     | 13            | 271   | 14.8  |
| 500,000 eller högre . . . . .       | 10                      | 10                         | 1                      | 1             | 22    | 1.2   |
| Summa                               | 441                     | 773                        | 423                    | 199           | 1,836 | 100.0 |

Av tablan framgår, att över 54 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 75,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                       |      |
|-----------------------|------|
| Större än 500,000 kr. | 6 %  |
| 200,000—500,000 kr.   | 45 % |
| 100,000—200,000 kr.   | 27 % |
| 75,000—100,000 kr.    | 6 %  |
| 50,000—75,000 kr.     | 7 %  |
| 20,000—50,000 kr.     | 7 %  |
| Mindre än 20,000 kr.  | 2 %  |

<sup>1</sup> I de grafiska framställningarna äro kostnader utöver 700,000 kronor frånräknade samt varje grupp åsatt en medelkostnad.

## Vägar.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|-------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 45                      | 34                         | 14                     | 22            | 115   | 14.1  |
| fr. o. m. 20,000—50,000 . . . . .   | 22                      | 79                         | 30                     | 37            | 168   | 20.6  |
| fr. o. m. 50,000—75,000 . . . . .   | 6                       | 89                         | 8                      | 12            | 115   | 14.1  |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | 1                       | 54                         | 8                      | 3             | 66    | 8.1   |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | 2                       | 173                        | 11                     | 5             | 191   | 23.4  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | —                       | 152                        | 2                      | 1             | 155   | 19.1  |
| 500,000 eller högre . . . . .       | —                       | 5                          | —                      | —             | 5     | 0.6   |
| Summa                               | 76                      | 586                        | 73                     | 80            | 815   | 100.0 |

Av tablan framgår, att över 48 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 75,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                       |      |
|-----------------------|------|
| Större än 500,000 kr. | 3 %  |
| 200,000—500,000 kr.   | 52 % |
| 100,000—200,000 kr.   | 27 % |
| 75,000—100,000 kr.    | 5 %  |
| 50,000—75,000 kr.     | 6 %  |
| Mindre än 50,000 kr.  | 7 %  |

## Skenfria korsningar.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|-------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | —                       | —                          | —                      | 1             | 1     | 0.5   |
| fr. o. m. 20,000—50,000 . . . . .   | 6                       | 15                         | —                      | —             | 21    | 10.5  |
| fr. o. m. 50,000—75,000 . . . . .   | 14                      | 27                         | —                      | —             | 41    | 20.2  |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | 13                      | 22                         | —                      | —             | 35    | 17.2  |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | 38                      | 32                         | —                      | —             | 70    | 34.7  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | 21                      | 9                          | —                      | —             | 30    | 14.9  |
| 500,000 eller högre . . . . .       | 2                       | 2                          | —                      | —             | 4     | 2.0   |
| Summa                               | 94                      | 107                        | —                      | 1             | 202   | 100.0 |

Av tablån framgår, att öfver 48 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 100,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                       |      |
|-----------------------|------|
| Större än 500,000 kr. | 8 %  |
| 200,000—500,000 kr.   | 35 % |
| 100,000—200,000 kr.   | 35 % |
| 75,000—100,000 kr.    | 10 % |
| 50,000—75,000 kr.     | 9 %  |
| Mindre än 50,000 kr.  | 3 %  |

## Broar.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l   f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|---------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 1                         | 5                          | 3                      | —             | 9     | 12.3  |
| fr. o. m. 20,000— 50,000 . . . . .  | 2                         | 12                         | 1                      | —             | 15    | 20.6  |
| fr. o. m. 50,000— 75,000 . . . . .  | —                         | 9                          | —                      | —             | 9     | 12.3  |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | —                         | 8                          | —                      | —             | 8     | 11.0  |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | —                         | 13                         | —                      | —             | 13    | 17.8  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | —                         | 16                         | —                      | 1             | 17    | 23.3  |
| 500,000 eller högre . . . . .       | —                         | 2                          | —                      | —             | 2     | 2.7   |
| Summa                               | 3                         | 65                         | 4                      | 1             | 73    | 100.0 |

Av tablan framgår, att över 45 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 75,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                       |      |
|-----------------------|------|
| Större än 500,000 kr. | 11 % |
| 200,000—500,000 kr.   | 54 % |
| 100,000—200,000 kr.   | 18 % |
| 75,000—100,000 kr.    | 6 %  |
| 50,000— 75,000 kr.    | 5 %  |
| Mindre än 50,000 kr.  | 6 %  |

## Hamnar.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|-------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 3                       | —                          | 5                      | —             | 8     | 16.0  |
| fr. o. m. 20,000— 50,000 . . . . .  | 2                       | —                          | 4                      | 1             | 7     | 14.0  |
| fr. o. m. 50,000— 75,000 . . . . .  | 5                       | —                          | 1                      | —             | 6     | 12.0  |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | 3                       | —                          | 4                      | —             | 7     | 14.0  |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | 6                       | —                          | 5                      | —             | 11    | 22.0  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | 6                       | —                          | 5                      | —             | 11    | 22.0  |
| 500,000 eller högre . . . . .       | —                       | —                          | —                      | —             | —     | 0.0   |
| Summa                               | 25                      | —                          | 24                     | 1             | 50    | 100.0 |

Av tablan framgår, att öfver 56 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 100,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                      |      |
|----------------------|------|
| 200,000—500,000 kr.  | 57 % |
| 100,000—200,000 kr.  | 25 % |
| 75,000—100,000 kr.   | 7 %  |
| 50,000— 75,000 kr.   | 8 %  |
| Mindre än 50,000 kr. | 3 %  |

## Vattenbyggnader.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|-------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 1                       | —                          | 3                      | 9             | 13    | 31.7  |
| fr. o. m. 20,000—50,000 . . . . .   | 2                       | 1                          | 3                      | 9             | 15    | 36.7  |
| fr. o. m. 50,000—75,000 . . . . .   | —                       | —                          | 1                      | 1             | 2     | 4.9   |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | —                       | —                          | 1                      | —             | 1     | 2.4   |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | 2                       | 1                          | 1                      | 4             | 8     | 19.5  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | —                       | —                          | —                      | 1             | 1     | 2.4   |
| 500,000 eller högre . . . . .       | —                       | —                          | —                      | 1             | 1     | 2.4   |
| Summa                               | 5                       | 2                          | 9                      | 25            | 41    | 100.0 |

Av tablan framgår, att över 68 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 50,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                       |      |     |
|-----------------------|------|-----|
| Större än 500,000 kr. | 20 % | 3 % |
| 200,000—500,000 kr.   | 11 % |     |
| 100,000—200,000 kr.   | 39 % |     |
| 75,000—100,000 kr.    |      |     |
| 50,000— 75,000 kr.    | 4 %  |     |
| 20,000— 50,000 kr.    | 17 % |     |
| Mindre än 20,000 kr.  | 6 %  |     |

## Hus.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|-------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 29                      | —                          | 14                     | 1             | 44    | 24.2  |
| fr. o. m. 20,000— 50,000 . . . . .  | 22                      | 1                          | 22                     | —             | 45    | 24.7  |
| fr. o. m. 50,000— 75,000 . . . . .  | 5                       | —                          | 13                     | —             | 18    | 9.9   |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | 7                       | —                          | 6                      | —             | 13    | 7.1   |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | 21                      | 2                          | 16                     | —             | 39    | 21.5  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | 5                       | —                          | 13                     | —             | 18    | 9.9   |
| 500,000 eller högre . . . . .       | 3                       | 1                          | 1                      | —             | 5     | 2.7   |
| Summa                               | 92                      | 4                          | 85                     | 1             | 182   | 100.0 |

Av tabblån framgår, att över 48 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 50,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                       |      |
|-----------------------|------|
| Större än 500,000 kr. | 16 % |
| 200,000—500,000 kr.   | 32 % |
| 100,000—200,000 kr.   | 30 % |
| 75,000—100,000 kr.    | 5 %  |
| 50,000— 75,000 kr.    | 6 %  |
| 20,000— 50,000 kr.    | 8 %  |
| Mindre än 20,000 kr.  | 3 %  |

## Industri.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|-------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 4                       | —                          | 1                      | 1             | 6     | 15.4  |
| fr. o. m. 20,000—50,000 . . . . .   | 6                       | —                          | 1                      | 2             | 9     | 23.1  |
| fr. o. m. 50,000—75,000 . . . . .   | 2                       | 1                          | —                      | —             | 3     | 7.7   |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | 1                       | 1                          | —                      | —             | 2     | 5.1   |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | 6                       | —                          | 2                      | 1             | 9     | 23.1  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | —                       | 3                          | 1                      | 1             | 5     | 12.8  |
| 500,000 eller högre . . . . .       | 5                       | —                          | —                      | —             | 5     | 12.8  |
| Summa                               | 24                      | 5                          | 5                      | 5             | 39    | 100.0 |

Av tablan framgår, att över 38 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 50,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                       |      |
|-----------------------|------|
| Större än 500,000 kr. | 44 % |
| 200,000—500,000 kr.   | 25 % |
| 100,000—200,000 kr.   | 20 % |
| 50,000—100,000 kr.    | 5 %  |
| Mindre än 50,000 kr.  | 6 %  |

## Schaktnings- och planeringsarbeten m. m.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l   f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|---------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 55                        | —                          | 30                     | 20            | 105   | 36.6  |
| fr. o. m. 20,000— 50,000 . . . . .  | 24                        | 1                          | 41                     | 37            | 103   | 35.7  |
| fr. o. m. 50,000— 75,000 . . . . .  | 9                         | —                          | 13                     | 9             | 31    | 10.8  |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | 4                         | 1                          | 5                      | 3             | 13    | 4.5   |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | 5                         | —                          | 6                      | 7             | 18    | 6.2   |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | 5                         | —                          | 4                      | 9             | 18    | 6.2   |
| 500,000 eller högre . . . . .       | —                         | —                          | —                      | —             | —     | —     |
| Summa                               | 102                       | 2                          | 99                     | 85            | 288   | 100.0 |

Av tablan framgår, att över 72 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 50,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                      |      |
|----------------------|------|
| 200,000—500,000 kr.  | 36 % |
| 100,000—200,000 kr.  | 16 % |
| 75,000—100,000 kr.   | 7 %  |
| 50,000— 75,000 kr.   | 11 % |
| 20,000— 50,000 kr.   | 21 % |
| Mindre än 20,000 kr. | 9 %  |

## Vatten- och avloppsledningar.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l   f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|---------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 1                         | 1                          | 23                     | —             | 25    | 19.8  |
| fr. o. m. 20,000—50,000 . . . . .   | 4                         | —                          | 38                     | —             | 42    | 33.3  |
| fr. o. m. 50,000—75,000 . . . . .   | 2                         | —                          | 12                     | —             | 14    | 11.1  |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | —                         | —                          | 8                      | —             | 8     | 6.4   |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | —                         | —                          | 21                     | —             | 21    | 16.7  |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | 2                         | —                          | 14                     | —             | 16    | 12.7  |
| 500,000 eller högre . . . . .       | —                         | —                          | —                      | —             | —     | 0.0   |
| Summa                               | 9                         | 1                          | 116                    | —             | 126   | 100.0 |

Av tablan framgår, att över 53 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 50,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                      |      |
|----------------------|------|
| 200,000—500,000 kr.  | 46 % |
| 100,000—200,000 kr.  | 26 % |
| 75,000—100,000 kr.   | 5 %  |
| 50,000—75,000 kr.    | 7 %  |
| 20,000—50,000 kr.    | 13 % |
| Mindre än 20,000 kr. | 3 %  |

## Diverse.

| K o s t n a d<br>i kronor           | A n t a l   f ö r e t a g |                            |                        |               |       |       |
|-------------------------------------|---------------------------|----------------------------|------------------------|---------------|-------|-------|
|                                     | Statliga                  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kom-<br>munala | En-<br>skilda | Summa | %     |
| Lägre än 20,000 . . . . .           | 8                         | 1                          | 5                      | —             | 14    | 70.0  |
| fr. o. m. 20,000— 50,000 . . . . .  | 3                         | —                          | 1                      | —             | 4     | 20.0  |
| fr. o. m. 50,000— 75,000 . . . . .  | —                         | —                          | 1                      | —             | 1     | 5.0   |
| fr. o. m. 75,000—100,000 . . . . .  | —                         | —                          | 1                      | —             | 1     | 5.0   |
| fr. o. m. 100,000—200,000 . . . . . | —                         | —                          | —                      | —             | —     | —     |
| fr. o. m. 200,000—500,000 . . . . . | —                         | —                          | —                      | —             | —     | —     |
| 500,000 eller högre . . . . .       | —                         | —                          | —                      | —             | —     | —     |
| Summa                               | 11                        | 1                          | 8                      | —             | 20    | 100.0 |

Av tablan framgår, att över 90 % av samtliga ifrågavarande företag hava en totalkostnad understigande 50,000 kronor.

*De olika kostnadsgruppernas andel  
av totala kostnaden.*

|                      |      |
|----------------------|------|
| 75,000—100,000 kr.   | 17 % |
| 50,000— 75,000 kr.   | 13 % |
| 20,000— 50,000 kr.   | 29 % |
| Mindre än 20,000 kr. | 41 % |

Tabell 8. Kostnad för A-företagen under första året.

## Hela riket.

|                                          | Statliga   | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda   | Summa       |
|------------------------------------------|------------|----------------------------|------------------------|------------|-------------|
| Vägar . . . . .                          | 1,869,781  | 65,452,568                 | 4,097,699              | 2,988,449  | 74,408,497  |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 14,224,070 | 11,136,800                 | —                      | 15,000     | 25,375,870  |
| Broar . . . . .                          | 71,500     | 9,465,600                  | 63,000                 | 220,000    | 9,820,100   |
| Hamnar . . . . .                         | 2,568,600  | —                          | 2,317,960              | 20,000     | 4,906,560   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | 323,500    | 175,700                    | 386,450                | 1,932,891  | 2,818,541   |
| Hus . . . . .                            | 7,564,250  | 2,318,000                  | 6,869,085              | 11,850     | 16,763,185  |
| Industri . . . . .                       | 4,839,275  | 1,155,000                  | 742,500                | 416,320    | 7,153,095   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 3,118,341  | 112,000                    | 4,458,631              | 4,488,295  | 12,177,267  |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | 853,775    | 10,000                     | 8,910,018              | —          | 9,773,793   |
| Diverse . . . . .                        | 146,292    | 10,000                     | 258,000                | —          | 414,292     |
| Summa kronor                             | 35,579,384 | 89,835,668                 | 28,103,343             | 10,092,805 | 163,611,200 |

Tilläggas överskjutande kostnader för sådana företag, som icke synas lämpligen kunna uppdelas i etapper, komma summorna att höjas till:

| Statliga   | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda   | Summa       |
|------------|----------------------------|------------------------|------------|-------------|
| 37,193,309 | 91,152,318                 | 30,942,953             | 10,092,805 | 169,381,385 |

Anm. Enligt inventeringsuppgifterna skulle i medeltal omkring 83 % av A-företagen kunna utföras under ett år. Detta skulle motsvara en genomsnittlig maximikostnad per företag av uppskattningsvis 400,000 kronor.

Kostnaderna fördela sig på Stockholms stad och länen sålunda:

## Stockholms stad.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 209,775   | 270,000                    | 295,000                | —        | 774,775   |
| Skenfria korsningar . . . . .            | —         | 120,000                    | —                      | —        | 120,000   |
| Broar . . . . .                          | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Hamnar . . . . .                         | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | 100,000                | —        | 100,000   |
| Hus . . . . .                            | 731,500   | —                          | —                      | —        | 731,500   |
| Industri . . . . .                       | 512,175   | —                          | —                      | —        | 512,175   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 203,600   | —                          | 1,505,000              | —        | 1,708,600 |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                             | 1,657,050 | 390,000                    | 1,900,000              | —        | 3,947,050 |

## Stockholms län.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 128,600   | 3,628,450                  | 326,800                | —        | 4,083,850 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 106,600   | 300,000                    | —                      | —        | 406,600   |
| Broar . . . . .                          | —         | 53,200                     | —                      | —        | 53,200    |
| Hamnar . . . . .                         | 93,600    | —                          | 379,000                | —        | 472,600   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | 159,500   | —                          | —                      | —        | 159,500   |
| Hus . . . . .                            | 935,250   | —                          | 135,000                | —        | 1,070,250 |
| Industri . . . . .                       | 207,000   | —                          | —                      | 15,000   | 222,000   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 313,145   | —                          | 908,500                | —        | 1,221,645 |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 999,475                | —        | 999,475   |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | 44,000                 | —        | 44,000    |
| Summa kronor                             | 1,943,695 | 3,981,650                  | 2,792,775              | 15,000   | 8,733,120 |

## Uppsala län.

|                                                  | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|--------------------------------------------------|----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                                  | —        | 1,657,600                  | 100,000                | 111,000  | 1,868,600 |
| Skenfria korsningar . . . . .                    | 108,000  | 588,000                    | —                      | —        | 696,000   |
| Broar . . . . .                                  | —        | 94,500                     | —                      | —        | 94,500    |
| Hamnar . . . . .                                 | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                        | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                                    | 150,000  | 1,260,000                  | 50,000                 | —        | 1,460,000 |
| Industri . . . . .                               | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . . . . | 34,885   | —                          | —                      | 142,000  | 176,885   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .           | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Diverse . . . . .                                | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                                     | 292,885  | 3,600,100                  | 150,000                | 253,000  | 4,295,985 |

## Södermanlands län.

|                                                  | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|--------------------------------------------------|----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                                  | 73,750   | 2,639,500                  | 508,600                | —        | 3,221,850 |
| Skenfria korsningar . . . . .                    | 610,700  | —                          | —                      | —        | 610,700   |
| Broar . . . . .                                  | —        | 305,000                    | —                      | —        | 305,000   |
| Hamnar . . . . .                                 | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                        | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                                    | 67,000   | 150,000                    | 339,380                | —        | 556,380   |
| Industri . . . . .                               | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . . . . | 99,400   | —                          | 10,000                 | 643,000  | 752,400   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .           | 45,000   | —                          | 353,500                | —        | 398,500   |
| Diverse . . . . .                                | 2,500    | —                          | 10,000                 | —        | 12,500    |
| Summa kronor                                     | 898,350  | 3,094,500                  | 1,221,480              | 643,000  | 5,857,330 |

## Östergötlands län.

|                                                  | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|--------------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                                  | 166,840   | 1,816,280                  | 101,080                | 14,300   | 2,098,500 |
| Skenfria korsningar . . . . .                    | 380,000   | 205,000                    | —                      | —        | 585,000   |
| Broar . . . . .                                  | —         | 137,700                    | —                      | —        | 137,700   |
| Hamnar . . . . .                                 | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                        | —         | —                          | —                      | 20,000   | 20,000    |
| Hus . . . . .                                    | 1,017,575 | —                          | —                      | —        | 1,017,575 |
| Industri . . . . .                               | 1,237,200 | —                          | —                      | —        | 1,237,200 |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . . . . | 171,000   | —                          | 125,574                | 85,000   | 381,574   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .           | 32,000    | —                          | 23,300                 | —        | 61,300    |
| Diverse . . . . .                                | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                                     | 3,004,615 | 2,158,980                  | 255,954                | 119,300  | 5,538,849 |

## Jönköpings län.

|                                          | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 103,792  | 1,621,200                  | 53,500                 | —        | 1,778,492 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 80,000   | 1,135,500                  | —                      | 15,000   | 1,230,500 |
| Broar . . . . .                          | —        | 74,000                     | 13,000                 | —        | 87,000    |
| Hamnar . . . . .                         | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                            | 51,835   | —                          | 128,905                | —        | 180,740   |
| Industri . . . . .                       | 23,800   | —                          | 155,000                | —        | 178,800   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 230,650  | —                          | 110,705                | 154,000  | 495,355   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | 23,775   | —                          | 343,150                | —        | 366,925   |
| Diverse . . . . .                        | 10,500   | —                          | —                      | —        | 10,500    |
| Summa kronor                             | 524,852  | 2,830,700                  | 804,260                | 169,000  | 4,328,312 |

## Kronobergs län.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | —         | 889,000                    | —                      | —        | 889,000   |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 1,888,000 | 495,000                    | —                      | —        | 2,383,000 |
| Broar . . . . .                          | —         | 66,000                     | —                      | —        | 66,000    |
| Hamnar . . . . .                         | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | —                      | 28,500   | 28,500    |
| Hus . . . . .                            | 30,000    | —                          | —                      | —        | 30,000    |
| Industri . . . . .                       | —         | —                          | —                      | 350,000  | 350,000   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 83,800    | —                          | 175,700                | 286,000  | 545,000   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 193,000                | —        | 193,000   |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                             | 2,001,300 | 1,450,000                  | 368,700                | 664,500  | 4,484,500 |

## Kalmar län.

|                                          | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 6,000    | 1,369,750                  | 128,579                | 78,622   | 1,582,951 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | —        | 366,000                    | —                      | —        | 366,000   |
| Broar . . . . .                          | —        | —                          | 20,000                 | —        | 20,000    |
| Hamnar . . . . .                         | —        | —                          | 275,000                | —        | 275,000   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                            | 299,000  | 758,000                    | 626,600                | —        | 1,683,600 |
| Industri . . . . .                       | —        | —                          | 18,000                 | —        | 18,000    |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | —        | —                          | 194,085                | 38,000   | 232,085   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —        | —                          | 20,000                 | —        | 20,000    |
| Diverse . . . . .                        | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                             | 305,000  | 2,493,750                  | 1,282,264              | 116,622  | 4,197,636 |

## Gotlands län.

|                                          | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | —        | 557,000                    | —                      | 75,000   | 632,000   |
| Skenfria korsningar . . . . .            | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Broar . . . . .                          | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Hamnar . . . . .                         | 86,400   | —                          | —                      | —        | 86,400    |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                            | 259,000  | —                          | —                      | —        | 259,000   |
| Industri . . . . .                       | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 58,000   | 36,000                     | —                      | 10,000   | 104,000   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Diverse . . . . .                        | —        | 10,000                     | —                      | —        | 10,000    |
| Summa kronor                             | 403,400  | 603,000                    | —                      | 85,000   | 1,091,400 |

## Blekinge län.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 10,350    | 708,500                    | 225,545                | 103,250  | 1,047,645 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | —         | 31,800                     | —                      | —        | 31,800    |
| Broar . . . . .                          | 67,500    | —                          | 30,000                 | —        | 97,500    |
| Hamnar . . . . .                         | 325,000   | —                          | 27,000                 | 20,000   | 372,000   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                            | 166,750   | —                          | 13,000                 | —        | 179,750   |
| Industri . . . . .                       | 67,600    | —                          | —                      | —        | 67,600    |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 435,320   | —                          | 25,558                 | 244,000  | 704,878   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | 40,000    | 10,000                     | 136,000                | —        | 186,000   |
| Diverse . . . . .                        | 21,700    | —                          | —                      | —        | 21,700    |
| Summa kronor                             | 1,134,220 | 750,300                    | 457,103                | 367,250  | 2,708,873 |

## Kristianstads län.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 102,774   | 546,200                    | —                      | 147,810  | 796,784   |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 411,000   | 839,500                    | —                      | —        | 1,250,500 |
| Broar . . . . .                          | —         | 132,000                    | —                      | —        | 132,000   |
| Hamnar . . . . .                         | 424,300   | —                          | —                      | —        | 424,300   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                            | 226,000   | —                          | 61,000                 | —        | 287,000   |
| Industri . . . . .                       | 150,000   | —                          | —                      | —        | 150,000   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 99,833    | —                          | 12,700                 | 42,000   | 154,533   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | 11,000    | —                          | 347,069                | —        | 358,069   |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                             | 1,424,907 | 1,517,700                  | 420,769                | 189,810  | 3,553,186 |

**Malmöhus län.**

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 194,520   | 3,214,190                  | 227,713                | —        | 3,636,423 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 1,083,000 | 1,148,000                  | —                      | —        | 2,231,000 |
| Broar . . . . .                          | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Hamnar . . . . .                         | 134,000   | —                          | 243,760                | —        | 377,760   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | 36,000                 | —        | 36,000    |
| Hus . . . . .                            | 478,700   | 40,000                     | —                      | —        | 518,700   |
| Industri . . . . .                       | —         | —                          | 440,000                | —        | 440,000   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 206,530   | —                          | 45,850                 | 36,500   | 288,880   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 820,923                | —        | 820,923   |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                             | 2,096,750 | 4,402,190                  | 1,814,246              | 36,500   | 8,349,686 |

**Hallands län.**

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 36,250    | 2,387,240                  | —                      | —        | 2,423,490 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 819,900   | 235,000                    | —                      | —        | 1,054,900 |
| Broar . . . . .                          | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Hamnar . . . . .                         | 52,000    | —                          | 174,800                | —        | 226,800   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                            | 17,100    | —                          | —                      | —        | 17,100    |
| Industri . . . . .                       | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 206,150   | —                          | 33,670                 | 71,610   | 311,430   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 131,900                | —        | 131,900   |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                             | 1,131,400 | 2,622,240                  | 340,370                | 71,610   | 4,165,620 |

**Göteborgs och Bohus län.**

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 62,160    | 1,692,650                  | 295,700                | 23,001   | 2,073,511 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 1,188,000 | 355,000                    | —                      | —        | 1,543,000 |
| Broar . . . . .                          | —         | —                          | —                      | 220,000  | 220,000   |
| Hamnar . . . . .                         | 601,700   | —                          | —                      | —        | 601,700   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | 15,750                 | —        | 15,750    |
| Hus . . . . .                            | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Industri . . . . .                       | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 220,300   | —                          | 133,519                | 13,000   | 366,819   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 790,470                | —        | 790,470   |
| Diverse . . . . .                        | 29,892    | —                          | —                      | —        | 29,892    |
| Summa kronor                             | 2,102,052 | 2,047,650                  | 1,235,439              | 256,001  | 5,641,142 |

## Älvsborgs län.

|                                          | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa      |
|------------------------------------------|----------|----------------------------|------------------------|----------|------------|
| Vägar . . . . .                          | 75,300   | 7,180,350                  | 135,500                | —        | 7,391,150  |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 85,000   | 747,000                    | —                      | —        | 832,000    |
| Broar . . . . .                          | —        | 682,800                    | —                      | —        | 682,800    |
| Hamnar . . . . .                         | —        | —                          | 226,200                | —        | 226,200    |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —        | 145,700                    | —                      | —        | 145,700    |
| Hus . . . . .                            | 30,000   | 110,000                    | 581,850                | —        | 721,850    |
| Industri . . . . .                       | 670,000  | —                          | —                      | —        | 670,000    |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 65,000   | —                          | 120,570                | 650,500  | 836,070    |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —        | —                          | 239,800                | —        | 239,800    |
| Diverse . . . . .                        | —        | —                          | —                      | —        | —          |
| Summa kronor                             | 925,300  | 8,865,850                  | 1,303,920              | 650,500  | 11,745,570 |

## Skaraborgs län.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 122,230   | 137,500                    | —                      | 13,000   | 272,730   |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 1,520,370 | 487,000                    | —                      | —        | 2,007,370 |
| Broar . . . . .                          | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Hamnar . . . . .                         | —         | —                          | 187,500                | —        | 187,500   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | 39,000                 | —        | 39,000    |
| Hus . . . . .                            | 485,000   | —                          | 225,300                | 11,850   | 722,150   |
| Industri . . . . .                       | 170,000   | —                          | —                      | —        | 170,000   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 99,298    | —                          | 41,450                 | —        | 140,748   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 280,903                | —        | 280,903   |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | 12,000                 | —        | 12,000    |
| Summa kronor                             | 2,396,898 | 624,500                    | 786,153                | 24,850   | 3,832,401 |

## Värmlands län.

|                                          | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda  | Summa     |
|------------------------------------------|----------|----------------------------|------------------------|-----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 45,140   | 1,546,520                  | —                      | 386,158   | 1,977,818 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 644,000  | 480,000                    | —                      | —         | 1,124,000 |
| Broar . . . . .                          | —        | 2,435,100                  | —                      | —         | 2,435,100 |
| Hamnar . . . . .                         | —        | —                          | —                      | —         | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —        | —                          | —                      | 888,500   | 888,500   |
| Hus . . . . .                            | 22,880   | —                          | 311,300                | —         | 334,180   |
| Industri . . . . .                       | —        | —                          | —                      | —         | —         |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 9,000    | —                          | 26,000                 | —         | 35,000    |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | 112,000  | —                          | 312,380                | —         | 424,380   |
| Diverse . . . . .                        | —        | —                          | —                      | —         | —         |
| Summa kronor                             | 833,020  | 4,461,620                  | 649,680                | 1,274,658 | 7,218,978 |

## Örebro län.

|                                                  | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|--------------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                                  | 80,000    | 3,739,251                  | 16,792                 | —        | 3,836,043 |
| Skenfria korsningar . . . . .                    | 758,000   | 1,426,000                  | —                      | —        | 2,184,000 |
| Broar . . . . .                                  | —         | 505,000                    | —                      | —        | 505,000   |
| Hamnar . . . . .                                 | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                        | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Hus . . . . .                                    | 765,000   | —                          | 227,000                | —        | 992,000   |
| Industri . . . . .                               | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . . . . | 6,130     | 76,000                     | 10,000                 | 309,000  | 401,130   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .           | —         | —                          | 545,000                | —        | 545,000   |
| Diverse . . . . .                                | —         | —                          | 93,000                 | —        | 93,000    |
| Summa kronor                                     | 1,609,130 | 5,746,251                  | 891,792                | 309,000  | 8,556,173 |

## Västmanlands län.

|                                                  | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|--------------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                                  | 35,000    | 1,033,836                  | 35,000                 | 223,700  | 1,327,536 |
| Skenfria korsningar . . . . .                    | 266,000   | 480,000                    | —                      | —        | 746,000   |
| Broar . . . . .                                  | 4,000     | 335,900                    | —                      | —        | 339,900   |
| Hamnar . . . . .                                 | 95,000    | —                          | 193,000                | —        | 288,000   |
| Vattenbyggnader . . . . .                        | 130,000   | —                          | —                      | —        | 130,000   |
| Hus . . . . .                                    | 288,000   | —                          | 100,000                | —        | 388,000   |
| Industri . . . . .                               | 177,000   | —                          | —                      | —        | 177,000   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . . . . | 11,000    | —                          | 41,000                 | 200,025  | 252,025   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .           | —         | —                          | 343,794                | —        | 343,794   |
| Diverse . . . . .                                | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                                     | 1,006,000 | 1,849,736                  | 712,794                | 423,725  | 3,992,255 |

## Kopparbergs län.

|                                                  | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda  | Summa     |
|--------------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|-----------|-----------|
| Vägar . . . . .                                  | 42,300    | 3,594,321                  | 513,250                | 355,293   | 4,505,164 |
| Skenfria korsningar . . . . .                    | —         | 700,000                    | —                      | —         | 700,000   |
| Broar . . . . .                                  | —         | 742,000                    | —                      | —         | 742,000   |
| Hamnar . . . . .                                 | —         | —                          | 102,700                | —         | 102,700   |
| Vattenbyggnader . . . . .                        | —         | —                          | 10,700                 | 210,000   | 220,700   |
| Hus . . . . .                                    | 406,000   | —                          | 698,230                | —         | 1,104,230 |
| Industri . . . . .                               | —         | —                          | —                      | 20,000    | 20,000    |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . . . . | 35,000    | —                          | 195,035                | 640,000   | 870,035   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .           | 590,000   | —                          | 341,025                | —         | 931,025   |
| Diverse . . . . .                                | —         | —                          | 55,000                 | —         | 55,000    |
| Summa kronor                                     | 1,073,300 | 5,036,321                  | 1,915,940              | 1,225,293 | 9,250,854 |

## Gävleborgs län.

|                                          | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 31,000   | 3,966,350                  | 56,200                 | 459,546  | 4,513,096 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 804,000  | 935,000                    | —                      | —        | 1,739,000 |
| Broar . . . . .                          | —        | 480,000                    | —                      | —        | 480,000   |
| Hamnar . . . . .                         | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —        | —                          | 155,000                | 187,000  | 342,000   |
| Hus . . . . .                            | 100,000  | —                          | 450,420                | —        | 550,420   |
| Industri . . . . .                       | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 38,000   | —                          | 69,700                 | 191,000  | 298,700   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —        | —                          | 229,120                | —        | 229,120   |
| Diverse . . . . .                        | —        | —                          | —                      | —        | —         |
| Summa kronor                             | 973,000  | 5,381,350                  | 960,440                | 837,546  | 8,152,336 |

## Västernorrlands län.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa      |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|------------|
| Vägar . . . . .                          | —         | 7,116,150                  | —                      | 401,905  | 7,518,055  |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 2,283,500 | 63,000                     | —                      | —        | 2,346,500  |
| Broar . . . . .                          | —         | 731,000                    | —                      | —        | 731,000    |
| Hamnar . . . . .                         | 537,100   | —                          | 185,000                | —        | 722,100    |
| Vattenbyggnader . . . . .                | 34,000    | —                          | —                      | 192,791  | 226,791    |
| Hus . . . . .                            | 100,000   | —                          | 170,300                | —        | 270,300    |
| Industri . . . . .                       | —         | —                          | —                      | —        | —          |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 25,800    | —                          | 102,470                | 20,000   | 148,270    |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 571,034                | —        | 571,034    |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | —                      | —        | —          |
| Summa kronor                             | 2,980,400 | 7,910,150                  | 1,028,804              | 614,696  | 12,534,050 |

## Jämtlands län.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommu-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | —         | 3,731,500                  | 141,100                | 182,864  | 4,055,464 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 600,000   | —                          | —                      | —        | 600,000   |
| Broar . . . . .                          | —         | 955,500                    | —                      | —        | 955,500   |
| Hamnar . . . . .                         | —         | —                          | —                      | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | —                      | 204,600  | 204,600   |
| Hus . . . . .                            | 420,000   | —                          | 345,500                | —        | 765,500   |
| Industri . . . . .                       | 135,000   | —                          | 36,000                 | —        | 171,000   |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 360,000   | —                          | 87,200                 | —        | 447,200   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 379,300                | —        | 379,300   |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | 15,000                 | —        | 15,000    |
| Summa kronor                             | 1,515,000 | 4,687,000                  | 1,004,100              | 387,464  | 7,593,564 |

## Västerbottens län.

|                                          | Statliga | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommun-<br>nala | Enskilda | Summa      |
|------------------------------------------|----------|----------------------------|-------------------------|----------|------------|
| Vägar . . . . .                          | 14,000   | 8,051,680                  | 490,040                 | 189,700  | 8,745,420  |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 462,000  | —                          | —                       | —        | 462,000    |
| Broar . . . . .                          | —        | 1,548,700                  | —                       | —        | 1,548,700  |
| Hamnar . . . . .                         | —        | —                          | 80,000                  | —        | 80,000     |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —        | —                          | 30,000                  | 32,000   | 62,000     |
| Hus . . . . .                            | 107,650  | —                          | 68,000                  | —        | 175,650    |
| Industri . . . . .                       | —        | —                          | 93,500                  | —        | 93,500     |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 82,000   | —                          | 88,196                  | 212,020  | 382,216    |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —        | —                          | 619,762                 | —        | 619,762    |
| Diverse . . . . .                        | 13,400   | —                          | 14,000                  | —        | 27,400     |
| Summa kronor                             | 679,050  | 9,600,380                  | 1,483,498               | 433,720  | 12,196,648 |

## Norrbottens län.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommun-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|-------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | 330,000   | 2,357,550                  | 447,300                 | 223,300  | 3,358,150 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 126,000   | —                          | —                       | —        | 126,000   |
| Broar . . . . .                          | —         | 187,200                    | —                       | —        | 187,200   |
| Hamnar . . . . .                         | 219,500   | —                          | 244,000                 | —        | 463,500   |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | 30,000                     | —                       | 169,500  | 199,500   |
| Hus . . . . .                            | 410,010   | —                          | 2,337,300               | —        | 2,747,310 |
| Industri . . . . .                       | 21,500    | —                          | —                       | 31,320   | 52,820    |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 25,000    | —                          | 396,149                 | 500,640  | 921,789   |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | 883,113                 | —        | 883,113   |
| Diverse . . . . .                        | 68,300    | —                          | 15,000                  | —        | 83,300    |
| Summa kronor                             | 1,200,310 | 2,574,750                  | 4,322,862               | 924,760  | 9,022,682 |

## Icke lokalisierbara.

|                                          | Statliga  | Stats-<br>under-<br>stödda | Rent<br>kommun-<br>nala | Enskilda | Summa     |
|------------------------------------------|-----------|----------------------------|-------------------------|----------|-----------|
| Vägar . . . . .                          | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Skenfria korsningar . . . . .            | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Broar . . . . .                          | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Hamnar . . . . .                         | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Vattenbyggnader . . . . .                | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Hus . . . . .                            | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Industri . . . . .                       | 1,468,000 | 1,155,000                  | —                       | —        | 2,623,000 |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Diverse . . . . .                        | —         | —                          | —                       | —        | —         |
| Summa kronor                             | 1,468,000 | 1,155,000                  | —                       | —        | 2,623,000 |

## V. P. M.

angående de direkta arbetstillfällena, som igångsättandet av A- och B-företagen enligt uppskattning kan väntas medföra.

De vid inventeringen lämnade uppgifterna rörande de olika företagen avse, förutom den för arbetet beräknade kostnaden, bl. a. kostnad för inhemskt material, arbetstid och arbetsstyrka. Det torde ha erbjudit svårigheter för flertalet uppgiftslämnare att rätt bedöma sistnämnda båda kvantiteter, varför man icke utan vidare synes böra godtaga uppgifterna härom. Uppgifterna om totalkostnad och materialkostnader torde däremot i regel vara hämtade ur upprättade kostnadsförslag och följaktligen kunna tillmätas större värde.

Med ledning av de uppgivna totalkostnaderna för de olika grupperna av arbeten har skäligheten av de lämnade uppgifterna om materialkostnader bedömts, varefter de kostnader beräknats, som äro att hänföra till direkta arbetslöner. Vid denna beräkning hava nedan angivna erfarenhetssiffror beträffande kostnadernas fördelning på arbetslöner, material o. s. v. tillämpats. Slutligen hava de timförtjänster uppskattats, som kunna väntas utgå vid de olika slagen av förekommande arbeten, bedrivna såsom beredskapsarbeten, och därmed det antal arbetare, som kunna väntas bli sysselsatta i direkt väg.

|                                               | Direkta<br>arbetslöner<br>(inberäknat<br>kårsor)<br>% | M a t e r i a l |                | Arbetsled-<br>ning, avskriv-<br>ning å ma-<br>skiner m. m.<br>% |
|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------------------------------------------------------|
|                                               |                                                       | inhemskt<br>%   | utländskt<br>% |                                                                 |
| <i>Vägarbeten</i> (utom belägningsarbeten) .  | 78—86                                                 | 4—8             | 0—2            | 10—12                                                           |
| <i>Brobyggnader</i> (utan tillfartsvägar) . . | 42                                                    | 36              | 7              | 15                                                              |
| <i>Hamnbyggnader</i> . . . . .                | 45                                                    | 34              | 5              | 16                                                              |
| <i>Vatten- och avloppsledningar</i> . . . .   | 42                                                    |                 | 42             | 16                                                              |

De vid inventeringen lämnade uppgifterna om materialkostnader överensstämma i stort sett med erfarenhetssiffrorna. Beträffande vissa slag av arbeten hava emellertid justeringar vidtagits, särskilt i fråga om fördelningen mellan inhemskt och utländskt material. Vederbörande torde nämligen i allmänhet icke hava räknat med något som helst utländskt material vid exempelvis väg- och brobyggnader.

Med denna utgångspunkt skulle följande kostnadsfördelning kunna anses gälla som ett antagligt genomsnitt för hela landet.

|                                                                                   | Direkta<br>arbetslöner<br>(inberäknat<br>körslor)<br>% | M a t e r i a l |                | Arbetsled-<br>ning, avskriv-<br>ning å ma-<br>skiner m. m.<br>% |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------|----------------|-----------------------------------------------------------------|
|                                                                                   |                                                        | inhemskt<br>%   | utländskt<br>% |                                                                 |
| Vägarbeten (utom beläggningsarbeten) . .                                          | 82                                                     | 6               | 1              | 11                                                              |
| D:o : beläggningsarbeten m. m. .                                                  | 52                                                     | 27              | 7              | 14                                                              |
| Skenfria korsningar och andra brobygg-<br>nader (inberäknat tillfartsvägar) . . . | 54                                                     | 27              | 5              | 14                                                              |
| Hamnbyggnader . . . . .                                                           | 45                                                     | 34              | 5              | 16                                                              |
| Övriga vattenbyggnadsarbeten . . . . .                                            | 69                                                     | 20              | —              | 11                                                              |
| Husbyggnader . . . . .                                                            | 43                                                     | 46              | —              | 11                                                              |
| Industri . . . . .                                                                | 40                                                     | 60              | —              | —                                                               |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m.                                          | 86                                                     | 4               | —              | 10                                                              |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .                                            | 42                                                     | 30              | 12             | 16                                                              |
| Övriga arbeten . . . . .                                                          | 65                                                     | (sammanlagt 35) |                |                                                                 |

Med ledning av procentsatserna för arbetslönernas andel av totalkostnaderna samt vissa antagna timförtjänster inom olika företagsgrupper och län har därefter beräknats, huru många arbetare som i medeltal skulle kunna sysselsättas under första året, i händelse den tillgängliga arbetsreserven (A-företagen + 66 större B-företag) till fulla utnyttjades.

Nämnda timförtjänster hava erhållits med ledning av en sammanställning över löneinkomster för vägarbetare och vissa andra arbetare inom olika län år 1931, vilken utarbetats inom socialstyrelsen. De antagna timförtjänsterna utgöra medelvärden för stad och landsbygd, vilka medelvärden beräknats med hänsyn till fördelningen av de i inventeringen upptagna företagen på städer och landsbygd inom respektive län.

Resultatet av beräkningen framgår av denna tabell (kostnaderna äro angivna i avrundade tal):

|                                                       | A-företag                     |                   | 66 större B-företag           |                   | Tillhoppa                     |                   |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------------------|-------------------|-------------------------------|-------------------|
|                                                       | Totalsumma<br>l:a året<br>kr. | Antal<br>arbetare | Totalsumma<br>l:a året<br>kr. | Antal<br>arbetare | Totalsumma<br>l:a året<br>kr. | Antal<br>arbetare |
| Vägar . . . . .                                       | 74,408,000                    | 32,000            | 13,152,000                    | 5,200             | 87,560,000                    | 37,200            |
| Skenfria korsningar . . . . .                         | 25,376,000                    | 5,700             | —                             | —                 | 25,376,000                    | 5,700             |
| Broar . . . . .                                       | 9,820,000                     | 2,400             | 2,465,000                     | 600               | 12,285,000                    | 3,000             |
| Hamnar . . . . .                                      | 4,907,000                     | 1,200             | 5,735,000                     | 1,100             | 10,642,000                    | 2,300             |
| Vattenbyggnader . . . . .                             | 2,819,000                     | 900               | 1,010,000                     | 300               | 3,829,000                     | 1,200             |
| Hus . . . . .                                         | 16,763,000                    | 3,200             | 250,000                       | 100               | 17,013,000                    | 3,300             |
| Industri . . . . .                                    | 7,153,000                     | 2,000             | 7,370,000                     | 1,500             | 14,523,000                    | 3,500             |
| Schaktnings- och planerings-<br>arbeten m. m. . . . . | 12,177,000                    | 5,500             | 2,831,000                     | 1,000             | 15,008,000                    | 6,500             |
| Vatten- och avloppsledningar                          | 9,774,000                     | 2,000             | 1,225,000                     | 200               | 10,999,000                    | 2,200             |
| Diverse . . . . .                                     | 414,000                       | 100               | —                             | —                 | 414,000                       | 100               |
| Summa                                                 | 163,611,000                   | 55,000            | 34,038,000                    | 10,000            | 197,649,000                   | 65,000            |

Ovanstående beräkning av arbetareantalet är gjord under förutsättning av 8 timmars arbetsdag, 25 arbetsdagar per månad och i medeltal 10 arbetsmånader per år.

Beräkningen lider givetvis av osäkerhet i flera avseenden, särskilt ifråga om de timförtjänster, som lagts till grund för beräkningen. De antagna timförtjänsterna hava erhållits på grundval av uppgifter om de i verkligheten erhållna genomsnittliga förtjänsterna vid tidlönsarbete i öppna marknaden. Därvid är dock att märka, att i dessa timlöner ingå ersättningar för övertidsarbete, naturaförmåner o. dyl., varmed man icke bör hava att räkna vid här ifrågavarande arbeten. Å andra sidan hava till grund för beräkningen lagts löneinkomsterna vid tidbetalning, ehuruval ackordsarbete i stor utsträckning förutsättes vid beredskapsarbetena. Den merförtjänst, som yrkesvana arbetare kunna påräkna genom ackordsarbete — normalt 20 å 34 %, såsom en av socialstyrelsen gjord beräkning utvisar — torde icke i regel kunna uppnås vid beredskapsarbeten, där ovana arbetare skola vinna anställning. En längre tids arbetsanställning kommer visserligen att medföra en viss grad av yrkesskicklighet, men huruvida denna omständighet kan komma att nämnvärt påverka den genomsnittliga timförtjänsten vid de ifrågavarande arbetena, undandraget sig ett någorlunda exakt bedömande. Med utgångspunkt emellertid från de ovan omnämnda medeltimförtjänsterna och under övriga angivna förutsättningar skulle en arbetsstyrka av omkring 65,000 man kunna vinna sysselsättning i direkt väg under första året, såsom framgår av förestående tabell. Motsvarande genomsnittliga dagsförtjänst utgör 7:50 kronor per man. Vid den företagna beräkningen har ingen hänsyn tagits till särskilda omkostnader för beredskapsanordningen.

En sammanräkning av de vid inventeringen lämnade uppgifterna om arbetsanställningar giver som resultat, att de redovisade A- och större B-företagen till en sammanlagd kostnad under första året av omkring 203 milj. kronor skulle giva sysselsättning åt omkring 76,000 man, under förutsättning av i genomsnitt 10 arbetsmånader per år — alltså ett avsevärt större antal än det, vartill ovanstående beräkning lett. Sistnämnda arbetarantal — 76,000 man — motsvarar emellertid det, som erhålles, om man vid en liknande beräkning utgår från en medeltimförtjänst för hela riket av 0.73 kronor vid vägarbeten och 1.02 kronor vid byggnadsarbeten, och alltså ingen hänsyn toges till företagens fördelning på städer och landsbygd eller på olika län. De nämnda timförtjänsterna angivas i socialstyrelsens lönestatistiska årsbok för Sverige 1931 såsom genomsnittlig timförtjänst vid tidlönsarbete för med vägunderhållsarbete sysselsatta grovarbetare (0.73 kronor) samt för statliga ban- och byggnadsarbetare under ordinarie tid (1.02 kronor). Den mot sistnämnda arbetarantal svarande genomsnittliga dagsförtjänsten utgör c:a 6:50 kronor per man.

Stockholm den 15 mars 1933.

*Dag Blomberg.*

Tablå

utvisande den antagliga fördelningen av de arbeten till motverkande av arbetslösheten, som avses med socialdepartementets anslag.

(Beloppen i miljoner kronor.)

|                                                                                                                                 | Statliga och statsunderstödda företag | Rent kommunala företag. Bidrag i genomsnitt 75 % | Summa    | Motsvarande erforderligt statsbidrag |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|--------------------------------------------------|----------|--------------------------------------|
| Vägar . . . . .                                                                                                                 | —                                     | 4.5                                              | 4.5      |                                      |
| Skenfria korsningar . . . . .                                                                                                   | —                                     | —                                                | —        |                                      |
| Broar . . . . .                                                                                                                 | —                                     | —                                                | —        |                                      |
| Hamnarbeten . . . . .                                                                                                           | —                                     | 7.5                                              | 7.5      |                                      |
| Övriga vattenbyggnader . . . . .                                                                                                | 1.5                                   | 1.0                                              | 2.5      |                                      |
| Husbyggnader . . . . .                                                                                                          | 5.0                                   | 8.5                                              | 13.5     |                                      |
| Industri . . . . .                                                                                                              | 3.0                                   | 1.8                                              | 4.8      |                                      |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m.                                                                                        | 0.5                                   | 6.0                                              | 6.5      |                                      |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .                                                                                          | —                                     | 10.5                                             | 10.5     |                                      |
| Övrigt . . . . .                                                                                                                | —                                     | 0.2                                              | 0.2      |                                      |
| Summa                                                                                                                           | 10.0                                  | 40.0                                             | 50.0     | 40.0                                 |
| Främjande av bostadsbyggande . . . . .                                                                                          |                                       |                                                  |          | 20.0                                 |
| Bidrag till enskilda företag av allmännyttig karaktär samt till främjande av företagsamhet och industriell verksamhet . . . . . |                                       |                                                  |          | 10.0                                 |
| Diverse . . . . .                                                                                                               |                                       |                                                  |          | 5.0                                  |
|                                                                                                                                 |                                       |                                                  | Tillhopa | 75.0                                 |

Tablå

utvisande den antagliga fördelningen av de arbeten till motverkande av arbetslösheten, som avses med kommunikationsdepartementets anslag.

(Beloppen i miljoner kronor.)

|                                          | Statliga och statsunderstödda företag | Rent kommunala företag | Summa    | Motsvarande erforderligt statsbidrag |
|------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------|----------|--------------------------------------|
| Vägar . . . . .                          | 18.5                                  | —                      | 18.5     | 13.9                                 |
| Skenfria korsningar . . . . .            | 15.6                                  | —                      | 15.6     | 14.0                                 |
| Broar . . . . .                          | 14.8                                  | —                      | 14.8     | 11.1                                 |
| Hamnarbeten . . . . .                    | 4.5                                   | —                      | 4.5      | 3.0                                  |
| Övriga vattenbyggnader . . . . .         | —                                     | —                      | —        | —                                    |
| Husbyggnader . . . . .                   | —                                     | —                      | —        | —                                    |
| Industri . . . . .                       | —                                     | —                      | —        | —                                    |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. | 2.2                                   | —                      | 2.2      | 2.2                                  |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .   | —                                     | —                      | —        | —                                    |
| Övrigt . . . . .                         | —                                     | —                      | —        | —                                    |
| Summa                                    | 55.6                                  | —                      | 55.6     | 44.2                                 |
| Statsbana Malung—Vansbro . . . . .       |                                       |                        |          | 0.8                                  |
| Diverse . . . . .                        |                                       |                        |          | 5.0                                  |
|                                          |                                       |                        | Tillhopa | 50.0                                 |

## Tablå

utvisande den antagliga fördelningen av kostnaderna vid vissa husbyggnadsarbeten, upptagna under rubriken Fonden för förlag till statsverket.

1. *Nominellt angivna byggnadsföretag, 21 st.*

|                                                                                              |               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Beräknad kostnad . . . . .                                                                   | 7,347,800 kr. |
| Häri ingående kostnad för tomtförvärv utgör . . . . .                                        | 44,000 kr.    |
| Byggnadskostnad . . . . .                                                                    | 7,303,800 kr. |
| I byggnadskostnaden kan beräknas ingå direkta arbetslöner (inberäknat körslor) med . . . . . | 3,367,300 kr. |
| och inhemskt material med . . . . .                                                          | 3,304,000 kr. |

2. *Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus.*

|                                                    |               |
|----------------------------------------------------|---------------|
| Beräknad kostnad (byggnadskostnad) . . . . .       | 7,442,800 kr. |
| Direkta arbetslöner (inberäknat körslor) . . . . . | 3,431,000 kr. |
| Inhemskt material . . . . .                        | 3,121,000 kr. |

3. *Karolinska sjukhuset i Stockholm.*

|                                                    |               |
|----------------------------------------------------|---------------|
| Beräknad kostnad (byggnadskostnad) . . . . .       | 1,645,000 kr. |
| Direkta arbetslöner (inberäknat körslor) . . . . . | 757,000 kr.   |
| Inhemskt material . . . . .                        | 690,000 kr.   |

4. *Husbyggnadsarbeten, ingående bland de arbeten till motverkande av arbetslösheten, som anmälts av socialdepartementet.*

|                                                           |                |
|-----------------------------------------------------------|----------------|
| Beräknad kostnad (byggnadskostnad) . . . . .              | 13,500,000 kr. |
| (Erforderligt statsbidrag beräknas utgöra 11,400,000 kr.) |                |
| Direkta arbetslöner (inberäknat körslor) . . . . .        | 5,600,000 kr.  |
| Inhemskt material . . . . .                               | 6,200,000 kr.  |

5. *Främjande av bostadsbyggande. (Anslag 20 milj. kr.)*

|                                                                                                                                                                                                                      |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Under antagande bl. a. av en fördelning av anslaget på städer med 7.5 milj. kr. och på landsbygd med 12.5 milj. kr. kunna fastigheter förväntas bli uppförda, reparationer utförda m. m. till ett värde av . . . . . | 87,000,000 kr. |
| Härav kan förväntas utgå till tomtförvärv . . . . .                                                                                                                                                                  | 3,500,000 kr.  |
| Byggnadskostnad . . . . .                                                                                                                                                                                            | 83,500,000 kr. |
| Direkta arbetslöner (inberäknat körslor) . . . . .                                                                                                                                                                   | 42,000,000 kr. |
| Inhemskt material . . . . .                                                                                                                                                                                          | 33,000,000 kr. |

*Sammanställning (avrundade tal).*

|                                                                                                                   |               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Sammanlagt anslag till husbyggnadsarbeten (7,347,800 + 7,442,800 + 1,645,000 + 11,400,000 + 20,000,000) . . . . . | 48 milj. kr.  |
| Motsvarande byggnadskostnad . . . . .                                                                             | 113 milj. kr. |
| Därav:                                                                                                            |               |
| Direkta arbetslöner (inberäknat körslor) . . . . .                                                                | 55 milj. kr.  |
| Inhemskt material . . . . .                                                                                       | 46 milj. kr.  |

Tablå

utvisande de arbetstillfällen i direkt väg, som kunna förväntas uppkomma som följd av det under socialdepartementet anmälda anslaget av 75 miljoner kronor, avsett till arbeten till motverkande av arbetslösheten.

(Beloppen i miljoner kronor)

|                                                                                                 | Anslag | Totalkostnad | Arbetsstyrka <sup>1</sup> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------|---------------------------|
| <i>Statliga och enligt allmänna regler statsunderstödda arbeten samt rent kommunala arbeten</i> | 40.0   |              |                           |
| Vägar . . . . .                                                                                 |        | 4.5          | 1,900                     |
| Hamnarbeten . . . . .                                                                           |        | 7.5          | 1,600                     |
| Övriga vattenbyggnader . . . . .                                                                |        | 2.5          | 800                       |
| Husbyggnader . . . . .                                                                          |        | 13.5         | 2,600                     |
| Industri . . . . .                                                                              |        | 4.8          | 1,200                     |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . . . .                                                |        | 6.5          | 3,800                     |
| Vatten- och avloppsledningar . . . . .                                                          |        | 10.5         | 2,100                     |
| Övrigt . . . . .                                                                                |        | 0.2          | 100                       |
| Summa                                                                                           | 40.0   | 50.0         | 14,100                    |
| <i>Främjande av bostadsbyggande . . . . .</i>                                                   | 20.0   | 140.0        | 13,900                    |
| <i>Bidrag till främjande av företagsverksamhet och industriell verksamhet . . . . .</i>         | 10.0   |              |                           |
| <i>Diverse . . . . .</i>                                                                        | 5.0    |              |                           |
| Tillhopa                                                                                        | 75.0   | 190.0        | 28,000                    |

Tablå

utvisande de arbetstillfällen i direkt väg, som kunna förväntas uppkomma som följd av det under kommunikationsdepartementet anmälda anslaget av 50 miljoner kronor, avsett till allmänna arbeten till motverkande av arbetslösheten.

(Beloppen i miljoner kronor)

|                                                        | Anslag | Totalkostnad | Arbetsstyrka <sup>1</sup> |
|--------------------------------------------------------|--------|--------------|---------------------------|
| <i>Statliga och statsunderstödda arbeten . . . . .</i> | 44.2   |              |                           |
| Vägar . . . . .                                        |        | 18.5         | 7,800                     |
| Skenfria korsningar . . . . .                          |        | 15.6         | 3,500                     |
| Broar . . . . .                                        |        | 14.8         | 3,600                     |
| Hamnarbeten . . . . .                                  |        | 4.5          | 1,000                     |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. . . . .       |        | 2.2          | 1,000                     |
| Summa                                                  | 44.2   | 55.6         | 16,900                    |
| <i>Statsbana Malung—Vansbro . . . . .</i>              | 0.8    | 0.8          | 240                       |
| <i>Diverse . . . . .</i>                               | 5.0    | 5.0          | 1,860                     |
| Tillhopa                                               | 50.0   | 61.4         | 19,000                    |

<sup>1</sup> Arbetsstyrkan har beräknats under förutsättning av 8 timmars arbetsdag, 25 arbetsdagar per månad och i genomsnitt 10 arbetsmånader per år.

## V. P. M.

**med undersökning rörande den omfattning, vari de såsom A-företag betecknade, ifrågasatta beredskapsarbetena äro av beskaffenhet att falla under kollektivavtal, gällande mellan kommunal myndighet och svenska kommunalarbetareförbundet.**

De kommunala kollektivavtalen äro formulerade på sådant sätt, att de kunna äga giltighet »beträffande vid kommunens industriella verk och allmänna arbeten samt trafikföretag eller vid andra i specialbestämmelserna angivna arbetsområden anställd personal med undantag av dels förmän och andra arbetsledningens särskilda förtroendemän, dels arbetare vid reservarbeten». I enlighet med denna huvudregel, som finnes angiven i ingressen till allmänna bestämmelser för till svenska städernas förhandlingsorganisation anslutna kommuner, finnas kollektivavtal upprättade med drätselkammare, byggnadskon- tor, hamnstyrelser, gas- och elektricitets- samt vattenverk, renhållningsverk, spårvägar, slakthus, badinrättningar, sjukvårds- och försörjningsinrättningar m. m. Beträffande mindre och medelstora städer gäller vanligen ett avtal med drätselkammaren, ofta kompletterat av avtal med gas- och elektricitets- verken, eller också ett avtal, avseende allmänna arbeten. I större städer är avtalssystemet i regel mera nyanserat.

Enligt svenska kommunalarbetareförbundets verksamhetsberättelse för år 1931 gällde den 31 december nämnda år kommunala kollektivavtal för samtliga städer med undantag av följande: Vaxholm, Östhammar, Öregrund, Sigtuna, Enköping, Torshälla, Mariefred, Trosa, Söderköping, Vadstena, Skänninge, Mjölby, Värnamo, Eksjö, Gränna, Nybro, Vimmerby, Borgholm, Sölvesborg, Simrishamn, Skanör med Falsterbo, Laholm, Kungsbacka, Kungälv, Marstrand, Lysekil, Strömstad, Åmål, Hjo, Askersund, Nora, Lindesberg, Arboga, Säter, Hedemora, Avesta, Ludvika, Skellefteå och Haparanda. Vidare funnos kommunala kollektivavtal i Saltsjöbaden, Flen och Björkhamre köping (Bollnäs), Kiruna, Jukkasjärvi kommuns verk och inrättningar samt Bromma kyrkoråds arbeten, ävensom beträffande Sollentuna och Sotholms nya vägstyrelser och Stora Tuna och Silvbergs vägstyrelse.

En granskning av förteckningen över A-företagen i avsikt att undersöka, vilka arbeten som äro av beskaffenhet att ett gällande kommunalt kollektivavtal skulle automatiskt bli dära tillämpligt, möter svårigheter redan av den grund, att det ej med någon större grad av säkerhet kan bedömas, huruvida den kommunala myndigheten avsett att utföra arbetet i egen regi eller att utlämna detsamma till entreprenör. I förra fallet skulle kommunalarbetaravtalet bli tillämpligt å arbetet men ej i det senare fallet. Man skulle möjligen kunna finna viss ledning för bedömandet härutinnan i vederbörande städers normala utrustning med teknisk personal och deras möjligheter att alltså utan särskilda arrangemang själv handhåva arbetet. Arbeten i sådana större städer, vilka vore bättre rustade med teknisk personal, skulle sålunda kunna antagas avsedda att utföras i stadens egen regi, medan motsvarande arbeten i mindre städer finge förutsättas komma att utlämnas på entreprenad. Man skulle möjligen också kunna utgå från att arbeten av större omfattning och av så att säga extraordinär karaktär i regel komma att utföras av entreprenör. Vilken bedömningsgrund man än väljer, måste emellertid resultatet bli ganska hypotetiskt på grund av de många faktorer, som

inverka i de särskilda fallen i fråga om ett kommunalt arbetes utförande på det ena eller andra sättet.

Framhållas må också, att i sådana fall, där i en stad endast ett kollektivavtal gäller, exempelvis med drätselkammaren som avtalsslutande part, det icke utan vidare är klart, att detta avtals arbets- och lönevillkor skola gälla för arbeten, utförda av någon annan stadens myndighet. För att vara på den säkra sidan har man vid efterföljande beräkning medtagit alla ifrågakommande arbeten i stad, där kommunalarbetsavtal gäller, vare sig den kommunala myndighet, som skall handhava arbetet, är direkt avtalsslutande part eller icke.

I det följande har med stöd av erhållna upplysningar om hittills tillämpad praxis i fråga om olika slag av arbeten ett försök gjorts att bedöma nu förevarande arbetens beskaffenhet att falla under de kommunala kollektivavtalen.

Vad först angår *vägar* torde kommunalarbetarna principiellt anse, att infartsvägar, som ansluta sig till angränsande vägdistrikts vägar, falla under kommunalarbetsavtalet, liksom andra vägar inom en stads stadsplanlagda område och självfallet gatuarbeten. I praktiken torde i viss omfattning vägarbeten i ytterområdena hava utförts såsom reservarbeten. I efterföljande förteckning hava medtagits alla föreslagna väg- och gatuarbeten inom samhällen, där kommunalarbetsavtal gälla. Dock hava ej medtagits föreslagna vägföretag inom de vägdistrikt — Sollentuna och Sotholms samt Stora Tuna och Silverbjergs vägdistrikt — där av särskilda organisatoriska anledningar hittills kommunalarbetsförbundet stått såsom avtalsslutande part.

### Väg- och gatuarbeten.

| Arbetsföretag.                                                 | Totalkostnad |
|----------------------------------------------------------------|--------------|
| Tranebergsvägen mellan Svartvik—Johannelund, Stockholm .....   | 30,000       |
| Väg Mälarhöjden—Södertäljevägen, Stockholm.....                | 85,000       |
| Väg Högdalsvägen—Hagsätra, Stockholm.....                      | 40,000       |
| Vägen Mälarhöjden—Sätra varv, Stockholm.....                   | 140,000      |
| Vägbyggnad Bråvallavägen—Altorp, Djursholm .....               | 42,000       |
| Vägbyggnad Altorp—Näsbyvägen, Djursholm .....                  | 47,500       |
| Väg till badplats vid Fågelö udde, Lidingö.....                | 66,000       |
| Breddning av Mosstorpsvägen, Lidingö.....                      | 29,000       |
| Rätning av Stockholmsvägen vid telefonstationen, Lidingö ..... | 13,000       |
| Stensättning och schaktning av torg i Tranås.....              | 36,000       |
| Stensättningsarbeten vid hamnen i Kalmar.....                  | 81,000       |
| Väg Solbacka—Sandvik m. m., Karlshamn.....                     | 44,795       |
| Vägbyggnad vid hamnen i Uddevalla.....                         | 74,000       |
| Vägbyggnad, Vänersborg .....                                   | 65,500       |
| Vägarbete, Västerås .....                                      | 35,000       |
| Tunavägen, Falun .....                                         | 44,415       |
| Nordlundsvägen, Falun .....                                    | 49,620       |
| Stenrösvägen, Falun .....                                      | 135,890      |
| Kristinagatan, Falun .....                                     | 79,625       |
| Ombyggnad av stora torget, Falun.....                          | 80,000       |
| Breddning och stensättning av Mickelträskvägen, Umeå.....      | 150,000      |
| D:o .....                                                      | 107,000      |
| D:o .....                                                      | 105,000      |
| Gatuarbeten i Skurholmen, Luleå .....                          | 419,400      |
| Gatuarbeten i Piteå .....                                      | 41,000       |
| D:o .....                                                      | 37,000       |
| D:o .....                                                      | 45,000       |
| D:o .....                                                      | 49,000       |

Summa kronor 2,171,745

Några arbetsföretag, avseende anordnande av *skenfria korsningar*, torde ej kunna förväntas komma att falla under de kommunala kollektivavtalen. Samma torde vara förhållandet beträffande *brobyggnadsföretag*, vilka senare som allmän regel torde utlämnas på entreprenad. Endast i undantagsfall, exempelvis det nu pågående bygget av Tranebergsbro i Stockholm, torde brobyggnader utföras i kommunal myndighets egen regi.

Beträffande *hamnarbeten* gäller, att de i stor utsträckning torde utlämnas på entreprenad. I de fall, där sådana arbeten utförts i kommunal myndighets regi, har praxis varit svävande. Exempel finnas sålunda på att nybyggnader (Stockholms frihamn, Hammarbyleden, Köpings djuphamn) utförts med tillämpning av kommunalarbetsavtal. Å andra sidan har i vissa sådana fall gjorts gällande, att inom anläggningsbranschen tillämpade avtal borde följas även beträffande ombyggnadsarbeten. En tvist i sådant avseende mellan kommunalarbetsförbundet och väg- och vattenbyggnadsförbundet har sålunda avsett ombyggnad av kaj i Halmstad, vilken tvist emellertid icke lett till dragande av någon demarkationslinje mellan de båda facken, enär arbetet i fråga kom till utförande såsom reservarbete. I förevarande sammanhang har man medräknat samtliga ombyggnadsarbeten samt sådana nybyggnader, där staden syntts äga förutsättningar utföra arbetet i egen regi.

#### Hamnarbeten.

| Arbetsföretag.                                               | Kronor  |
|--------------------------------------------------------------|---------|
| Kajbyggnad för hamnpir i Kalmar .....                        | 480,000 |
| Vågbrytare och bryggå i fiskehamnen, Västervik .....         | 90,000  |
| Muddring m. m. för flytdocka, Landskrona .....               | 35,000  |
| Uppmuddring av hamnbassäng, Landskrona .....                 | 190,000 |
| Ombyggnad av upplagskajen i Halmstad .....                   | 349,600 |
| Ombyggnad av kajen i Falun .....                             | 170,000 |
| Ombyggnad av delar av Fiskertorgskajen, Sundsvall .....      | 85,000  |
| Ombyggnad av kajen på Selångeråns södra sida, Sundsvall .... | 100,000 |

Summa kronor 1,499,600

Av *vattenbyggnader* torde följande arbeten kunna anses vara av natur, att å desamma kommunalarbetsavtal möjligen bliva tillämpliga.

#### Vattenbyggnader.

| Arbetsföretag.                               | Kronor  |
|----------------------------------------------|---------|
| Kanal Lillsjön—Ulvsundasjön, Stockholm ..... | 100,000 |
| Strandskoning, Ystad .....                   | 36,000  |
| D:o .....                                    | 15,000  |

Summa kronor 151,000

Några *husbyggnadsföretag* torde här ej böra medräknas. I de städer, där särskilda husbyggnadsavdelningar finnas, sysselsättas arbetarna i alldeles övervägande grad med reparationsarbeten i stadens egna fastigheter, inredningsarbeten o. d.

Bland de under *industri* upptagna A-företagen torde endast ett arbete vara av beskaffenhet att kunna här medräknas.

#### Industri.

| Arbetsföretag.                                | Kronor |
|-----------------------------------------------|--------|
| Elektrifiering av Skogstorp, Oskarshamn ..... | 18,000 |
| Summa kronor                                  | 18,000 |

I fråga om *schaktnings- och planeringsarbeten* föreligga särskilt stora svårigheter att i de enskilda fallen bedöma, huruvida arbetena kunna komma att utföras med tillämpning av kommunalarbetsavtalen eller ej. Vissa arbeten torde komma att utföras med anlitande av entreprenör. Beträffande andra arbeten har visat sig, även om de principiellt sett synas vara att räkna såsom kommunala arbeten, att de utan invändningar kunnat utföras såsom reservarbeten. Vad särskilt angår anordnandet av idrottsplatser torde deras karaktär av kommunala arbeten ej sällan vara oklar, då de utföras med bidrag från olika intresserade håll. Med hänsyn härtill hava de här ej medräknats.

#### Schaktnings- och planeringsarbeten m. m.

| Arbetsföretag.                                    | Kronor    |
|---------------------------------------------------|-----------|
| Terrassering för spårväg Enskede—Herrhagen .....  | 200,000   |
| Lekplan i Långholmsparken .....                   | 90,000    |
| Lekplan i Fagersjö .....                          | 20,000    |
| Lekplan i Stureby .....                           | 30,000    |
| Lekplan i Olovslund .....                         | 40,000    |
| Solviksängen, lekplan .....                       | 30,000    |
| Ålstenshamnen, lekplan .....                      | 60,000    |
| Nedsprängning av del av Tantolunden .....         | 90,000    |
| Dike Älvsjö—Ormkärr .....                         | 20,000    |
| Dike (bäck) Älvsjö—Magelungen .....               | 60,000    |
| Dränering av Tullstuguputten, Södertälje .....    | 27,000    |
| Bergsprängningar i två gator, Sundbyberg .....    | 89,000    |
| Planering och terrassering för väg, Lidingö ..... | 140,000   |
| Vägarbete med strandskoning i Tranås .....        | 37,900    |
| Gatuanläggning å egnahemsområdet i Tranås .....   | 40,900    |
| Arbeten för Växjö nya kyrkogård .....             | 52,000    |
| Dikningsarbete, Eslöv .....                       | 20,000    |
| D:o .....                                         | 12,850    |
| Sprängningsarbeten, Uddevalla .....               | 104,000   |
| Schaktning för renhållningsverk, Lidköping .....  | 20,000    |
| Utvidgning av nya kyrkogården i Skövde .....      | 21,450    |
| Kyrkogårdsmur, Härnösand .....                    | 38,000    |
| Schaktningsarbeten vid Visby slottsruin .....     | 36,000    |
| Summa kronor                                      | 1,279,100 |

Samtliga företag inom gruppen *vatten- och avloppsledningar* hava medräknats, ehuru förmodligen några arbeten i själva verket skulle komma att utföras på entreprenad.

#### Vatten- och avloppsledningar.

| Arbetsföretag.                                                                  | Kronor  |
|---------------------------------------------------------------------------------|---------|
| Anläggning av avloppsledning inom roten Kvarnberga, Södertälje                  | 60,000  |
| Framdragning av vatten- och avloppsledning inom roten Alhagen, Södertälje ..... | 51,500  |
| Huvudavlopp för Katrineholms stad och St. Malm .....                            | 100,000 |
| Ledningar till Bergdalen, Linköping .....                                       | 29,300  |
| Kulvertledning, Jönköping .....                                                 | 132,650 |
| Vattenledning i Äsenvägen, Jönköping .....                                      | 19,500  |
| Ytterområdenas förseende med vatten- och avloppsledning, Ronneby                | 200,000 |
| Vattenledning till Ronneby hamn .....                                           | 36,000  |

|                                                                       | Kronor.   |
|-----------------------------------------------------------------------|-----------|
| Kloakledning, Malmö .....                                             | 180,000   |
| Avskärande kulvert i Hälsingborg .....                                | 223,000   |
| Huvudavloppsledning för reningsverket i Eslöv .....                   | 140,000   |
| Avloppsledning för det s. k. Granlundaområdet, Trälleborg .....       | 94,750    |
| Avloppsledning för Mellanköpingeområdets västra del, Trälleborg ..... | 12,200    |
| Avskärande kulvertledning för avloppsnätet i Falkenberg .....         | 130,000   |
| Vatten- och avloppsledningar till stadsdelen Lindesberg, Varberg ..   | 45,200    |
| Avloppsledning å Stensjöbacke, Mölndal .....                          | 43,820    |
| Vatten- och avloppsledning i roten D, Mölndal .....                   | 139,100   |
| Avskärande avloppskulvert för södra stadsdelarna, Skövde .....        | 30,000    |
| Fyra avloppsledningar i Tidaholm .....                                | 199,093   |
| Utsträckning av vattenledningar m. m. i Falun till Britsarvsområ-     |           |
| det .....                                                             | 112,600   |
| Avskärande kulvertledning längs Faluån, Falun .....                   | 19,875    |
| Vatten- och avloppsledning å Bruksmon i Sollefteå .....               | 70,000    |
| Utförande av en ny intagsledning för Östersunds vattenledningsverk    |           |
| m. m. ....                                                            | 82,000    |
| Vatten- och avloppsledningar, Umeå (två företag) .....                | 73,000    |
| Avloppsledning för Johannisbergs skyddshem .....                      | 11,300    |
| Arbeten för vattenledningsverket i Luleå .....                        | 340,000   |
| Vatten- och avloppsledningar i Svartöstad, Luleå .....                | 378,930   |
| Vatten- och avloppsledningar, Piteå .....                             | 50,000    |
| Vatten- och avloppsledningar i Kiruna municipalsamhälle .....         | 32,600    |
| Summa kronor                                                          | 3,036,418 |

Vad slutligen beträffar gruppen *diverse arbeten* synas endast följande tre arbetsföretag vara av beskaffenhet att kunna här medräknas.

#### Diverse arbeten.

| Arbetsföretag.                                                    | Kronor |
|-------------------------------------------------------------------|--------|
| Utsträckning av gasledning till vissa fastigheter i Rosenberg och |        |
| Hagaberg i Södertälje .....                                       | 44,000 |
| Uppförande av stödjepelare vid Visby slottsruin .....             | 10,000 |
| Mur kring St. Sigfrids kyrkogård, Skövde .....                    | 12,000 |
| Summa kronor                                                      | 66,000 |

Såsom framgår av det ovan anförda skulle följande antal bland A-företagen medtagna arbeten kunna anses vara av sådan beskaffenhet, att förefintliga kommunalarbetsavtal med däri stipulerade arbetsvillkor möjligen skulle bli tillämpliga å desamma.

| Arbetets art.                                 | Totalkostnad |
|-----------------------------------------------|--------------|
| Väg- och gatuarbeten .....                    | 2,171,745    |
| Hamnarbeten .....                             | 1,499,600    |
| Vattenbyggnader .....                         | 151,000      |
| Industri .....                                | 18,000       |
| Schaktnings- och planeringsarbeten m. m. .... | 1,279,100    |
| Vatten- och avloppsledningar .....            | 3,036,418    |
| Diverse arbeten .....                         | 66,000       |
| Tillhopa kronor                               | 8,221,863    |

Såsom ovan omnämnts har i förestående beräkning icke medtagits vissa anläggningar, avseende idrottsplatser, friluftsbad och liknande företag. Om dessa arbeten, belöpande sig till en sammanlagd totalkostnad av 1,314,370 kronor, medräknades, skulle den nyss angivna totalsumman uppgå till 9,536,233 kronor.

Av det förut anförda framgår, att denna summa måste betraktas såsom en maximisiffra. Anmärkas må vidare, att i kostnaderna för de ifrågavarande arbetena inkluderas materialkostnader, från vilka man i förevarande sammanhang rätteligen borde bortse, när det gäller att i pengar erhålla en måttstock för den omfattning, vari kommunalarbetaravtalen skulle kunna bli tillämpliga å A-företagen.

Stockholm den 16 mars 1933.

*Carl Chr. Schmidt.*

---

*Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet.*

De av statsrådet och chefen för socialdepartementet den 24 februari 1933 tillkallade sakkunniga, vilka hava att inom departementet biträda med utredning rörande kostnaderna för vissa genom statens arbetslöshetskommission utförda arbeten i jämförelse med kostnaderna för motsvarande i annan ordning utförda arbeten, få härmed värdsamt avgiva följande förberedande redogörelse för hittills utförda utredningar och därvid vunna preliminära resultat.

De sakkunniga påbörjade sitt arbete den 24 februari 1933, därvid plan upprättades för utredningens bedrivande och för erforderliga resor, varefter de sakkunniga den 24 och 25 i samma månad vid sammanträde med arbetslöshetskommissionens arbetschef och biträdande ingenjörer av arbetschefen erhöilo information om arbetslöshetskommissionens organisation och om anskaffande och bedrivandet av kommissionens arbeten och därmed sammanhängande frågor.

Under tiden 1—5 innevarande mars företogo de sakkunniga, åtföljda av arbetslöshetskommissionens arbetschef och vederbörande biträdande ingenjör samt av respektive läns vägingenjör, en resa inom Västmanlands och Örebro län, varunder även Hedemora besöktes, samt under tiden 8—12 mars en resa inom Kalmar, Kronobergs och Blekinge län. Därvid genomgingos på vägingenjörskontoren planerna för olika inom länen förefintliga vägarbeten, vilka utförts eller voro under utförande dels genom arbetslöshetskommissionen och dels i annan ordning, varefter under företagna studieresor vissa av de sakkunniga utvalda, avslutade eller pågående arbeten besiktigades.

Under sina resor hava de sakkunniga genom att studera arbeten och markförhållanden samt genom samtal med arbetare, arbetsbefäl, entreprenörer samt representanter för vägstyrelser m. fl. sökt skaffa sig en inblick i och kännedom om de arbets-, pris- och organisationsförhållanden, som gällt å de olika arbetsplatserna. Av arbetslöshetskommissionens arbetschef och ingenjörer samt av vederbörande vägingenjörer hava vidare uppgifter införskaffats å tillämpade ackordspriser samt kostnader för utförda arbeten.

Vid sitt förberedande arbete hava de sakkunniga inskränkt sig till att undersöka på olika sätt utförda vägarbeten, inom vilken grupp av arbeten jämförelsematerial lättast är att finna. Sådana arbeten utföras i stor utsträckning såväl genom arbetslöshetskommissionen som av vederbörande väghållningsdistrikt. Distrikten utföra därvid vägarbeten antingen i egen regi eller i de flesta fall inom de län, som av de sakkunniga besökts, genom entreprenörer, vilka kunna utgöras antingen på vägbyggnadsområdet arbetande enskilda personer och firmor eller av kommuner, till vilka väghållningsdistrikten överlämna arbeten i och för beredande av arbetstillfällen åt inom kommunen bosatta arbetslösa personer. I viss omfattning hava vägarbeten även kommit till utförande såsom statskommunala arbeten.

Beträffande formen för utförande av dylika arbeten må bland annat framhållas följande.

För de arbeten, som komma till utförande genom arbetslöshetskommissionens försorg (statliga reservarbeten), står kommissionen såsom arbetstagare (entreprenör) enligt ett med vägstyrelsen avslutat kontrakt. Kommissionen åtager sig att utföra arbetet enligt upprättad arbetsplan och en beräknad kostnadssumma, vilken i regel i de län, de sakkunniga besökt, utgör den med vissa enhetliga å-priser beräknade nettokostnaden för företaget med tillägg av tio procent för allmänna omkostnader. Det åligger väghållningsdistriktet enligt kontraktet att till kommissionen i allmänhet erlägga en fjärdedel av kostnadssumman. Därvid är dock att märka, att kommissionen betingar sig extra ersättning enligt vissa grunder för s. k. övermassor, därest de uttagna massorna överstiga de i kostnadsberäkningen upptagna arbetskvantiteterna, varför ersättningen för kommissionens arbeten mera kommer att motsvara betalning enligt räkning än enligt fast entreprenadsumma. I kontrakt mellan väghållningsdistrikt och vanliga vägbyggnadsentreprenörer däremot stadgas enligt av vägeingenjörerna lämnade uppgifter i regel tillägg endast för ej förutsedd bergsprängning eller extra räckverk och trummor.

Utöver ovannämnda kostnader, till vilka väghållningsdistriktet bidrager, tillkomma i fråga om arbetslöshetskommissionens statliga reservarbeten vissa särskilda kostnader, som betingas av kommissionens rent sociala uppgifter, sammanhängande bl. a. med hänvisning av arbetskraft från orter med svår arbetslöshet. Sålunda har kommissionen att i de flesta fall bekosta resor för de hänvisade arbetarna, ofta från avlägsna orter, ombesörja förläggningar och bestrida därav föranledda kostnader, bekosta sjukvård, sjukavlöning, vissa ineffektiva arbetslöner samt ortstillägg m. m. För kommissionens arbeten tillkomma därjämte vissa merkostnader, betingade av de förhållanden under vilka kommissionen måste utföra åtagna arbeten. Med hänsyn till arbetslöshetsförhållandena kan nämligen kommissionen icke anpassa arbetsstyrkan och arbetets utförande till den för utförandet lämpligaste årstiden utan måste i allmänhet vid för vägarbete olämpliga tider hava större arbetsstyrkor än under de årstider, då arbetet lättast och billigast skulle kunna bedrivas. De arbetare, som kommissionen använder, äro dessutom ofta mindre vana vid det speciella vägarbetet och ombytas ofta beroende på arbetstillgången i hemorten, allt medförande en förlängning och därigenom fördyring av arbetena. Å andra sidan bör erinras om, att kommissionen till andra arbetare än nödvändiga specialarbetare betalar arbetslöner och därefter avpassade ackordspriser, som äro lägre än den i orten gällande grovarbetarlönen, d. v. s. den lägsta lön, för vilken arbete i avsevärd omfattning kan beredas å öppna marknaden.

En entreprenör eller ett väghållningsdistrikt, som bygger i egen regi, kan däremot bättre lämpa vägarbetets utförande efter arbetets art och lämplig årstid, minska och öka arbetsstyrkan efter behov samt, om så befinnes lämpligt, nedlägga arbetet helt under den kallare årstiden, då marken är tjälad. I dessa fall erfordras ej heller, att arbetsgivaren ombesörjer och bekostar arbetarnas resor och inkvarteringar m. m. Å andra sidan komma arbets- och ackordslöner att ligga högre än arbetslöshetskommissionens, i det att arbetsgivaren måste tillämpa i orten gängse arbetspriser i allmänna arbetsmarknaden.

Det siffermaterial i fråga om kostnaderna för vägarbeten, som de sakkunniga under sin förberedande utredning insamlat och de analyser av dessa kostnader, som verkställt, hava ännu icke kunnat slutgiltigt bearbetas.

De sakkunniga hava emellertid under utredningens gång tyckt sig finna, att i avslutade kontrakt angivna byggnadskostnader för arbeten av ifrågasvarande slag, vilka utföras genom arbetslöshetskommissionen, i många fall äro högre än om motsvarande arbeten skulle hava utförts genom vägbygg-

nadsentreprenörer. Huruvida även de verkliga kostnaderna för kommissionens arbeten, oberäknat på företagen förda rent sociala utgifter, äro större än kostnaderna för genom vägentreprenörer utförda arbeten, kan ännu ej definitivt bedömas. Verkställda undersökningar tyda på att kommissionens verkliga kostnader, fortfarande bortsett från de rent sociala, i vissa fall understiga och i andra fall överstiga de i kontrakten angivna byggnadskostnaderna med tillägg för extra arbeten. Medräknas däremot arbetslöshetskommissionens sociala utgifter, synes av undersökningen framgå, att den totala kostnaden för kommissionens arbeten i allmänhet blir större än kostnaden för motsvarande i annan ordning utförda arbeten. Härvid bör dock beaktas de tidigare anförda särskilda arbetsförhållanden, under vilka kommissionen måste utföra åtagna arbeten, och vilka medföra viss fördyring av dessa.

I vad mån fördyrande arbetsförhållanden, exempelvis arbetenas utförande å olämplig årstid, eller särskilda sociala kostnader komma att vara förenade med av vissa utredningsmän i P. M. den 21 januari 1933 föreslagna beredskapsarbeten, torde ej tillkomma de sakkunniga att bedöma.

Beträffande slutligen kostnaderna för utförda *statskommunala arbeten* och i vissa fall med allmänna arbetsmarknadens löner och övriga arbetsvillkor utförda *beredskapsarbeten* kunna de sakkunniga icke nu avgiva slutligt om-döme.

Stockholm den 16 mars 1933.

*Nils Bolinder.*

*G. Ekwall.*

*Carl Gyllenberg.*

*F. Wessberg.*

*Bilaga I.**Till*

*Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet.*

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 2 december 1932 har statsrådet och chefen för socialdepartementet genom ämbetsskrivelse den 27 samma månad tillkallat byråchefen i socialstyrelsen, filosofie licentiaten Kurt Bergström, ledamoten i riksdagens andra kammare, redaktören Adolv Olsson i Gävle och verkställande direktören hos Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Stockholm u. p. a., arkitekten Sven Wallander att enligt av departementschefen lämnade närmare anvisningar verkställa skyndsamt utredning rörande, huruvida och på vilket sätt staten skulle kunna till förhindrande av arbetslöshetens utbredning vidtaga åtgärder till bostadsproduktionens främjande (bostadsproduktionssakkunniga), ävensom uppdragit åt Bergström att såsom ordförande leda de sakkunnigas förhandlingar.

Såsom sekreterare hos de sakkunniga har tjänstgjort förste amanuensen hos socialstyrelsen, filosofie kandidaten R. E. M. Sterner, vilken tillika utarbetat den »Översikt över byggnadsverksamhetens och bostadsmarknadens utveckling och nuvarande läge i städer och stadsliknande samhällen», vilken såsom bilaga är fogad till promemorian.

Vid planläggningen av vissa i bilagan återgivna beräkningar av byggnadsverksamhetens totalvärde har benägen medverkan lämnats av byggnadsingenjören Andreas Nordström.

De sakkunniga få härmed överlämna bifogade »*V. P. M. angående främjande av bostadsbyggande till motverkande av arbetslöshet*» samt anföra följande:

Med hänsyn till uppdragets brådskande natur ha de sakkunniga ansett sig i görligaste mån böra begränsa sin utredning. Det siffermaterial, som kunnat förebringas till frågans bedömande, återfinnes i ovannämnda särskilda bilaga till promemorian. Möjligt är, att en mera vidlyftig utredning, än den tiden nu medgivit, skulle varit ägnad att kasta ytterligare ljus över den föreliggande frågan. Emellertid må framhållas, att man dock icke i statistisk väg kan, i en situation som den nu föreliggande, nå fram till ett mera definitivt bedömande av det som här är avgörande, nämligen hur det faktiska bostadsbehovet, under trycket av nu rådande depression, kommer att gestalta sig inom den närmaste framtiden. Ytterst sammanhänger alltså frågan med bedömandet av den fram-

tida konjunkturutvecklingen — ett bedömande, som lärers påkallas i annat sammanhang vid statsmakternas arbetsmarknadspolitiska överväganden, men som i allt fall faller utom ramen för de sakkunnigas uppdrag.

Vid utformandet av förslaget ha de sakkunniga ansett reglerna för den av statens byggnadsbyrå bedrivna låneverksamheten ur statens bostadslånefond böra tjäna till förebild för den nu ifrågasatta statliga långivningen, dock med de ändringar och jämkningar, som betingas av den skillnad, som föreligger i syftet mellan den dåvarande långivningen och den nu ifrågasatta. De grundprinciper för långivningen, åt vilka de sakkunniga i sitt förslag velat ge uttryck, äro förhållandevis enkla och torde i nöjaktig mån medgiva ett bedömande av den fråga, som de sakkunniga i första hand haft att utreda, nämligen *huruvida* långivning av ifrågasatt slag överhuvud bör komma till stånd eller icke.

Jämväl torde de föreslagna reglerna vara tillräckliga för bedömandet, *på vilket sätt* en långivning skulle anordnas, nämligen i den mån dessa frågor äro av den principiella beskaffenhet att påkalla riksdagens prövning.

I en del detaljer kunde måhända ytterligare utredning bort förebringas inom de sakkunniga, därest tiden det medgivit, men torde dessa detaljer, om en långivning befinnes böra bringas till stånd, kunna lösas i administrativ väg efter nödiga förberedelser inom departementet. Något författningsförslag har sålunda icke utarbetats av de sakkunniga.

De sakkunniga få tillika anmäla, att gemensamma överläggningar hållits med den jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 6 februari 1931 inom socialdepartementet tillkallade *bostadsutredningen för landsbygden*. De sakkunniga hava därvid tagit del av riktlinjerna för bostadsutredningens förslag samt lämnat redogörelse för riktlinjerna för sitt eget förslag, men ha för egen del icke ansett sig böra ingå på ett bedömande av dessa bostadsutredningens riktlinjer i vidare mån, än att de sakkunniga, såsom av överlämnade promemorian framgår, principiellt uttalat sig för, att eventuella statliga åtgärder på bostadsfrågans område i arbetsmarknadspolitiskt syfte i nuvarande situation till väsentlig del synas böra inriktas på landsbygden.

De sakkunniga hemställa, att Herr Statsrådet behagade förklara, *huruvida* det givna uppdraget skall anses utfört med den sålunda överlämnade promemorian.

Stockholm den 8 februari 1933.

KURT BERGSTRÖM.

ADOLV OLSSON.

SVEN WALLANDER.

*Rich. Sterner.*

## V. P. M.

### angående främjande av bostadsbyggande till motverkande av arbetslöshet.

**Historik.** De rubbningar, som världskriget medförde, återverkade i vårt land efter hand alltmera märkbart på bostadsmarknaden i våra städer och stadsliknande samhällen, och år 1917 hade dessa återverkningar tillspetsats till en verklig bostadsbrist. Statsmakterna funno sig då också föranlåtna att ingripa med utomordentliga medel. Erinras må sålunda, att hyresstegringslagstiftningen, vilken här ju icke kommer i betraktande, infördes på våren nämnda år; lagstiftningen trädde ur kraft på hösten 1923. De rådande förhållandena återverkade utomordentligt menligt på bostadsproduktionen, samtidigt med att befolkningen i städer och stadsliknande samhällen visade ganska kraftigt stigande tendens, och disproportionen mellan tillgång och efterfrågan på bostadsmarknaden skärptes alltmera, på sina håll till verklig bostadsnöd. Vid sidan av hyresstegringslagstiftningen träffades därför även positiva åtgärder att ekonomiskt stödja den starkt förlamade bostadsproduktionen.

De åtgärder, som i sådant syfte vidtogos år 1917 och sedermera fullföljdes allt intill år 1930, hava till sin innebörd undergått en märkbar förskjutning, vilken här i korthet må belysas.

Till en början var det de högt uppdrivna byggnadskostnaderna, som lade ekonomiska hinder i vägen för bostadsproduktionen, nämligen på så sätt, att man allmänt räknade med en icke alltför avlägsen prissänkning, vid vars inträde en nedskrivning av det under dyrtiden investerade byggnadskapitalet ansågs ofrånkomlig. Man stod här inför ett klart kapitalavskrivningsproblem och statshjälpen avpassades härefter. Den utgick sålunda såsom statsbidrag utan ränte- eller återbetalningsskyldighet till belopp, som ansågs motsvara de sannolika, ofrånkomliga avskrivningarna. Statshjälp i enbart denna form lämnades åren 1917—1919 med resp. 4, 3 och 2 milj. kronor.

År 1920 hade förhållandena i nu berörda hänseende visserligen icke ändrat karaktär; fortfarande ansåg man sig ha att vänta en sådan nedgång av byggnadskostnaderna, att kapitalavskrivning vore ofrånkomlig och att alltså statsbidrag utan ränte- eller återbetalningsskyldighet fortfarande behövde ifrågakomma. Men nu hade tillkommit ytterligare en svårighet, nämligen att tillföra byggnadsmarknaden det kapital, som erfordrades utöver sålunda för av-

skrivning tillskjutet statsbidrag. Nämnda år inrättades också statens bostadslånefond. De erforderliga medlen för låneverksamheten erhöles med Kungl. Maj:ts och riksdagens medgivande såsom lån ur statens rusdrycksmedelsfond, en anordning, som upprätthållits vid hela den fortsatta långivningen ur bostadslånefonden.

Erinras må, att medel för de bidrag, som lämnades från och med 1920 såsom statsbidrag utan ränte- eller återbetalningsskyldighet, erhöles genom den år 1920 beslutade temporära så kallade byggnadsskatten, vilken påfördes byggnader i städer och stadsliknande samhällen, och som inbringade i runt tal 12 milj. kronor.

På hösten år 1922 hade ett ganska starkt prisfall inträtt inom byggnadsindustrien, vilket prisfall i förening med den optimism, som beslutet om hyresstegringslagstiftningen syntes medföra, befanns ägnat att ånyo väcka den enskilda företagsamheten till liv. Från år 1923 utgick därför icke vidare statsbidrag utan ränte- eller återbetalningsskyldighet. Däremot fullföljdes långivningen ur statens bostadslånefond. Syftet med långivningen ändrade nu också efter hand i viss mån karaktär. Det gällde numera icke blott att söka fylla bristen på smålägenheter utan också att främja vissa specifika bostadspolitiska strävanden (bostadskooperationen och egnahemsbyggandet). Detta belyses bland annat därav, att långivningen fullföljdes, oaktat den enskilda företagsamheten, som arbetade utan statshjälp, visade allt större intensitet, jämväl i vad rörde smålägenhetsproduktionen; den följande perioden uppvisade överhuvud taget en utomordentlig högkonjunktur inom byggnadsindustrien.

Lånen hade alltifrån fondens bildande utgått såsom sekundärlån, varjämte föreskrivits, att de särskilt skulle disponeras för byggnadsföretag, vilka avsågo att »bereda den boende äganderätt eller annan stadigvarande rätt till bostad», d. v. s. egnahemsbyggandet och bostadskooperationen. Det ansågs nu, att dessa tre kreditfrågor, nämligen frågan om sekundärkrediten i allmänhet å ena sidan samt kreditgivningen överhuvud taget för bostadskooperationen och egnahemsbyggandet i städer och stadsliknande samhällen å den andra borde bringas till en lösning, men att staten i avvaktan härpå lämpligen borde fullfölja den provisoriskt ordnade kreditgivningen ur fonden, vilken tills vidare finge fylla dessa uppgifter.

År 1926 tillkallades sakkunniga för att utreda frågan om ordnande av dylik kreditgivning på ett mera stadigvarande sätt, vilken utredning ledde till inrättandet, under statens medverkan, år 1929 av svenska bostadskreditkassan. År 1930 upphörde långivningen ur statens bostadslånefond.

Såsom organ för hithörande statliga verksamhet fungerade alltsedan 1917 den för ändamålet inrättade statens byggnadsbyrå, vilken numera upplösts.

Av principiell betydelse för hela denna verksamhet har varit, att kommunerna fungerat såsom ekonomiskt ansvariga förmedlare och såsom organ för den lokala organisationen och kontrollen, för vilka arbetsuppgifter kommunerna själva haft att i mån av behov bestrida kostnaderna. Först under det senare skedet av långivningen medgavs rätt åt enskilda för ändamålet av Kungl. Maj:ts auktoriserade låneförmedlare att övertaga dessa kommunala upp-

# Sammanfattning av den statsunderstödda byggnadsverksamheten under åren 1917—1930.

Av byggnadsbyrån för understöds erhållande godkända byggnadsföretag.

| Understöd<br>av medel<br>för år                              | Byggnader, för vilka statsunderstöd beviljats |                                 |             |                 |                 |                    |                                      | Beviljade medel |                       |
|--------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------|-------------|-----------------|-----------------|--------------------|--------------------------------------|-----------------|-----------------------|
|                                                              | A — n — t — a — l                             |                                 |             |                 |                 |                    |                                      | lån<br>kronor   | statsbidrag<br>kronor |
|                                                              | Hyres-<br>hus                                 | Koo-<br>pera-<br>tiva<br>byggn. | Egna<br>hem | Summa<br>byggn. | Lägen-<br>heter | Eld-<br>städer     | Byggn.-<br>kostn.<br>milj.<br>kronor |                 |                       |
| 1917 . . .                                                   | 343                                           | —                               | 101         | 444             | 3 293           | 7 484              | <sup>1</sup> 24:90                   | —               | 3 997 234: 93         |
| 1918 . . .                                                   | 175                                           | —                               | 108         | 283             | 1 478           | 3 590              | <sup>1</sup> 16:30                   | —               | 2 969 966: 73         |
| 1919 . . .                                                   | 103                                           | —                               | 25          | 128             | 1 081           | 2 787              | <sup>1</sup> 16:30                   | —               | 1 935 707: 33         |
| 1920 . . .                                                   | 74                                            | 8                               | 1 721       | 1 803           | 3 385           | 11 348             | <sup>1</sup> 52:20                   | 14 729 925: 77  | 3 795 879: 63         |
| 1921 . . .                                                   | 74                                            | 20                              | 1 939       | 2 033           | 3 867           | 13 294             | <sup>1</sup> 51:90                   | 14 641 082: 12  | 3 974 985: 22         |
| 1922 . . .                                                   | 56                                            | 8                               | 1 590       | 1 654           | 3 069           | 10 210             | <sup>1</sup> 34:56                   | 10 775 616: 51  | —                     |
| 1923 . . .                                                   | 62                                            | 19                              | 1 249       | 1 330           | 2 922           | 9 206              | <sup>1</sup> 29:94                   | 9 340 480: 56   | —                     |
| 1924 . . .                                                   | 39                                            | 22                              | 1 001       | 1 062           | 2 405           | 7 509              | <sup>1</sup> 25:96                   | 7 822 337: —    | —                     |
| 1925 . . .                                                   | 22                                            | 35                              | 729         | 786             | 2 360           | 7 062              | <sup>1</sup> 26:57                   | 7 921 883: 50   | —                     |
| 1926 . . .                                                   | 15                                            | 17                              | 413         | 445             | 1 288           | 3 911              | <sup>1</sup> 13:65                   | 3 858 980: —    | —                     |
| 1927 . . .                                                   | 25                                            | 51                              | 419         | 495             | 2 995           | 7 481              | <sup>1</sup> 30:04                   | 8 073 179: 81   | —                     |
| 1928 . . .                                                   | 18                                            | 20                              | 159         | 197             | 961             | 2 685              | <sup>1</sup> 9:49                    | 2 181 332: —    | —                     |
| 1929 . . .                                                   | 4                                             | 17                              | 139         | 160             | 1 139           | <sup>2</sup> 2 561 | <sup>2</sup> 12:18                   | 2 919 440: 50   | —                     |
| 1930 . . .                                                   | 3                                             | 16                              | 161         | 180             | 1 585           | <sup>2</sup> 3 501 | <sup>2</sup> 18:13                   | 4 038 725: —    | —                     |
|                                                              | 1 013                                         | 233                             | 9 754       | 11 000          | 31 828          | 92 629             | 362: 12                              | 86 302 982: 77  | 16 678 773: 84        |
| Genom 1923 års extra statsbidrag har lånesumman minskats med |                                               |                                 |             |                 |                 |                    |                                      | 2 946 700: —    |                       |
| och statsbidraget ökats med samma belopp . . . . .           |                                               |                                 |             |                 |                 |                    |                                      |                 | 2 946 700: —          |
| Summa kronor                                                 |                                               |                                 |             |                 |                 |                    |                                      | 83 356 282: 77  | 19 620 473: 84        |

gifter, det fulla betalningsansvaret inräknat. I och med att man i sådana fall avstod från den kommunala garantien, föreskrevs emellertid, såsom en ekonomisk skyddsanordning för staten, att låntagarna skulle utöver den föreskrivna räntan och amorteringen avsätta 1 procent av lånebeloppet till en särskild, för varje låneförmedlares räkning av statskontoret förvaltd gemensam riskfond. Såsom låneförmedlare i här berörda bemärkelse godkändes av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall några egnahemsföreningar och kooperativa sammanslutningar.

Lånen hava i allmänhet löpt med 5 procent ränta och 1½ procent amortering, d. v. s. 6½ procent annuitet. För låntagarna från de första verksamhetsåren har temporärt medgivits en nedsättning av räntan till 4 procent, vilken nedsättning fortfarande gäller.

<sup>1</sup> Verklig byggnadskostnad.

<sup>2</sup> Beräknad

<sup>3</sup> Det jämförelsevis låga eldstadsantalet i förhållande till byggnadskostnaden beror på det stora antal lägenheter med kokvrå, som förefinnes i de större kooperativa byggnadsföretagen.

Till en början medgavs vissa lättnader i fråga om ränta och amortering under lånetidens första skede, vilka lättnader senare emellertid avskaffades.

Fördelningen av statsbidrag och lånemedel mellan olika sökande kommuner och enskilda låneförmedlare har på förslag av statens byggnadsbyrå skett på beslut av Kungl. Maj:t.

Hela verksamheten har haft en bestämd bostadspolitisk inriktning, nämligen att i de orter, där bostadsbrist varit rådande, främja bostadsproduktionen. Enligt sakens natur har den därför till avgjort övervägande del kommit städer och stadsliknande samhällen tillgodo, ehuru väl hinder icke mött för landskommuner med stadsliknande bebyggelse att under förutsättning av bostadsbrist också erhålla lån. I enlighet med verksamhetens sociala, bostadspolitiska inställning har den vidare varit förbehållen smålägenhetsproduktionen, dock att Kungl. Maj:t härvid haft viss dispensrätt för enstaka större lägenheter, där särskilt behov av sådana förelegat.

Resultaten av den sålunda under åren 1917—1930 bedrivna statliga verksamheten belyses av omstående översikt, hämtad ur statens byggnadsbyrås årsberättelse för år 1930.

**Förslagets allmänna principer.** Den uppgift, som de sakkunniga ha fått sig förelagd, skiljer sig på ett avgörande sätt från den, som statens byggnadsbyrå hade att företräda, och skillnaden lär i korthet kunna uttryckas så, att byggnadsbyråns uppgift var av *bostadspolitisk* natur under det att den föreliggande är av *arbetsmarknadspolitisk* innebörd. De sakkunniga ha vid utformandet av sitt förslag så vitt möjligt sökt fasthålla vid denna principiella skillnad.

På liknande sätt lär gränsen böra dragas mellan den föreliggande utredningsuppgiften och den som »bostadsutredningen för landsbygden» av år 1931 har sig förelagd. Även om dessa båda utredningsuppdrag formellt korsa varandra, torde likväl av nu berörda skäl en klar, naturlig gräns kunna uppdragas dem emellan.

När de sakkunniga anse sig sakna anledning att närmare ingå på bedömanden av direkta bostadssociala synpunkter, följer därav givetvis icke, vare sig att hänsyn ej bör tagas till den aktuella bostadsmarknaden, eller att de sakkunniga skulle vilja ge uttryck åt uppfattningen, att bostadsförhållandena i städer och stadsliknande samhällen till följd av de senare årens av statsmakterna främjade starka utveckling nu skulle ha nått ett stadium, där förhållandena finge anses ur social synpunkt tillfredsställande och allmänna bostadssociala strävanden alltså icke längre vore påkallade. Tvärtom råder det enligt de sakkunnigas mening ingen som helst tvekan om, att bostadssociala missförhållanden alltjämt förefinnas även i städer och stadsliknande samhällen och att reformsträvandena alltjämt äga och för överskådlig tid städse komma att äga aktuellt existensberättigande.

Däremot vilja de sakkunniga ge uttryck åt uppfattningen, att bostadsförhållandena här icke äro av beskaffenhet att för närvarande *i och för sig* böra

föranleda åtgärder från statens sida till bostadsproduktionens främjande. I den mån sålunda åtgärder påkallas, exempelvis till avlägsnande av hälsovådliga bostäder, till förebyggande av trångboddhet, till beredande av bostäder åt icke betalningskraftiga, barnrika familjer eller åt klientel av fattigvårdsnatur, synas sådana direkt på bostadsstandarden inriktade strävanden för närvarande böra utgå från kommunalt håll.

Härvid synes man också böra uppta frågan till bedömande ur synvinkeln, var en bostadsreform under statlig medverkan är mest av behovet trängande. När, såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår, staten under en följd av år i betydande utsträckning främjat bostadsbyggande i städerna och de stadsliknande samhällena, synes det riktigt, att i den mån staten är mäktig att fortfarande stödja en bostadssocial utveckling, stödet främst riktas mot fyllande av landsbygdens behov. I allt fall kan man vara förvissad, att å landsbygden en genomsnittlig höjning av bostadsstandarden är högeligen önskvärd.

Enligt de sakkunnigas mening kan en sådan mot landsbygden riktad stödaktion fullt ut likaväl som en stödaktion i städerna främja arbetsmarknadspolitiska syften. Erinras må nämligen, att den nu rådande arbetslösheten kommit att omfatta stora delar av den svenska landsbygden. Den lättnad, som härvidlag skulle kunna vinnas genom beredande av arbetstillfällen vid bostadsbyggande, är sålunda även för landsbygdens del med säkerhet både önskvärd och påkallad. Den kunde måhända också i någon mån bidraga till att genom förflyttningar av yrkesskicklig arbetslös arbetskraft från städerna lätta dessas arbetslöshetsbördor.

Ordföranden Bergström har i detta sammanhang, utan att avge särskilt yttrande, velat giva uttryck åt uppfattningen, att man vid fullföljandet av en arbetsmarknadspolitisk linje av förevarande art icke på landsbygden behövde eller lämpligen borde begränsa sig allenast till bostadsbyggande. Åbyggnadsfrågan överhuvud taget vore jordbrukets ekonomiskt mest svårösta problem. Man främjade arbetsmarknadspolitiska syften lika väl genom uppförande av ladugårdar och ekonomihus som genom uppförande av bostadsbyggnader. Den enskilde jordbrukaren torde bäst veta, var de föreliggande behoven vore mest trängande. Det syntes icke tilltalande att ensidigt främja en bostadsstandard, som snart nog skulle äventyras genom gårdens bristande ekonomiska bärighet.

Otvivelaktigt är, att läget på bostadsmarknaden i flera städer och stadsliknande samhällen för närvarande är ömtåligt och labilt, ägnat att mana till försiktighet, då det gäller att främja fortsatt bostadsproduktion. I allt fall är läget nu ett helt annat än vid den senaste stora arbetslöshetsperioden under den så kallade fredskrisen 1922, då byggnadsindustriens återuppvaknande förvisso i hög grad bidrog att på ett synnerligen lyckligt sätt motverka den då rådande omfattande arbetslösheten. Konstateras må endast, att vi då hade genomlöpt en period av långvarig stagnation inom byggnadsindustrien och att en oförtydlig brist på bostäder förelåg, under det att vi nu ha bakom oss en period av utomordentlig högkonjunktur inom byggnadsindustrien samt stå inför ovissa framtidsutsikter. Situationen manar utan tvivel till försiktighet, och under alla omständigheter lär man ha att räkna med att man icke kan upprätthålla

ett bostadsbyggande av den betydande omfattning, som försiggått under de senaste åren utan att en vikande tendens inom städer och stadsliknande samhällen i det stora hela är ofrånkomlig. Samtidigt måste emellertid erinras, att bostadsmarknaden ju är en lokal företeelse. Utvecklingen har ingalunda varit likformig på alla orter, liksom heller icke den aktuella situationen företer en enhetlig bild; icke obetydliga lokala variationer kunna påvisas. Bland annat förtjänar nämnas, att, enligt vad en i bilagan citerad specialundersökning givit vid handen, man också kunnat iakttaga ett så att säga latent bostadsbehov, innebärande att de boende låta sig åtnöja med en lägre bostadsstandard, än deras ekonomiska villkor medgiva, och att bostadsstandarden i sådana fall, trots tillräcklig köpkraft, till och med kunnat vara så låg, att den varit att beteckna såsom ett socialt missförhållande.

För att de ifrågasatta stödätgårderna skola ha framgång och mindre önskvärda ekonomiska verkningar skola kunna undvikas, synas böra uppställas följande allmänna förutsättningar, nämligen att bostadskostnaden uppnått en naturlig anpassning efter den allmänna köpkraften, så att en normal efterfrågan kan väntas förefinnas beträffande såväl det redan befintliga fullgoda bostadsbeståndet som det under statens mellankomst nyproducerade, ävensom att byggnadskostnaderna, tomtkostnader inberäknade, bringats i sådan samklang med den allmänna bostadskostnaden, att en nyproduktion kan beräknas bli i rimlig mån räntabel. Tillika lärer, med hänsyn till arbetsmarknadspolitiska syften, förutsättningen för en stödaktion vara, att förhållandena på arbetsmarknaden äro betryggande för den statsunderstödda bostadsproduktionens lugna bedrivande och slutförande.

Enligt de sakkunnigas mening bör den statliga stödaktionen överhuvud taget icke i någon riktning påverka den anpassningsprocess, som här kan behöva äga rum, utan bör denna process utveckla sig och lösas utan inflytande av de ifrågasatta statsätgårderna.

Den ifrågasatta stödaktionen lärer vidare förutsätta, att dels lånemedel och dels enskilt kapital investeras i den ifrågasatta byggnadsverksamheten. Detta lärer i sin tur förutsätta, att denna är av räntabel natur. Det rimliga synes då också vara, att, om staten skall investera medel i denna verksamhet, staten tillskjuter dessa i form av lån. Givet är vidare, att staten överhuvud taget bör undvika att stödja en byggnadsverksamhet, som — sådant stöd förutan — i allt fall skulle komma till stånd. Statliga lånemedel synas böra sättas in på den punkt, där de erhålla den största möjliga effekten, d. v. s. efter den kredit, som står att erhålla på den öppna marknaden.

Uppenbart är att en kreditgivning för bostadsändamål av förevarande art förutsätter lokal organisation och kontroll. Erinras må, att dessa lokala uppgifter vid långivningen ur statens bostadslånefond ombesörjdes av kommunerna, som därvid jämväl hade att ikläda sig fullt betalningsansvar för förmedlade lån.

Enligt de sakkunnigas mening utgjorde kommunens bostadsvårdande uppgifter en förutsättning för denna förmedling på kommunens eget betalningsansvar. Skulle man i nuvarande situation uppställa villkoret om kommunal bor-

gen, vore verksamheten säkerligen dömd att misslyckas. Det förutsättes sålunda, att staten av arbetsmarknadsskäl måste påtaga sig den med en dylik kreditgivning förbundna risken.

Emellertid synas kommunerna äga så stort intresse av stödåtgärdernas arbetsmarknadspolitiska syfte, att de kontrollerande och organisativa uppgifterna kunna påläggas deras organ.

Ovan erinrades, att bostadsmarknaden icke utvecklat sig likformigt i alla kommuner. Tvivelsutan finnas städer och stadsliknande samhällen, där något aktuellt behov av bostadsproduktion över huvud taget icke föreligger, under det att i andra fall ett större eller mindre sådant behov kan konstateras. Givetvis är det endast i det senare fallet, som en långivning bör ifrågakomma. Enligt de sakkunnigas mening förutsätter bedömandet av denna fråga likaledes kommunal medverkan.

Slutligen må erinras, att här ifrågasatta åtgärder av arbetsmarknadspolitisk innebörd böra inordnas såsom ett naturligt led i en kommuns övriga åtgärder mot arbetslösheten och i dess eventuella åtgärder av bostadspolitiskt syfte. Sålunda kan det tänkas, att en kommun jämsides med stödåtgärder för en nyproduktion vill i bostadspolitiskt syfte söka genom rivning av undermåliga bostäder skapa förutsättningar för en höjning av bostadsstandarden.

Med hänsyn till det nu anförda ha de sakkunniga föreslagit, att den ifrågasatta långivningen skall förmedlas av vederbörande drätselkammare eller där emot svarande kommunala organ, som därvid ha att påtaga sig den lokala organisationen och kontrollen intill dess lånen slutamorterats, dock utan att iklåda sig betalningsansvaret. De sakkunniga föreställa sig, att man på detta sätt skulle skapa nöjaktiga garantier för att byggnadsföretagen ur kommunal synpunkt bedömdes såsom nyttiga och lämpliga och att man icke behövde befara att främja en onödigt eller rent överflödig bostadsproduktion. Erinras må att kommunerna alltjämt stå betalningsansvariga för betydande lån ur statens bostadslånefond.

Vidare synes det lämpligt, att vissa garantier skapas för en ekonomisk förankring av långivningen i den öppna kapitalmarknaden och dess sätt att bedöma läget i en kommun. De sakkunniga hava för sådant ändamål föreslagit, att statslånet skall stå i viss relation till den kredit, som med bättre förmånsrätt och på betryggande villkor kan erhållas på öppna marknaden. Förslagsvis skulle statslånet högst få uppgå till 20 procent av sålunda erhållen kredit. Om sålunda exempelvis vederbörande stadshypoteksförening och bostadskreditförening gemensamt lämnade lån å tillhoppa 75 procent av fastighetsvärdet, skulle statslånet kunna utgå med högst 15 % av samma värde. Denna procentsats synes också böra fastställas som relativt maximum, liksom ock den högsta belåningsgräns, som härvid skulle kunna förekomma, skulle utgöra 90 procent. Om dessa eller andra på eget ansvar arbetande kreditinstitut skulle finna försiktigheten bjuda, att belåningsgränsen för deras vidkommande sattes lägre, exempelvis till 60 procent av taxeringsvärdet, skulle statslånet utgå med ytterligare 20 procent av denna lånesumma eller med andra ord 12 procent av fastighetsvärdet och skulle belåningsgränsen här stanna vid 72 procent. Om bygget

med en sådan belåningsgräns icke skulle kunna bringas till utförande, så vore detta enligt de sakkunnigas mening också ett bevis för att så överhuvud taget icke heller borde ske.

Den här förordade principen synes stå i god överensstämmelse med tanken att betrakta statsåtgärden såsom ett »förtroendestöd», proportionellt mot det förtroende, som den öppna penningmarknaden visar byggnadsverksamheten. Givet är, att grundsatsen utgör en nog så effektiv spärr mot en bostadsproduktion av icke ekonomiskt försvarlig natur.

De sakkunniga hava strängt fasthållit vid grundsatsen, att en byggnadsverksamhet, som sålunda genom statens medverkan kunde bringas till stånd, bör betraktas såsom en verksamhet i den öppna marknaden och att stödåtgärden är att anse såsom en arbetsmarknadspolitisk åtgärd med syfte att vidga tillgången på arbetstillfällen på den öppna marknaden. Med hänsyn härtill anse sig de sakkunniga ej böra förorda föreskrifter, att vissa byggnadsföretagare eller byggnadsföretag av viss beskaffenhet erhålla företräde vid erhållande av lån, enär ju syftet, nämligen att sysselsätta arbetskraft, icke är beroende av byggnadsföretagarens natur eller lägenheternas storlek. De sakkunniga förutsätta emellertid, att de kommunala myndigheterna, i den mån så kan ske, i sin medverkan skola skänka allt beaktande åt bostadspolitiska och andra direkt sociala synpunkter.

Rekryteringen av arbetskraften lärer böra ske på det sätt, som eljest förekommer på öppna marknaden. Vidare förutsättes, att ingen kontroll beträffande lägenheternas användning framdeles upprätthålles i vidare mån, än som kan erfordras för kreditens trygghet. Det enda förbehåll, som synes böra uppställas, är att byggnaden till huvudsaklig del tjänar bostadsändamål. Allmänna byggnader, industribyggnader och liknande måste sålunda givetvis anses uteslagna.

Det lärer slutligen ligga i sakens natur, att den ifrågasatta statliga stödaktionen bör vara av tillfällig art.

**Den kommunala förmedlingen.** Såsom i principmotiveringen här ovan framhållits, är en av huvudpunkterna i de sakkunnigas förslag, att statslånen skola förmedlas av vederbörande kommun genom drätselkammaren eller häremot svarande organ — i det följande för korthetens skull generellt kallade drätselkammaren — men att kommunen icke skall åtaga sig betalningsansvaret för lånen. Från denna regel göres ett fakultativt undantag, som i det följande beröres.

Vad man i första hand vill ernå med denna kommunala medverkan är givetvis ett allmänt, sakligt bedömande av behovet och ändamålsenligheten med den långivning, som avses. Särskilt bostadsmarknaden men även arbetsmarknaden, vilka båda böra underkastas ett dylikt sakligt bedömande, äro ju lokala företeelser. Drätselkammaren har sålunda att bedöma, huruvida läget på arbets- och bostadsmarknaden kan anses motivera, att ifrågasatta byggnadsföretag komma till stånd och huru dessa skulle återverka dels på bostadsförhållandena i orten och dels på arbetstillfällen.

För ändamålet skall byggnadsföretagaren enligt de sakkunnigas förslag ha att inge sin ansökan om statligt stöd till drätselkammaren, som sedermera har att med eget utlåtande i nu berörda hänseenden vidarebefordra ansökningen till det statliga organ för verksamheten, som i det följande skall beröras.

Till ansökningen böra fogas byggnadsritningar, byggnadsbeskrivning samt detaljerad kostnadsberäkning (eventuellt entreprenadanbud). Efter företagen granskning skall drätselkammaren i sitt utlåtande jämväl uttala sig om dessa handlingar.

I enlighet med de sakkunnigas förslag skall lånet till sitt högsta belopp beräknas i relation dels till taxeringsvärdet och dels till storleken av den ordnade kredit, som med bättre förmånsrätt kunnat erhållas på öppna marknaden. Detta förutsätter, att statslånets belopp icke kan slutligt fastställas, förrän taxeringsvärdet blivit åsatt och stadigvarande lån erhållits, alltså först viss tid efter byggets fullbordande. Skall den statliga stödaktionen alltså fylla en uppgift, måste man förutsätta, att staten på förhand kan lämna en preliminär utfästelse om de lånebelopp, som framdeles kunna påräknas under nu angivna förutsättningar ävensom under förutsättning, att övriga villkor för statslånets tillgodonjutande blivit uppfyllda. Drätselkammaren bör sålunda i sitt utlåtande, med stöd av de uppgifter som kunna inhämtas, ingå på ett förhandsbedömande av dessa frågor, samt med ledning av detta bedömande avge förslag beträffande storleken av det statliga lånebelopp, som högst skulle kunna påräknas, allt givetvis under förutsättning att drätselkammaren överhuvud taget går in för att tillstyrka ansökningen.

Drätselkammarens tillstyrkande skall vidare innefatta åtagande från kommunens sida att — genom vederbörliga kommunala organ — förmedla lånet till byggnadsföretagaren, under byggnadstiden utöva erforderlig teknisk kontroll samt att under lånets hela löpetid förmedla eventuell indrivning samt inbetalning till statsverket av förfallande annuiteter ävensom att tillse, att icke byggnaden genom vanvård så förlorar i värde, att säkerheten uppenbarligen äventyras, samt att, där så sker, göra anmälan till vederbörande statsorgan. Vidare skall kommunen åtaga sig att, om lånet från statens sida uppsäges, ombesörja erforderliga åtgärder.

Överhuvud taget skall drätselkammaren sålunda åtaga sig att så att säga fungera såsom statens ombud under lånetiden.

Såsom allmän regel föreslå de sakkunniga, att kommunen för sina förmedlingsuppgifter icke skall äga att erhålla ekonomisk gottgörelse av staten.

**Kredit under byggnadstiden.** Såsom i historiken erinrats, utgick lån ur statens bostadslånefond under byggnadstiden och utbetalades i mån av byggnadsföretagets fortskridande. Denna anordning torde ha varit i hög grad betydelsefull för effektiviteten av denna verksamhet, särskilt i vad rör egnahemsbyggandet, beträffande vilket möjligheter att erhålla byggnadskreditiv i egentlig mening i allmänhet icke finnas.

Utan tvivel skulle det även i den föreliggande situationen verksamt bidra till ernående av den avsedda effekten, om statslånen kunde utgå på lik-

nande sätt, d. v. s. såsom driftskredit, givetvis efter den driftskredit, som i annan väg erhålles. Det önskvärda skyndsamma igångsättandet av byggnadsföretaget skulle bland annat säkerligen underlättas genom en sådan anordning. De sakkunniga vilja därför förorda, att möjligheter härtill öppnas.

Beredandet av lån under byggnadstiden är givetvis av en helt annan natur än belåning av färdiga byggnader; det förutsätter, att byggnadsarbetet på ett ingående sätt kan följas och göras till föremål för den noggrannaste kontroll. Enligt sakens natur är en sådan kreditgivning också förenad med helt andra, vida större risker än belåning av färdiga byggnader. Härtill kommer att lånet ju under byggnadstiden, på skäl som ovan anförts, icke definitivt kan fastställas till sitt slutliga belopp.

De sakkunniga föreslå därför, att lån få utgå under byggnadstiden, men att, där så sker, långivningen helt bedrivs på *kommunalt betalningsansvar*. De sakkunniga föreställa sig, att en sådan temporär borgen icke skulle vara ägnad att inge alltför stora betänkligheter på kommunalt håll. De betänkligheter, som från kommunalt håll efter hand inställde sig beträffande förmedlingen av lån ur statens bostadslånefond, hänförde sig säkerligen väsentligen till det förhållandet, att kommunen engagerade sig för lån dels för en mycket lång tid och dels för till synes oavslutligt kumulerade belopp. Ingendera av dessa förhållanden skulle föreligga i förevarande fall, då det ju rör sig dels om engångsätgärder och dels om en temporär kredit på kort tid.

Nämnas må, att en sådan långivning under byggnadstiden, enligt vad erfarenheten från statens byggnadsbyrås verksamhet utvisar, kan ha en stor betydelse även ur en annan synpunkt, speciellt vad angår egnahemsbyggare. Den sätter nämligen det allmänna i tillfälle att utöva icke blott kontroll i egentlig mening utan också en betydelsefull rådgivande och hjälpande verksamhet ur teknisk synpunkt. Erinras må i sådant hänseende om statens byggnadsbyrås typitningar för en- och tvåfamiljshus samt om den granskning av byggnadsritningar i övrigt, som därvid ägde rum under sakkunnig byggnadsteknisk medverkan, och som utan tvivel bidrog att lyfta den statsunderstödda byggnadsverksamheten upp till ett högre plan.

**Kommunal byggnadsverksamhet.** Såsom allmän regel förutsätta de sakkunniga, att den statsunderstödda byggnadsverksamheten skall bedrivas av byggnadsföretagare i vanlig ordning på den öppna marknaden, nämligen av enskilda byggmästare, kooperativa företag eller egnahemsbyggare. Det torde emellertid kunna tänkas fall, där kommunen i egen regi skulle vilja bedriva bostadsbyggande och därvid mot fullt betalningsansvar använda sig av de statliga lånemöjligheterna. Självfallet är ju också, att en byggnadsverksamhet genom kommunens försorg i lika hög grad som varje annan byggnadsverksamhet skulle främja det avsedda syftet att motverka arbetslöshet. Hinder härför synas enligt de sakkunnigas mening icke böra möta. Då säkerheten i sådant fall lär få anses vara av oomtvistlig natur, lär det i dylika fall icke vara påkallat att uppehålla de föreslagna bestämmelserna om statslånets relation till kredit på öppna marknaden och om den absoluta högsta

belåningsgränsen av 90 procent. Det torde vara nog att föreskriva, att lånebeloppet högst må utgöra 15 procent av fastighetsvärdet.

Med hänsyn till den allmänna förutsättningen för erhållande av lån bör givetvis tillses, att kommunen ej använder sig av denna lånemöjlighet allenast med hänsyn till lånets relativa billighet, så att långivningen skulle utgå för en byggnadsverksamhet, som även utan statens stöd skulle komma till stånd. Erinras må också, att enligt de allmänna förutsättningarna lån i dylika fall endast finge utgå för bostadsbyggande och följaktligen ej disponeras för offentliga, kommunala byggnader, exempelvis sjukhus eller skolor.

**Lån mot bättre rätt.** Den andra huvudpunkten i principförslaget var, att statslånet skulle utgå såsom ett tilläggslån till den kredit, som kunde erhållas på öppna marknaden, och att dess belopp skulle fastställas i viss relation till sålunda erhållen kredit. Ett huvudsyfte med denna grundsats var, att vid den statliga långivningen erhålla en viss förankring i den allmänna kapitalmarknadens sätt att bedöma byggnadsföretagets räntabilitet. Stor vikt synes sålunda böra fästas vid ej blott storleken utan även arten av denna bättre belägna kredit.

Såsom allmänna villkor vilja de sakkunniga föreslå, att krediten med förmannsrätt framför statslånet skall hava lämnats av kreditgivande institutioner — privatpersoner, enskilda leverantörfirmor m. fl. synas icke få ifrågakomma såsom långivare — samt vara ordnad på fullt betryggande villkor. De sakkunniga föreställa sig att man såsom långivare beträffande den bättre belägna krediten främst bör taga hänsyn till Konungariket Sveriges stads-hypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, inteckningsbolagen, försäkringsbolagen och sparbankerna.

Vad här anförts om långivare skulle enligt vad ovan föreslagits icke gälla i de fall, där kommunen byggde i egen regi.

**Lånevillkoren.** Statslånen synas böra löpa såsom amorteringslån från en viss för alla låntagare gemensam dag.

Beträffande räntefoten hava de sakkunniga icke ansett sig böra föreslå någon fix räntesats utan förorda allenast principen, att lånen utlämnas mot den ränta, som staten i sin egen upplåning vid utlåningstillfället får vidkännas. Denna räntefot bör infogas i en annuitet, där amorteringen utgör 2 procent. Amorteringstiden skulle därmed uppgå till en tid av cirka 25 år; den närmare fixeringen av lånetiden bleve beroende närmast av räntefotens storlek.

Till täckande av statens risk borde vidare låntagarna tillförbindas att till en gemensam riskfond, som förvaltades av statskontoret, tillskjuta ytterligare 1 procent av oguldna lånebeloppet. Annuiteten skulle alltså med 3 procent överskjuta den procentsats, som angåve räntan. Om det mot slutet av lånetiden visade sig, att riskfonden icke behövt tagas i anspråk för risktäckningsändamål utan helt eller delvis bevarats, skulle det bevarade beloppet disponeras för avskrivning eller nedskrivning av den sista eller de sista annuiteterna. Nämnas må, att om riskfonden överhuvud taget icke behövde tagas i anspråk

för förlusttäckning, skulle denna anordning innebära, att lånetiden förkortades med ungefär 6 år.

I detta sammanhang må nämnas, att låntagaren bör tillförbindas att, i den mån lån mot bättre säkerhet än statslånet amorteras, icke inskjuta ny kredit mot sålunda frigjort hypotek utan utverka långivarens förbindelse, att sådant hypotek ställes till förfogande till tryggande av statslånet. Framhållas må, att statskrediten till följd därav givetvis skulle komma att sjunka på inteckningsskalan i hastigare tempo, än som statslånets egen amortering angäve.

Annuiteterna synas bära inbetalas halvårsvis.

Ur teknisk synpunkt synes det, såsom nämnts, angeläget att det totala utlämnade lånebeloppet samlas för att börja löpa såsom amorteringslån på en enda för alla lån gemensam dag. Statskontoret, som väl framdeles finge att förvalta lånen, hade på så sätt endast att tillse, att de inflytande annuiteternas sammanlagda belopp motsvarade annuiteten å totalbeloppet. Emellertid är det uppenbart, att de åtgärder, som måste föregå det slutliga utanordnandet, närmast fastställande av taxeringsvärde och ordnandet av lån mot bättre säkerhet, kunna kräva olika tider på olika håll. Ett alltför långt uppskov med lånens utanordnande skulle kunna vara förenat med olägenhet. Erinras må också, att lånen i vissa fall skulle kunna utbetalas redan under byggnadstiden, nämligen mot kommunal borgen. Med hänsyn härtill föreslå de sakkunniga, att krediten till en början utlämnas såsom tillfälliga lån, löpande med 5 procent ränta, för att sedermera på en viss dag under år 1935, som Kungl. Maj:t efter framtida prövning fastställer, börja att löpa såsom amorteringslån.

Om låntagaren brister i att inom denna termin ha fullgjort de för lånens tillgodonjutande stadgade villkoren, synes uppsägning kunna ske, varvid låntagaren borde ha att erlagga 6 procent ränta från lyftningsdagen till dess full betalning skett.

**Byggnadstiden.** Med hänsyn till låneverksamhetens syfte att i den aktuella arbetslöshetssituationen bereda ökade arbetstillfällen synes det angeläget, att byggnadsverksamheten med statsunderstöd igångsättes snarast möjligt. Med hänsyn till förhållandena på arbetsmarknaden och dess säsongfluktuationer synes det också angeläget, att byggnadstiden kommer att helt eller delvis omfatta den kommande vintern.

De sakkunniga föreslå sålunda, att byggnadsverksamheten med statsunderstöd skall vara påbörjad den 1 oktober 1933, dock med möjlighet till dispens längst till den 15 januari 1934 samt vara fullbordad den 1 oktober 1934, här med dispensmöjlighet längst till den 1 januari 1935. Med hänsyn till den tid, som kräves dels för byggnadsföretagens planering, ansökningarnas prövning hos kommunerna samt deras slutliga prövning och avgörande hos vederbörande statsorgan, vilja de sakkunniga understryka angelägenheten av, att författning i ämnet kommer att utfärdas snarast möjligt.

**Provisoriskt statsorgan.** För handhavande å statens vägnar av verksamhetens administration lärers påkallas inrättandet av ett provisoriskt organ. Härvid

torde statens byggnadsbyrås organisation i tillämpliga delar böra tjäna till förebild. De sakkunniga benämna här detta organ förslagsvis *statens byggnadslånebyrå*. Till denna byrå ha drätselkammarna att med eget yttrande överlämna låneansökningarna till byråns prövning.

Att märka är, att byråns uppgift i så måtto skulle skilja sig från byggnadsbyråns, som denna väsentligen hade att handlägga ärenden ur synpunkten av att den kommunala garantien, som i allmänhet förelåg, praktiskt taget vore av oomtvistlig beskaffenhet. Byggnadslånebyrå i sin tur blir nödsakad att ingå på ett långt mera affärsmässigt bedömande av risken med lånen. Det synes därför riktigt, att byggnadslånebyrå i viss mån får arbeta på eget ansvar och efter prövning av föreliggande omständigheter i varje särskilt fall fatta de avgörande besluten. Även av de arbetsmarknadspolitiska hänsynen är en fri och snabb prövning och ett snabbt avgörande av synnerlig betydelse.

De sakkunniga föreslå sålunda, att, i motsats till vad fallet var beträffande statens byggnadsbyrå, byggnadslånebyrå visserligen får sig anvisat ett av Kungl. Maj:t fastställt belopp men sedan själv verkställer fördelningen.

Byggnadslånebyråns beslut, vilka senast måste vara fattade under september månad 1933, kunna enligt sakens natur endast innefatta ett preliminärt åtagande från statens sida att under de förutsättningar, som dels angivas i författningen och dels framgå av ansökningshandlingarna — rörande byggnadsföretagets storlek och beskaffenhet, dess utförande efter vissa ritningar och byggnadsbeskrivningar etc. — framdeles vid byggets fullbordande och avsy-nande utbetala statslån intill visst angivet högsta belopp. Denna utfästelse synes i 2 exemplar böra tillställas drätselkammaren, som har att tillställa byggnadsföretagaren det ena. De sakkunniga föreställa sig, att en sådan utfästelse skulle för byggnadsföretagaren väsentligen underlätta anskaffandet av kredit under byggnadstiden och alltså främja byggnadsverksamhetens skyndsamma igångsättande även i sådana fall, där kommunen icke begagnade sig av möjligheten att på eget ansvar förmedla lånen under byggnadstiden.

Därest en stödaktion för landsbygdens del kommer till stånd, vilja de sakkunniga för sin del ifrågasätta, om icke även denna lämpligen borde administreras genom här föreslagna statsorgan.

Beträffande byggnadslånebyråns organisation anse sig de sakkunniga icke behöva ingå i en närmare prövning men vilja allenast understryka vikten av en detalj, nämligen att byrån erhåller tillgång till byggnadsteknisk expertis.

Framhållas må, att byrån vid träffande av sina beslut bör samråda med vederbörande organ för den statliga arbetslöshetspolitiken, så att låneverksamheten i görligaste mån inordnas som ett naturligt komplement i denna statliga verksamhet.

De sakkunniga tillåta sig i detta sammanhang erinra, att den här ifrågasätta långivningen principiellt skulle få stor likhet med den statliga långivning, som genom statens arbetslöshetskommission bedrivs ur den så kallade väglånefonden. Även här gäller det att genom en låneverksamhet skapa arbetstillfällen, som helt tillhöra den öppna marknaden, men som dock anpassas på sådant sätt, att de motverka arbetslöshet.

Själva medelsförvaltningen synes böra förläggas till statskontoret, som alltså skulle efter anmälan från byggnadslånebyrån ha att till vederbörande drätselkammare utbetala av byrån definitivt beslutade belopp.

Slutligen må nämnas, att byggnadslånebyrån torde hava fyllt sin uppgift, när hela lånestocken på ovan angivet sätt börjat löpa såsom amorteringslån, vid vilken tidpunkt den löpande verksamheten läser kunna helt överflyttas till statskontoret.

**Bostadskooperationen.** I historiken härovan erinrades, att bland annat ett par kooperativa sammanslutningar erhöilo Kungl. Maj:ts tillstånd att på eget ansvar och med förbigående av den kommunala garantien förmedla lån ur statens bostadslånefond. Låt vara att kommunen vid den nu ifrågasatta långivningen icke skulle komma att fungera såsom betalningsansvarig förmedlare, ligger dock i öppen dag, att medverkan från kommunernas sida skulle ha synnerlig betydelse, framför allt i vad rörde det lokala bedömandet av arbetsmarknaden och bostadsmarknaden och vid det lämpliga infogandet av stödaktionen i kommunens arbetsmarknads- och bostadspolitik. Enligt de sakkunnigas mening kan därför icke undantag göras från regeln om denna kommunala medverkan.

Emellertid kan icke förnekas, att vissa kooperativa sammanslutningar med interlokal räckvidd kommit att spela en allt större roll, såsom företrädare av vissa bostadspolitiska reformsträvanden med icke blott ekonomiskt utan även ideellt syfte. Man synes i låneverksamheten icke böra avstå från det så att säga moraliska tillskott, som en sådan organisation kan bjuda, liksom det också för denna kan vara av stort intresse att kunna utöva kontroll över att en byggnadsverksamhet, i den mån den blir av kooperativ natur och har anslutning till en dylik organisation, bedrives efter vissa beprövade grundsatser.

Enligt de sakkunnigas mening bör man vid låneverksamheten i mån av behov bereda sådana sammanslutningar tillfälle att utöva dylik kontroll, givetvis utan att avsteg i övrigt göres från här förordade allmänna grundsatser.

**Stödaktionens omfattning.** De sakkunniga ha icke sökt fixera något bestämt totalbelopp, som staten borde sätta in för stödjandet av bostadsproduktionen i stadssamhällena. Det torde nämligen knappast vara möjligt, att på några objektiva grunder mera exakt ange storleken av det kapital, som kommer att erfordras för en verksamhet enligt ovan angivna grunder och som faktiskt kunde komma att absorberas.

För att emellertid i någon mån åstadkomma utgångspunkter för ett bedömande av den allmänna storleksordningen för de belopp, som överhuvud kunna ifrågakomma, ha de sakkunniga verkställt en uppskattning av byggnadskostnaderna för år 1931 samt — efter en mera summarisk metod — även för åren 1923—1930. En redogörelse för denna undersökning lämnas i den statistiska bilagan. Man finner här, att bostadsproduktionens totalvärde under högkonjunkturåret 1931 torde ha legat vid omkring 275 milj. kr. eller —

tomtvärdet inberäknat — 310 milj. kr. Under de något mera så att säga »normala» åren 1925—1927 synas motsvarande värden hava uppgått till omkring resp. 190 milj. kr. och 215 milj. kr. Härav torde emellertid bortåt hälften komma på sådana större städer, där läget på fastighetsmarknaden numera torde vara sådant, att försiktig återhållsamhet påkallas mer än på andra håll.

Då man vidare måste räkna med, att även en betydande nedgång i den ordinarie byggnadsverksamheten knappast behöver innebära, att densamma sjunker mer än till kanske hälften av det »normala», inses härav, att redan en statlig tertiärkredit, som åstadkommer en total kapitalinvestering av något sådant som 50 milj. kr. kan ha utsikter att hindra, att bostadsproduktionen sjunker under »normalnivån» i sådana orter, där det kan bli fråga om något mera märkbart ingripande.

Nu torde, enligt den plan, som de sakkunniga här framlagt, en viss statlig tertiärkredit åstadkomma ej fullt sju gånger så stor total kapitalomsättning, under förutsättning, att den statliga krediten i allmänhet uppgår till 15 % av fastighetsvärdet. Belysande äro följande relationer:

| Statlig tertiärkredit | Total kapitalomsättning |
|-----------------------|-------------------------|
| 15 milj. kr. . . . .  | 100 milj. kr.           |
| 10 » » . . . . .      | 67 » »                  |
| 7.5 » » . . . . .     | 50 » »                  |
| 5 » » . . . . .       | 33 » »                  |
| 3 » » . . . . .       | 20 » »                  |

Nämnas må, att i dessa kapitalomsättningsbelopp jämväl innefattas tomtkostnaderna, varför beloppets effekt ur synpunkten av arbetskraftens sysselsättande blir något mindre. Emellertid må erinras, att iordningställandet av en tomt för bebyggande i allmänhet föranleder en hel del arbetskrävande uppgifter, såsom framdragande av ledningar för vatten, avlopp, gas och elektricitet samt vanligen också en del rena gatuarbeten.

Vad angår den indirekta arbetsmarknadseffekten av bostadsbyggande, hava de sakkunniga icke ansett sig kunna verkställa några mera exakta beräkningar. Det torde också för den föreliggande uppgiften vara tillfyllest konstatera, att de material, som användas — trä, tegel, cement, bruksprodukter såsom spisar och beslag etc. — till övervägande del äro av inhemsk tillverkning.

## Översikt över byggnadsverksamhetens och bostadsmarknadens utveckling och nuvarande läge i städer och stadsliknande samhällen.

Redogörelse utarbetad på bostadsproduktions-sakkunnigas uppdrag av sakkunnigas sekreterare *Rich. Sterner*.

**Bostadsproduktionens utveckling 1913—1931.** I följande tablå återges bostadsproduktionens utveckling under åren 1913—1931 i de städer och stadsliknande samhällen, där byggnadsverksamheten under de olika åren varit underkastad offentlig kontroll:

| Index:<br>1913 = 100 | Tillkomna<br>lägenheter |          | Indextal för läg.<br>bestående av: |                 |                 | Tillk. läg.<br>m. t. o. m. 2<br>rum o. kök<br>i % av samtl. | Tillkomna<br>eldstäder |          |
|----------------------|-------------------------|----------|------------------------------------|-----------------|-----------------|-------------------------------------------------------------|------------------------|----------|
|                      | antal                   | indextal | enkel-<br>rum o. d.                | 1 rum<br>o. kök | 2 rum<br>o. kök |                                                             | antal                  | indextal |
| 1913 . . . . .       | 8 594                   | 100      | 100                                | 100             | 100             | 69·3                                                        | 28 055                 | 100      |
| 1920 . . . . .       | 4 524                   | 53       | 54                                 | 45              | 69              | 72·8                                                        | 14 412                 | 51       |
| 1921 . . . . .       | 6 365                   | 74       | 78                                 | 63              | 97              | 73·2                                                        | 19 840                 | 71       |
| 1922 . . . . .       | 6 360                   | 74       | 45                                 | 44              | 106             | 62·5                                                        | 21 912                 | 78       |
| 1923 . . . . .       | 9 461                   | 110      | 77                                 | 62              | 142             | 59·1                                                        | 34 006                 | 121      |
| 1924 . . . . .       | 11 901                  | 138      | 136                                | 99              | 166             | 65·4                                                        | 39 297                 | 140      |
| 1925 . . . . .       | 13 068                  | 152      | 148                                | 118             | 192             | 68·8                                                        | 41 721                 | 149      |
| 1926 . . . . .       | 14 221                  | 165      | 153                                | 142             | 227             | 73·3                                                        | 43 932                 | 157      |
| 1927 . . . . .       | 15 095                  | 176      | 233                                | 157             | 206             | 74·8                                                        | 44 166                 | 157      |
| 1928 . . . . .       | 16 399                  | 191      | 256                                | 191             | 211             | 76·5                                                        | 46 795                 | 167      |
| 1929 . . . . .       | 16 598                  | 193      | 240                                | 203             | 205             | 75·7                                                        | 48 244                 | 172      |
| 1930 . . . . .       | 22 381                  | 260      | 403                                | 277             | 259             | 78·4                                                        | 62 108                 | 221      |
| 1931 . . . . .       | 22 620                  | 263      | 377                                | 294             | 271             | 79·3                                                        | 63 086                 | 225      |

Redan under det första krigsåret började en stark tillbakagång, som nådde sin botten år 1920, då bostadsproduktionen var föga mer än hälften så stor som år 1913. Denna utveckling torde huvudsakligen ha betingats av stigande materialpriser, sjunkande reallöner samt av det hämmande inflytande, som den offentliga hyresregleringen (1917—1923) i förening med de genom inflationen ökade penningvärdesriskerna utövade på den privata företagsamheten och kapitalinvesteringen på detta område. År 1923, samma år, som hyresstegringslagen upphävdes, överskred emellertid byggnadsverksamheten ånyo 1913 års nivå, och sedan följde en period av allt livligare bostadsproduktion, vilken kulminerade åren 1930—1931, då lägenhetstillskottet var mer än  $2\frac{1}{2}$  gång så stort som året närmast före kriget.

Sistnämnda jämförelse ger dock ett något överdrivet intryck för byggnadsverksamhetens uppsving, i det att redovisningen efterhand kommit att omfatta allt flera, större (på grund av inkorporeringar) och folkrikare orter. Om man för att erhålla ett säkrare mått på utvecklingen jämför antalet resp. år tillkomna lägenheter och rum per 10 000 invånare, reduceras också stegrings-talen för perioden 1913—1931 till 86 % i fråga om antalet lägenheter och 55 % i fråga om antalet rum, men även den på detta sätt beräknade ökningen framstår ju såsom synnerligen betydande.

Att märka är, att ökningen i särskild grad berört smålägenheter. Utgår man från de i tablåen angivna indextalen, befinnes, att produktionen av enkel-

rum o. d. fyrdubblats och produktionen av lägenheter med 1 rum och kök tredubblats sedan år 1913. Omkring 80 % av de tillkomna lägenheter utgöras numera av smålägenheter med högst 2 rum och kök, medan motsvarande relativt år 1913 var 70 % och år 1923 60 %.

Särskilt inriktad på smålägenheter har den av stat, kommuner, kooperativa bostadsföreningar, allmännyttiga bostadsaktiebolag, stiftelser samt av industriföretag (för egna arbetare) bedrivna bostadsproduktionen varit. Denna gren av byggnadsverksamheten, vilken under senare år till  $\frac{2}{3}$  uppburits av kooperativa bostadsföreningar, har svarat för närmare 20 % av det totala lägenhetstillskottet under åren 1923—1931.

Utmärkande för bostadsproduktionens förskjutningar har vidare varit, att de i betydligt högre grad berört de större städerna (med över 20 000 invånare) än de mindre. Detta förhållande belyses av följande sammanställning:

| Tillkomna eldstäder<br>pr 10 000 inv.<br>åren: | över<br>100 | Orter med följande antal inv. (1 000) |           |          |            | Samtl.<br>orter |
|------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------|-----------|----------|------------|-----------------|
|                                                |             | 20—<br>100                            | 10—<br>20 | 5—<br>10 | under<br>5 |                 |
| 1913 . . . . .                                 | 197         | 125                                   | 87        | 156      | 204        | 161             |
| 1920 . . . . .                                 | 29          | 52                                    | 75        | 137      | 139        | 72              |
| 1921 . . . . .                                 | 94          | 78                                    | 87        | 107      | 143        | 99              |
| 1922 . . . . .                                 | 55          | 77                                    | 120       | 165      | 211        | 107             |
| 1923 . . . . .                                 | 147         | 128                                   | 183       | 192      | 213        | 164             |
| 1924 . . . . .                                 | 205         | 161                                   | 176       | 178      | 189        | 186             |
| 1925 . . . . .                                 | 256         | 178                                   | 126       | 156      | 172        | 196             |
| 1926 . . . . .                                 | 287         | 172                                   | 109       | 135      | 162        | 199             |
| 1927 . . . . .                                 | 298         | 160                                   | 103       | 138      | 140        | 197             |
| 1928 . . . . .                                 | 292         | 186                                   | 137       | 148      | 145        | 206             |
| 1929 . . . . .                                 | 268         | 194                                   | 141       | 153      | 153        | 202             |
| 1930 . . . . .                                 | 366         | 234                                   | 171       | 187      | 158        | 256             |
| 1931 . . . . .                                 | 370         | 193                                   | 182       | 195      | 145        | 250             |

I de mindre orterna gick bostadsproduktionen t. o. m. tillbaka, sedan en toppunkt redan år 1923 passerats, och först under de senaste åren framträdde här ett förnyat uppsving. Städer med över 20 000 invånare ha emellertid under senare år svarat för nära 75 % och enbart Stockholm för bortåt 40 % av lägenhetstillskotten inom samtliga de 400—500 orter, där byggnadsverksamheten under dessa år varit underkastad offentlig kontroll. Av folkmängden i dessa orter kommer drygt 55 % på städer med över 20 000 invånare och omkring 20 % på Stockholm.

**Orsaker till bostadsproduktionens uppsving.** Bland de faktorer, som åstadkommit den betydande ökningen i bostadsproduktionen, torde, åtminstone under uppsvingsperiodens första skede, den vid denna tid särskilt i större städer tydligt framträdande bostadsbristen ha varit en av de viktigaste. Belysande för denna företeelse äro vissa av socialstyrelsen vid oktoberflyttningarna 1923—1931 från kommunala myndigheter inhämtade omdömen angående bostadstillgången. I nedanstående tablå sammanställas de på denna väg erhållna vittnesbörderna i fråga om smålägenheter, vilka under hela perioden företett en relativt betydligt knappare tillgång än övriga lägenhetskategorier:

*Antal städer, där de kommunala myndigheterna lämnat nedanstående omdömen angående tillgången på smålägenheter (t. o. m. 2 rum och kök) vid oktoberflyttningarna 1923—1932.*

| Å r                            | 36 större städer |              |       |               | 69 mindre städer |              |       |               |
|--------------------------------|------------------|--------------|-------|---------------|------------------|--------------|-------|---------------|
|                                | god              | till-räcklig | knapp | otill-räcklig | god              | till-räcklig | knapp | otill-räcklig |
| Omdömen avseende: <sup>1</sup> |                  |              |       |               |                  |              |       |               |
| a) Samtliga småläg.            |                  |              |       |               |                  |              |       |               |
| 1923 . . . . .                 |                  | 4            | 8     | 24            |                  | 36           | 19    | 14            |
| 1924 . . . . .                 |                  | 5            | 10    | 21            |                  | 37           | 24    | 8             |
| 1925 . . . . .                 | 1                | 6            | 13    | 16            | 13               | 34           | 14    | 8             |
| 1926 . . . . .                 | 1                | 6            | 16    | 13            | 11               | 41           | 14    | 3             |
| b) Äldre småläg.               |                  |              |       |               |                  |              |       |               |
| 1927 . . . . .                 | 3                | 14           | 12    | 7             | 10               | 43           | 14    | 2             |
| 1928 . . . . .                 | 3                | 14           | 14    | 5             | 15               | 32           | 18    | 4             |
| 1929 . . . . .                 | 3                | 8            | 16    | 9             | 16               | 31           | 16    | 6             |
| 1930 . . . . .                 | 2                | 13           | 13    | 8             | 10               | 35           | 17    | 7             |
| 1931 . . . . .                 | 3                | 13           | 13    | 7             | 15               | 35           | 14    | 5             |
| 1932 . . . . .                 | 7                | 9            | 16    | 4             | 17               | 35           | 15    | 2             |
| c) Nyare småläg. <sup>2</sup>  |                  |              |       |               |                  |              |       |               |
| 1927 . . . . .                 | 2                | 14           | 15    | 5             | 7                | 42           | 16    | 3             |
| 1928 . . . . .                 | 2                | 18           | 10    | 6             | 13               | 26           | 19    | 6             |
| 1929 . . . . .                 | 2                | 12           | 14    | 8             | 12               | 31           | 16    | 10            |
| 1930 . . . . .                 | 2                | 17           | 12    | 5             | 8                | 32           | 15    | 10            |
| 1931 . . . . .                 | 5                | 14           | 12    | 5             | 10               | 30           | 16    | 9             |
| 1932 . . . . .                 | 7                | 17           | 8     | 4             | 10               | 32           | 18    | 6             |

Som synes tyda emellertid dessa omdömen på, att läget i hög grad förbättrats sedan år 1923. Särskilt gäller detta i fråga om de större städerna, där omdömena vid varje nytt undersökningstillfälle — bortsett från högkonjunkturåret 1929 — gått i ständigt gynnsammare riktning. I de mindre städerna, där utgångsläget synes ha varit betydligt mindre ansträngt, upphörde däremot förbättringstendensen att göra sig gällande från år 1926, i det att de efter detta år erhållna omdömena icke tytt på några mera märkbara förändringar. Detta synes ange, att förhållandena på bostadsmarknaden i de mindre städerna på ett jämförelsevis tidigt stadium åter blivit normala. Trots denna allmänna förbättrings- och normaliseringstendens föreligga dock fortfarande från såväl de mindre som särskilt de större städernas sida åtskilliga vittnesbörd om otillräcklig eller knapp tillgång å smålägenheter. Anmärkningsvärt är emellertid, att det i fråga om större städer oftast talas om bristande tillgång å äldre billigare smålägenheter, medan man däremot i småstäderna, där nyproduktionen varit betydligt mindre intensiv, i något större utsträckning synes ha behov av en ökad tillgång å nyare, moderna lägenheter.

Ett annat uttryck för förskjutningarna i bostadstillgången har man i de vid bostadsräkningarna erhållna ledighetsprocentssiffrorna, vilka sammanställts i följande tablå:

<sup>1</sup> Först från år 1927 lämnades specificerade omdömen för äldre och nyare lägenheter, medan man tidigare avgav gemensamma omdömen för båda dessa kategorier. — <sup>2</sup> Summan av de mindre städer, vilka lämnat uppgift om tillgången å nyare smålägenheter, understiger vissa år 69, beroende på att dylika lägenheter uppgivits icke förekomma i några städer.

| Proc. antal hyreslediga läg.                    | 1912/15 | 1920 | 1924 | 1926 | 1930 | 1931 | 1932 |
|-------------------------------------------------|---------|------|------|------|------|------|------|
| Stockholm . . . . .                             | 3·1     | 0·0  | 0·2  | 0·8  | 1·4  | 2·0  | 3·2  |
| Göteborg . . . . .                              | 0·4     | 0·1  | 0·1  | 0·8  | 1·0  | 1·1  | 1·3  |
| 55 orter, inkl. Göteborg <sup>1</sup> . . . . . | 2·1     | 0·5  | 1·3  | 1·8  | .    | .    | .    |

Något som bestyrker, vad som nyss anförts angående den relativa tillgången på äldre och nyare bostäder, är, att endast c:a 35 % av de vid årsskiftet 1932/33 hyreslediga lägenheterna i Stockholm utgjordes av äldre våningar utan centralvärme.

Ett mått på förändringarna i den kvantitativa bostadsförsörjningen erhålles genom följande siffror, avseende medelantalet boende per 100 rum i 53 orter:

| Boende per 100 rum        | Smålägenheter<br>(t. o. m. 2 rum o. kök) |      |      |      | Samtliga lägenheter |      |      |      |      |
|---------------------------|------------------------------------------|------|------|------|---------------------|------|------|------|------|
|                           | 1912/15                                  | 1920 | 1924 | 1926 | 1912/15             | 1920 | 1924 | 1926 | 1930 |
| Stockholm . . . . .       | 164                                      | 162  | 149  | 149  | 124                 | 123  | 117  | 117  | 114  |
| Göteborg . . . . .        | 183                                      | 183  | 177  | 169  | 146                 | 145  | 142  | 136  | 129  |
| Övriga 51 orter . . . . . | 163                                      | 160  | 151  | 147  | 132                 | 132  | 123  | 121  | .    |
| Samtl. 53 orter           | 166                                      | 164  | 154  | 151  | 131                 | 131  | 124  | 122  | .    |

Man finner av föregående båda sammanställningar, att den i början av förra decenniet framträdande bostadsbristen i stort sett icke hade karaktär av någon försämring i den kvantitativa behovstäckningen i fråga om bostäder utan i första hand tog sig uttryck däri, att bostadstillgången blivit knappare i förhållande till den köpkraftiga efterfrågan. Sedermera har emellertid den ökade bostadsproduktionen möjliggjort dels en utjämning mellan tillgång och köpkraftig efterfrågan, varpå den stigande bostadsreserven utgör ett synbart uttryck, dels även en förbättring i den kvantitativa bostadsförsörjningen, som avspeglar sig i de sjunkande boendetäthetssiffrorna.

Utejämningen mellan tillgång och efterfrågan på bostadsmarknaden skulle sannolikt ha kommit till stånd vida tidigare, om icke samtidigt med bostadsproduktionens uppsving inträtt en betydande ökning i den köpkraftiga efterfrågan, vilken sålunda utgör en huvudsaklig förklaring till att byggnadsverksamheten under en så lång följd av år kunnat förete en nästan oavbruten stegring. Analyserar man närmare denna ökade bostadsefterfrågan, befinnes, att den dels sammanhänger med den ökade inflyttningen, särskilt till de större städerna, dels beror av sådana förhållanden, som möjliggjort den nyss berörda minskningen i trångboddheten. I fråga om den första av dessa faktorer må nämnas, att folkmängden i städer med över 10 000 invånare under perioden 1923—1931 ökats med i medeltal c:a 19 000 personer per år, medan motsvarande siffra för åren 1913—1922 stannar vid c:a 12 500 personer.<sup>3</sup> Enbart i Stockholm har folkökningssiffran under åren 1926—1931 uppgått till över hälften av hela rikets folkökning; vissa år (1927 och 1929) svarade huvudstaden t. o. m. för nästan hela folkökningen i riket.

Bland de faktorer, som möjliggjort den ökade bostadsrymligheten, dominerar givetvis den reala inkomstökningen, åstadkommen dels genom reallönernas stegring dels genom ökningen i sysselsättningen efter övervinnandet av

<sup>1</sup> Medan föregående siffror för Stockholm och Göteborg beräknats på hela lägenhetsbestånden, ha dessa procenttal beräknats på totalantalet hyreslägenheter och äro av denna anledning en eller flera decimaler för höga i förhållande till de föregående.

<sup>2</sup> Avser 52 orter.

<sup>3</sup> Härvid har folkökning på grund av inkorporeringar frånräknats.

1920—1922 års kris. I hög grad inverka emellertid även de ökade anspråk på bostadsutrymme, som sammanhånga med, att en större del av befolkningssmassan kommit att utgöras av medelålders och äldre personer. I några av de största städerna har vidare en viss ökning i efterfrågan på enkelrum o. d. smärre lägenheter åstadkommits därigenom, att en del ensamstående personer, vilka tidigare brukat bo i möblerade rum, numera förhyra egna lägenheter.

Efterfrågestegringens stimulerande inflytande på bostadsproduktionen har i hög grad förmedlats genom en anseelig höjning av hyresnivån. I samband med produktions- och hyresstegringen står emellertid, att byggnadskostnaderna, vilka synas ha mer än 3-dubblats under åren 1914—1920, sedermera kunnat hålla sig kvar vid mer än dubbla förkrigsnivån. Dessa företeelser belysas närmare i följande tablå:

| År                             | Hyresindex (resp. års slut) <sup>2</sup> |                 |          | Byggnadskostnadsindex för Sthlm enligt |                                        | Levnadskostnadsindex (4 kvart.) resp. år |
|--------------------------------|------------------------------------------|-----------------|----------|----------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------------------|
|                                | 72 orter                                 | därav Stockholm | Göteborg | Handelsbanken (sept.)                  | Fastighetsnämnden (mitten av resp. år) |                                          |
| 1912/15 <sup>1</sup> . . . . . | 100                                      | 100             | 100      | 100                                    | 100                                    | 100                                      |
| 1920 . . . . .                 | 149                                      | 152             | 154      | .                                      | 325                                    | 281                                      |
| 1924 . . . . .                 | 183                                      | 185             | 174      | 215                                    | 230                                    | 174                                      |
| 1928 . . . . .                 | 209                                      | 210             | 207      | 210                                    | 232                                    | 172                                      |
| 1930 . . . . .                 | .                                        | 224             | 220      | 207                                    | 232                                    | 163                                      |
| 1931 . . . . .                 | .                                        | 228             | .        | 199                                    | 232                                    | 158                                      |
| 1932 . . . . .                 | .                                        | .               | .        | 191                                    | .                                      | 156                                      |

Som härav framgår, synes hyresindex ha hållit sig lägre än det totala levnadskostnadsindex ungefär till tiden för hyresstegringslagens upphävande men har sedan fortsatt att stiga, medan däremot levnadskostnaderna visat sjunkande tendens. Om hyresstegringen gentemot förkrigstiden sålunda under de senaste 8—9 åren varit betydligt större än levnadskostnadsstegringen, synes den å andra sidan först på de allra senaste åren ha börjat närma sig eller inhämtat ökningen i byggnadskostnader. Påpekas bör emellertid, att hyressiffrorna ge ett något överdrivet uttryck för stegringen i bostadspriserna, i det att de till någon del torde återspegla en viss höjning i bostädernas kvalitet. Även byggnadskostnadstalen torde dock, bl. a. på grund av förskjutningarna i byggnadstekniken, få betraktas med viss reservation, varför man sålunda icke torde kunna draga alltför vittgående slutsatser av en jämförelse mellan här anförda stegringstal för hyror och byggnadskostnader.

Levnadskostnadstalen erinra om den relativa stabilisering i penningvärdet, som inträdde efter deflationskrisens slut. Att denna stabilisering i prisnivån jämte den snart därpå följande återgången till guldmyntfot i tiden kommit att sammanfalla med byggnadsverksamhetens återupplivande, torde knappast utgöra någon tillfällighet, enär härigenom en ökad säkerhet för kapitalinvestering på byggnadsmarknaden åstadkomms.

Nämnas må även, att under bostadsproduktionens senare uppsvingår ett avsakande i produktionen i viss mån förhindrats därigenom, att antalet genomrivning avgångna lägenheter och rum undergått en såväl absolut som relativ ökning. Följande siffror belysa närmare detta förhållande:

<sup>1</sup> Hyresindexens basår är för Stockholm och Göteborg 1915 samt för övriga orter 1912 eller 1913. Handelsbankens byggnadskostnadsindex har 1913 till bas och Fastighetsnämndens 1914. Levnadskostnadsindex utgår från mitten av år 1914.

<sup>2</sup> De tre hyresindexserierna äro icke fullt jämförbara med varandra.

| Avgångna lägenheter Avgångna eldstäder |       |                |       |                | Avgångna lägenheter Avgångna eldstäder |       |                |       |                |
|----------------------------------------|-------|----------------|-------|----------------|----------------------------------------|-------|----------------|-------|----------------|
| År                                     | antal | % av tillkomna | antal | % av tillkomna | År                                     | antal | % av tillkomna | antal | % av tillkomna |
| 1913 . .                               | 945   | 11·0           | 2 805 | 10·0           | 1926 . .                               | 1 011 | 7·1            | 2 999 | 6·8            |
| 1920 . .                               | 326   | 7·2            | 1 045 | 7·3            | 1927 . .                               | 1 360 | 9·0            | 3 842 | 8·7            |
| 1921 . .                               | 419   | 6·6            | 1 135 | 5·7            | 1928 . .                               | 1 705 | 10·4           | 4 882 | 10·4           |
| 1922 . .                               | 339   | 5·3            | 883   | 4·0            | 1929 . .                               | 2 186 | 13·2           | 6 598 | 13·7           |
| 1923 . .                               | 535   | 5·7            | 1 501 | 4·4            | 1930 . .                               | 2 071 | 9·3            | 6 510 | 10·6           |
| 1924 . .                               | 786   | 6·6            | 2 310 | 5·9            | 1931 . .                               | 2 018 | 8·9            | 5 340 | 8·6            |
| 1925 . .                               | 933   | 7·1            | 2 510 | 6·0            |                                        |       |                |       |                |

Rivningsverksamheten nådde sin höjdpunkt år 1929. I Stockholm uppgick avgången av lägenheter och eldstäder detta år till resp. 21·9 och 28·1 % av bruttotillskotten.

**Lokala olikheter i utvecklingen.** Ovan har framhållits, att bostadsproduktionens ökning varit särskilt framträdande i större städer. Inom varje särskild ortsgrupp framträda emellertid betydande skillnader mellan olika samhällen. I fråga om städer med över 10 000 invånare belyses detta förhållande närmare i följande tablå, där de olika orterna ordnats i fallande skala efter det genomsnittliga årliga eldstadstillskottet per 10 000 invånare under perioden 1923—1931:

*Antal under perioden 1923/31 i medeltal per år tillkomna eldstäder per 10 000 inv.*

|                   |     |                     |     |                    |     |                      |    |
|-------------------|-----|---------------------|-----|--------------------|-----|----------------------|----|
| Stockholm . . .   | 328 | Malmö . . . . .     | 211 | Norrköping . . .   | 160 | Västerås . . . . .   | 93 |
| Hälsingborg . .   | 300 | Uppsala . . . . .   | 209 | Sundsvall . . . .  | 154 | Södertälje . . . .   | 86 |
| Kalmar . . . . .  | 294 | Kristianstad . . .  | 201 | Luleå . . . . .    | 148 | Trollhättan . . . .  | 86 |
| Borås . . . . .   | 249 | Karlstad . . . . .  | 199 | Ystad . . . . .    | 138 | Gävle . . . . .      | 78 |
| Umeå . . . . .    | 247 | Mölnadal . . . . .  | 198 | Kristinehamn . .   | 136 | Härnösand . . . . .  | 78 |
| Trälleborg . . .  | 238 | Jönköping . . . . . | 196 | Eskilstuna . . . . | 134 | Karlskrona . . . . . | 71 |
| Lund . . . . .    | 237 | Uddevalla . . . . . | 194 | Nyköping . . . . . | 126 | Visby . . . . .      | 66 |
| Göteborg . . . .  | 235 | Skövde . . . . .    | 186 | Östersund . . . .  | 120 | Västervik . . . . .  | 61 |
| Örebro . . . . .  | 235 | Linköping . . . . . | 165 | Landskrona . . . . | 109 | Söderhamn . . . . .  | 46 |
| Lidingö . . . . . | 234 | Halmstad . . . . .  | 161 | Falun . . . . .    | 97  |                      |    |

För att närmare belysa de lokala olikheterna har utarbetats den i slutet av denna bilaga införda huvudtabell, vilken återger vissa viktigare förhållanden på bostadsmarknaden inom 129 städer och stadsliknande samhällen. Av särskilt intresse äro de här återgivna uppgifterna om hur stor andel av det beräknade lägenhetsbeståndet vid slutet av år 1931<sup>1</sup>, som tillkommit under nioårsperioden 1923—1931. Högst når denna andel i Skellefteå (51·3 %), Sundbyberg (41·9 %), Kiruna (39·3 %), Kungsbacka (33·8 %) och Stockholm (33·6 %). Å andra sidan finnas emellertid flera orter, där endast en eller annan procent av lägenhetsbeståndet tillkommit under ifrågavarande år.

Av intresse är även att sammanställa de nu nämnda uppgifterna med folkökningen under samma period, beräknad i procent å folkmängden vid dess slut. En summarisk sådan jämförelse möjliggöres genom följande tablå:

<sup>1</sup> I fråga om en del, särskilt mindre, orter torde de beräknade lägenhetsbestånden vara något för låga, varigenom byggnadsverksamhetens intensitet där kommer att te sig något för hög, när den beräknas på detta sätt.

| Folkökning, bostadsbestånd<br>och bostadsprod. i vissa orter | Folk-<br>mängd<br>d. 31/12<br>1931 | Folk-<br>ökning<br>1923/31 | D:o % av<br>folk-<br>mängden<br>d. 31/12<br>1931 | Beräknat<br>bostads-<br>bestånd<br>d. 31/12 1931 | Brutto-<br>tillskott<br>lägenh.<br>1923/31 | D:o i % av<br>bostads-<br>beståndet<br>d. 31/12 1931 |
|--------------------------------------------------------------|------------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| Städer m. över 100 000 inv. (3)                              | 892 171                            | + 118 281                  | 13.3                                             | 256 058                                          | 75 879                                     | 29.6                                                 |
| "  "  20—100 000  "  (15)                                    | 506 520                            | + 35 128                   | 6.9                                              | 140 937                                          | 25 831                                     | 18.3                                                 |
| "  "  10—20 000  "  (20)                                     | 269 913                            | + 10 486                   | 3.9                                              | 72 187                                           | 9 554                                      | 13.2                                                 |
| Mindre städer o. orter (88)                                  | 426 887                            | + 27 145                   | 6.4                                              | 109 562                                          | 16 959                                     | 15.5                                                 |
| <b>Tillhops (126)</b>                                        | <b>2 095 491</b>                   | <b>+ 191 040</b>           | <b>9.1</b>                                       | <b>578 744</b>                                   | <b>128 223</b>                             | <b>22.2</b>                                          |

Som synes har den relativa bostadsproduktionen under perioden i de här redovisade orterna i genomsnitt varit mer än dubbelt så stor som den relativa folkökningen — ett förhållande, som klart anger den betydelse, som den höjda bostadsstandarden haft för den ökade bostadsefterfrågan. Emellertid äro de lokala olikheterna synnerligen betydande. I 9 orter — Västervik, Visby, Laholm, Kungälv, Älvsborg, Hjo, Hedemora, Borlänge och Skönsberg — synes den relativa bostadsproduktionen sålunda ha varit mindre än den relativa folkökningen, medan den i 69 orter varit minst tre gånger så stor.

I huvudtabellens sista kolumner återfinnas vissa boendetäthetssiffror för smålägenheter avseende åren 1924 och 1926. I följande tabell ha de för förstnämnda år gällande täthetstalen sammanställts med de här använda uttrycken för relativ bostadsproduktion. Härigenom erhålles möjlighet att bedöma, i vad mån byggnadsverksamheten under senare år varit särskilt intensiv inom de orter, där den kvantitativa bostadsförsörjningen vid uppsvingperiodens början var relativt ringa.

| Relativ byggnads-<br>verksamhet<br><br>Boende-<br>täthet                 | Antal orter, där nedanstående andel (i %) av bostadsbeståndet<br>d. 31/12 1931 tillkommit under 1923—1931. |           |           |           |           |          |          |          |                  |               |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|----------|----------|----------|------------------|---------------|
|                                                                          | —5                                                                                                         | 5—10      | 10—15     | 15—20     | 20—25     | 25—30    | 30—35    | 35—40    | 40 o.<br>däröver | Till-<br>hops |
| Antal orter m. följ. antal<br>boende per 100 rum (i<br>småläg.) år 1924: |                                                                                                            |           |           |           |           |          |          |          |                  |               |
| — 99 . . . . .                                                           | —                                                                                                          | —         | 2         | 1         | 1         | —        | —        | —        | —                | 4             |
| 100—109 . . . . .                                                        | —                                                                                                          | 1         | —         | 1         | —         | —        | —        | —        | —                | 2             |
| 110—119 . . . . .                                                        | 1                                                                                                          | 2         | 1         | 1         | —         | —        | 1        | —        | —                | 6             |
| 120—129 . . . . .                                                        | 1                                                                                                          | 7         | 2         | 2         | —         | 1        | 1        | —        | —                | 14            |
| 130—139 . . . . .                                                        | 4                                                                                                          | 4         | 10        | 4         | 3         | 3        | —        | —        | —                | 28            |
| 140—149 . . . . .                                                        | —                                                                                                          | 5         | 9         | 11        | 4         | 1        | 1        | —        | —                | 31            |
| 150—159 . . . . .                                                        | 2                                                                                                          | 3         | 6         | 7         | 1         | 3        | —        | —        | 2                | 24            |
| 160—169 . . . . .                                                        | 3                                                                                                          | 3         | 2         | 2         | 2         | —        | —        | —        | —                | 12            |
| 170—179 . . . . .                                                        | —                                                                                                          | —         | 1         | 1         | 1         | 1        | —        | —        | —                | 4             |
| 180—189 . . . . .                                                        | —                                                                                                          | —         | 1         | —         | —         | —        | —        | —        | —                | 1             |
| 190—199 . . . . .                                                        | —                                                                                                          | —         | —         | —         | —         | —        | —        | 1        | —                | 1             |
| 200— . . . . .                                                           | —                                                                                                          | —         | —         | —         | —         | —        | —        | —        | —                | —             |
| <b>Tillhops</b>                                                          | <b>11</b>                                                                                                  | <b>25</b> | <b>34</b> | <b>30</b> | <b>12</b> | <b>9</b> | <b>3</b> | <b>1</b> | <b>2</b>         | <b>127</b>    |

Resultatet av denna undersökning blir, att de lokala olikheterna i bostadsproduktionens intensitet knappast i nämnvärd grad stått i samband med motsvarande variationer i fråga om den genomsnittliga boendetätheten för smålägenheter år 1924 — något som ju också är ganska naturligt med hänsyn till, att nämnda olikheter i första hand måste ha betingats av skiljaktigheter i fråga om den allmänna ekonomiska utvecklingen. Man finner, att byggnadsverksamheten

varit jämförelsevis livlig inom ett flertal orter, där täthetssiffrorna varit relativt låga, medan den å andra sidan varit föga intensiv inom åtskilliga orter, som uppvisat en »övernormal» boendetäthet. Av de 63 orter, där boendetätheten var störst, tillhöra 33, alltså föga över halva antalet, den hälft av här redovisade samhällen, som uppvisat den största relativa byggnadsverksamheten.

**Den totala byggnadsverksamheten och dess värde.** Jämte bostadsproduktionen är emellertid även den industriella, kommersiella och administrativa husbyggnadsverksamheten av stor betydelse för arbetsmarknaden inom denna bransch. Med ledning av socialstyrelsens statistik, vilken innehåller beräkningar av nettogolvytan dels i alla nytilkomna bostadslägenheter dels i alla nybyggda fabriks-, butiks-, lager-, magasins-, sjukhus- m. fl. lokaler, kan en uppfattning erhållas om den totala husbyggnadsverksamhetens omfattning. Nedanstående tabell innehåller ett sammandrag av dessa socialstyrelsens beräkningar:

**Beräknad total byggnadsverksamhet i städer och stadsliknande samhällen åren 1925—1931 (1 000-tal m<sup>2</sup> golvyta).**

| Å r        | Bostads-<br>prod. | D:o i %<br>av den<br>totala<br>bygg-<br>nads-<br>verksam-<br>heten | Övrig<br>bygg-<br>nads-<br>verksam-<br>het | D:o i %<br>av den<br>totala<br>bygg-<br>nads-<br>verksam-<br>heten | Tillhopa     | D ä r a v i    |               |                                               |                 |
|------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------|----------------|---------------|-----------------------------------------------|-----------------|
|            |                   |                                                                    |                                            |                                                                    |              | Stock-<br>holm | Göte-<br>borg | Övr. stä-<br>der m.<br>över<br>10 000<br>inv. | Mindre<br>orter |
| 1925 . . . | 1 043             | 72·7                                                               | 392                                        | 27·3                                                               | <b>1 435</b> | 430            | 182           | 439                                           | 384             |
| 1926 . . . | 1 098             | 70·3                                                               | 463                                        | 29·7                                                               | <b>1 561</b> | 599            | 148           | 452                                           | 362             |
| 1927 . . . | 1 104             | 72·5                                                               | 418                                        | 27·5                                                               | <b>1 522</b> | 564            | 148           | 457                                           | 353             |
| 1928 . . . | 1 170             | 72·8                                                               | 438                                        | 27·2                                                               | <b>1 608</b> | 461            | 195           | 560                                           | 392             |
| 1929 . . . | 1 206             | 64·7                                                               | 659                                        | 35·3                                                               | <b>1 865</b> | 483            | 276           | 669                                           | 437             |
| 1930 . . . | 1 553             | 66·2                                                               | 794                                        | 33·8                                                               | <b>2 347</b> | 768            | 283           | 748                                           | 548             |
| 1931 . . . | 1 577             | 71·0                                                               | 643                                        | 29·0                                                               | <b>2 220</b> | 735            | 307           | 629                                           | 549             |

Räknat efter golvarealen synes sålunda den »övriga» byggnadsverksamheten ha omfattat omkring 30 % av den totala. Att den i något högre grad än bostadsproduktionen rönt inflytande av konjunkturförändringarna, framgår av, att den mellan åren 1925 och 1930 ökats med 65 %, medan motsvarande stegringstal för bostadsproduktionen stannade vid 50 %, samt att den under år 1931 företett en märkbar tillbakagång, under det att bostadsproduktionen nämnda år snarast visat ytterligare stigande tendens.

För att erhålla en uppfattning om storleksordningen av de kapitalbelopp, som årligen investeras i husbyggnadsverksamheten har kommittén med ledning av den nyss återgivna statistiken sökt verkställa en beräkning av de totala byggnadskostnaderna under år 1931. I samarbete med på området särskilt sakkunnig person, har man i detta syfte sökt uppskatta byggnads- och tomtkostnaden per eldstad samt per kvm golvyta i sådana lokaler, som ej äro avsedda för bostadsändamål. Härvid har man utgått från olika värden för olika orter samt vid bestämmandet av dessa värden sökt ta hänsyn till beskaffenheten av för resp. orter typiska bostäder och andra lokaler. Även om det kan antas, att en stor del av de fel, som måste vidlåda en dylik kalkyl ta ut varandra, böra likväl resultaten av densamma upptas med stor reservation. Man kan sålunda räkna med möjligheten av, att de erhållna kostnadsbeloppen kunna skilja sig från de verkliga med ett eller annat tiotal miljoner kr. Även med ett så stort fel ger beräkningen dock ett begrepp om, vilka dimensioner kapital-

investeringen på detta område har. För att i någon mån kontrollera resultatet har man i nedanstående tabell sammanställt detsamma med värdestegringen för »annan fastighet» mellan åren 1930 och 1931 enligt taxeringsstatistiken.

**Beräknad kostnad (milj. kr.) för den totala husbyggnadsverksamheten år 1931.**

| Ortsgrupper                     | Kostnad enligt uppskattning för städer och stadsliknande samhällen |                  |          |                   |                  |          | Värdestegringen för »annan fastighet» åren 1930—1931 i hela riket |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------|----------|-------------------|------------------|----------|-------------------------------------------------------------------|
|                                 | exkl. tomtvärde                                                    |                  |          | inkl. tomtvärde   |                  |          |                                                                   |
|                                 | bostadsproduktion                                                  | övrig byggnadsv. | tillhopa | bostadsproduktion | övrig byggnadsv. | tillhopa |                                                                   |
| Stockholm . . . . .             | 122                                                                | 38               | 160      | 147               | 40               | 187      | 184                                                               |
| Göteborg . . . . .              | 39                                                                 | 11               | 50       | 43                | 12               | 55       | 47                                                                |
| Övr. städer m. över 10 000 inv. | 74                                                                 | 23               | 97       | 80                | 24               | 104      | 123                                                               |
| Mindre städer . . . . .         | 39                                                                 | 21               | 60       | 43                | 22               | 65       | 26<br>1 104                                                       |
| Övriga orter . . . . .          |                                                                    |                  |          |                   |                  |          |                                                                   |
| Tillhopa                        | 274                                                                | 93               | 367      | 313               | 98               | 411      | 1 484                                                             |

Enligt beräkningarna skulle sålunda den totala byggnadskostnaden i städer och stadsliknande samhällen under år 1931 ha uppgått till 367 milj. kr. exkl. tomtvärde och till 411 milj. kr. inkl. tomtvärde. Värdestegringen för »annan fastighet» i hela landet — inbegripet den rena landsbygden — uppgick till 484 milj. kr. Ser man enbart på städer med över 10 000 invånare, för vilka de båda värderingarna bli mera jämförbara, befinnes kommitténs beräkning ge ett belopp av 307 milj. kr. (exkl. tomtvärden) och taxeringsstatistiken 354 milj. kr. Överensstämmelsen är sålunda snarast bättre, än man kunnat vänta. Man får nämligen ta hänsyn till, att värdestegringen enligt taxeringarna även torde återspegla resultatet av åtskilliga sådana förbättringsarbeten, som icke resultera i ökat antal lägenheter och lokaler och sålunda ej komma med i byggnadsverksamhetsstatistiken, samt att däri sannolikt även ingå värdestegringar utöver den rena byggnadskostnaden, som kunna inträda i och med att en fastighet bebygges. Med hänsyn till dessa omständigheter vill det synas, som om den totala byggnadskostnaden för hela riket, inkl. landsbygden, under år 1931 skulle ha uppgått till över 400 milj. kr. (exkl. tomtkostnad).

Nämnas må i detta sammanhang, att antalet arbetare inom byggnadsindustrien och densamma närstående hantverksfack torde kunna beräknas till 80 000 å 100 000, vilket ungefär motsvarar en femtedel av arbetarstammen inom den egentliga industrien. Byggnadsarbetarnas totala löneinkomster skulle enligt en inom socialstyrelsen verkställd uppskattning under år 1931 ha uppgått till 270 milj. kr., medan industriarbetarnas lönesumma för samma år beräknas till närmare 1 000 milj. kr. Den förra siffran kan ju synas hög i jämförelse med den nyss återgivna värderingen av byggnadskostnaderna, men detta torde förklaras därav, att i nämnda lönesumma även ingå inkomster av reparationsarbeten o. d.

Emellertid får det ihågkommas, att byggnadsverksamheten under år 1931 torde ha varit onormalt hög. För att erhålla en uppfattning om den totala

<sup>1</sup> I motsats till uppgifterna i de föregående kolumnerna inbegripa dessa siffror även den rena landsbygden.

byggnadskostnadens storlek under mera »normala» år, har kommittén verkställt en summarisk beräkning av densamma för hela perioden 1923—1930, vilken återges i efterföljande tablå. Härvid har man utgått från de medelkostnadssiffror per eldstad och per kvm golvyta för byggnadsverksamheten i samtliga orter tillsammantagna, som erhållits av den föregående kalkylen. I fråga om åren 1923 och 1924, för vilka inga uppgifter beträffande den industriella, administrativa etc. byggnadsverksamheten föreligga, har man vidare antagit, att denna stått i samma relation till bostadsproduktionen som under närmast efterföljande år. Beträffande de uppgifter, som hämtats från taxeringsstatistiken må nämnas, att man för åren före 1930 måst uppskatta värdestegringen för statliga och kommunala fastigheter.

Beräknad total byggnadskostnad åren 1923—31 (milj. kr.).

| Å r  | Kostnad enligt uppskattning för städer<br>och stadsliknande samhällen |                                |                 |                                | Värdesteg-<br>ring för<br>»annan<br>fastighet»<br>i hela riket |
|------|-----------------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|--------------------------------|----------------------------------------------------------------|
|      | exkl. tomtvärde                                                       |                                | inkl. tomtvärde |                                |                                                                |
|      | total<br>kostn.                                                       | därav för<br>bostads-<br>prod. | total<br>kostn. | därav för<br>bostads-<br>prod. |                                                                |
| 1923 | 194                                                                   | 148                            | 217             | 169                            | 216                                                            |
| 1924 | 224                                                                   | 171                            | 251             | 195                            | 249                                                            |
| 1925 | 238                                                                   | 182                            | 266             | 207                            | 293                                                            |
| 1926 | 258                                                                   | 191                            | 288             | 218                            | 295                                                            |
| 1927 | 253                                                                   | 192                            | 283             | 219                            | 298                                                            |
| 1928 | 267                                                                   | 204                            | 299             | 233                            | 1 (970)                                                        |
| 1929 | 305                                                                   | 210                            | 339             | 240                            | 349                                                            |
| 1930 | 385                                                                   | 270                            | 429             | 309                            | 479                                                            |
| 1931 | 367                                                                   | 274                            | 411             | 313                            | 484                                                            |

I dessa siffror framträda snarast ännu bättre överensstämmelse mellan kommitténs beräkningar och taxeringsstatistiken, vilket emellertid av förut angivna skäl kan innebära, att de förstnämnda, åtminstone i fråga om åren 1923—1924, för vilka de till grund liggande uppgifterna äro minst exakta, ge något för höga värden. Om man medräknar landsbygden, vill det emellertid synas, som om den totala byggnadskostnaden (exkl. tomtvärde) under år 1923 skulle ha något understigit 200 milj. kr., sedan legat vid bortåt 300 milj. kr. under åren 1925—1927, för att år 1930 stiga till den förut omnämnda siffran av över 400 milj. kr.

Med ledning av vissa vid Stockholms Högskola utförda och i arbetslöshetskommitténs betänkande återgivna beräkningar rörande nationalinkomst och kapitalbildning under år 1927, kan en viss uppfattning erhållas om husbyggnadsverksamhetens relativa insats i landets ekonomiska liv. Uppskattar man totalvärdet av densamma för nämnda år till 275 milj. kr., befinner, att detta värde motsvarar omkring 4 % av nationalinkomsten, vilken beräknats till 6 570 milj. kr. (exkl. husligt arbete). Att märka är, att av det belopp, som investeras på detta område, den ojämförligt största delen torde gå till arbetslöner dels på byggnadsplatserna och dels inom av byggnadsverksamheten avhängiga industrier inom landet. Man bör vidare beakta, att härmed intet mått erhålles på den inverkan, som en viss ökning eller minskning i bygg-

<sup>1</sup> År 1928 företogs allmän omtaxering.

nadsverksamheten skulle ha på utvecklingen av näringslivet i allmänhet. Sannolikt äro dessa verkningar åtskilligt — möjligen flera gånger — större, än vad som synes framgå med ledning av nyss anförda relationstal, i det att de indirekta samt de rent psykologiska verkningarna av en hämning eller en stegring i byggnadsverksamheten ävenledes måste tas i betraktande. Ihågkommas bör därjämte, att byggnadsverksamhetens andel i nationalinkomsten säkerligen varit märkbart större under de tre senaste åren än under år 1927. En viss uppfattning om byggnadsverksamhetens betydelse såsom kapitalfaktor ger det förhållandet, att dess för sistnämnda år uppskattade totalvärde synes motsvara omkring en tredjedel av den reala kapitalbildning, vilken tar form av industriell produktion av produktions- och konsumtionskapitalvaror (beräknad till 790 milj. kr.). Härvid är att märka, att en stor del industriellt producerade »kapitalvaror» utgöres av byggnadsmaterial. Även nu nämnda relationstal torde åtminstone under de båda senaste åren ha stigit i förhållande till år 1927.

**Det nuvarande läget.** I motstående tabell återges de till socialstyrelsen hittills inkomna uppgifterna rörande byggnadsverksamheten under år 1932. I jämförelsesyfte ha även motsvarande uppgifter för år 1931 medtagits.

Vad som här mest faller i ögonen är det förhållandet, att någon större synbar nedgång endast framträder i fråga om den på industriella, kommersiella och administrativa ändamål inriktade byggnadsverksamheten, vilken — om man ser på totalsiffrorna för fullbordade byggnadsföretag inom här redovisade orter — minskats med ungefär en tredjedel, medan bostadsproduktionens tillbakagång stannar vid 6 å 7 %. Även byggnadslovsuppgifterna ge ett liknande intryck. Anmärkningsvärt är, att bostadsproduktionen i huvudstaden under 1932 synes ha hållit sig kvar på samma höga nivå som under 1931; man noterar emellertid, att byggnadslovsuppgifterna under båda de senaste åren här legat väsentligt under siffrorna för fullbordade bostäder. Påpekas bör därjämte, att byggnadsverksamheten i stor utsträckning registreras på sådant sätt, att de i statistiken för ett visst år framträdande siffrorna för fullbordade byggnadsföretag delvis avse en produktion, som ägt rum tidigare. Ett säkrare mått på den byggnadsverksamhet, som faktiskt är i gång vid en viss tidpunkt, förefinnes endast i fråga om Stockholm. För denna stad återges nedan enligt fastighetsnämndens statistik antalet eldstäder i vid kvartalsskiftena 1931—1933 under byggnad varande hus:

| Å r            | 1 jan. | 1 april | 1 juli | 1 okt. |
|----------------|--------|---------|--------|--------|
| 1931 . . . . . | 10 335 | 13 861  | 15 718 | 8 136  |
| 1932 . . . . . | 8 860  | 11 942  | 14 368 | 6 215  |
| 1933 . . . . . | 5 877  |         |        |        |

Samtliga dessa siffror visa nedgång gentemot motsvarande tidpunkt föregående år. Den största minskningen framträdde emellertid vid det senaste årsskiftet.

Även följande uppgifter, vilka återge arbetslöshetens utveckling inom sådana fackförbund, vilka helt eller delvis bestå av byggnadsarbetare eller närstående arbetaregrupper, tyda på en väsentlig minskning i aktiviteten på byggnadsmarknaden:

Byggnadsverksamheten å vissa orter 1931 och 1932.<sup>1</sup>

|                                        | Antal<br>bostadsläg. |        | Därav små-<br>läg. (t. o. m.<br>2 rum o. kök) |        | Antal<br>eldstäder |        | Kvm. golyvta i<br>lok. ej avsedda<br>för bostads-<br>ändamål |         |
|----------------------------------------|----------------------|--------|-----------------------------------------------|--------|--------------------|--------|--------------------------------------------------------------|---------|
|                                        | 1931                 | 1932   | 1931                                          | 1932   | 1931               | 1932   | 1931                                                         | 1932    |
| <b>A. Beviljade byggnadsföretag.</b>   |                      |        |                                               |        |                    |        |                                                              |         |
| Städer m. över 10 000 inv. (25)        |                      |        |                                               |        |                    |        |                                                              |         |
| Stockholm . . . . .                    | 6 314                | 5 846  | 5 151                                         | 4 586  | 16 045             | 15 952 | 161 522                                                      | 111 357 |
| Södertälje . . . . .                   | 21                   | 30     | 10                                            | 14     | 83                 | 127    | 2 959                                                        | 5 383   |
| Uppsala . . . . .                      | 261                  | 187    | 218                                           | 160    | 757                | 531    | 6 146                                                        | 4 280   |
| Linköping . . . . .                    | 323                  | 393    | 266                                           | 305    | 881                | 1 054  | 9 748                                                        | 6 589   |
| Norrköping . . . . .                   | 348                  | 301    | 267                                           | 276    | 1 024              | 781    | 15 450                                                       | 9 055   |
| Jönköping . . . . .                    | 132                  | 158    | 99                                            | 139    | 410                | 421    | 4 383                                                        | 2 691   |
| Kalmar . . . . .                       | 205                  | 154    | 175                                           | 102    | 572                | 437    | .                                                            | .       |
| Västervik . . . . .                    | 23                   | 15     | 15                                            | 13     | 75                 | 43     | 448                                                          | 1 139   |
| Kristianstad . . . . .                 | 91                   | 178    | 56                                            | 56     | 329                | 747    | .                                                            | .       |
| Malmö . . . . .                        | 1 149                | 706    | 994                                           | 620    | 2 959              | 1 738  | .                                                            | .       |
| Lund . . . . .                         | 244                  | 183    | 184                                           | 116    | 689                | 594    | 2 909                                                        | 1 709   |
| Landskrona . . . . .                   | 210                  | 88     | 179                                           | 88     | 588                | 213    | .                                                            | .       |
| Ystad . . . . .                        | 42                   | 63     | 27                                            | 47     | 127                | 194    | 1 696                                                        | 6 689   |
| Halmstad . . . . .                     | 194                  | 235    | 100                                           | 110    | 774                | 871    | 6 048                                                        | 7 717   |
| Mölnadal . . . . .                     | 90                   | 105    | 75                                            | 87     | 258                | 294    | .                                                            | .       |
| Trollhättan . . . . .                  | 22                   | 45     | 15                                            | 38     | 66                 | 128    | 2 032                                                        | 783     |
| Borås . . . . .                        | 305                  | 225    | 233                                           | 162    | 825                | 624    | .                                                            | .       |
| Karlstad . . . . .                     | 167                  | 213    | 144                                           | 193    | 456                | 544    | .                                                            | .       |
| Kristinehamn . . . . .                 | 93                   | 103    | 67                                            | 88     | 284                | 307    | 6 573                                                        | 4 758   |
| Örebro . . . . .                       | 242                  | 281    | 213                                           | 235    | 556                | 729    | .                                                            | .       |
| Söderhamn . . . . .                    | 27                   | 25     | 20                                            | 19     | 72                 | 80     | .                                                            | .       |
| Sundsvall . . . . .                    | 180                  | 99     | 119                                           | 71     | 589                | 232    | 2 808                                                        | 2 203   |
| Östersund . . . . .                    | 116                  | 87     | 79                                            | 69     | 374                | 261    | 6 832                                                        | 3 044   |
| Umeå . . . . .                         | 54                   | 70     | 36                                            | 51     | 177                | 222    | 2 648                                                        | 1 889   |
| Luleå . . . . .                        | 47                   | 27     | 24                                            | 17     | 159                | 87     | .                                                            | .       |
| Tillhopa                               | 10 900               | 9 817  | 8 768                                         | 7 662  | 29 129             | 27 211 | 232 202                                                      | 169 236 |
| <b>B. Fullbordade byggnadsföretag.</b> |                      |        |                                               |        |                    |        |                                                              |         |
| Städer m. över 10 000 inv. (25)        |                      |        |                                               |        |                    |        |                                                              |         |
| Stockholm . . . . .                    | 8 306                | 8 233  | 7 065                                         | 6 954  | 20 336             | 20 247 | 226 908                                                      | 120 860 |
| Södertälje . . . . .                   | 38                   | 31     | 19                                            | 18     | 124                | 104    | 3 942                                                        | 2 849   |
| Uppsala . . . . .                      | 247                  | 225    | 183                                           | 198    | 816                | 619    | 4 779                                                        | 4 038   |
| Linköping . . . . .                    | 140                  | 317    | 96                                            | 256    | 464                | 874    | 9 605                                                        | 4 886   |
| Norrköping . . . . .                   | 440                  | 352    | 373                                           | 291    | 1 158              | 988    | 4 355                                                        | 10 350  |
| Jönköping . . . . .                    | 273                  | 155    | 213                                           | 115    | 744                | 495    | 6 531                                                        | 3 690   |
| Kalmar . . . . .                       | 157                  | 166    | 123                                           | 146    | 483                | 453    | .                                                            | .       |
| Västervik . . . . .                    | 30                   | 20     | 17                                            | 13     | 106                | 66     | 530                                                          | 1 023   |
| Kristianstad . . . . .                 | 122                  | 161    | 42                                            | 67     | 501                | 589    | .                                                            | .       |
| Malmö . . . . .                        | 1 271                | 768    | 1 043                                         | 660    | 3 422              | 2 003  | .                                                            | .       |
| Lund . . . . .                         | 342                  | 178    | 285                                           | 104    | 871                | 651    | 7 034                                                        | 1 621   |
| Landskrona . . . . .                   | 211                  | 98     | 183                                           | 94     | 585                | 232    | .                                                            | .       |
| Ystad . . . . .                        | 90                   | 33     | 71                                            | 24     | 228                | 110    | 2 033                                                        | 958     |
| Halmstad . . . . .                     | 179                  | 185    | 97                                            | 101    | 625                | 689    | 645                                                          | 10 581  |
| Mölnadal . . . . .                     | 100                  | 88     | 89                                            | 78     | 249                | 239    | .                                                            | .       |
| Trollhättan . . . . .                  | 53                   | 39     | 29                                            | 30     | 174                | 110    | 3 010                                                        | 673     |
| Borås . . . . .                        | 162                  | 238    | 135                                           | 161    | 392                | 710    | .                                                            | .       |
| Karlstad . . . . .                     | 89                   | 140    | 76                                            | 120    | 260                | 368    | .                                                            | .       |
| Kristinehamn . . . . .                 | 69                   | 114    | 52                                            | 92     | 223                | 334    | 4 861                                                        | 10 771  |
| Örebro . . . . .                       | 285                  | 250    | 237                                           | 213    | 755                | 647    | .                                                            | .       |
| Söderhamn . . . . .                    | 5                    | 6      | 2                                             | 3      | 17                 | 23     | 120                                                          | 308     |
| Sundsvall . . . . .                    | 157                  | 106    | 115                                           | 68     | 454                | 351    | 1 768                                                        | 2 352   |
| Östersund . . . . .                    | 97                   | 99     | 63                                            | 70     | 325                | 276    | 6 186                                                        | 4 407   |
| Umeå . . . . .                         | 112                  | 71     | 86                                            | 47     | 349                | 241    | 1 912                                                        | 2 618   |
| Luleå . . . . .                        | 42                   | 38     | 29                                            | 15     | 122                | 134    | .                                                            | .       |
| Tillhopa                               | 13 017               | 12 111 | 10 723                                        | 9 938  | 33 783             | 31 551 | 284 219                                                      | 181 985 |
| Mindre städer och orter (148)          | 1 380                | 1 242  | 985                                           | 733    | 4 455              | 4 439  | 30 781                                                       | 33 406  |
| Samtliga (173) orter                   | 14 377               | 13 353 | 11 708                                        | 10 671 | 38 238             | 35 990 | 315 000                                                      | 215 391 |

<sup>1</sup> Samtliga uppgifter för år 1932 äro att anse som preliminära. Siffrorna för Stockholm ha erhållits från Stockholms stads statistiska kontor.<sup>2</sup> Avser 142 orter.

| Arbetslöshetsprocenten<br>inom vissa fackorg. | jan. | mars | maj  | juli | sept. | nov. |
|-----------------------------------------------|------|------|------|------|-------|------|
| <b>Byggnadsträarbetareförb.</b>               |      |      |      |      |       |      |
| 1931 . . . . .                                | 40·8 | 40·8 | 20·4 | 10·1 | 14·2  | 37·4 |
| 1932 . . . . .                                | 47·7 | 47·6 | 34·8 | 26·4 | 32·1  | 48·2 |
| <b>Elektriska arbetareförb.</b>               |      |      |      |      |       |      |
| 1931 . . . . .                                | 13·2 | 15·1 | 12·5 | 5·6  | 3·2   | 9·0  |
| 1932 . . . . .                                | 19·6 | 24·2 | 21·1 | 15·3 | 9·0   | 17·1 |
| <b>Grov- o. fabriksarb.-förb.</b>             |      |      |      |      |       |      |
| 1931 . . . . .                                | 36·0 | 29·2 | 17·1 | 17·5 | 19·2  | 27·5 |
| 1932 . . . . .                                | 33·6 | 32·9 | 26·1 | 26·7 | 29·9  | 34·3 |
| <b>Murareförbundet</b>                        |      |      |      |      |       |      |
| 1931 . . . . .                                | 42·6 | 29·5 | 8·4  | 6·3  | 19·6  | 41·1 |
| 1932 . . . . .                                | 52·4 | 47·9 | 22·9 | 21·4 | 38·1  | 56·4 |
| <b>Målarerförbundet</b>                       |      |      |      |      |       |      |
| 1931 . . . . .                                | 59·0 | 40·1 | 16·8 | 5·1  | 1·7   | 40·3 |
| 1932 . . . . .                                | 63·7 | 50·2 | 31·5 | 12·7 | 9·1   | 56·4 |

Den nu inledda nedgången i bostadsproduktionen sammanhänger givetvis med, att flertalet av de faktorer, som åstadkommit det föregående uppsvinget, torde ha förlorat i betydelse. Sålunda har ju den rådande depressionen icke kunnat undgå att, via minskad inflyttning till städerna och sänkning i inkomstnivån, påverka bostadsefterfrågan. Vidare torde depressionen åter ha medfört en ökning av de risker, som äro förbundna med fluktuationer i penningvärdet. Särskilt torde den åtminstone i fråga om hemmamarknadspriserna fortgående deflationsprocessen — vilken eventuellt skulle kunna försvåras just genom en allmänt krisskärpande nedgång i byggnadsverksamheten — kunna verka återhållande på företagsamheten inom denna marknad. I någon mån i motsatt riktning kan däremot det f. n. låga ränteläget tänkas verka.

Läget har vidare förändrats på ett antagligen mera varaktigt sätt därigenom, att den tidigare framträdande bostadsbristen på grund av de föregående årens stora bostadstillskott mer eller mindre fullständigt försvunnit. Man torde av denna anledning, i varje fall i fråga om de större städerna, knappast med säkerhet kunna räkna med en lika stor bostadsproduktion som under de senaste åren, ens sedan den allmänna krisen givit vika.

Emellertid får man ihågkomma, att den av krisen åstadkomna försvagningen i bostadsefterfrågan torde komma att bli av övergående natur. Dessutom kvarstå vissa andra möjligheter till ett uppehållande av bostadsproduktionen även för framtiden, som kunna bli av stor betydelse. Sålunda har man att ta hänsyn till den tendens till ökad bostadsefterfrågan, som en fortsatt förskjutning i befolkningens åldersfördelning torde komma att medföra. Det vill vidare synas, som om på åtskilliga håll skulle förefinnas ett avsevärt *köpkraftigt* otillfredsställt bostadsbehov, vilket med fördel skulle kunna aktualiseras. Såsom redan tidigare antytts, torde sålunda i vissa, särskilt mindre, stadssamhällen, där nyproduktionen av bostäder under senare år varit relativt ringa, existera ett latent betalningskraftigt behov av nyare lägenheter med mera modern utrustning.

Av en inom finansdepartementet av särskilt tillkallade sakkunniga utförd och ungefär samtidigt med denna utredning publicerad undersökning rörande »bostadsfrågan från allmän planläggningssynpunkt med särskild hänsyn till behovet av en förbättrad bostadsstatistik» — och till vilken för närmare detaljer och analys av i det följande anförda förhållanden hänvisas —, synes vidare framgå, att stadsbefolkningens bostadsstandard även av andra anledningar kan ligga under den nivå, som den tillgängliga köpkraften torde böra

motivera. Dessa iakttagelser äro grundade på en specialbearbetning av ett år 1931 insamlat representativt bostadsundersökningsmaterial för Göteborg, vilket berör c:a  $\frac{1}{8}$  av smålägenhetsbeståndet i nämnda stad eller sammanlagt 6 904 hyreshushåll. Av dessa ansågs ej mindre än 2 498 eller 36·2 % vara trångbodda i den meningen, att antalet personenheter — varvid person över 15 år räknades som 1 och person under 15 år såsom  $\frac{1}{2}$  enhet — översteg 2 per rum och  $\frac{1}{2}$  per kök. Att den sammanlagda taxerade familjeinkomsten för dessa hushåll dock i ett stort antal fall kunde vara relativt god, framgår av följande sammandrag av en i nämnda utredning lämnad redovisning.

Antal trångbodda familjer, vilkas, taxerade årsinkomst år 1930 uppgick till nedannämnda belopp (kr.):

|                       |     |                       |     |                          |              |
|-----------------------|-----|-----------------------|-----|--------------------------|--------------|
| Obekant . . . . .     | 120 | 2 000—2 499 . . . . . | 149 | 6 000—6 999 . . . . .    | 181          |
| under 900 . . . . .   | 22  | 2 500—2 999 . . . . . | 206 | 7 000—7 999 . . . . .    | 132          |
| 900— 999 . . . . .    | 12  | 3 000—3 999 . . . . . | 589 | 8 000—8 999 . . . . .    | 61           |
| 1 000—1 499 . . . . . | 75  | 4 000—4 999 . . . . . | 421 | 9 000 o. däröver . . . . | 139          |
| 1 500—1 999 . . . . . | 94  | 5 000—5 999 . . . . . | 297 |                          |              |
|                       |     |                       |     | <b>Tillhopa</b>          | <b>2 498</b> |

Emellertid ge dessa uppgifter knappast tillräckligt klart besked om den ofta förekommande disproportionen mellan familjeinkomst och bostadsstandard, i det att möjligheten att med en viss inkomst åstadkomma en någorlunda tillräcklig såväl bostads- som allmän levnadsstandard givetvis är beroende av hushållens storlek. Av denna anledning har man i den här relaterade undersökningen räknat med vissa sociala minimiinkomster, vilka fixerats olika för olika familjetyper. För en familj med två vuxna och två minderåriga personer har exempelvis denna minimigräns satts vid 2 300 kr., varav 878 kr. eller drygt 38 % ansetts erforderliga för möjliggörandet av en bostadsstandard, som uteslöte trångboddhet. Utgår man från dessa inkomstminima, vilka dock onekligen äro ganska låga och därtill inbegripa en procentuellt abnormt hög hyresutgift, visar sig, att nära  $\frac{1}{8}$  av de trångbodda familjerna befunno sig ovanför desamma, och att sålunda endast c:a  $\frac{1}{8}$  av hithörande hushåll skulle ha varit trångbodda uteslutande av den anledningen, att det knappast fanns någon möjlighet att få inkomsten att räckta till för en mera tillräcklig bostadsstandard. För att nämna några extrema fall — från vilka givetvis inga allmänna slutsatser kunna dragas — förekom sålunda, att en familj med 6 vuxna personer och 2 barn, som åtnjöt en sammanlagd inkomst år 1930 av 9 486 kr., bodde sammanpackad i ett spisrum betingande en årshyra av 226 kr., och att ett hushåll om 5 vuxna personer med närmare 7 000 kr:s inkomst var inhytt i ett bofälligt enkelkök; i en lägenhet om 1 rum och kök sammanbodde 7 vuxna och 1 barn med tillhopa 15 686 kr. i årsinkomst; i en annan bostad av motsvarande storlek bodde 6 vuxna personer med sammanlagt 14 751 kr. i inkomst.

Av samtliga undersökta hushåll befunnos vidare 421 eller 6·1 % vara inhysta i bofälliga lägenheter. Härav hade 258 inkomster överstigande förut nämnda minima och endast 71 inkomster, vilka konstaterats understiga desamma, medan inkomsten i återstående 92 fall var obekant.

Med all sannolikhet är förekomsten av dylika förhållanden icke inskränkt enbart till Göteborg, ehuru man tyvärr på grund av den nuvarande bostadsstatistikens begränsning icke närmare kan veta, i hur hög grad dessa undersökningsresultat äro representativa för de svenska städerna i allmänhet. All erfarenhet synes emellertid tala för, att man här har att göra med en allmän företeelse, som synes vara i starkt behov av en utförligare belysning.

Anledningarna till här berörda förhållanden äro, som i nyssnämnda utredning närmare utföres, givetvis flera. I ett stort antal fall torde de vuxna barnen för egen del ha förbrukat en oproportionerligt stor del av sina inkomster

och endast obetydligt bidragit till de genomsamma familjeutgifterna. Många arbetarfamiljer med relativt höga totalinkomster torde vidare haft den känslan, att dessa inkomster på grund av arbetslöshetsrisken varit så osäkra, att man inte vågat binda sig vid större fasta hyresutgifter. Dessutom torde man ofta rent vanemässigt ha varit inriktad på en undernormalt låg bostadsstandard. Härvidlag är särskilt att märka, att denna tröghet i konsumtionsvanorna torde ha medfört, att höjningen i bostadsstandarden i vissa fall kommit i efterhand i förhållande till den reala inkomststegringen under det senaste decenniet. Redan i denna omständighet torde en icke oväsentlig möjlighet föreligga till ett framtida vidmakthållande av bostadsproduktionen.

**Bostadstillgång, bostadsproduktion och hyresnivå inom vissa städer och stadsliknande samhällen.**

| 1                      | 2                       | 3                                     | 4                                            | 5                                                       | 6                                        | 7                                      | 8                           | 9                 | 10                                                  | 11               | 12                                     | 13   |
|------------------------|-------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------|------|
| O r t e r              | Folkmängd<br>31/12 1931 | Folkökning<br>1/1 1923—<br>31/12 1931 | D:o i %<br>av folk-<br>mängden<br>31/12 1931 | Beräknat<br>läg.-<br>bestånd<br>31/12 1931 <sup>1</sup> | Antal<br>1923—<br>1931<br>tillk.<br>läg. | D:o i %<br>av läg.-<br>bestånd<br>1931 | Tillk. eldstäder<br>år 1931 |                   | Hyra pr eldstad<br>1928 exkl. värme-<br>ers. i läg. |                  | Boende per<br>100 rum i småläg.,<br>år |      |
|                        |                         |                                       |                                              |                                                         |                                          |                                        | antal                       | pr 10 000<br>inv. | utan<br>c. v. kr.                                   | med<br>c. v. kr. | 1924                                   | 1926 |
| Stockholm . . . . .    | 514 333                 | + 88 901                              | 17.3                                         | 153 084                                                 | 51 423                                   | 33.6                                   | 20 336                      | 395               | 346                                                 | 578              | 149                                    | 149  |
| Södertälje . . . . .   | 14 301                  | — 456                                 | —                                            | 4 091                                                   | 304                                      | 7.4                                    | 124                         | 87                | 192                                                 | 278              | 148                                    | 146  |
| Sundbyberg . . . . .   | 8 694                   | + 1 900                               | 21.9                                         | 2 758                                                   | 1 155                                    | 41.9                                   | 516                         | 594               | 244                                                 | 348              | 154                                    | 149  |
| Djursholm . . . . .    | 6 278                   | + 1 162                               | 18.5                                         | 1 236                                                   | 258                                      | 20.9                                   | 177                         | 282               | 271                                                 | 345              | 142                                    | .    |
| Lidingö . . . . .      | 11 285                  | + 1 478                               | 13.1                                         | 2 868                                                   | 513                                      | 17.9                                   | 123                         | 109               | 230                                                 | 289              | 144                                    | 145  |
| Vaxholm . . . . .      | 2 911                   | — 1 230                               | —                                            | 686                                                     | 26                                       | 3.8                                    | 3                           | 10                | 166                                                 | (199)            | 128                                    | .    |
| Norrtälje . . . . .    | 4 833                   | — 135                                 | —                                            | 1 395                                                   | 130                                      | 9.3                                    | 72                          | 149               | .                                                   | .                | 129                                    | .    |
| Hässelby . . . . .     | 2 361                   | + 382                                 | 16.2                                         | 649                                                     | 128                                      | 19.7                                   | 17                          | 72                | 162                                                 | 185              | 140                                    | .    |
| Saltsjöbaden . . . . . | 3 241                   | + 308                                 | 9.5                                          | 749                                                     | 94                                       | 12.6                                   | 65                          | 201               | 223                                                 | 328              | 138                                    | .    |
| Nya Huvudsta . . . . . | 2 950                   | — 1 179                               | —                                            | 952                                                     | 81                                       | 8.5                                    | —                           | —                 | 231                                                 | 346              | 162                                    | 152  |
| Råsunda . . . . .      | 4 667                   | + 101                                 | 2.2                                          | 1 379                                                   | 284                                      | 20.6                                   | 256                         | 549               | 288                                                 | 318              | 157                                    | .    |
| Bromsten . . . . .     | 2 312                   | + 137                                 | 5.9                                          | 600                                                     | 89                                       | 14.8                                   | 8                           | 35                | 192                                                 | 202              | 144                                    | .    |
| Uppsala . . . . .      | 30 741                  | + 1 462                               | 4.8                                          | 9 480                                                   | 1 685                                    | 17.8                                   | 816                         | 265               | 234                                                 | 363              | 140                                    | 137  |
| Enköping . . . . .     | 5 938                   | + 63                                  | 1.1                                          | 1 600                                                   | 95                                       | 5.9                                    | 12                          | 20                | 154                                                 | 230              | 138                                    | .    |
| Nyköping . . . . .     | 11 900                  | + 203                                 | 1.7                                          | 3 496                                                   | 474                                      | 13.6                                   | 126                         | 106               | 190                                                 | 232              | 147                                    | 144  |
| Katrineholm . . . . .  | 7 755                   | + 110                                 | 1.4                                          | 2 058                                                   | 142                                      | 6.9                                    | 94                          | 121               | 182                                                 | 222              | 145                                    | 146  |
| Eskilstuna . . . . .   | 32 754                  | + 1 761                               | 5.4                                          | 9 118                                                   | 1 298                                    | 14.2                                   | 691                         | 211               | 173                                                 | 266              | 158                                    | 156  |
| Torshälla . . . . .    | 1 826                   | — 112                                 | —                                            | 542                                                     | 13                                       | 2.4                                    | 14                          | 77                | 102                                                 | —                | 130                                    | .    |
| Mariefred . . . . .    | 1 377                   | — 61                                  | —                                            | 349                                                     | 15                                       | 4.3                                    | 1                           | 7                 | .                                                   | .                | 113                                    | .    |
| Linköping . . . . .    | 30 377                  | + 2 713                               | 8.9                                          | 7 928                                                   | 1 327                                    | 16.7                                   | 464                         | 153               | 195                                                 | 314              | 144                                    | 145  |
| Norrköping . . . . .   | 61 799                  | + 3 446                               | 5.6                                          | 18 344                                                  | 3 062                                    | 16.7                                   | 1 158                       | 187               | 205                                                 | 306              | 158                                    | 156  |
| Söderköping . . . . .  | 2 876                   | + 239                                 | 8.3                                          | 794                                                     | 106                                      | 13.4                                   | 1                           | 4                 | 137                                                 | 156              | 125                                    | .    |
| Motala . . . . .       | 5 980                   | + 114                                 | 1.9                                          | 1 723                                                   | 187                                      | 10.9                                   | 53                          | 89                | 141                                                 | 202              | 130                                    | 128  |
| Vadstena . . . . .     | 2 924                   | — 14                                  | —                                            | 840                                                     | 52                                       | 6.2                                    | 36                          | 123               | .                                                   | .                | 119                                    | .    |
| Mjölby . . . . .       | 5 888                   | — 166                                 | —                                            | 1 288                                                   | 102                                      | 7.9                                    | 12                          | 20                | 147                                                 | 208              | 140                                    | .    |
| Jönköping . . . . .    | 31 290                  | + 1 734                               | 5.5                                          | 8 344                                                   | 1 545                                    | 18.5                                   | 744                         | 238               | 161                                                 | 257              | 154                                    | 154  |
| Huskvarna . . . . .    | 8 165                   | + 161                                 | 2.0                                          | 2 205                                                   | 435                                      | 19.7                                   | 107                         | 131               | 116                                                 | 158              | 166                                    | .    |
| Nässjö . . . . .       | 9 231                   | + 478                                 | 5.2                                          | 2 420                                                   | 498                                      | 20.6                                   | 253                         | 274               | 160                                                 | 197              | 145                                    | 145  |
| Värnamo . . . . .      | 4 196                   | + 419                                 | 10.0                                         | 978                                                     | 237                                      | 24.2                                   | 124                         | 296               | 124                                                 | (232)            | 134                                    | .    |
| Vetlanda . . . . .     | 3 517                   | + 317                                 | 9.0                                          | 884                                                     | 135                                      | 15.3                                   | 129                         | 367               | .                                                   | .                | 146                                    | .    |

<sup>1</sup> I vissa fall torde dessa siffror vara något för låga, varav följer, att de i kol. 7 angivna procenttalen i motsvarande grad bli för höga.

**Bostadstillgång, bostadsproduktion och hyresnivå inom vissa städer och stadsliknande samhällen (forts.).**

| 1                      | 2                       | 3                                     | 4                                            | 5                                          | 6                                        | 7                                      | 8                           | 9                 | 10                                                  | 11               | 12                                     | 13   |
|------------------------|-------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------|------|
| O r t e r              | Folkmängd<br>31/12 1931 | Folkökning<br>1/1 1923—<br>31/12 1931 | D:o i %<br>av folk-<br>mängden<br>31/12 1931 | Beräknat<br>läg.-<br>bestånd<br>31/12 1931 | Antal<br>1923—<br>1931<br>tillk.<br>läg. | D:o i %<br>av läg.-<br>bestånd<br>1931 | Tillk. eldstäder<br>år 1931 |                   | Hyra pr eldstad<br>1928 exkl. värme-<br>ers. i läg. |                  | Boende per<br>100 rum i smålag.,<br>år |      |
|                        |                         |                                       |                                              |                                            |                                          |                                        | antal                       | pr 10 000<br>inv. | utan<br>c. v. kr.                                   | med<br>c. v. kr. | 1924                                   | 1926 |
| Eksjö . . . . .        | 6 664                   | + 397                                 | 6·0                                          | 1 492                                      | 245                                      | 16·4                                   | 128                         | 192               | 134                                                 | 183              | 141                                    | .    |
| Tranås . . . . .       | 6 557                   | + 634                                 | 9·7                                          | 1 712                                      | 400                                      | 23·4                                   | 139                         | 212               | 138                                                 | 193              | 149                                    | .    |
| Växjö . . . . .        | 9 752                   | + 181                                 | 1·9                                          | 2 681                                      | 341                                      | 12·7                                   | 145                         | 149               | 143                                                 | 208              | 135                                    | 131  |
| Ljungby . . . . .      | 3 052                   | + 346                                 | 11·3                                         | 818                                        | 133                                      | 16·3                                   | 26                          | 85                | 106                                                 | (176)            | 103                                    | .    |
| Kalmar . . . . .       | 20 177                  | + 2 159                               | 10·7                                         | 5 550                                      | 1 458                                    | 26·3                                   | 483                         | 239               | 175                                                 | 268              | 131                                    | 128  |
| Oskarshamn . . . . .   | 8 598                   | — 534                                 | —                                            | 2 296                                      | 100                                      | 4·4                                    | 50                          | 58                | 128                                                 | 173              | 154                                    | 151  |
| Västervik . . . . .    | 12 550                  | + 727                                 | 5·8                                          | 3 632                                      | 205                                      | 5·6                                    | 106                         | 85                | 143                                                 | 218              | 150                                    | 146  |
| Vimmerby . . . . .     | 3 521                   | + 471                                 | 13·4                                         | 759                                        | 140                                      | 18·4                                   | 54                          | 153               | .                                                   | .                | 133                                    | .    |
| Borgholm . . . . .     | 1 979                   | + 58                                  | 2·9                                          | 384                                        | 64                                       | 16·7                                   | 12                          | 61                | 116                                                 | (134)            | 96                                     | .    |
| Visby . . . . .        | 10 595                  | + 823                                 | 7·8                                          | 2 702                                      | 142                                      | 5·3                                    | 144                         | 136               | 136                                                 | 203              | 126                                    | 123  |
| Karlskrona . . . . .   | 25 684                  | — 2 709                               | —                                            | 6 675                                      | 466                                      | 7·0                                    | 307                         | 120               | 178                                                 | 260              | 144                                    | 141  |
| Ronneby . . . . .      | 5 838                   | + 15                                  | 0·3                                          | 1 008                                      | 129                                      | 12·8                                   | 107                         | 183               | 100                                                 | 187              | 98                                     | .    |
| Karlshamn . . . . .    | 7 658                   | + 133                                 | 1·7                                          | 2 135                                      | 185                                      | 8·7                                    | 62                          | 81                | 120                                                 | 186              | 109                                    | .    |
| Sölvesborg . . . . .   | 3 939                   | + 25                                  | 0·6                                          | 924                                        | 66                                       | 7·1                                    | 45                          | 114               | 107                                                 | 171              | 124                                    | .    |
| Kristianstad . . . . . | 13 906                  | + 790                                 | 5·7                                          | 3 746                                      | 688                                      | 18·4                                   | 501                         | 360               | 163                                                 | 258              | 123                                    | 121  |
| Simrishamn . . . . .   | 2 541                   | + 160                                 | 6·3                                          | 647                                        | 125                                      | 19·3                                   | 33                          | 130               | .                                                   | .                | 121                                    | .    |
| Ängelholm . . . . .    | 5 259                   | + 53                                  | 1·0                                          | 1 421                                      | 365                                      | 25·7                                   | 62                          | 118               | 149                                                 | 228              | 129                                    | .    |
| Hässelholm . . . . .   | 3 306                   | — 47                                  | —                                            | 884                                        | 105                                      | 11·9                                   | 31                          | 94                | 122                                                 | 204              | 115                                    | .    |
| Tomelilla . . . . .    | 2 812                   | + 670                                 | 23·8                                         | 719                                        | 223                                      | 31·0                                   | 39                          | 139               | 103                                                 | 156              | 112                                    | .    |
| Åby—Klippan . . . . .  | 2 754                   | + 200                                 | 7·3                                          | 808                                        | 165                                      | 20·4                                   | 76                          | 276               | 103                                                 | 161              | 98                                     | .    |
| Malmö . . . . .        | 129 927                 | + 10 968                              | 8·4                                          | 35 145                                     | 7 673                                    | 21·8                                   | 3 422                       | 263               | 206                                                 | 315              | 147                                    | 142  |
| Lund . . . . .         | 25 138                  | + 1 568                               | 6·2                                          | 8 168                                      | 1 600                                    | 19·6                                   | 871                         | 346               | 170                                                 | 256              | 132                                    | 134  |
| Landskrona . . . . .   | 18 656                  | — 1 357                               | —                                            | 5 888                                      | 604                                      | 11·2                                   | 585                         | 314               | 135                                                 | 204              | 145                                    | 142  |
| Hälsingborg . . . . .  | 56 620                  | + 8 230                               | 14·5                                         | 15 740                                     | 4 302                                    | 27·3                                   | 1 032                       | 182               | 182                                                 | 261              | 138                                    | 135  |
| Eslöv . . . . .        | 5 993                   | — 28                                  | —                                            | 1 752                                      | 283                                      | 16·2                                   | 50                          | 83                | 139                                                 | 252              | 119                                    | .    |
| Ystad . . . . .        | 11 425                  | — 413                                 | —                                            | 3 210                                      | 429                                      | 13·4                                   | 228                         | 200               | 119                                                 | 210              | 131                                    | 133  |
| Trälleborg . . . . .   | 13 121                  | + 1 366                               | 10·4                                         | 3 451                                      | 878                                      | 25·4                                   | 212                         | 162               | 160                                                 | 253              | 143                                    | 140  |
| Höganäs . . . . .      | 5 518                   | — 326                                 | —                                            | 1 453                                      | 73                                       | 5·0                                    | 18                          | 33                | 97                                                  | 205              | .                                      | .    |
| Arlöv . . . . .        | 3 602                   | — 12                                  | —                                            | 989                                        | 183                                      | 18·5                                   | 20                          | 56                | 126                                                 | 185              | 155                                    | .    |
| Halmstad . . . . .     | 24 197                  | + 868                                 | 3·6                                          | 5 328                                      | 786                                      | 14·8                                   | 625                         | 258               | 154                                                 | 268              | 138                                    | 135  |
| Laholm . . . . .       | 2 695                   | + 406                                 | 15·1                                         | 557                                        | 82                                       | 14·7                                   | 34                          | 126               | 98                                                  | 186              | 89                                     | .    |
| Falkenberg . . . . .   | 5 710                   | + 533                                 | 9·3                                          | 1 440                                      | 284                                      | 19·7                                   | 129                         | 226               | 123                                                 | 180              | 134                                    | .    |
| Varberg . . . . .      | 8 762                   | + 804                                 | 9·2                                          | 2 201                                      | 349                                      | 15·9                                   | 193                         | 220               | 149                                                 | 222              | 138                                    | .    |

Bostadstillgång, bostadsproduktion och hyresnivå inom vissa städer och stadslänkande samhällen (forts.).

| 1                      | 2                       | 3                                     | 4                                            | 5                                          | 6                                        | 7                                      | 8                           | 9                 | 10                                                  | 11               | 12                                     | 13   |
|------------------------|-------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------|-----------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------|------|
| O r t e r              | Folkmängd<br>31/12 1931 | Folkökning<br>1/1 1923—<br>31/12 1931 | D:o i %<br>av folk-<br>mängden<br>31/12 1931 | Beräknat<br>läg.-<br>bestånd<br>31/12 1931 | Antal<br>1923—<br>1931<br>tillk.<br>läg. | D:o i %<br>av läg.-<br>bestånd<br>1931 | Tillk. eldstäder<br>år 1931 |                   | Hyra pr eldstad<br>1928 exkl. värme-<br>ers. i läg. |                  | Boende per<br>100 rum i småläg.,<br>år |      |
|                        |                         |                                       |                                              |                                            |                                          |                                        | antal                       | pr 10 000<br>inv. | utan<br>c. v. kr.                                   | med<br>c. v. kr. | 1924                                   | 1926 |
| Kungsbacka . . . . .   | 2 078                   | + 612                                 | 29.5                                         | 497                                        | 168                                      | 33.8                                   | 71                          | 342               | .                                                   | .                | 120                                    | .    |
| Göteborg . . . . .     | 247 911                 | + 18 412                              | 7.4                                          | 67 829                                     | 16 783                                   | 24.7                                   | 9 275                       | 374               | 252                                                 | 404              | 168                                    | 163  |
| Mölnådal . . . . .     | 17 300                  | + 3 538                               | 20.6                                         | 4 185                                      | 1 014                                    | 24.2                                   | 249                         | 144               | 170                                                 | 214              | 174                                    | 172  |
| Kungälv . . . . .      | 2 459                   | + 381                                 | 15.6                                         | 524                                        | 57                                       | 10.9                                   | 28                          | 114               | 141                                                 | 197              | 146                                    | .    |
| Marstrand . . . . .    | 1 650                   | — 169                                 | —                                            | 366                                        | 15                                       | 4.1                                    | —                           | —                 | .                                                   | .                | 130                                    | .    |
| Lysekil . . . . .      | 5 921                   | + 121                                 | 2.0                                          | 1 144                                      | 147                                      | 12.8                                   | 93                          | 157               | 156                                                 | 205              | 148                                    | .    |
| Uddevalla . . . . .    | 15 266                  | + 852                                 | 5.6                                          | 4 192                                      | 743                                      | 17.7                                   | 551                         | 361               | 156                                                 | 224              | 152                                    | 152  |
| Strömstad . . . . .    | 3 154                   | + 186                                 | 5.9                                          | 785                                        | 83                                       | 10.6                                   | 66                          | 209               | .                                                   | .                | 133                                    | .    |
| Älvsborg . . . . .     | 9 026                   | + 3 135                               | 34.7                                         | 2 188                                      | 561                                      | 25.6                                   | 162                         | 180               | 202                                                 | 224              | 156                                    | .    |
| Vänersborg . . . . .   | 9 171                   | + 141                                 | 1.5                                          | 2 718                                      | 392                                      | 14.4                                   | 240                         | 262               | 135                                                 | 219              | 154                                    | 151  |
| Trollhättan . . . . .  | 15 009                  | — 1 425                               | —                                            | 3 912                                      | 391                                      | 10.0                                   | 174                         | 116               | 134                                                 | 220              | 160                                    | 156  |
| Älvsås . . . . .       | 8 822                   | + 613                                 | 6.9                                          | 1 943                                      | 389                                      | 20.0                                   | 241                         | 273               | 156                                                 | 224              | 136                                    | .    |
| Borås . . . . .        | 38 976                  | + 9 452                               | 24.3                                         | 9 754                                      | 2 490                                    | 25.5                                   | 392                         | 101               | 206                                                 | 293              | 154                                    | 151  |
| Ulricehamn . . . . .   | 4 194                   | + 803                                 | 19.1                                         | 1 056                                      | 278                                      | 26.3                                   | 114                         | 272               | 159                                                 | 215              | 134                                    | .    |
| Ämål . . . . .         | 6 740                   | + 914                                 | 13.6                                         | 1 803                                      | 359                                      | 19.9                                   | 109                         | 162               | 162                                                 | 214              | 146                                    | .    |
| Kinna . . . . .        | 2 775                   | .                                     | .                                            | 750                                        | 142                                      | 18.9                                   | 29                          | 105               | 125                                                 | 191              | 152                                    | .    |
| Mariestad . . . . .    | 6 204                   | + 631                                 | 10.2                                         | 1 535                                      | 236                                      | 15.4                                   | 74                          | 119               | 136                                                 | 216              | 141                                    | .    |
| Lidköping . . . . .    | 9 566                   | + 1 052                               | 11.0                                         | 2 469                                      | 444                                      | 18.0                                   | 302                         | 316               | 152                                                 | 211              | 148                                    | 144  |
| Skara . . . . .        | 6 728                   | + 355                                 | 5.3                                          | 1 638                                      | 158                                      | 9.6                                    | 12                          | 18                | 151                                                 | 230              | 128                                    | .    |
| Skövde . . . . .       | 10 967                  | + 914                                 | 8.3                                          | 2 844                                      | 424                                      | 14.9                                   | 283                         | 258               | 159                                                 | 218              | 136                                    | 137  |
| Hjo . . . . .          | 2 836                   | + 244                                 | 8.6                                          | 769                                        | 56                                       | 7.3                                    | 48                          | 169               | .                                                   | .                | 119                                    | .    |
| Tidaholm . . . . .     | 4 834                   | + 251                                 | 5.2                                          | 1 413                                      | 237                                      | 16.8                                   | 100                         | 207               | 84                                                  | 137              | 144                                    | 141  |
| Falköping . . . . .    | 6 749                   | + 499                                 | 7.4                                          | 1 757                                      | 250                                      | 14.2                                   | 86                          | 127               | 159                                                 | 221              | 143                                    | .    |
| Karlstad . . . . .     | 21 158                  | + 1 609                               | 7.6                                          | 5 767                                      | 1 145                                    | 19.9                                   | 260                         | 123               | 214                                                 | 277              | 156                                    | 153  |
| Kristinehamn . . . . . | 12 627                  | + 566                                 | 4.6                                          | 3 411                                      | 432                                      | 12.7                                   | 223                         | 177               | 180                                                 | (234)            | 148                                    | 145  |
| Filipstad . . . . .    | 4 573                   | — 257                                 | —                                            | 1 265                                      | 24                                       | 1.9                                    | 28                          | 61                | 129                                                 | 187              | 136                                    | .    |
| Ärvika . . . . .       | 7 916                   | + 752                                 | 9.5                                          | 2 150                                      | 427                                      | 19.9                                   | 43                          | 54                | 152                                                 | 169              | 148                                    | .    |
| Forshaga . . . . .     | 2 311                   | — 253                                 | —                                            | 640                                        | 41                                       | 6.4                                    | 36                          | 156               | .                                                   | .                | 162                                    | .    |
| Örebro . . . . .       | 37 968                  | + 1 942                               | 5.1                                          | 11 483                                     | 2 904                                    | 25.3                                   | 755                         | 199               | 237                                                 | 356              | 157                                    | 151  |
| Äskersund . . . . .    | 2 100                   | — 9                                   | —                                            | 517                                        | 65                                       | 12.6                                   | 32                          | 152               | .                                                   | .                | 128                                    | .    |
| Nora . . . . .         | 2 644                   | + 135                                 | 5.1                                          | 733                                        | 72                                       | 9.8                                    | 13                          | 49                | .                                                   | .                | 128                                    | .    |
| Lindesberg . . . . .   | 3 228                   | + 61                                  | 1.9                                          | 844                                        | 78                                       | 9.2                                    | 46                          | 143               | 133                                                 | 190              | 129                                    | .    |
| Älmby . . . . .        | 3 900                   | .                                     | .                                            | 890                                        | 191                                      | 21.5                                   | 18                          | 46                | 181                                                 | 192              | 164                                    | .    |

**Bostadstillgång, bostadsproduktion och hyresnivå inom vissa städer och stadsliknande samhällen (forts.).**

| 1                      | 2                       | 3                                     | 4                                            | 5                                         | 6                                        | 7                                     | 8                           | 9                | 10                                                  | 11               | 12                                     | 13   |
|------------------------|-------------------------|---------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------|------------------|-----------------------------------------------------|------------------|----------------------------------------|------|
| O r t e r              | Folkmängd<br>31/12 1931 | Folkökning<br>1/1 1923—<br>31/12 1931 | D:o i %<br>av folk-<br>mängden<br>31/12 1931 | Beräknat<br>låg-<br>bestånd<br>31/12 1931 | Antal<br>1923—<br>1931<br>tillk.<br>låg. | D:o i %<br>av låg-<br>bestånd<br>1931 | Tillk. eldstäder<br>år 1931 |                  | Hyra pr eldstad<br>1928 exkl. värme-<br>ers. i låg. |                  | Boende per<br>100 rum i smålag.,<br>år |      |
|                        |                         |                                       |                                              |                                           |                                          |                                       | antal                       | pr 10000<br>inv. | utan<br>c. v. kr.                                   | med<br>c. v. kr. | 1924                                   | 1926 |
| Kumla . . . . .        | 3 398                   | — 22                                  | —                                            | 921                                       | 136                                      | 14·8                                  | 39                          | 115              | 154                                                 | 213              | 138                                    | .    |
| Karlskoga . . . . .    | 2 656                   | + 245                                 | 9·2                                          | 673                                       | 82                                       | 12·2                                  | 61                          | 230              | 136                                                 | 179              | 135                                    | .    |
| Västerås . . . . .     | 30 649                  | + 272                                 | 0·9                                          | 8 425                                     | 797                                      | 9·5                                   | 845                         | 276              | 210                                                 | 296              | 154                                    | 153  |
| Sala . . . . .         | 8 027                   | + 98                                  | 1·2                                          | 1 590                                     | 141                                      | 8·9                                   | 58                          | 72               | 150                                                 | 207              | 134                                    | .    |
| Köping . . . . .       | 6 293                   | — 247                                 | —                                            | 1 488                                     | 92                                       | 6·2                                   | 30                          | 48               | 135                                                 | 211              | 131                                    | .    |
| Arboga . . . . .       | 4 763                   | — 365                                 | —                                            | 1 454                                     | 47                                       | 3·2                                   | 8                           | 17               | 137                                                 | 235              | 137                                    | .    |
| Västansfors . . . . .  | 1 542                   | .                                     | .                                            | 1 784                                     | 20                                       | 1·1                                   | 18                          | 117              | 118                                                 | (196)            | 169                                    | .    |
| Falun . . . . .        | 13 382                  | + 151                                 | 1·1                                          | 3 684                                     | 305                                      | 8·3                                   | 80                          | 60               | 189                                                 | 254              | 146                                    | 144  |
| Säter . . . . .        | 2 187                   | + 257                                 | 11·8                                         | 762                                       | 112                                      | 14·7                                  | 27                          | 124              | 158                                                 | (197)            | 143                                    | .    |
| Hedemora . . . . .     | 3 860                   | + 512                                 | 13·3                                         | 1 010                                     | 92                                       | 9·1                                   | 24                          | 62               | .                                                   | .                | 123                                    | .    |
| Avesta . . . . .       | 5 193                   | — 200                                 | —                                            | 1 493                                     | 15                                       | 1·0                                   | 7                           | 14               | 108                                                 | 178              | .                                      | .    |
| Ludvika . . . . .      | 5 134                   | + 290                                 | 5·6                                          | 1 363                                     | 148                                      | 10·9                                  | 143                         | 279              | 175                                                 | 231              | 155                                    | 156  |
| Krylbo . . . . .       | 1 901                   | — 15                                  | —                                            | 527                                       | 78                                       | 14·8                                  | 25                          | 132              | 157                                                 | 173              | 140                                    | .    |
| Borlänge . . . . .     | 2 525                   | + 725                                 | 28·7                                         | 538                                       | 125                                      | 23·2                                  | 66                          | 261              | 169                                                 | 209              | 132                                    | .    |
| Smedjebacken . . . . . | 2 515                   | + 63                                  | 2·5                                          | 640                                       | 76                                       | 11·9                                  | 13                          | 52               | 132                                                 | (238)            | 152                                    | .    |
| Gävle . . . . .        | 38 992                  | + 621                                 | 1·6                                          | 10 833                                    | 966                                      | 8·9                                   | 354                         | 91               | 208                                                 | 290              | 160                                    | 156  |
| Söderhamn . . . . .    | 11 659                  | + 234                                 | 2·0                                          | 3 177                                     | 153                                      | 4·8                                   | 17                          | 15               | 156                                                 | 230              | 163                                    | 163  |
| Hudiksvall . . . . .   | 7 407                   | — 202                                 | —                                            | 1 751                                     | 176                                      | 10·1                                  | 74                          | 100              | 173                                                 | 246              | 168                                    | .    |
| Björckhamre . . . . .  | 2 809                   | — 4                                   | —                                            | 583                                       | 65                                       | 11·1                                  | —                           | —                | 146                                                 | 199              | 138                                    | .    |
| Härnösand . . . . .    | 11 769                  | + 224                                 | 1·9                                          | 3 112                                     | 231                                      | 7·4                                   | 138                         | 117              | 200                                                 | 291              | 151                                    | 149  |
| Sundsvall . . . . .    | 18 267                  | + 1 193                               | 6·5                                          | 4 647                                     | 738                                      | 15·9                                  | 454                         | 249              | 250                                                 | 328              | 158                                    | 156  |
| Sollefteå . . . . .    | 2 829                   | + 65                                  | 2·3                                          | 610                                       | 44                                       | 7·2                                   | 3                           | 11               | 227                                                 | 272              | 139                                    | .    |
| Örnsköldsvik . . . . . | 5 102                   | + 672                                 | 13·2                                         | 1 148                                     | 222                                      | 19·3                                  | 179                         | 351              | 201                                                 | 249              | 163                                    | .    |
| Skönsmon . . . . .     | 3 803                   | + 727                                 | 19·1                                         | 1 111                                     | 310                                      | 27·9                                  | 42                          | 110              | 148                                                 | (185)            | 174                                    | 170  |
| Skönsberg . . . . .    | 5 419                   | + 2 470                               | 45·6                                         | 795                                       | 94                                       | 11·8                                  | 73                          | 135              | 148                                                 | 179              | 173                                    | 170  |
| Östersund . . . . .    | 14 587                  | + 486                                 | 3·3                                          | 3 607                                     | 422                                      | 11·7                                  | 325                         | 223              | 253                                                 | 314              | 155                                    | 157  |
| Skellefteå . . . . .   | 5 612                   | + 2 170                               | 38·7                                         | 1 062                                     | 545                                      | 51·3                                  | 460                         | 820              | 234                                                 | 280              | 150                                    | .    |
| Luleå . . . . .        | 11 341                  | + 592                                 | 5·2                                          | 2 832                                     | 464                                      | 16·4                                  | 122                         | 108              | 253                                                 | 340              | 172                                    | 173  |
| Piteå . . . . .        | 3 150                   | + 7                                   | 0·2                                          | 1 584                                     | 60                                       | 3·8                                   | 34                          | 108              | 180                                                 | (244)            | 150                                    | .    |
| Boden . . . . .        | 6 633                   | — 118                                 | —                                            | 1 545                                     | 169                                      | 10·9                                  | 44                          | 66               | 226                                                 | 275              | 158                                    | 157  |
| Haparanda . . . . .    | 2 509                   | — 204                                 | —                                            | 1 036                                     | 26                                       | 2·5                                   | 9                           | 36               | 178                                                 | (250)            | 164                                    | .    |
| Malmberget . . . . .   | 4 598                   | — 133                                 | —                                            | 1 097                                     | 141                                      | 12·9                                  | 130                         | 283              | 157                                                 | 207              | 187                                    | 182  |
| Kiruna . . . . .       | 11 230                  | + 3 023                               | 26·9                                         | 2 862                                     | 1 124                                    | 39·3                                  | 222                         | 198              | 255                                                 | 281              | 197                                    | 200  |

## P. M.

### **angående möjligheterna att till förhindrande av arbetslöshetens utbredning vidtaga åtgärder för förbättring av bostadsförhållandena på landet.**

Den 6 februari 1931 bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för socialdepartementet att tillkalla högst sex utredningsmän för att inom departementet biträda med utredning rörande åtgärder till förbättring av lantarbetarnas bostadsförhållanden och därmed sammanhängande ämnen. De med stöd av det sålunda givna bemyndigandet tillkallade utredningsmännen ha antagit benämningen »Bostadsutredningen för landsbygden».

Till fullföljande av uppdraget har bostadsutredningen i enlighet med lämnade direktiv, efter inhämtande av erforderliga uppgifter m. m., ingående diskuterat spörsmålet huruvida och i vad mån hälsovårdsstadgans nuvarande bostadsbestämmelser böra förtydligas, konkretiseras och kompletteras. Författningsförslag till vissa ändringar i hälsovårdsstadgan samt råd och anvisningar för tillämpningen av stadgans bostadsbestämmelser ha därefter utarbetats. Vidare har bostadsutredningen behandlat frågan om bostadsinspektion på landsbygden. Det fortsatta arbetet med detta spörsmål är beroende på en inom medicinalstyrelsen, i viss utsträckning i samarbete med bostadsutredningen, för närvarande pågående utredning, vilken inom den närmaste tiden beräknas bli slutförd. Slutligen har bostadsutredningen övervägt möjligheterna att genom statlig kreditgivning skapa ökade betingelser för en förbättring av bostadsbeståndet på landsbygden och i samband härmed inhämtat uttalanden från olika myndigheter och korporationer ävensom införskaffat för frågans bedömande erforderliga uppgifter.

Bostadsutredningen har vid behandlingen av sistnämnda spörsmål tidigare i allmänhet, i överensstämmelse med den tankegång, som kommit till uttryck i vissa riksdagsmotioner, närmast diskuterat inrättandet av en statlig bostadslånefond, avsedd att genom utlämnande av lån på förmånliga villkor möjliggöra en relativt långsamt skeende sanering av bostadsbeståndet, varvid den pådrivande kraften skulle vara det tryck, som skärpt bostadslagstiftning och mera vaken opinion i bostadsfrågan komme att utöva. Emellertid ha särskilda, på sista tiden uppkomna förhållanden föranlett, att bostadsutredningen icke ansett sig kunna underlåta att undersöka möjligheten för en statlig hjälpaktion av annan karaktär. Det ökade behovet av arbetstillfällen, som under senare tid gjort sig gällande på landsbygden genom näringslivets stagnation och arbetslöshetens oroväckande utbredning, ledde tanken på, att

åtgärder kunde vidtagas för åstadkommande av ett omfattande och intensivt upprustningsarbete med avseende på landsbygdens bostäder, koncentrerat på en kortare tidsperiod, helst några få år. En dylik engångsåtgärd skulle då kunna motiveras icke blott av socialhygieniska skäl, närmast önskvärheten att undanröja hälsovådliga bostäder, utan även av socialekonomiska motiv, bottnande i nödvändigheten att bekämpa den tilltagande arbetslösheten på landet. Ur denna synpunkt skulle alltså bostadsförbättringskampanjen inordna sig som ett led i de riksomfattande strävandena att i en tid av betydande arbetslöshet söka utfylla bristen på arbetstillfällen samt stimulera företagsamheten inom olika områden. Bostadsutredningen verkställde med hänsyn härtill vissa ekonomiska undersökningar.

Sedermera ha nya betydelsefulla moment tillkommit.

Sålunda har i statsverkspropositionen till årets riksdag för nästa budgetår beräknats ett reservationsanslag av 75 miljoner kronor till arbeten till motverkande av arbetslösheten. Enligt vad chefen för socialdepartementet anfört i nämnda statsverksproposition avses 20 miljoner kronor av detta anslag till främjande av bostadsproduktion.

Vidare har Kungl. Maj:t den 2 december 1932 bemyndigat chefen för socialdepartementet att tillkalla högst tre personer att enligt av nämnde departementschef lämnade närmare anvisningar verkställa skyndsamt utredning rörande huruvida och på vilket sätt staten skulle kunna till förhindrande av arbetslöshetens utbredning vidtaga åtgärder till bostadsproduktionens främjande.

Bostadsutredningen har varit i tillfälle att gemensamt överlägga med de jämlikt nyssnämnda bemyndigande tillkallade sakkunniga och ha dessa därvid visserligen uttalat sig för, att en betydande del av det i statsverkspropositionen till främjande av bostadsproduktion avsedda beloppet må tillgodoskomma bostäderna å landsbygden, men samtidigt ansett lämpligt, att förslag i sådant avseende utarbetades av bostadsutredningen.

På grund härav har bostadsutredningen funnit sig böra med utgångspunkt från sina tidigare undersökningar skyndsamt verkställa utredning rörande på vad sätt man lämpligen skulle kunna åstadkomma en omfattande bostadsbyggnadsverksamhet på landsbygden, koncentrerad på en kortare tidsperiod.

Innan bostadsutredningen ingår på resultatet av denna utredning, torde något böra belysas behovet av förbättring av bostadsförhållandena på landet ävensom den verkan som ett genomförande på en gång och i större skala av erforderliga förbättringsarbeten skulle ha på arbetslösheten på landsbygden och därmed sammanhängande förhållanden.

*Förbättringsbehovets art och omfattning.*

Vad då först angår beskaflenheten av det nuvarande bostadsbeståndet på landsbygden, må till en början erinras därom, att dåvarande chefen för socialdepartementet till statsrådsprotokollet den 6 februari 1931 anförde bland annat följande: »Det numera föreliggande materialet lär sålunda på ett otvetydigt sätt hava bekräftat, att bostadsförhållandena för lantarbetarna och med

dem jämställda kategorier mångenstädes äro sådana, att en snar och genomgripande förbättring är ur skilda synpunkter i hög grad önskvärd.»

Riktigheten av detta uttalande bestyrkes såväl av tidigare på offentligt och enskilt initiativ verkställda statistiska och andra utredningar som även av rön och iakttagelser under de studieresor, vilka av bostadsutredningen företagits i olika delar av landet. Bostadsutredningen påträffade under nämnda resor i åtskilliga fall byggnader inrymmande en eller flera familjebostäder, där på grund av bristfälligheter i olika avseenden kyla, fukt och bläst nästan obehindrat kunde tränga in, där utrymmet för en stor familj kunde bestå av ett enda litet rum och där man saknade varje anordning för tillgodoseende av de mest anspråkslösa bostadshygieniska krav; bostäder alltså, som måste anses vara synnerligen undermåliga.

Den allmänna uppfattningen torde vara, att de största bristfälligheterna föreligga med avseende å lantarbetarnas lönebostäder. Otvivelaktigt äger detta i stor utsträckning sin riktighet, men det finnes dock trakter, där bostadsstandarden genomsnittligt är lika låg, ja kanske lägre för arbetare och dylika med egna bostäder, i all synnerhet när det rör sig om lägenheter av backstugutyp. Påpekas må, att undermåliga bostäder påträffas ej blott på egendomar tillhörande enskilda utan även på kronans domäner. Också för vissa grupper av industriarbetare, fiskare o. d. lämna bostadsvillkoren på sina håll åtskilligt att önska. Bostadsförhållandena ställa sig emellertid väsentligt olika inom olika landsdelar, så att medan i vissa bygder uppenbara bristfälligheter vidlåda en stor del av de mindre bemedlades bostäder, giva dessa å andra håll knappast anledning till mera befogade anmärkningar, åtminstone om man icke påfordrar bostädernas utrustning med moderna bekvämligheter, utan som måttstock använder landsbygdens allmänna standard. På åtskilliga egendomar äro arbetarbostäderna av mycket god beskaffenhet.

Uppenbart är alltså, att ett mycket stort behov föreligger att förbättra bostäderna å landsbygden, ehuru omfattningen av detta behov icke kan exakt angivas. Härför skulle erfordras vidtagande av synnerligen tidsödande och kostsamma utredningar, vilka bostadsutredningen ej varit i tillfälle verkställa. Med utgångspunkt från nu kända förhållanden bör man emellertid kunna göra vissa approximativa beräkningar.

Förutskickas må härvid, att vid en uppskattning av behovet av förbättrade bostäder, man givetvis har att taga vederbörlig hänsyn till den omständigheten, att på en del trakter ett visst överskott på bostäder förefinnes. Sedan flera årtionden tillbaka har landsbygdens befolkningsnumerär knappast ökats, i det att det på sina håll ganska betydande årliga befolkningsöverskottet utvandrat till städerna eller till främmande länder, varför det genom hushållsnybildning o. d. erforderliga tillskottet av nya lägenheter kunnat hållas inom skäligen tränga gränser. Under inverkan av den på sistone allt mer skärpta depression, som sedan mer än ett årtionde satt sin prägel på jordbruket, ha även lantarbetsgivarna i betydande grad minskat sin fasta arbetsstyrka, varigenom det blivit möjligt att utmönstra de sämsta lönebostäderna. Sedan depressionen även sträckt sig till industrien, omnämnes samma företeelse från ett flertal bruk, sågverk

och andra industriföretag på landsbygden. Förbises bör emellertid ej, att sålunda på sina gamla arbetsställen överflödiga arbetarfamiljer numera ha blott ringa utsikter att vinna sitt uppehälle annorstädes än på landsbygden, varför en genom dylik omflyttning föranledd höjning av bostadsstandarden inom ett område läser motvägas därigenom, att å ett annat trångboddheten ökas, bristfälliga ödestugor befolkas o. d. Skulle under den ekonomiska krisens tryck även i vårt land invandringen till städerna förbytas i sin motsats och människor strömma tillbaka till landsbygden, kan man till och med förvänta ett ökat nybyggnadsbehov.

Antalet bostäder på landsbygden i Sverige kan på grundval av den officiella befolkningsstatistiken samt tillgänglig bostadsstatistik — närmast 1912 — 14 års allmänna bostadsräkningar samt den av professor Alfred Pettersson och doktor G. Stéenhoff verkställda undersökningen: »Bostadsförhållandena på landsbygden i Sverige» (utg. 1930) — uppskattas till c:a 983,000, varav c:a 601,000 komma på jordbruksbefolkningen. Av dessa bostäder torde emellertid omkring  $\frac{1}{3}$  utgöras av lägenheter om tre eller flera rum och kök, varför de egentliga småbostäderna om ett eller två rum och kök kunna beräknas uppgå till c:a 650,000, varav c:a 400,000 komma på jordbruksbefolkningen. Av dessa sistnämnda torde 70,000 å 80,000 utgöra av arbetsgivare tillhandahållna familjebostäder för statare o. d. lantarbetare. Tages hänsyn även till de torp och lägenheter, som faktiskt äro lantarbetarbostäder, ökas siffran till c:a 100,000.

I den nyssnämnda undersökningen rörande bostadsförhållandena på landsbygden finnas uppgifter om antalet förfallna samt eljest undermåliga bostäder, grundade på inspektioner av tillhoppa 5,691 bostäder i 19 olika socknar eller sockendelar, fördelade över hela landet. Ehuru de undersökta bostäderna ej ens uppgå till en procent av samtliga inom motsvarande grupper, torde man dock med hänsyn till den verkställda undersökningens representativa natur och omsorgsfulla utförande kunna draga vissa slutsatser rörande bostadsbeståndets allmänna kvalitet och behovet av mer eller mindre grundliga reparationer och ombyggnader.

I undersökningen betecknas tillhoppa 267 boningshus eller 4.7 procent av samtliga såsom varande i förfallet skick, vilket väl i regel torde få anses innebära, att de antingen borde ersättas med nya eller underkastas en grundlig reparation. Procenttalet förfallna boningshus växlade dock i hög grad inom olika undersökta socknar (lägst 0.4, högst 23.6 procent) och för olika socialgrupper (lägst 1.4 procent för näringsidkare och tjänstemän, högst 14.3 procent för jordbruksarbetare och dagsverkstorpore med inkomst under ett visst »fattigdoms-streck»). För jordbruksbefolkningen i allmänhet kan procenttalet redovisade förfallna bostäder beräknas till 5.4 procent och för lantarbetare o. d. till 10.6 procent.

Säkerligen finnas dock, vid sidan av sådana bostäder, som direkt rubricerats som förfallna, ett betydande antal andra av något bättre beskaffenhet men likväl i behov av reparation. I nämnda undersökning har även skett en sche-

matisk fördelning av bostäderna efter deras beskaffenhet i olika avseenden uti särskilda kvalitetsgrupper. Såsom undermåliga ha därvid betraktats 820 eller 14.5 procent av samtliga undersökta. För jordbruksbefolkningen kan motsvarande procenttal beräknas utgöra 16.1 och för lantarbetare o. d. 34.5. I åtskilliga fall beror emellertid undermåligheten icke på husets beskaffenhet i och för sig utan på att lägenheten är överbefolkad, varför de angivna procentalen torde vara alltför höga för att ge ett mått på de ur byggnadsteknisk synpunkt förbättringsbehövliga lägenheterna. Måhända kan man få ett approximativt uttryck för dessa sistnämnda genom att beräkna medeltalet av siffrorna för »förfallna» och för »undermåliga» bostäder inom respektive kategorier. Man erhåller då följande procenttal, nämligen 9.6 för samtliga smålägenheter samt 10.8 för sådana tillhörande jordbruksbefolkningen i allmänhet och 22.5 för de egentliga lantarbetarbostäderna.

Av dessa bristfälliga bostäder lära emellertid allenast en mindre del vara av sådan beskaffenhet, att de behöva ersättas med nya. Genom lämpliga reparationer och andra förbättringsarbeten torde nämligen de flesta kunna bringas i tillfredsställande skick. Som förklaring härtill må framhållas, att man, enligt vad tillgängliga uppgifter och förvärvade erfarenheter giva vid handen, under senare år i ganska stor utsträckning eftersatt icke blott förbättringsarbeten å byggnaderna utan även rena underhållsarbeten. Orsaken får i viss mån sökas i depressionen, som starkt minskat lantbrukarnas betalningsförmåga och efter hand även inverkat på landsbygdens bostadsägende industriföretag och på den stora massan av ägare till smärre lägenheter.

Uppskattas antalet bostäder, som böra ersättas med nya, till en procent av det förut beräknade totalantalet bristfälliga bostäder, får man såsom approximativa uttryck för antalet bristfälliga smärre bostäder, möjliga att reparera, procentalen 8.6 för sådana bostäder i allmänhet, 9.8 för bostäder tillhörande jordbruksbefolkningen och 21.5 för bostäder bebodda av lantarbetare o. d.

Bostadsutredningen vill härefter söka giva en antydning om storleken av kostnaderna för en erforderlig upprustning av de bristfälliga smärre bostäderna på landsbygden.

I ett av bostadsutredningen till hushållningssällskapen, egnahemsnämnderna samt lantarbetsgivar- och lantarbetarorganisationerna med flera utsänt frågeformulär anhölls bland annat om svar på frågan, huru stora de genomsnittliga nybyggnadskostnaderna för bostadslägenheter om ett rum och kök samt två rum och kök vore på landsbygden. Av de på denna fråga lämnade svaren syntes framgå, att byggnadskostnaden för en lägenhet om ett rum och kök utgjorde i medeltal omkring 4,000 kronor och för en lägenhet om två rum och kök i medeltal omkring 5,000 kronor. Påpekas må, att sedan tiden för uppgifternas avgivande byggnadskostnaderna på landsbygden uppgivas ha sjunkit, varför bostadsutredningen anser sig kunna räkna med en genomsnittlig nybyggnadskostnad för smärre lägenheter på landsbygden av 4,000 kronor. Givetvis växlar dock byggnadskostnadernas storlek i betydande grad

vid olika förhållanden. Sålunda blir kostnaden för en lägenhet med samma rumsantal merendels högre i enfamiljshus än i flerfamiljshus, varjämte inverka byggnadsortens belägenhet, husens beskaffenhet m. m.

Beträffande reparationskostnaderna för bristfälliga bostäder av olika slag ha även vissa undersökningar verkställts. Dels ha upplysningar införskaffats rörande kostnaderna för en del redan verkställda ombyggnader och reparationer, dels ha beräkningar utförts av sakkunnig person rörande olika slag av ombyggnads- och reparationsarbeten. De införskaffade upplysningarna giva vid handen, att en bristfällig eller förfallen bostadslägenhet på landsbygden om ett eller två rum och kök kan genom reparation eller ombyggnad sättas i ett tillfredsställande skick för en kostnad av i medeltal 700 kronor.

Vid dessa kostnadsberäkningar har man utgått ifrån nu i allmänhet på landsbygden rådande arbetslöner och materialpriser.

Med ledning av sålunda förefintligt material har bostadsutredningen uppgjort följande kalkyl:

|                                                                             |                                                                                           | Beräknat antal<br>bostäder<br>t. o. m. 2 rum<br>och kök | & landsbygden<br>650,000                    | för jordbruks-<br>befolkn.<br>400,000       | för lant-<br>arbetare o. d.<br>100,000 |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------------------------------------------|----------------------------------------|
| a) Beräknat ofrån-<br>komligt nybygg-<br>nadsbehov                          | { bostäder {<br>{ antal . . . . .<br>{ kostnad, kr. { per bostad . .<br>{ tillhoppa . . . | { 1.0<br>{ 6,500<br>{ 4,000<br>{ 26,000,000             | { 1.0<br>{ 4,000<br>{ 4,000<br>{ 16,000,000 | { 1.0<br>{ 1,000<br>{ 4,000<br>{ 4,000,000  |                                        |
| b) Beräknat antal<br>bostäder eljest i<br>behov av repara-<br>tion          | { bostäder {<br>{ antal . . . . .<br>{ kostnad, kr. { per bostad . .<br>{ tillhoppa . . . | { 8.6<br>{ 55,900<br>{ 700<br>{ 39,130,000              | { 9.8<br>{ 39,200<br>{ 700<br>{ 27,440,000  | { 21.5<br>{ 21,500<br>{ 700<br>{ 15,050,000 |                                        |
| Beräknad total nybyggnads- och reparations-<br>kostnad (a + b), kr. . . . . |                                                                                           | 65,130,000                                              | 43,440,000                                  | 19,050,000                                  |                                        |

Enligt denna kalkyl, vilken givetvis icke kan betecknas som annat än en mycket grov överslagsberäkning, skulle det alltså kosta omkring 65 miljoner kronor för att genom nybyggnader samt reparationer och ombyggnader bringa upp den mindre bemedlade landsbefolkningens bostäder på en nivå, som står i överensstämmelse med nutida hygieniska och sociala minimikrav. Inskränker man sig till jordbruksbefolkningen, nedgår summan till omkring 43 miljoner kronor och beaktar man enbart de egentliga lantarbetarna, kommer man till c:a 19 miljoner kronor. Att märka är, att av dessa kostnadssiffror drygt en tredjedel (i fråga om lantarbetarbostäder en femtedel) komma på nybyggnader och resten på reparationer, ehuru sådana skulle vidtagas beträffande ett tio till tjugo gånger så stort antal bostäder som nybyggnader.

*Betydelsen  
av förbättrings-  
arbeten  
ur arbets-  
löshetssyn-  
punkt.*

Vidkommande härefter den verkan, som genomförande på en gång och i större skala av erforderliga förbättringsarbeten skulle tänkas få på arbetslöshetsförhållandena, får bostadsutredningen anföra följande.

Medan det tidigare ute på landet snarare rådde knapphet på arbetskraft än på arbete och arbetsbrist var tämligen okänt utom i vissa fall under övergångsperioderna mellan sommar- och vintersysslor, gör sig arbetslöshet numera

på allt flera håll gällande till och med under själva arbetssäsongerna i form av brist på såväl fastare anställningar som tillfälliga arbetsförtjänster inom lant- och skogsarbete. Svårigheterna att bereda ungdomen arbete och anställning ha också medfört, att arbetskraften på många brukningsdelar blivit väl stor i förhållande till det normala arbetskraftsbehovet.

Genom igångsättandet av en sådan byggnadsverksamhet, varom här är fråga, skulle beredas välbehövliga nya arbetstillfällen, fördelade på så gott som hela den svenska landsbygden. Verksamheten skulle härigenom verka hämmande på arbetslöshetens vidare utbredning, varjämte åtskilliga av dem, som redan drabbats av arbetslöshet, direkt eller indirekt skulle genom densamma beredas arbete.

Härutöver må framhållas, att i utlandet nybyggnad och reparation av bostadshus jämväl på landsbygden flerstädes ansetts och använts såsom ett verksamt medel i kampen mot arbetslösheten. Särskilt har förhållandet varit så i Tyskland, där sedan länge en väsentlig del av de för produktiv arbetslöshetshjälp anvisade medlen använts för byggande av arbetarbostäder på landsbygden, såväl lönebostäder som egna hem. I vårt land ha däremot husbyggnadsarbeten överhuvud blott i mycket ringa mån ingått bland de statliga nödhjälps- eller reservarbeten, som i så stor utsträckning anordnats särskilt efter år 1920. Anledningen härtill torde förnämligast vara att söka i de goda byggnadskonjunktioner, som ända tills på allra sista tiden varit rådande i våra städer och särskilt i Stockholm och vilka berett byggnadsarbetarna sysselsättning i ymnigt mått till löner, väsentligt högre — i Stockholm närmare två gånger högre — än inom industrien och särskilt exportindustrien. Nu berörda förhållanden gälla dock knappast landsbygden, om man bortser från vissa områden omkring de större städerna. Särskilt i jordbruksbygderna har lantbrukets betryck medfört, att icke blott nybyggnader inskränkts till det minsta möjliga, utan även i och för sig nyttiga och nödvändiga reparations- och ombyggnadsarbeten av brist på medel måst ställas på framtiden. I sådana trakter lära byggnadsarbetslönerna icke kunna betecknas som särskilt höga. Med hänsyn till de nu ifrågasatta byggnadsarbetenas art och landsbygdens särskilda förhållanden torde knappast några lönepolitiska konsekvenser av en statsinsats på detta område vara att befara.

I det föregående har bostadsutredningen påpekat, att behov för närvarande föreligger av att åtgärder vidtagas för förbättring av bostadsbeståndet på landsbygden, ävensom sökt antyda storleksgraden av detta behov. Det torde icke här vara nödvändigt att närmare påvisa, av vilken utomordentlig betydelse för folkhälsa och samhällstrevnad goda bostäder äro. Framhållas bör dock att osunda bostäder äro sjukdomshärdar, varest våra stora folksjukdomar — tuberkulosen och de svåra reumatiska åkommorna — liksom även andra sjukdomar härja i större utsträckning än annorstädes. För det allmänna, vars bidrag till sjukvården i våra dagar uppgår till synnerligen betydande belopp, bör det alltså vara en angelägenhet av icke ringa vikt, att samhällsmedlemmarnas bostadsförhållanden äro nöjaktigt ordnade. Som

*Bostadsutredningens  
ständpunkt.*

dessutom för närvarande bristen på arbetstillfällen på landsbygden är stor och dylika, därest en sådan verksamhet som här åsyftas nu igångsattes, skulle på ett i sig ändamålsenligt sätt och med fördelning över så gott som hela landsbygden beredas i mycket avsevärd omfattning, komme alltså verksamheten att tjäna två, var för sig utomordentligt betydelsefulla ändamål.

Med hänsyn till vad sålunda anförts, är bostadsutredningen av den uppfattningen att, därest till förhindrande av arbetslöshetens utbredning medel anvisas till främjande av bostadsproduktion, dessa medel böra till huvudsaklig del komma landsbygdens bostäder till godo.

Som ytterligare stöd härför vill bostadsutredningen framhålla, att, om man bortser från den närmast vissa kolonisationsriska syften fullföljande egnahemsrörelsen och den inom begränsade områden, huvudsakligen i Norrland bedrivna kolonisationsverksamheten, det kan sägas, att statlig understödsverksamhet och kreditgivning för förbättring av bostadsförhållandena i vårt land hittills egentligen blott ägt rum beträffande städer och stadsliknande samhällen. Med avseende på sådana orter begynte man redan år 1917 med dylik verksamhet, vilken sedan år 1920 utövats genom statens byggnadsbyrå och från år 1930 medelst svenska bostadskreditkassan. Denna stödverksamhet hade de första åren ren subventionskaraktär. I statsbidrag utan återbetalningsskyldighet utbetalades under åren 1917—1921 omkring 17 miljoner kronor, varjämte år 1923 utgick extra statsbidrag med i det närmaste 3 miljoner kronor. Därefter övergick man till billiga lån under kommunal garanti med vissa års ränte- och amorteringsfrihet (ett, respektive sex år) för att efter hand (omkring år 1927) lägga lånerörelsen på en fullt affärsnämsig bas (5 procent ränta och 30 års amorteringstid utan »frihetsår»). Under åren 1920—1930 utlämnades sekundärlån å tillhoppa närmare 90 miljoner kronor, varigenom åstadkommos omkring 11,000 boningshus, innehållande c:a 30,000 lägenheter med närmare 90,000 rum och kök och med ett sammanlagt byggnadsvärde av närmare 350 miljoner kronor. Från svenska bostadskreditkassan hade till och med utgången av år 1932 till lokala bostadskreditföreningar utlämnats sekundärlån (med 5 procent ränta och 20—38½ års amorteringstid) till ett belopp av över 60 miljoner kronor.

Påpekas må vidare det ur synpunkten av arbetslöshetens bekämpande betydelsefulla förhållandet, att man för samma kostnadsbelopp torde erhålla två till tre gånger så många byggnadsarbetardagsverken på landet som i de större städerna.

Bostadsutredningen vill i detta sammanhang ej heller underlåta att fästa uppmärksamheten på ytterligare en omständighet, som talar för att landsbygdens bostadsproblem nu bör särskilt beaktas. Ehuru bostadsutredningen icke närmare kan ingå därpå, vill utredningen likväl framhålla, att för närvarande mycket talar för, att för lösningen av vårt folks försörjningsproblem de möjligheter, som jordbruket erbjuder, måste tagas i anspråk i större utsträckning än för närvarande och komma att spela en mer betydelsefull roll än man under de senaste årtiondena haft anledning förutsätta. Vissa åtgärder, som statsmakterna på senaste tid gått in för, tyda härpå. Skulle

denna uppfattning vara riktig, är det uppenbart att, för att underlätta utvecklingen i antydd riktning, goda bostäder på landsbygden äro av utomordentlig betydelse. Ävenledes må erinras om, att tillhandahållande av tillfredsställande bostäder är av synnerlig vikt för jordbruket, när det gäller att erhålla och behålla goda arbetskrafter i konkurrens med andra mera betalningskraftiga näringsgrenar.

Bostadsutredningen övergår härefter till en redogörelse för den av utredningen verkställda undersökningen på vad sätt en omfattande byggnadsverksamhet i fråga om bostäderna på landsbygden, koncentrerad på en kortare tidsperiod, lämpligen skulle kunna åstadkommas.

*Bostadsutredningens förslag.*

Först må då framhållas, att enligt bostadsutredningens uppfattning, vilken vinner stöd av åtskilliga uttalanden av olika myndigheter och korporationer, jordbruksbefolkningens inkomststandard och löneläge på grund av den ekonomiska depression, som varit rådande inom jordbruksnäringen sedan mer än ett årtionde och som under de senaste åren undergått en ytterligare skärpning, ha kommit att gestalta sig på sådant sätt, att denna folkgrupp näppe- ligen kan tänkas kunna till fullo förränta bostadslån även efter de billiga nor- mer, som kunna motiveras av nuvarande räntesatser för statens upplåning.

*Allmänna synpunkter.*

Det må i samband härmed påpekas, att allmänna medel till förbättring av landsbygdens bostäder skulle gå till en verksamhet, om vilken det åtminstone kan sägas, att den icke är direkt produktiv. I länder som Tyskland, Frankrike och England ha verkställda undersökningar givit vid handen, att de hyror, som i allmänhet betalas på landsbygden, ligga långt under de belopp, som krävas för att göra nybyggnader räntabla. Samma förhållande råder i vårt land, låt vara att saken i viss mån fördöljes därigenom, att på rena landsbygden egentliga hyreslägenheter blott sparsamt förekomma, enär det övervägande flertalet småbostäder bebos av ägarna själva eller äro fritt upplåtna lönebostäder. Uppskattar man genomsnittliga byggnadskostnaden för en mindre bostadslägenhet till c:a 4,000 kronor och beräknas årskostnaden för ränta och amortering samt underhåll m. m. till 8 procent av byggnadsvärdet, kommer man till en beräknad årshyra av 320 kronor. Det på landsbygden i allmänhet gällande hyresvärdet torde knappast vara hälften så högt, om man utgår från det förhållandet, att i socialstyrelsens lantarbetarstatistik (Lönestatistisk årsbok 1931) värdet av statares fria bostad för år 1931 uppskattats till i medeltal 138 kronor. Nämnas må, att man vid socialstyrelsens dyrortsgruppering 1929 beträffande jordbrukssocknarna utgått från ett hyresvärde av 225 kronor för lägenhet, närmast motsvarande två rum och kök. Differenserna mellan dessa faktiska hyror och det belopp, som ovan angivits såsom erforderligt för att göra dylika bostadsbyggen räntabla, giva en antydning om storleksordningen av de summor, vilka vid finansieringen av en sådan byggnadsverksamhet som den ifrågavarande näppeligen kunna givas produktiv placering.

Man synes också på olika håll redan tidigare ha gjort sig förtrogen med tanken, att spørgsmålet om bostadsstandardens höjande på landsbygden bör be-

traktras icke ur rent ekonomiska, utan fastmer ur folkhygieniska och sociala synpunkter eller med andra ord mindre ur räntabilitets- än ur behovssynpunkt. Så synes förhållandet i allmänhet vara i utlandet. I Tyskland, Holland, Frankrike, England m. fl. länder ha, som av bostadsutredningen verkställda undersökningar utvisa, ekonomiska åtgärder av delvis ganska omfattande natur vidtagits i syfte att möjliggöra för den mindre bemedlade landsbygdsbefolkningen att, oaktat omöjligheten för nämnda befolkning att själv erlagga erforderliga räntor och hyror, dock i viss utsträckning erhålla sådana bostadsförbättringar, som påkallas av bostadshygieniska och andra hänsyn.

Även i vårt land har en dylik tankegång icke varit främmande.

I den skrivelse (nr 188), som 1930 års riksdag avlät angående utredning rörande lantarbetarnas bostadsförhållanden, framhölls sålunda, att därest för erhållande av tillfredsställande bostäder skulle erfordras nya byggnader eller större reparationsarbeten, man icke torde kunna undgå att beakta, att frågan om reformer rörande bostäder åt de med lantbruk arbetande, såväl självständiga idkare som arbetare, på det närmaste sammanhängde med jordbruksnäringens allmänna ekonomi. Under rådande för jordbruket tryckta tider syntes det ej kunna ifrågasättas, att lantarbetsgivarna skulle kunna åläggas, att för anskaffande av bostäder åt sina arbetare ikläda sig nya kostnader av sådan omfattning, att dessa komme att kännbart öka jordbruksnäringens ekonomiska svårigheter, utan borde i dylika fall det allmänna träda hjälpande emellan.

Beträffande egnahemslånerörelsen kan påpekas, hurusom i ett nyligen afgivet betänkande (St. off. utr. 1932: 33) sociala jordutredningen beräknat, att statens ränteförlust å ett jordbruksegnahemslån å 4,000 kronor kan under vissa omständigheter uppgå till i det närmaste 1,200 kronor.

Såsom framgår av vad förut anförts, anser också bostadsutredningen det vara nödvändigt, att, när det gäller att genom statliga stödåtgärder verksamt bidra till förbättrande av bostadsförhållandena för jordbrukets arbetare och mindre bemedlade befolkningsgrupper på landsbygden, verksamheten i viss utsträckning förlänas subventionskaraktär.

Redogörelse  
för förslaget.

Med denna principiella utgångspunkt har bostadsutredningen utarbetat bifogade författningsförslag och därtill hörande specialmotiv. Beträffande de närmare bestämmelserna och de särskilda synpunkter, som ligga till grund för dessa, hänvisas till bilagan.

Här må dock framhållas följande.

Förslaget innebär, att till förbättrande av bostadsförhållandena på landsbygden nya lånemöjligheter skulle beredas under två olika former. De båda nya slagen av lån ha av bostadsutredningen benämnts *förbättringslån* och *nybyggnadslån*. Dylika lån skulle under vissa förutsättningar och på särskilda villkor kunna tilldelas den, som äger eller är underhållsskyldig för bostadslägenhet, varå reparation eller annat förbättringsarbete är påkallat eller som tarvade bliva ersatt genom nybyggnad.

Å förbättringslån skulle ej erläggas ränta och ej heller i regel fordras ställande av säkerhet för sådant lån. Lånet skulle anses guldett, då byggnadsföretaget inom föreskriven tid vederbörligen utförts.

Ä nybyggnadslån skulle ränta erläggas efter 4 procent och för sådant lån skulle godtagbar säkerhet ställas. Lånet skulle återbetalas genom årliga amorteringar under en tid av 20 år.

Förbättringslån skulle få lämnas för reparationer och andra förbättringsarbeten å bostadslägenheter, så ock för uppförande av nya bostadslägenheter i stället för förut befintliga.

Nybyggnadslånen skulle i första hand avse att utgöra komplement till förbättringslånen i sådana fall, då icke enbart genom sistnämnda lån förutsättning skapades för byggnadsföretagets utförande. Dessutom skulle nybyggnadslån kunna beviljas även då förbättringslån icke kunde ifrågakomma. Nybyggnadslån skulle få lämnas för uppförande av nya bostadslägenheter i stället för förut befintliga samt för ombyggnad av eller annat mera omfattande förbättringsarbete å bostadslägenhet. Däremot skulle nybyggnadslån icke få beviljas för smärre reparationer eller förbättringsarbeten.

För att förbättringslån eller nybyggnadslån skulle få beviljas, har angivits följande förutsättningar, nämligen *att* de med byggnadsföretaget avsedda bostadslägenheterna ansåges med säkerhet behövlige för framtiden, *att* byggnadsföretagets genomförande ansåges ur hälsosynpunkt påkallat *samt att* bostadslägenheterna efter byggnadsföretagets genomförande uppfyllde de krav, hälsovårdsstadgan föreskriver.

Förbättringslån och nybyggnadslån skulle vidare icke få åtnjutas med mindre sökanden åtagit sig att enligt fastställd byggnadsplan och inom föreskriven tid, i regel före utgången av år 1934, utföra byggnadsföretaget.

För förbättringslån men ej för nybyggnadslån skulle därjämte fordras, att sökanden prövades vara i behov av ekonomiskt bistånd för att kunna genomföra byggnadsföretaget inom den närmaste tiden. Nybyggnadslån enbart skulle alltså i vissa fall kunna beviljas, där icke förbättringslån kunde komma i fråga.

Beträffande lånebeloppen har föreslagits, att förbättringslån skulle utgå med viss med hänsyn till sökandens förmåga att själv bidra med penningar, material, transporter och eget arbete i varje särskilt fall bestämd del (i regel understigande 50 procent) av de för byggnadsföretaget uppskattade kostnaderna, dock högst 1,000 kronor per bostadslägenhet. Nybyggnadslån skulle ej få överstiga 70 procent av de beräknade kostnaderna och högst uppgå till 2,000 kronor per bostadslägenhet. Utginge för samma byggnadsföretag såväl nybyggnadslån som förbättringslån, finge lånens sammanlagda belopp ej överstiga 80 procent av kostnaderna.

Bostadsutredningen har funnit det önskvärt, att handhavandet av verksamheten med ifrågavarande lån i möjligaste mån kunde anförtrös åt redan bestående organ. Sälunda skulle enligt förslaget för verksamheten anlitas *dels* hälsovårdsnämnderna i de olika kommunerna, *dels* hushållningssällskapens egna hemsnämnder, *dels* ock i viss mån statens egnahemsstyrelse. Med hänsyn till den ifrågasatta verksamhetens nya och särpräglade natur har emellertid bostadsutredningen funnit sig böra föreslå ett nytt tillfälligt organ, nämligen en för hela riket gemensam centralnämnd.

*Hälsovårdsnämnderna*, som enligt gällande hälsovårdsstadga bära det närmaste ansvaret för de bostadshygieniska förhållandena på landsbygden, skulle bilda den lokala organisationen. Till dessa nämnder ingivas ansökningarna, varpå nämnderna skola företaga erforderliga undersökningar, bland annat i syfte, att de arbetstillfällen, som skapas genom vederbörande byggnadsföretag, skola, i så stor utsträckning som möjligt är för arbetets ändamålsenliga bedrivande, komma de mest behövande till godo. Därefter skola hälsovårdsnämnderna överlämna ärendena jämte egna yttranden till egnahemsnämnderna. Det skulle jämväl åligga hälsovårdsnämnderna att kontrollera vederbörande byggnadsföretag.

Enligt bostadsutredningens uppfattning torde hälsovårdsnämnderna, vilka i c:a  $\frac{9}{10}$  av samtliga landskommuner utgöras av kommunalnämnderna, i många fall inom sig äga den sakkunskap, som erfordras för ifrågavarande verksamhet. Därest i något avseende erforderlig sakkunskap saknas, åligger det enligt författningsförslaget nämnderna att anlita biträde av sakkunniga personer, närmast då i byggnadsfrågor samt i ekonomiska angelägenheter.

Visserligen bygger författningsförslaget på enskilt initiativ. Enbart härigenom torde emellertid knappast kunna förväntas, att lånemöjligheterna skola till fullo utnyttjas och lånen därvid i första hand tillgodokomma det mest trängande förbättringsbehovet. Hälsovårdsnämnderna torde därför böra anmodas att verkställa undersökningar av behovet av förbättringsarbeten samt att, då sådant behov uppdagas vid undersökningarna eller eljest är bekant, påverka vederbörande att omedelbart avhjälpa bristerna under påpekande av den hjälp härtill, som staten på här föreslaget sätt skulle erbjuda. Framkomma vid undersökningarna sådana brister, att ingripande jämlikt hälsovårdsstadgan skall äga rum, åligger det givetvis hälsovårdsnämnderna att meddela föreläggande angående bristernas avhjälpan och böra nämnderna jämväl i sådana fall framhålla de särskilda möjligheterna till statshjälp. En ytterligare vinst av förevarande verksamhet skulle utgöra, att man kan förvänta en nödig aktivisering även i framtiden av nämndernas verksamhet på detta område. Dessutom torde de erfarenheter, som nämnderna komma att göra vid undersökningarna och under handhavandet av ifrågavarande låneärenden, att bli till stort gagn för deras fortsatta verksamhet i allmänhet. Dessa indirekta vinster synas böra tillmätas mycket stor betydelse, då för att landsbygdens bostadsproblem skall kunna lösas, det torde vara ofrånkomligt att bringa hälsovårdsnämnderna i ökad verksamhet på detta område. Det är ett av bostadsutredningens mest angelägna syftemål att söka åstadkomma detta.

Bland förste provinsialläkarnas och provinsialläkarnas allmänna åligganden torde ingå att bistå hälsovårdsnämnderna med råd och upplysningar samt verka för erforderlig förbättring av bostadsförhållandena. Beträffande den här ifrågasatta verksamheten lär det därför ankomma på nämnda tjänsteläkare att lämna hälsovårdsnämnderna upplysningar angående sina iakttagelser och erfarenheter i avseende å förekomsten av bristfälliga bostäder inom sina respektive tjänstgöringsområden samt att, när anledning därtill yppas, själva söka påverka vederbörande att snarast med utnyttjande av de möjligheter, som detta

förslag erbjuder, avhjälpa förefintliga brister å bostäder. Man torde kunna hysa förhoppning om, att tjänsteläkarna skola medverka med stort intresse, vilket utan tvivel skulle vara till synnerligt gagn för verksamheten.

*Egnahemsnämnderna* skulle handha den krävande uppgiften att under noggrant beaktande av de två huvudändamålen med lånerörelsen, nämligen förbättrande av bostadsförhållandena och beredande av arbetstillfällen, besluta angående låns beviljande, utbetala lånen, förvalta för lånen lämnade säkerheter, mottaga och till statskontoret översända räntor och amorteringar samt övervaka att låntagarna fullgöra sina skyldigheter m. m. I avseende å sin ifrågavarande verksamhet skulle egnahemsnämnderna stå under uppsikt och kontroll av statens egnahemsstyrelse.

Av naturliga skäl ha egnahemsnämnderna i första hand kommit i åtanke för den verksamhet, varom här är fråga. Dessa nämnder ha beträffande spörsmål, likartade med dem det nu gäller, förvärvat stor erfarenhet. Det torde också kunna förväntas, att hinder ej skall möta att, om statsmakterna så önska, emot skälig ersättning av statsmedel anlita egnahemsnämnderna för lånerörelsen. Bostadsutredningen förutsätter, att egnahemsnämnderna förfoga över erforderlig byggnadsteknisk sakkunskap. Som en garanti för ett ur bostadshygienisk synpunkt riktigt handhavande av låneverksamheten från egnahemsnämndernas sida har i författningsförslaget stadgats, att nämnderna böra samråda med förste provinsialläkarna eller andra på bostadshygienens område sakkunniga personer. Understundom torde fall förekomma, då dylikt samråd uppenbarligen icke är erforderligt, men man kan säkert utgå från, att det i regel skall komma att äga rum.

*Centralnämnden* medverkar enligt författningsförslaget vid fastställande av de belopp, inom vilka förbättringslån och nybyggnadslån skulle få beviljas av varje egnahemsnämnd. Därjämte skulle centralnämnden äga avgöra klagomål över egnahemsnämndernas beslut i låneärenden. Bostadsutredningen har emellertid därjämte avsett centralnämnden såsom det organ, vilket skulle leda verksamheten i dess första skede. I sådant avseende skulle det åligga centralnämnden att utfärda råd och anvisningar samt överhuvud på lämpligt sätt övervaka verksamheten.

För centralnämnden torde Kungl. Maj:t fastställa särskild instruktion. Uteslutet synes icke vara, att det kan befinnas lämpligt att använda gemensamt centralorgan för här ifrågavarande lånerörelse och för den bostadslåneverksamhet, som planeras för städernas vidkommande.

Kostnaderna för organisationen föreslås skola bestridas av statsmedel, dock skulle kostnaderna för hälsovårdsnämnds verksamhet bestridas av vederbörande kommun.

Beträffande det belopp, som av staten skulle kunna ställas till förfogande för ifrågavarande ändamål, har bostadsutredningen redan förut som sin åsikt uttalat, att, därest till förhindrande av arbetslöshetens utbredning medel anvisas till främjande av bostadsproduktion, dessa medel böra till huvudsaklig del komma landsbygdens bostäder till godo. Här må tilläggas, att om ett belopp motsvarande större delen av de 20 miljoner kronor, som i statsverkspro-

positionen avsetts för främjande av bostadsproduktion, disponeras på det sätt bostadsutredningen här föreslagit, kan man påräkna att arbeten bleve utförda motsvarande flerdubbelt högre belopp. Alltså skulle i sådant fall en mycket avsevärd del av de förefintliga bristerna å landsbygdens bostäder genom ifrågasvarande verksamhet kunna avhjälpas. Härutöver skulle ett förverkligande av bostadsutredningens nu framlagda förslag, i enlighet med vad tidigare anförts, icke blott verka stimulerande inom landsbygdens arbets- och näringsliv utan även kunna förväntas bland myndigheter och enskilda väcka till liv det handlingskraftiga intresse, som utgör en huvudförutsättning för verk samma åtgärder till förbättring av bostadsförhållandena för lantarbetarna och med dem jämställda samhällsgrupper.

Stockholm den 8 februari 1933.

IVAR ÖSTERSTRÖM

ABEL ANDERSSON

HARALD ANDERSSON

BERTIL NYSTRÖM

MARTIN SKOGLUND

NILS WRANNE

*Erik Swartling.*

*Bilaga till Bilaga K.***Förslag till kungörelse angående lån till främjande av byggnadsverksamhet på landet.**

Härigenom förordnas som följer:

**Inledande bestämmelser.****1 §.**

För byggnadsföretag på landet, med undantag av sådant samhälle som i 34 § hälsovårdsstadgan sägs, må enligt bestämmelserna i denna kungörelse, i den mån tillgängligt anslag det medgiver, av statsmedel beviljas *förbättringslån* och *nybyggnadslån*.

**Om förbättringslån.****2 §.**

Förbättringslån må lämnas för reparationer och andra förbättringsarbeten å bostadslägenheter, så ock för uppförande av nya bostadslägenheter i stället för förut befintliga.

**3 §.**

Förbättringslån må tilldelas den, som äger eller är underhållsskyldig för bostadslägenhet, varå reparation eller annat förbättringsarbete skall utföras eller som skall ersättas genom nybyggnad.

**4 §.**

Förbättringslån må beviljas allenast under följande förutsättningar, nämligen

a) att de med byggnadsföretaget avsedda bostadslägenheterna anses med säkerhet vara behövliga för framtiden;

b) att byggnadsföretagets genomförande anses ur hälsosynpunkt påkallat;

c) att bostadslägenheterna efter byggnadsföretagets genomförande uppfylla de krav, hälsovårdsstadgan föreskriver; samt

d) att sökanden provas vara i behov av ekonomiskt bistånd för byggnadsföretagets genomförande inom i 18 § avsedd tid; skolande, där sökanden är berättigad att för byggnadsföretaget av annan undfå ersättning, skäligen härtill tagas.

Ej må förbättringslån beviljas för byggnadsföretag, för vilket av allmänna medel beviljats bidrag eller annat lån än nybyggnadslån enligt denna kungörelse.

**5 §.**

Förbättringslån utgår med ett belopp, motsvarande viss del av de för byggnadsföretaget uppskattade kostnaderna. Denna del skall i varje särskilt fall bestämmas med hänsyn till sökandens förmåga att själv bidraga med pen-

ningar, material, transporter och eget arbete samt bör i regel understiga femtio procent av nämnda kostnader. Ej må i något fall förbättringslån överstiga ettusen kronor för bostadslägenhet.

I den mån ej annat följer av stadgandet i 25 § skall å förbättringslån ej erläggas ränta.

#### 6 §.

Förbättringslån anses guldset, då byggnadsföretaget inom föreskriven tid vederbörligen utförts.

### Om nybyggnadslån.

#### 7 §.

Nybyggnadslån må lämnas för uppförande av nya bostadslägenheter i stället för förut befintliga, så ock för ombyggnad av eller annat mera omfattande förbättringsarbete å bostadslägenhet.

#### 8 §.

Nybyggnadslån må tilldelas sådan person, som i 3 § sägs, under de i 4 § a), b) och c) angivna förutsättningarna.

Ej må nybyggnadslån beviljas för byggnadsföretag, för vilket av allmänna medel beviljats bidrag eller annat lån än förbättringslån enligt denna kungörelse.

#### 9 §.

Nybyggnadslån må ej överstiga sjuttio procent av de för byggnadsföretaget uppskattade kostnaderna och må högst uppgå till tvåtusen kronor för bostadslägenhet. Utgår för samma byggnadsföretag såväl nybyggnadslån som förbättringslån, må lånens sammanlagda belopp ej överstiga åttio procent av nämnda kostnader.

Å nybyggnadslån skall erläggas ränta efter fyra procent om året. Angående skyldighet att i vissa fall erlägga högre ränta än nu sagts stadgas i 25 §.

#### 10 §.

För nybyggnadslån skall ställas godtagbar säkerhet.

#### 11 §.

Nybyggnadslån skall återbetalas genom årliga amorteringar under en tid av tjugo år med början året näst efter det, då byggnadsföretaget fullbordades, låntagaren dock obetaget att, där han så önskar, tidigare helt eller delvis återbetala lånet.

Angående skyldighet i vissa fall att omedelbart återbetala utbekommet lånebelopp stadgas i 25 §.

### Om förfarandet i låneärenden m. m.

#### 12 §.

Lån enligt denna kungörelse beviljas, i den mån av Kungl. Maj:t för ändamålet fastställda belopp därtill förslå, av hushållningssällskapens egnahemsnämnder, var för sitt verksamhetsområde. Vid lånens beviljande skall egnahemsnämnd taga hänsyn till ej mindre varje byggnadsföretags angelägenhetsgrad ur hälsosynpunkt än även behovet av arbetstillfällen å olika orter. Egna-

hemsnämnd bör vid behandling av låneärenden enligt denna kungörelse samråda med förste provinsialläkaren i länet eller annan på bostadshygienens område sakkunnig person.

Vid ifrågavarande lånerörelse skola dessutom, på sätt nedan stadgas, medverka dels en av Kungl. Maj:t utsedd för hela riket gemensam centralnämnd, dels ock hälsovårdsnämnderna i de särskilda kommunerna.

### 13 §.

Vill någon erhålla lån enligt denna kungörelse, skall han senast den 15 september 1933 därom till hälsovårdsnämnden i kommunen ingiva skriftlig ansökning, åtföljd av plan och kostnadsberäkning, vardera i två exemplar, för det tilltänkta byggnadsföretaget. Vid ansökningen skall vidare fogas, då fråga är om förbättringslån, uppgift angående sökandens förmåga att själv bidraga med penningar, material, transporter och eget arbete samt, i fråga om nybyggnadslån, uppgift angående den säkerhet, som kan lämnas för lånet.

### 14 §.

Sedan ansökning inkommit, skall hälsovårdsnämnden efter erforderlig utredning snarast möjligt och senast den 1 november 1933 jämte eget yttrande till vederbörande egnahemsnämnd insända densamma med därtill hörande handlingar. Hälsovårdsnämndens yttrande skall innehålla redogörelse för, i vad mån de stadgade förutsättningarna för bifall till ansökningen föreligga, ävensom uttalande, huruvida nämnden anser, att lån bör beviljas, samt i så fall till vilket belopp och på vilka villkor. Beträffande nybyggnadslån skall hälsovårdsnämnden särskilt angiva, om nämnden anser för lånet erbjuden säkerhet böra godtagas.

Där i anledning av ansökningen särskild undersökning företages, så ock vid prövningen av plan och kostnadsberäkning för det tilltänkta byggnadsföretaget samt, beträffande förbättringslån, av sökandens behov av ekonomiskt bistånd till byggnadsföretagets genomförande inom i 18 § avsedd tid, skall hälsovårdsnämnden i erforderlig mån anlita biträde av sakkunniga personer.

### 15 §.

Egnahemsnämnd skall senast den 1 december 1933, sedan samtliga till nämnden inkomna ansökningar förberedande granskats och därvid erforderlig ytterligare utredning verkstälts, till centralnämnden insända till Kungl. Maj:t ställd framställning angående fastställande av de belopp, inom vilka förbättringslån och nybyggnadslån må av egnahemsnämnden beviljas.

### 16 §.

Centralnämnden har att så snart ske kan med eget utlåtande överlämna framställning, som i 15 § sägs, till Kungl. Maj:t.

### 17 §.

Belopp, som av Kungl. Maj:t fastställts för beviljande av förbättringslån och nybyggnadslån, må av egnahemsnämnden före den 1 november 1934 på en gång eller i skilda delar lyftas hos statskontoret mot avlämnande av en av egnahemsnämnden utställd, av statskontoret godkänd förbindelse att använda beloppen enligt för ifrågavarande lånerörelse gällande föreskrifter samt att till statskontoret eller order återbetala beloppen eller delar därav under de förutsättningar och i den ordning, som stadgas i 26 och 28 §§.

## 18 §.

Då lån beviljas, skall tillika plan för byggnadsföretaget fastställas samt föreskrift meddelas, bland annat, rörande den tid, då arbetet skall vara fullbordat, samt angående tid och ordning för lånets utbetalande. Tiden för byggnadsföretagets fullbordande må ej, där icke särskilda förhållanden till annat föranleda, bestämmas senare än till utgången av år 1934.

Egnahemsnämnds beslut rörande låneansökning skall ofördröjligen tillställas sökanden; och skall, där ej lån beviljats till äskat belopp, sökanden underättas angående vad han har att iakttaga, om han enligt 19 § vill draga frågan under centralnämndens prövning.

## 19 §.

Den, som ej av egnahemsnämnden beviljats lån till av honom äskat belopp och finner sig missgynnad i förhållande till annan lånesökande, äger draga frågan, i vad mån lån bör beviljas honom, under centralnämndens prövning genom inlaga, vilken, ställd till centralnämnden, skall insändas till egnahemsnämnden och dit inkomma sist å femtonde dagen från det beslutet meddelades; åliggande det egnahemsnämnden att skyndsamt, jämte eget yttrande, översända inlagan samt handlingarna i ärendet till centralnämnden.

Har låneansökning sålunda kommit under centralnämndens prövning, må centralnämnden, där det med hänsyn till omständigheterna finnes påkallat, vidtaga ändring i egnahemsnämndens beslut, dock att lån ej må av centralnämnden beviljas i vidare mån än för egnahemsnämnden av Kungl. Maj:t fastställda belopp eller medel, som Kungl. Maj:t eljest ställt till förfogande, därtill förslå. Centralnämndens beslut i ärendet skall utan dröjsmål tillställas sökanden och, samtidigt med återställandet av handlingarna i ärendet, i avskrift egnahemsnämnden.

## 20 §.

När lån beviljats, skall låntagaren utfärda skuldförbindelse, däri angivas hans åtagande att enligt den fastställda byggnadsplanen och inom föreskriven tid utföra byggnadsföretaget jämte övriga lånevillkor.

Uppgift om skuldförbindelsen skall tillika med fastställd byggnadsplan och kostnadsberäkning av egnahemsnämnden tillställas vederbörande hälsovårdsnämnd.

## 21 §.

Beviljat lån utbetalas av egnahemsnämnden i den mån arbete vederbörligen utförts; dock må nämnden, där så provas lämpligt, utbetala hela lånet eller del därav i förskott, skolande beträffande förbättringslån i så fall för förskottet ställas säkerhet, som egnahemsnämnden prövar vara tillfyllest.

## 22 §.

Finner egnahemsnämnd, sedan lån beviljats, synnerliga skäl tala därför, äger nämnden medgiva ändring i den fastställda byggnadsplanen och utsträckt tid för byggnadsföretagets fullbordande.

## 23 §.

Förfallen ränta och amortering skall för varje kalenderår före årets utgång inbetalas till egnahemsnämnden, som har att övervaka att låntagare fullgör sina skyldigheter härutinnan.

Egnahemsnämnden förvaltar inteckningar och andra säkerheter, som lämnats för beviljade lån, och äger vidtaga åtgärder för deras bibehållande vid gällande kraft.

## 24 §.

Hälsovårdsnämnden åligger att noggrant övervaka de byggnadsföretag inom kommunen, för vilka lån beviljats enligt denna kungörelse.

Egnahemsnämnd äger ock låta verkställa inspektion å byggnadsföretag, som här avses. För sådant ändamål kan egnahemsnämnd även anmoda vederbörande hälsovårdsnämnd att verkställa sådan inspektion samt att där-  
efter till egnahemsnämnden insända rapport rörande arbetenas fortskridande.

## 25 §.

Egnahemsnämnden äger uppsäga lån till omedelbar betalning, där det befinnes, att låntagaren åsidosätter sina åtaganden i fråga om lånet. Sker uppsägning av lånet enligt vad nu sagts, skall å lånet gäldas ränta efter fem procent om året från och med uppsägningsdagen.

Finner egnahemsnämnden byggnadsföretaget vara inom föreskriven tid vederbörligen utfört, skall nämnden häröver utfärda skriftligt intyg, som tillställas låntagaren.

Fråga om avskrivning av fordran på grund av utlämnat lån skall underställas Kungl. Maj:t.

## 26 §.

Vad av belopp, som egnahemsnämnd för här ifrågavarande verksamhet lyftat i statskontoret, icke vid utgången av år 1934 blivit utlämnat eller eljest disponerat till lån enligt denna kungörelse, skall återbetalas till statskontoret före utgången av mars månad 1935, där ej Kungl. Maj:t på ansökan av egnahemsnämnden annorlunda förordnar.

Belopp, som inbetalas å utlämnade lån, skola före mars månads utgång året efter det, då inbetalningen skedde, av egnahemsnämnden inbetalas till statskontoret.

## 27 §.

Egnahemsnämnd skall i avseende å sin här berörda verksamhet stå under uppsikt och kontroll av statens egnahemsstyrelse; och åligger det egnahemsnämnd att över verksamheten föra särskilda räkenskaper.

## 28 §.

Finnes egnahemsnämnd hava i strid mot gällande föreskrifter disponerat för ifrågavarande verksamhet lyftat belopp, är nämnden skyldig att omedelbart till statskontoret inbetala motsvarande belopp, där ej Kungl. Maj:t annorlunda förordnar.

## 29 §.

För centralnämndens och egnahemsnämndernas verksamhet enligt denna kungörelse skall ersättning utgå av statsmedel enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

Kostnaderna för hälsovårdsnämnds verksamhet enligt denna kungörelse skola bestridas av vederbörande kommun.

## 30 §.

Möter i något fall hinder mot anlitande av egnahemsnämnd för verksamhet enligt denna kungörelse, meddelas i anledning härav erforderliga föreskrifter av Kungl. Maj:t.

Kungl. Maj:t meddelar jämväl övriga närmare föreskrifter, som erfordras för denna kungörelses tillämpning.

## Specialmotivering till förslag till kungörelse angående lån till främjande av byggnadsverksamhet på landet.

### Inledande bestämmelser.

#### 1 §.

Syftemålet med den ifrågasatta låneverksamheten är, att till förbättrande av bostadsförhållandena och beredande av arbetstillfällen få till stånd ett — på en kortare tid koncentrerat — omfattande och intensivt upprustningsarbete, främst avseende bostäderna å den egentliga landsbygden. Från verksamheten ha därför undantagits vissa samhällen av stadsliknande typ, nämligen sådana köpingar och municipalsamhällen där hälsovårdsstadgans föreskrifter för stad äro gällande. Likväl kommer enligt förslaget verksamheten att omfatta åtskilliga områden, varest på grund av ganska långt framskriden samhällsbildning eller av annan anledning de särdrag, som utmärka den egentliga landsbygden, i stort sett saknas. Såsom exempel kunna nämnas vissa stationssamhällen och en del orter, särpräglade av industriella anläggningar. Att undantaga även sådana platser har icke ansetts lämpligt, bland annat med hänsyn till de uppgifter i avseende å verksamheten, som pålagts landskommunernas hälsovårdsnämnder. Ehuru alltså lån, som här avses, skulle kunna utgå även för byggnadsföretag å vissa orter på landet, som icke äro att hänföra till den egentliga landsbygden, är det dock uppenbart, att lånen till största delen böra komma dennas befolkning till godo, närmast då jordbruksbefolkningen och enkannerligen lantarbetarna samt med dem jämställda befolkningsgrupper.

### Om förbättringslån.

#### 2 §.

Förbättringslånen skola i främsta rummen utgå för reparationer, ombyggnader och andra förbättringsarbeten. Dessutom kunna förbättringslån beviljas till nybyggnadsföretag. Som med låneverksamheten avses att skapa möjlighet till förbättring av det nuvarande bostadsbeståndet å landsbygden, kan förbättringslån för nybyggnadsarbeten dock lämnas blott då fråga är att ersätta befintlig bostadslägenhet med ny. Hinder möter icke att vid nybyggnad öka det tidigare rumsantalet, således att ersätta exempelvis ett enkelrum med en lägenhet på ett eller två rum och kök. Givetvis kunna förbättringslån också utgå för sådana arbeten inom en byggnad, som avse utvidgning av däri befintliga bostadslägenheter på bekostnad av antalet. Skulle man önska att genom nybyggnad ersätta de lägenheter, som på grund av utvidgningen av de övriga försvunnit, kan även för sådant nybyggnadsföretag erhållas förbättringslån.

Påpekas må, att hinder icke möter mot att bevilja förbättringslån till kostnaderna för ersättande av befintliga bostadslägenheter med nya i byggnad, som blott till en del utgör bostadshus och till återstående del ekonomibyggnad.

Förbättringslån utgår dock i varje fall blott till kostnaderna i den mån de belöpa sig på bostadslägenheterna.

### 3 §.

För att hindra obehörigt utnyttjande av förbättringslånen har det ansetts nödvändigt att rätten att erhålla dylika lån endast må tillkomma ägare eller annan underhållsskyldig.

### 4 §.

På sina håll finnes för närvarande ett visst överskott av bostäder på landsbygden. Det är därför av vikt att före låns beviljande prövas, att de med byggnadsföretaget avsedda bostadslägenheterna äro behövlige för framtiden. Förbättringslån böra icke beviljas till upprustning av sådana rum i större bostadslägenheter, som icke kunna anses behövlige. Vid nybyggnader, för vilka förbättringslån utgå, bör tillses, att bostadslägenheterna göras enkla och ändamålsenlige. Framhållas må, att med förbättringslånen främst åsyftas att möjliggöra iordningställandet av smärre lägenheter. Genom kravet på bostadslägenheternas behövlighet för framtiden samt maximeringen i 5 § av lånebeloppet till 1,000 kronor per lägenhet, torde tillräcklige garantier hava skapats för att låneverksamheten huvudsakligen kommer att avse dylika lägenheter. Å andra sidan är det emellertid tänkbart, att någon gång skäl föreligger för beviljande av förbättringslån till arbeten å en större lägenhet.

För att förbättringslån skall få åtnjutas fordras vidare, att byggnadsföretagets genomförande anses ur hälsosynpunkt påkallat. Detta villkor uppfylles icke blott, då byggnadsföretaget är ur hälsosynpunkt nödvändigt, i vilket fall hälsovårdsnämnd ju är *skyldig* ingripa, utan så snart det ur hälsosynpunkt är angeläget, att företaget kommer till utförande. Exempel på ur hälsosynpunkt angelägna, i vissa fall nödvändiga arbeten utgöra: isolering mot köld och fukt, inläggande av trågolv med trossfyllning, höjning av särskilt låga rumstak (där sådan höjning sker, bör takhöjden bliva minst 2.40 eller, i särskilda fall såsom i vindsrum m. m., minst 2.10 meter), inredande av utrymmen för förvaring av kläder och matvaror (garderob och skafferier) samt andra nödvändiga bekvämligheter, upptagande av särskilda ingångar till lägenheter inom samma byggnad, anordnade av förstuga eller vindfång, erforderliga om- och tillbyggnader m. m.

Staten bör icke bidraga till kostnaderna för arbeten å en lägenhet, därest denna även efter arbetenas utförande kommer att vara behäftad med sådana brister att den ej överensstämmer med de minimikrav i fråga om bostäder, som hälsovårdsstadgan anger. Om därför exempelvis taket i en lägenhet, vars golv är av icke godtagbar beskaffenhet, föreslås skola höjas, får förbättringslån ej beviljas med mindre också byggnadsföretaget avser avhjälpan av golvets brister.

Före beviljandet av förbättringslån skall sökandens behov av bidrag till byggnadsföretaget prövas. Med hänsyn till att ifrågavarande lån även skola utgöra ett led i kampen mot den nu rådande arbetslösheten, skall denna behovsprövning avse, huruvida sökanden för att byggnadsföretaget *nu* skall komma till utförande bör ekonomiskt bistås. Naturligtvis skall emellertid härvid hänsyn tagas till olika omständigheter, så att icke förbättringslån får tillgodonjutas i fall, där visserligen måhända behov av bistånd förefinnes för att byggnadsföretaget omedelbart skall komma till utförande, men där det likväl är uppenbart att lån icke bör beviljas. Tänkas kan ju till och med, att byggnadsföretaget uppenbarligen för sökanden utgör ett spekulationsobjekt. Det ligger i sakens natur, att sådana särskilda förhållanden skola beaktas av de organ, som skola handha låneverksamheten. En dylik omständighet har

ansetts vara av sådan betydelse, att den angivits i författningstexten, nämligen att sökanden är berättigad att för byggnadsföretaget av annan undfå ersättning. Exempel härpå erbjuda uppgörelser mellan jordägare och arrendatorer angående byggnadsskyldighet. I de fall, då arrendator ansöker om förbättringslån, bör en noggrann prövning ske att han icke blir på ett oskäligt sätt gynnad framför andra.

Förbättringslån må slutligen icke beviljas för byggnadsföretag, för vilket av allmänna medel tilldelats bidrag eller annat lån än nybyggnadslån enligt denna kungörelse. Risk föreligger eljest för att lånen skulle på ett obehörigt sätt utnyttjas samt att vissa kategorier låntagare därigenom skulle från det allmännas sida bliva mer gynnade än andra. Påpekas må, att från förevarande låneverksamhet icke ovillkorligen undantagas egnahemslåntagare, men har sådan för byggnadsföretaget erhållit premielån enligt de för egnahemslåntagare utfärdade särskilda bestämmelserna, är han icke berättigad att för samma företag erhålla jämväl förbättringslån.

### 5 §.

Det förutsättes, att låntagarna skola själva svara för viss del av kostnaderna vare sig genom att tillskjuta penningar eller bestå material, utföra transporter eller själva deltaga i arbetet. Så gott som undantagslöst torde möjlighet härtill vara förhanden, naturligtvis i högre eller lägre grad för olika fall. Ofta torde särskilt i fråga om smärre reparationer och förbättringsarbeten allenast ett mindre bidrag (20 å 30 procent av kostnaderna) vara tillräckligt, för att företaget skall komma till stånd. I regel skall förbättringslåns belopp understiga 50 procent av de beräknade kostnaderna; endast i särskilda undantagsfall får detta procenttal överskridas. Vid bestämmande av lånebeloppets storlek skall givetvis, om kostnaderna för byggnadsföretaget skola till någon del ersättas av annan eller om andra särskilda omständigheter föreligga, hänsyn tagas härtill.

En högsta gräns är dragen vid ett belopp av 1,000 kronor för bostadslägenhet. Då fråga är om nybyggnad eller därmed jämförligt företag, kan denna maximering föranleda, att enbart genom förbättringslånet förutsättning icke skapas för byggnadsföretagets utförande. I sådana fall skulle därför, jämte förbättringslån, nybyggnadslån kunna erhållas.

### Om nybyggnadslån.

### 7 §.

Nybyggnadslånen avse, i enlighet med vad nyss framhållits, att i första hand utgöra ett komplement till förbättringslån i sådana fall, då icke enbart genom sistnämnda lån förutsättning skapas för vederbörande byggnadsföretags utförande. Dessutom skola dock nybyggnadslån kunna beviljas även då förbättringslån icke kunna ifrågakomma. I så väl ena som andra fallet är det naturligt, att nybyggnadslån icke böra utgå med mindre företaget drager mera betydande kostnader.

### 8 §.

Det har ansetts naturligt att rätt att erhålla nybyggnadslån endast må tillkomma ägaren eller annan, som underhållsskyldigheten åvilar.

Liksom förbättringslånen ha nybyggnadslånen till syfte att möjliggöra en upprustning av det nuvarande bostadsbeståndet på landsbygden, i den mån dylik förbättring är påkallad ur hälsosynpunkt samt med hänsyn till bostädernas behövlighet för framtiden. På grund härav skola de för förbättringslån

i 4 § a), b) och c) angivna förutsättningarna gälla också i fråga om nybyggnadslån. Att märka är, att nybyggnadslån endast skola beviljas för nybyggnader och därmed jämförliga arbeten.

Däremot skall vid nybyggnadslån icke förekomma någon prövning av sökandens behov av ekonomiskt bistånd för byggnadsföretagets utförande.

Nybyggnadslån skola ju i första hand utgöra ett komplement till förbättringslån. Har annat lån eller bidrag av allmänna medel beviljats för byggnadsföretaget, får ej därjämte för detsamma beviljas nybyggnadslån.

#### 9 §.

Också i fråga om nybyggnadslån förutsättes, att låntagarna själva skola stå viss del av kostnaderna vare sig genom att tillskjuta penningar eller bestå material, utföra transporter eller själva deltaga i arbetet. Det har därför föreskrivits, att nybyggnadslån ej får överstiga 70 eller tillika med förbättringslån 80 procent av de för byggnadsföretaget uppskattade kostnaderna.

En högsta gräns är beträffande nybyggnadslån dragen vid ett belopp av 2,000 kronor för bostadslägenhet. Då såväl förbättringslån som nybyggnadslån utgå för samma företag, utgöra alltså sammanlagda lånebeloppen högst 3,000 kronor per lägenhet. Med hänsyn därtill att med ifrågavarande verksamhet främst äsyftas iordningställandet av smärre lägenheter, torde detta maximibelopp vara tillfyllest, samtidigt som det lär vara ägnat att huvudsakligen begränsa låneverksamheten till dylika lägenheter.

Räntan har med utgångspunkt från nuvarande förhållanden föreslagits till fyra procent. Genom att sätta räntan så lågt torde visserligen staten ej undgå att göra en, om också relativt ringa förlust å lånen, vilket emellertid icke lärers få anses oberättigat med hänsyn till det allmännyttiga ändamålet.

#### 10 §.

För nybyggnadslån skall ställas godtagbar säkerhet. I främsta rummet bör såsom säkerhet lämnas inteckning i vederbörande fastighet. Ofta, såsom då låntagaren ej är självägande, kan emellertid sådan ej lämnas; i andra fall är den inteckningssäkerhet, som kan lämnas, icke godtagbar. Borgen eller annan säkerhet måste då ställas, innan lån kan beviljas.

#### 11 §.

Amorteringstiden har med hänsyn till ifrågavarande byggnadsföretags genomsnittliga art föreslagits betydligt kortare än för egnahemslån. Någon amorteringsfri tid har icke ansetts böra ifrågakomma.

#### Om förfarandet i låneärenden m. m.

#### 12 §.

Beträffande motiven för den föreslagna organisationen hänvisas till promemorian.

Vid lånens beviljande skola egnahemsnämnderna noggrant beakta de två huvudändamålen med lånerörelsen, nämligen förbättrande av bostadsförhållandena och beredande av arbetstillfällen. Egnahemsnämnderna skola alltså söka fördela lånen så, att båda dessa ändamål i görligaste mån främjas.

#### 13 §.

För låneansökningar samt byggnadsplaner böra utarbetas formulär att tillhandahållas av hälsovårdsnämnderna. Byggnadsplan bör innehålla enkel be-

skrivning av byggnadsföretaget, då så erfordras kompletterad med ritning, samt uppgift om hur och inom vilken tid arbetet skall utföras. Ävenledes skall angivas företagets betydelse för beredande av arbetstillfällen å orten.

## 14 §.

Är icke uppenbart, att låneansökan utan vidare bör avslås, torde hälsovårdsnämnden i de flesta fall böra verkställa särskild undersökning i låneärendet. Nämnden skall sålunda undersöka — förutom att stadgade förutsättningar för bifall till ansökningen föreligga — angelägenhetsgraden av det ifrågasatta arbetet samt huruvida detta jämlikt den ingivna planen skulle komma att bedrivas på lämpligt sätt. I sistnämnda hänseende bör nämnden vara särskilt angelägen om, att i samråd med sökanden samt, i erforderlig utsträckning, med arbetslöshetskommittén på orten eller andra kommunala organ söka åstadkomma sådana ändringar i planen, att de arbetstillfällen, som skulle skapas genom byggnadsföretaget, i så stor utsträckning som möjligt är för arbetets ändamålsenliga bedrivande, komma de mest behövande tillgodo. Av mycket stor vikt är givetvis också, att kostnadsberäkningen och — i fråga om förbättringslån — sökandens behov av ekonomiskt bistånd ingående granskas. Särskilda anvisningar för hälsovårdsnämndernas verksamhet torde böra utfärdas.

Hälsovårdsnämndens yttrande till egnahemsnämnden skall innefatta uttalande i fråga om envar av de betingelser, som utgöra förutsättning för erhållande av förevarande lån. Ifrågasättas ändringar i byggnadsplan eller kostnadsberäkning, skola dessa angivas. Särskilda formulär till dylikt yttrande synas böra utarbetas.

## 15 §.

Den ytterligare utredning, som egnahemsnämnd finner erforderligt verkställa, torde kunna ske med anlitande av vederbörande hälsovårdsnämnd, genom egnahemsombud, genom hänvändelse direkt till lånesökande eller på annat sätt.

## 16 §.

I likhet med vad fallet är beträffande ackordslån och stödlån för jordbrukare, förutsättes här att Kungl. Maj:t skall fastställa de belopp, inom vilka förbättringslån och nybyggnadslån må av varje egnahemsnämnd beviljas. Hinder synes emellertid icke möta mot att centralnämnden, därest så befinnes lämpligt, bemyndigas fastställa dessa belopp.

## 18 §.

Angeläget är att egnahemsnämnderna tillse, att tiden för arbetenas utförande ej blir längre än som i varje fall kan anses erforderligt.

## 20 §.

Egnahemsnämnds skyldighet att tillställa vederbörande hälsovårdsnämnd fastställd byggnadsplan och kostnadsberäkning, torde lämpligast fullgöras genom översändande av ett exemplar av den plan och kostnadsberäkning, som egnahemsnämnden tidigare mottagit från hälsovårdsnämnden, jämte uppgift angående de eventuella ändringar, vilka beslutits vid lånets beviljande.

## 21 §.

Lån bör i regel utbetalas i den mån arbete vederbörligen utförts. Före utbetalnings verkställande måste alltså egnahemsnämnden erhålla kännedom om, hur byggnadsföretaget fortskridit. Uppgift härom kan, med tillämpning av

24 §, erhållas genom hälsovårdsnämnden eller också på annat sätt, som egnahemsnämnden finner lämpligt.

Där så prövas lämpligt, må egnahemsnämnden utbetala hela lånet eller del därav i förskott. I så fall måste beträffande förbättringslån, för vilka ställande av säkerhet eljest icke erfordras, sådan säkerhet ställas, som egnahemsnämnden prövar vara tillfyllest. I regel torde härvid borgen böra fordras.

#### 24 §.

Stor makt ligger däruppå, att effektiv kontroll utövas. Finner hälsovårdsnämnd vid fullgörandet av sin övervakningsskyldighet enligt förevarande paragraf något förhållande av anmärkningsvärd beskaffenhet, bör egnahemsnämnden härom underrättas.

Såsom redan förut anmärkts, måste egnahemsnämnd i regel före utbetalningsverkställande äga kännedom om, hur byggnadsföretag fortskridit. Med tillämpning av förevarande paragraf kan uppgift härom erhållas genom vederbörande hälsovårdsnämnd.

#### 25 §.

Räntan har föreslagits till 5 procent, i överensstämmelse med vad som för motsvarande fall gäller ifråga om ackordslån och stödlån till jordbrukare.

Intyg att byggnadsföretag inom föreskriven tid vederbörligen utförts, utgör, då fråga är om förbättringslån, tillika kvitto å lånebeloppet.

#### 27 §.

Statens egnahemsstyrelse torde böra meddela de närmare föreskrifter, som erfordras för handhavandet av kontrollen enligt denna paragraf.

#### 29 §.

Det har ansetts skäligt, att kommunerna få bestrida de av hälsovårdsnämndernas verksamhet föranledda utgifterna, varuti jämväl ingå de särskilda kostnader som kunna uppstå, då hälsovårdsnämnderna anlita biträde av sakkunniga personer.

#### 30 §.

Om mot förmodan hinder i något fall skulle möta mot att egnahemsnämnd anlitas för ifrågavarande verksamhet, bör annat lämpligt organ utses av Kungl. Maj:t.

---

Till belysande av de med den nuvarande hjälpverksamheten förenade kostnaderna i olika hänseenden återgives här ett kostnadssammandrag för arbetslöshetskommissionens centralförvaltning och arbetsplatser under tiden juli—oktober 1932.

**Kostnadssammandrag**  
för Statens Arbetslöshetskommissions centralförvaltning och arbetsplatser.

| Litt. |                                                                                    | Oktober månad 1932 |               |              |       | Juli—oktober 1932 |                |              |       |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---------------|--------------|-------|-------------------|----------------|--------------|-------|
|       |                                                                                    | Kronor             | Kronor        | Per arb. dag | %     | Kronor            | Kronor         | Per arb. dag | %     |
|       | <b>Utgifter:</b>                                                                   |                    |               |              |       |                   |                |              |       |
| A.    | <b>Arbetslöshetskommissionens centrala förvaltning.</b>                            |                    |               |              |       |                   |                |              |       |
|       | 1. Avlöningar och arvoden . . .                                                    | 33,978: 32         | —             | 0: 08        | 1.2   | 132,215: 61       | —              | 0: 08        | 1.2   |
|       | 2. Kontorsomkostnader . . .                                                        | 18,488: 42         | —             | 0: 05        | 0.7   | 78,781: 73        | —              | 0: 05        | 0.8   |
|       | 3a. Resor, vilka ej kunna fördelas . . . . .                                       | 1,607: 45          | —             | 0: 01        | 0.1   | 4,775: 53         | —              | —            | —     |
|       | 4. Diverse kostnader . . . . .                                                     | 805: 14            | —             | —            | —     | 5,561: 24         | —              | 0: 01        | 0.1   |
|       | 5. , förluster . . . . .                                                           | 100: 50            | —             | —            | —     | 100: 50           | —              | —            | —     |
|       | Summa central ledningskostnad                                                      | —                  | 54,979: 83    | 0: 14        | 2.0   | —                 | 221,434: 61    | 0: 14        | 2.1   |
|       | 3b. Stagningskostnader och resor härför . . . . .                                  | —                  | 355: 25       | —            | —     | —                 | 988: 64        | —            | —     |
| C. J. | <b>Arbetsplatsernas kostnader.</b>                                                 |                    |               |              |       |                   |                |              |       |
|       | 1a. Arbetslöner, effektiva (inkl. 12 K, förläggningshandl.)                        | 1,582,230: 07      | —             | 4: 15        | 58.1  | 6,256,335: 94     | —              | 4: 11        | 60.1  |
|       | b. Arbetslöner, ineffektiva . . .                                                  | —                  | —             | —            | —     | Kred. 60: —       | —              | —            | —     |
|       | d. , specialarbetare                                                               | 106,423: 86        | —             | 0: 28        | 3.9   | 412,137: 70       | —              | 0: 27        | 4.0   |
|       | Summa arbetslöner                                                                  | 1,688,653: 93      | —             | 4: 43        | 62.0  | 6,668,413: 64     | —              | 4: 38        | 64.1  |
|       | 2. Ortstillägg . . . . .                                                           | 26,902: 18         | —             | 0: 07        | 1.0   | 116,242: 29       | —              | 0: 08        | 1.1   |
|       | 5. Olycksfall och sjukvårdskostnader . . . . .                                     | 51,572: 57         | —             | 0: 14        | 1.9   | 187,835: 78       | —              | 0: 12        | 1.8   |
|       | 11. Arbetarnas resor . . . . .                                                     | 13,360: 15         | —             | 0: 04        | 0.5   | 47,201: 61        | —              | 0: 03        | 0.5   |
|       | 12. Förläggningskostnader . . .                                                    | 109,670: 66        | —             | 0: 28        | 4.0   | 405,655: 16       | —              | 0: 27        | 3.9   |
|       | Arbetarnas förmåner                                                                | 201,505: 56        | —             | 0: 53        | 7.4   | 756,934: 84       | —              | 0: 50        | 7.3   |
|       | Summa arbetslöner och förmåner                                                     | 1,890,159: 49      | —             | 4: 96        | 69.4  | 7,425,348: 48     | —              | 4: 88        | 71.4  |
|       | 15. Ledningskostnader:                                                             |                    |               |              |       |                   |                |              |       |
|       | a) avlöningar total kostnad                                                        | 113,303: 69        | —             | 0: 29        | 4.1   | 433,871: 39       | —              | 0: 29        | 4.2   |
|       | avgår ersättning Kred.                                                             | 8,808: 97          | —             | 0: 02        | 0.3   | 27,304: 85        | —              | 0: 02        | 0.3   |
|       | netto                                                                              | 104,494: 72        | —             | 0: 27        | 3.8   | 406,566: 54       | —              | 0: 27        | 3.9   |
|       | b) resor . . . . .                                                                 | 19,303: 86         | —             | 0: 05        | 0.7   | 71,084: 44        | —              | 0: 05        | 0.7   |
|       | c) förmans- och lagbaspengar                                                       | 36,810: 07         | —             | 0: 10        | 1.4   | 148,258: 25       | —              | 0: 10        | 1.4   |
|       | Arbetsplatsernas ledningskostnad                                                   | 160,608: 65        | —             | 0: 42        | 5.9   | 625,909: 23       | —              | 0: 42        | 6.0   |
|       | 16. Materialkostnader . . . . .                                                    | 340,859: 65        | —             | 0: 89        | 12.5  | 1,134,436: 55     | —              | 0: 75        | 10.9  |
|       | 16 f. o. k. Transportkostnader . .                                                 | 265,913: 23        | —             | 0: 70        | 9.8   | 959,792: 45       | —              | 0: 63        | 9.2   |
|       | 17. Skadeersättningar . . . . .                                                    | 622: 80            | —             | —            | —     | 2,756: 34         | —              | —            | —     |
|       | 18. Kontorsomkostnader . . . .                                                     | 10,791: 99         | —             | 0: 03        | 0.4   | 32,536: 16        | —              | 0: 02        | 0.3   |
|       | 19. Diverse kostnader . . . . .                                                    | Kred. 518: 65      | —             | —            | —     | 3,836: 26         | —              | —            | —     |
|       | 21b. Stagningskostnader för i gång varande arbetsplatser för kommissionens räkning | 150: —             | —             | —            | —     | Kred. 17: 50      | —              | —            | —     |
|       | 23 & 24. Kontrollarvode, kostnadsförslag m. m. . . . .                             | —                  | —             | —            | —     | —                 | —              | —            | —     |
|       | Arbetsplatsernas kostnadssumma                                                     | —                  | 2,668,587: 16 | 7: —         | 98.0  | —                 | 10,184,597: 97 | 6: 70        | 97.9  |
|       | Bruttokostnaden för centralförvaltning och arbetsplatser                           | —                  | 2,723,922: 24 | 7: 14        | 100.0 | —                 | 10,407,021: 22 | 6: 84        | 100.0 |

| Litt. |                                                         | Oktober månad 1932 |               |                    |      | Juli—oktober 1932 |               |                    |      |
|-------|---------------------------------------------------------|--------------------|---------------|--------------------|------|-------------------|---------------|--------------------|------|
|       |                                                         | Kronor             | Kronor        | Per<br>arb.<br>dag | %    | Kronor            | Kronor        | Per<br>arb.<br>dag | %    |
|       | <b>Inkomster:</b>                                       |                    |               |                    |      |                   |               |                    |      |
|       | Debiterade ersättningar för utfört arbete . . . . .     | 201,872: 93        | —             | 0: 53              | 7.4  | 630,290: 43       | —             | 0: 42              | 6.1  |
|       | Debiterade ersättningar för ortstillägg . . . . .       | 23,906: 70         | 225,779: 63   | 0: 06              | 0.9  | 102,407: 44       | 732,697: 87   | 0: 07              | 1.0  |
|       | Nettokostnaden för centralförvaltning och arbetsplatser | —                  | 2,498,142: 61 | 6: 55              | 91.7 | —                 | 9,674,323: 35 | 6: 35              | 92.9 |
|       | Antal utförda effektiva 8-timmars dagsverken . . . . .  | —                  | 381,720: —    | —                  | —    | —                 | 1,521,693: —  | —                  | —    |

Av sammandraget framgår, att av sammanlagda nettokostnaden för centralförvaltningen och arbetsplatserna under tiden juli—oktober 1932, utgörande 9,674,000 kronor, ej mindre än 847,000 kronor åtgingo till kostnader för den centrala ledningen och arbetsledning på arbetsplatserna. Ändock hade, tydligen såsom följd av utvidgningen av kommissionens verksamhet, kostnaderna för den centrala ledningen i förhållande till antalet arbetsdagar sjunkit i förhållande till medeltalet för budgetåret 1931/1932, så att sammanlagda kostnaden — som under nämnda budgetår i genomsnitt motsvarat 21 öre per arbetsdag — nu motsvarade 14 öre per arbetsdag eller 2.1 procent av hela kostnaden.

Därest arbetslöshetskommissionens administrationskostnader för 3:dje kvartalet år 1932 skulle bli normgivande för budgetåret, skulle dessa alltså gå till 3,388,000 kronor för helt år, därav 884,000 kronor för den centrala förvaltningen och 2,504,000 kronor för arbetsledningen å arbetsplatserna.

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

|                                                                                                                                                                                    | Sid. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Statsverkspropositionen . . . . .                                                                                                                                                  | 1    |
| Inledning . . . . .                                                                                                                                                                | 7    |
| Verkställda utredningar 7. — Vissa särskilda frågor 12. — Nuvarande beredskapsanordning 13. — Allmän översikt över avgivna yttranden 17.                                           |      |
| Allmän motivering . . . . .                                                                                                                                                        | 18   |
| Arbetslöshetsläget i Sverige 19. — Nuvarande hjälpsystem 23. — Det föreslagna hjälpprogrammets allmänna innebörd 27.                                                               |      |
| Arbetsanskaffningsprogrammet . . . . .                                                                                                                                             | 31   |
| Tillgången på arbetsobjekt . . . . .                                                                                                                                               | 31   |
| Departementschefen 34.                                                                                                                                                             |      |
| Föreliggande förslag till arbetsanskaffningsprogram . . . . .                                                                                                                      | 34   |
| Departementschefen 34.                                                                                                                                                             |      |
| Principer vid valet av arbetsobjekt . . . . .                                                                                                                                      | 39   |
| Departementschefen 45.                                                                                                                                                             |      |
| Antal personer, som kunna sysselsättas . . . . .                                                                                                                                   | 48   |
| Departementschefen 49.                                                                                                                                                             |      |
| Fördelning av arbetstillfällena . . . . .                                                                                                                                          | 52   |
| Departementschefen 55.                                                                                                                                                             |      |
| Arbetskraftens utväljande och förmedling av arbetskraft . . . . .                                                                                                                  | 58   |
| Departementschefen 62.                                                                                                                                                             |      |
| Löneproblemet . . . . .                                                                                                                                                            | 66   |
| Departementschefen 70.                                                                                                                                                             |      |
| Konfliktproblemet . . . . .                                                                                                                                                        | 77   |
| Departementschefen 80.                                                                                                                                                             |      |
| Grunder för statsbidrag . . . . .                                                                                                                                                  | 81   |
| Departementschefen 82.                                                                                                                                                             |      |
| Övergången till det nya systemet . . . . .                                                                                                                                         | 82   |
| Departementschefen angående reservarbetenas avveckling 88.                                                                                                                         |      |
| Främjande av bostadsbyggande . . . . .                                                                                                                                             | 91   |
| Bostadsproduktionssakkunnigas förslag angående bostadsbyggande i städerna 91. — Bostadsutredningens förslag angående bostadsbyggande på landsbygden 100. — Departementschefen 116. |      |
| Dispositionen och redovisningen av anslagsmedlen . . . . .                                                                                                                         | 124  |
| Departementschefen 125.                                                                                                                                                            |      |
| Beredskapsanordningens organisation . . . . .                                                                                                                                      | 126  |
| Departementschefen 132.                                                                                                                                                            |      |
| Sammanfattning . . . . .                                                                                                                                                           | 136  |
| A. Direkta beredskapsarbeten 136. — B. Främjande av enskild företagsamhet m. m. 138. — C. Gemensamma bestämmelser 139.                                                             |      |
| Departementschefens hemställan . . . . .                                                                                                                                           | 139  |

*Bilagor.*

|                                                                                                                                                                                                                                                               | Sid. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| A. P. M. angående beredskapsarbeten till motverkande av arbetslöshet . . . . .                                                                                                                                                                                | 1    |
| B. Utdrag av promemoria, avgiven den 3 december 1932 av 1932 års utredning angående beredskapsarbeten . . . . .                                                                                                                                               | 57   |
| C. Sammanställning av yttranden över den av särskilda inom socialdepartementet tillkallade utredningsmän den 21 januari 1933 avgivna promemorian angående beredskapsarbeten till motverkande av arbetslöshet . . . . .                                        | 75   |
| I. Yttranden av centrala ämbetsverk 75. — II. Yttranden av överståthållarämbetet och länsstyrelserna 115. — III. Yttranden av enskilda korporationer och samman-<br>slutningar 137.                                                                           |      |
| D. Tabeller rörande verkställd inventering av arbetsföretag, lämpliga som beredskapsarbeten.                                                                                                                                                                  |      |
| Tabell 1. Förteckning över A-företagen . . . . .                                                                                                                                                                                                              | 151  |
| Tabell 2. Förteckning över vissa större B-företag . . . . .                                                                                                                                                                                                   | 218  |
| Tabell 3. Sammandrag av förteckningen över A-företagen (tabell 1) . . . . .                                                                                                                                                                                   | 225  |
| Tabell 4. Fördelning länsvis av A-företagen . . . . .                                                                                                                                                                                                         | 240  |
| Tabell 5. Fördelning av A-företagen efter arbetenas natur . . . . .                                                                                                                                                                                           | 242  |
| Tabell 6. Fördelning av vissa större B-företag efter arbetenas natur . . . . .                                                                                                                                                                                | 244  |
| Tabell 7. A-företagens fördelning i kostnadshänseende . . . . .                                                                                                                                                                                               | 246  |
| Tabell 8. Kostnad för A-företagen under första året . . . . .                                                                                                                                                                                                 | 257  |
| E. V. P. M. angående de direkta arbetstillfällen, som igångsättandet av A- och B-företagen enligt uppskattning kan väntas medföra . . . . .                                                                                                                   | 266  |
| F. Tablåer . . . . .                                                                                                                                                                                                                                          | 269  |
| G. V. P. M. med undersökning rörande den omfattning vari de såsom A-företag betecknade, ifrågasatta beredskapsarbetena äro av beskaffenhet att falla under kollektivavtal, gällande mellan kommunal myndighet och svenska kommunalarbetareförbundet . . . . . | 272  |
| H. Preliminär utredning rörande kostnaderna för vissa genom statens arbetslöshetskommission utförda arbeten i jämförelse med kostnaderna för motsvarande i annan ordning utförda arbeten . . . . .                                                            | 278  |
| I. V. P. M. angående främjande av bostadsbyggande till motverkande av arbetslöshet . . . . .                                                                                                                                                                  | 281  |
| K. P. M. angående möjligheterna att till förhindrande av arbetslöshetens utbredning vidtaga åtgärder för förbättring av bostadsförhållandena på landet . . . . .                                                                                              | 317  |
| L. Kostnadssammandrag för statens arbetslöshetskommissions centralförvaltning och arbetsplatser juli—oktober 1932 . . . . .                                                                                                                                   | 342  |